

༄༅། བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྷེ་གནས་།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS76476	ImageGroup:	I8LS76478
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

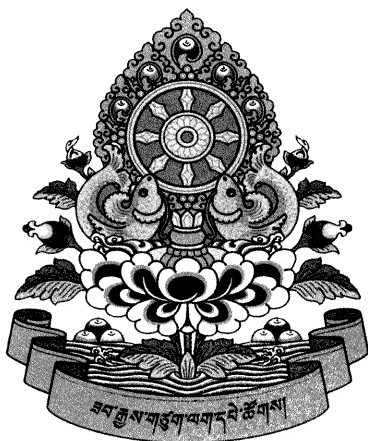
Title:	འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་ནི་ཤུ་ལྔ་པའི་རྩལ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ ན་གྱི་འགྲེལ་པ། 'phags pa shes rab kyi pha rol tu phyin pa stong phrag nyi shu lnga pa'i tshul gyi mngon par rtogs pa'i rgyan gyi 'grel pa/
Author:	རྣམ་གྲོལ་སྟེ། rnam grol sde/
Descriptor:	n/a
Original Publication:	mdo rgyan sbyar ba'i 'grel pa/;1
Place:	[s.l.]
Publisher:	zab rgyas gtsug lag dpe tshogs khang /
Date:	[n.d.]
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

ཟབ་རྒྱས་གཙུག་ལག་དཔེ་ཚོགས་ཁང་གིས་དཔར་རྩེ་བ

༡༡། །འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྒྱལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཡུག་ཉི་ཤུ་ཨ་
པའི་ཚུལ་ཀྱི་མཛན་པར་རྟགས་པའི་བྱན་ཀྱི་
འབྲེལ་པ་བཞུགས་སོ། །

1 མཛན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྒྱལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཡུག་ཉི་ཤུ་ཨ་པའི་ཚུལ་ཀྱི་མཛན་པར་རྟགས་པའི་བྱན་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བཞུགས་སོ། །

ཉི་ཤུ་སྟོང་པ།

མཛན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྒྱལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཡུག་ཉི་ཤུ་ཨ་པའི་ཚུལ་ཀྱི་མཛན་པར་རྟགས་པའི་བྱན་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བཞུགས་སོ། །

མཛན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྒྱལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཡུག་ཉི་ཤུ་ཨ་པའི་ཚུལ་ཀྱི་མཛན་པར་རྟགས་པའི་བྱན་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བཞུགས་སོ། །

དཀར་ཆག

སྒྲིབ་སྒྲིབ་།.....	1
སྐབས་དང་པོའི་ཉི་མེ་ལྷན་པ།.....	2
སྐབས་གཉིས་པའི་ཉི་མེ་ལྷན་པ།	212
སྐབས་གསུམ་པའི་ཉི་མེ་ལྷན་པ།	267
སྐབས་བཞི་པའི་ཉི་མེ་ལྷན་པ།	285
སྐབས་ལྔ་པའི་ཉི་མེ་ལྷན་པ།.....	407
སྐབས་དྲུག་པའི་ཉི་མེ་ལྷན་པ།	477
སྐབས་བདུན་པའི་ཉི་མེ་ལྷན་པ།	484
སྐབས་བརྒྱད་པའི་ཉི་མེ་ལྷན་པ།.....	491
དཔར་བྱང་སྒྲིབ་ཆིག་	549

ཕྱོད་སྒྲེང་།

རྟེན་འབྲུང་རང་དབང་འདོམས་མཛད་ཐུབ་དབང་དང་།
རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོ་མི་པམ་བྱམས་པ་མགོན།
འཕགས་སེང་ལ་སོགས་ཤེར་ཕྱིན་འབྲེལ་མཛད་ཀྱི།
མཁས་གྲུབ་ལོ་བཏ་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་འདུད།

ཆོས་ལྡན་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱི་འགོ་ཡི།
སྤྱབས་ཀྱི་དམ་པ་འཕགས་མཆོག་མིའི་རྣམ་རོལ།
བྱམས་དང་སྟོང་རྗེས་འཛམ་གླིང་དབང་བསྐྱུར་མཁན།
མགོན་དེའི་ཞབས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་སྤྱི་བོས་འདུད།

ཅེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ཕྱོད་དུ་བཏང་ནས་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ཐར་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་
བསྐྱོར་བ་དང་། དེ་ལས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་དོན་དངོས་
བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྐས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་དང་པོ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་དབལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས་དབུ་མ་
རིགས་པའི་ཆོགས་བྲལ་དང་། ཕྱི་མ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་
མགོན་པོས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྷ་སོགས་མཛད་པ་དང་། འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་རྒྱ་གར་
 མར་གྲགས་པ་རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་མ་དཔེ་ལག་སོན་བྱུང་བ་དང་། ད་ལས་
 དགག་དབྱེའི་བྱང་མེད་སྐབས་དང་སྐབས་བསྟན་རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་འབྲུལ་
 དེབ་རྣམས་ལེགས་པར་བྱབ་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོའི་གཞུང་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོ་
 བ་གཉེར་བ་གྱི་དང་བ་གྱིད་འགྱུར་གྱི་རྒྱ་ཆེའི་སྟོག་པ་སོ་རྣམས་པའི་སྒྲུན་ལས་དུ་
 འབྲུལ་བྱབ་བྱུང་བ་དགའ་བས་བཏས།

རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་གངས་འདྲེན་ཙམ་གཟིགས་བདེའི་ཆེད་བཀོད་ན།
 དེ་ལ་མདོ་རྒྱན་སྐུར་བའི་འགྲེལ་བ་དང་མདོ་རྒྱན་མ་སྐུར་བའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་མདོ་རྒྱན་སྐུར་བའི་འགྲེལ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ། ཉི་མི་དང་སྐུར་བ་བཞི།
 བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྐུར་བ་གསུམ། སྐུད་པ་དང་སྐུར་བ་གསུམ། འབྲུམ་རྒྱུད་པ་
 དང་སྐུར་བ་གཅིག ། ཡུམ་གསུམ་དང་སྐུར་བ་གཅིག་བཅས་བཅུ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ཉི་མི་དང་སྐུར་བ་བཞི་ནི།

༡ ་ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་
 ཚུལ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྲ་བ། ཉི་སྒྲུང་། ཤེར་ཕྱིན།
 ༡ ་ མཛད་པ་སོ། འཕགས་པ་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་སྟེ།

༢ ་ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་
 མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆིག་ལེ་ལུར་བྲས་པའི་

ནམ་པར་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཉི་མི་རྣམ་འགྲེལ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ་། མཛད་པ་པོ།
སྟོབ་དཔོན་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྟེ།

༣ ་ རྟེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩་ལོ་ནས་བཟུང་བའི་
 རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩་ལོ་ནས་བཟུང་བའི་
 རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩་ལོ་ནས་བཟུང་བའི་
 རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩་ལོ་ནས་བཟུང་བའི་

༤༽ མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ་དག་
ལྟ་ཞེས་བྱ་བ། ཉི་མེད་དག་ལྟ། ཤེར་ཕྱིན། ༥༽ མངོན་པ་པོ་སྟོབ་དཔོན་རིན་
ཆེན་འབྲུང་གནས།

གཉིས་པ་བརྒྱད་ཉིང་པ་དང་སྐྱར་བ་གསུམ་ནི།

༡༽ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་བཤད་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྤང་བ་ཞེས་བྲ་བ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ནམ་
རྒྱན་སྤང་། ཤེར་ཕྱིན། ཆ༽ མངོན་པ་ཤོ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་ཤོ།

༡༥ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཏུ་སྤྱིན་པ་བརྒྱུད་སྤྱོད་པའི་དཀའ་
འབྲེལ་སྤྱོད་པོ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ། སྤྱོད་པོ་མཆོག་ ཤེས་སྤྱིན། ཐ༥ མཇུག་པ་པོ།
སྤྱོད་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས།

༣ ་ རམགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོམ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་ལྔ་པའི་འབྲེལ་པ་
གནད་ཀྱི་སྒྲ་པའི་འོད་ཅེས་བྲ་བ། གནད་ཀྱི་སྒྲ་འོད། ཤེས་ཕྱིན། ༥ ་ མཛད་པ་ཤོ།

བརྟེན་ཏེ་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་འབྱུང་བཞུགས།

གསུམ་པ་སྟུང་བ་དང་སྦྱར་བ་གསུམ་ནི།

༡ ་ སྟུང་བ་ཆིགས་སུ་བཅད་པའི་དཀའ་འབྲེལ་ཅེས་བྲ་བ། སྟུང་པའི་
དཀའ་འབྲེལ། ཤེར་བྱིན། ༢ ་ མཛད་པ་པོ། སྟོབ་དཔོན་བྱད་ཆེ་ཤིང་རྩོད་པོ།

༣ ་ བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྟུང་པའི་ཆིགས་སུ་བཅད་པའི་
དཀའ་འབྲེལ་ཞེས་བྲ་བ། སྟུང་འབྲེལ་ཉོགས་སྒྲ། ཤེར་བྱིན། ༤ ་ མཛད་པ་པོ།
སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ།

༥ ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ལྷེ་མིག་ཅེས་བྲ་བ། ཤེར་
བྱིན་མཛོད་ཀྱི་ལྷེ་མིག ཤེར་བྱིན། ༦ ་ མཛད་པ་པོ། ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་སྒྲ་མ་
རྩོམ་ཤི།

བཞི་བ་འབྲུམ་རྒྱུད་པ་དང་སྦྱར་བ་གཅིག་ནི།

༡ ་ སྟོང་ཐུག་བརྒྱ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྲ་བ། ཤེར་བྱིན། ༢ ་
མཛད་པ་པོ། ཁ་ཆེའི་བརྟེན་ཏེ་རྩོམ་ཤིས་མཛད་པར་བྲགས།

ལྷ་བ་ཡུམ་གསུམ་དང་སྦྱར་བ་གཅིག་ནི།

༡ ་ འབྲུམ་དང་ཉི་མི་ལྷ་སྟོང་བ་དང་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་བ་གསུམ་དོན་མཐུན་
པར་མཛོན་ཉོགས་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྲ་བ། ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་དུ་

མཐུན་པ། ཤེས་ཕྱིན། ༧ རྒྱུ་ལྟ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་

གཉིས་པ་མདོ་རྒྱན་མ་སྤྱད་པའི་འགྲེལ་བ་དག་ནི།

༡ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོམ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་
བརྟེན་གསུང་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། འགྲེལ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འགྲེལ་བ་
དོན་གསུང་། ཤེས་ཕྱིན། ༨ རྒྱུ་ལྟ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་

༢ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོམ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་
བརྟེན་གསུང་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་ཤེས་པའི་རྒྱན་གསུང་
བ་ཞེས་བྱ་བ། འགྲེལ་བ་ཤེས་པའི་རྒྱན་གསུང་། ཤེས་ཕྱིན། ༩ རྒྱུ་ལྟ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཏེ་
དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉིས།

༣ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོམ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་
བརྟེན་གསུང་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་རྟེན་གསུང་པའི་སྤྱད་བ་ཞེས་
བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ཤེས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། འགྲེལ་བ་ཤེས་པའི་རྟེན་གསུང་པའི་སྤྱད་བ་
ཤེས་ཕྱིན། ༩ རྒྱུ་ལྟ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཏེ་གསུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་གསུང་བ།

༤ མདོན་བརྟེན་གསུང་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་གསུང་པའི་ཆ་ཞེས་བྱ་བ།
གསུང་ཆ། ཤེས་ཕྱིན། ༩ རྒྱུ་ལྟ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་

༥ བཅོས་ལྟན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོམ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་
བསྟན་བཅོས་མདོན་བརྟེན་གསུང་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་སྤྱི་ཏེ་མའི་ཕྱིར་

བ་ཞེས་བྱ་བ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་བྲེང་བ། ཤེས་ཕྱིན། ༡ ་ མཛད་པ་པོ། ལ་ཆེའི་
རིགས་ཀྱི་པ་རྗེ་ཉ་ཆེན་པོ་བླ་མ་གྱི་རྩུ་བ།

༢ ་ མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པའི་བསྐྱུས་དོན་ཞེས་བྱ་བ།
ཤེས་འབྱུང་རྫོ་ཤྲོས་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན། ཤེས་ཕྱིན། ༣ ་ མཛད་པ་པོ། མཁས་པ་ཆེན་
པོ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་རྫོ་ཤྲོས།

༤ ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་བསྐྱུས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ལ་ཆེ་
གཞོན་ཏུ་དཔལ་གྱི་བསྐྱུས་དོན། ཤེས་ཕྱིན། ༥ ་ མཛད་པ་པོ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་
པོ་ཀུ་ལྷ་ར་གྱི་ལྷ་བ།

༦ ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་བསྐྱུས་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ། རོ་
བའི་བསྐྱུས་དོན། ཤེས་ཕྱིན། ༧ ་ མཛད་པ་པོ། དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས།

༨ ་ ཐུབ་པའི་དགོངས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱན། དབུ་
མ། ༩ ་ མཛད་པ་པོ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྤྲས་པས་
མཛད་པ་བཅས་སོ། །

མ་དཔེའི་རྒྱ་ཆ་འདི་དག་སྡེ་དགའི་བསྐྱུར་འགྱུར་གཞིར་བཞག་ཡིན་པ་ཨ་
ལམ་དེར་གསལ་ཞིང་འདིའི་ནང་རྫོགས་ཆེ་གཉིས་འད་མེད་པ་འགའ་ལ་གཉིས་
འད་དང་ཆེ་གཞི་མེད་པ་འགའ་ལ་ཆེ་གཞི་བསྐྱུར་པ་ཅུ་ལས་རང་སྒྲོར་གང་འད་གྱིས་
བསྐྱུར་བཅོས་སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད།

དཔེ་སྒྲིག་སྐབས་མཆན་བྱང་ནམས་བས་པོ་དང་ཡང་ན་སྐབས་བརྒྱད་པོ་རེ་
 རེ་བྱས་ནས་བཀོད་ཡོད། ཅ་བ་ནམས་ནག་ཤེད་དང་། འབྲེལ་བའི་སྐབས་སྒྲིག་
 བདེ་བའི་ཆེད་ཤོག་ངོས་རེར་ཡིག་འབེབས་གཉིས་ཙམ་བྱས་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད།
 ཡིག་འབེབས་ཀྱང་མང་ཆེ་ཤོས་རྩོགས་ཆིག་གི་སྐབས་བཞག་ཡོད་པ་ལས་གྲུས་
 བ་རང་ཉིད་གཞུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟུ་རྒྱ་དང་མཐོང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པས་གཞུང་
 རོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆིག་གི་གཙོད་མཆམས་མ་ནོར་བ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་
 དགོན་པས་དེ་རོན་དགོངས་འདུགས་འཆ་ལ།

པོད་སྒྲེང་སྒྲིག་སྐབས་ཉི་ཟླའི་འབྲེལ་བ་ལེ་འུ་བརྒྱད་མ་ལ་པོད་གསུམ་
 བཞགས་པས་སྟོད་སྟོད་བར་གསུམ་དང་། བསྐྱས་དོན་གསུམ་ག་ཤོག་གངས་ཉུང་
 བས་པོད་གཅིག་དང་། དེ་མིན་འབྲེལ་བ་གཞན་དག་པོད་རེ་རེ་བྱས་ནས་བསྒྲིགས་
 ཡོད་པས་མདོ་རྒྱན་སྐྱར་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་པོད་བརྒྱ་བཞི་དང་། མདོ་རྒྱན་མ་སྐྱར་
 བའི་འབྲེལ་བ་ལ་པོད་བདུན་བཅས་ཁྱོན་པོད་ཉེར་གཅིག་ཡོད།

སྐྱར་གྲུས་བ་རང་ཉིད་ལ་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་
 གཞན་ལ་ཕན་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལྟ་མེད་ཅིག་གིས་དེད་དེ་ལས་འདིར་ཞུགས་
 ཀྱང་མི་གཅིག་གི་ལས་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་སྐྱབས་སྐབས་ནོར་འཁྲུལ་
 སོགས་གང་མང་འབྱུང་སྲིད་པས་ནོར་འཁྲུལ་སོགས་བྱུང་ཡོད་ཆེ་དགོངས་སེལ་
 ཞུ་རྒྱུ་དང་ཁྱེད་སྒྲིག་པ་པོ་དག་གིས་ཀྱང་དགོངས་གནང་ཡོད་པ་མཐུན།

ཤེར་བྱིན་གཞུང་ལུགས་སྐྱེ་མཆོའི་མཐའ་གྲས་ཀྱང་།།
སྐྱེ་གར་མར་གྲགས་སྐྱེ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་ལ།།
ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ལས་ལ་འདུག་བདེའི་ཆེད།།
འབྲུལ་དེབ་པོད་བྲེང་ཉེར་གཅིག་བསྐྱེགས་པ་འདིས།།
ཆེ་འདིའི་པ་མས་མཆོན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས།།
མཐར་ཐུག་སངས་སྐྱེས་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་བུ་བསྟོལ།།

༡༡། །འཕགས་བ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་སྟོང་
ཕྱག་ཉི་ཤུ་ལྔ་བའི་ཚུལ་གྱི་མངོན་བར་རྟོགས་བའི་
རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཛད་བ་སོ། འཕགས་བ་རྣམ་བར་གྲོལ་བའི་སྒྲ།

སྐབས་དང་པོའི་ཉི་མི་སྒྲུང་བ།

༡༡༡། །ཁྱེ་གར་སྐད་དུ། བཅུ་པོ་གཉི་ལྔ་ཉ་མི་ཀ་ལྷུ་པ་སྒྲོ་སྒྲོ་པ་མི་ཏུ་
ལུ་བ་དེ་ལྷ་ཨ་ཉི་ས་མ་ཡ་ཨ་ལི་ཀ་ར་ལྷུ་ལྷ་མི་ཉི། བོད་སྐད་དུ། འཕགས་པ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོང་པ་ཉི་ལྷ་ལྷ་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་འབྲེལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་མ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུར་བ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །

ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་བྲིད་མཛད་
གང་ཡིན་དང་། །འགྲོལ་པན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་
འཛིག་ཉེན་དོན་སྦྱབ་མཛད་པ་གང་། །གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་
སྦྱབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀྱན་ལྡན་སྒྲ་ཆོགས་འདི་གསུངས་པ། །ཉན་ཐོས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་
ཕྱག་འཆོལ། །

དོན་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་
མཛད་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་
ཏན་ཉི་བར་དགོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཕྱག་
འཆོལ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་ནི་དེའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་མན་ངག་
བཤད་སྦྱར་དུ་བྱའོ་སྟུང་པས་རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་མངོན་པར་རྟོགས་

པའི་རྒྱལ་གྱི་བཤད་པ་འདི་སྐྱར་བར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ཞེ་ན།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་ལས། །སྟོན་པས་འདི་རྣམས་བཤད་པ་
 གང་། །གཞན་གྱིས་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་དེ། །ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཡི་བདག་
 ཉིད་ཀྱི། །མདོ་དོན་ཐུན་པ་ལ་གཞག་ནས། །སློང་དང་ལྷན་པས་མཐོང་
 གྱུར་བྱིང་། །བདེ་ལྷག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས། །བྱ་བ་བརྩམ་པའི་དགོས་
 པ་ཡིན། །

ཞེས་དེ་ལྟར་བྲག་འཛུལ་བ་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་ཆོག་སྐྱེ་བཅད་པས་ཡང་
 དག་པར་མཆོན་པའི་དོན་འདི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་
 མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་འདི་གཞི་བསྐྱེས་པས་སམ། འོན་ཏེ་གཉེན་པོ་བསྐྱེས་
 པས་སམ། དེ་སྟེ་རྣམ་པ་བསྐྱེས་པས་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་འབད་
 པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་འདི་ལས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེས་བཅོས་དག་ལས་
 མི་སློམ་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་བཤད་པ་ནི་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་
 བྱང་བའི་དངོས་པོ་བསྐྱེས་པའི་བྱིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་མ་
 བསྐྱེས་པས་འདི་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་དོ། །

གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་པ་གཞི་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་བསྐྱེས་པའི་བྱིང་། དོན་
 རྟོགས་པ་མེད་པས་ཕྱང་བྱང་གང་མ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོགས་གསུམ་ཅར་
 གྱིས་ཀྱང་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་བྱིང་ཞེ་ན། ཉན་
 ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་

ནམས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་
དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་
བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞུགས་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་
ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་ཐམས་ཅད་འཆའ་བ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལགས། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ནི་བྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་
རྣམས་རི་སྐད་པ་འདི་ཙམ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འང་མ་
ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་
པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆའ་བ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལགས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་
གིས་ལམ་ཀྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་སྟེ། སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མ་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
ཡོངས་སུ་མ་སྦྱངས་པར་དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་
བྱའོ། །

དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་
ཅེས་བྱའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱི་ལགས། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་གང་དག་དང་། རྟགས་གང་དག་དང་། མཚན་མ་
གང་དག་གིས་ཆོས་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་མཆོན་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་། རྟགས་དེ་
དག་དང་། མཚན་མ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤྲུགས་སུ་ཆུད་དེ་དེའི་ཕྱིར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ལ་འབད་པའི་རྟེན་ཅན། འཕྲས་བྱ་བདག་ཏུ་
སྤོངས་པ་སྦྱངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་དྲེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན། སེམས་ཅན་མ་བསྐྱས་པ་སྦྱད་པ་དང་།
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པར་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྟོགས་པ་དང་། བག་

ཆགས་ཀྱིས་མཆོམས་སྒྲོར་བ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནི་གཞི་དང་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་པ་
རྣམས་བསྐྱུས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུན་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་དེ་
གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱེན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་
བཤད། །རྣམ་ཀུན་མཐུན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་དང་། །ཅེ་མོར་བྱེན་
དང་མཐར་གྱིས་པ། །སྤྲད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྟོགས་བྱང་ཚུབ། །ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེད་དེ་རྣམས་བརྒྱད། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་པ་ག་
དང་། །དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱར་
པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །དམིགས་པ་དག་དང་
ཆེད་དང་ནི། །གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། །ཆོགས་ནི་དེས་པར་
འབྱུང་བཅས་རྣམས། །བྱབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཐུན་པ་ཉིད། །མོག་མོག་
པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །སློབ་མ་བསེ་བུའི་ལམ་གང་དང་། །འདི་
དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་
ལམ། །བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །བསྟོད་དང་བཀུར་དང་བསྐྱེད་
པ་དང་། །བསྟོད་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲ་མེད་
དག །སྐྱབ་དང་ཁིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་བསྟོམ་པའི་

ལམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ལམ་ཤེས་ཉིད་
 བློ་དེ་འབྲས་བུ་ཤ། །ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྦྱང་རྩེས་
 ཞི་ལ་མི་གནས་དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། །ཐབས་
 ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །མི་མ་ཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་
 དང་། །སྦྱོར་དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་
 བའི་ལམ། །དེ་འབྲས་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །རྣམ་པ་སྦྱོར་བར་བཅས་
 རྣམས་དང་། །ཡོན་ཏན་སྦྱོན་ནི་མཆོད་ཉིད་བཅས། །ཐར་དང་དེས་
 འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་དང་། །སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། །སྲིད་དང་
 ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞིང་དག་སྦྱོར་མེད་པ་ནི། །རྣམ་ཀྱན་མངོན་
 རྒྱུ་ཤེས་ཤིགས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་པ་ཡིན། །དེ་ཡི་
 རྟགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། །བརྟན་དང་སེམས་ཀྱན་གནས་པ་
 དང་། །མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་སྒྲོམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་
 ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་
 བློ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། །ལོག་པར་སྦྱབ་དང་བཅས་པ་
 བློ། །རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་མཐར་ཀྱིས་བ། །རྣམ་གསུམ་རྣམ་བུ་
 སྐད་ཅིག་མ། །གཅིག་གིས་མངོན་རྟོགས་བྱང་ཆུབ་པ། །མཆོད་ཉིད་
 ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །དེ་པོ་ཉིད་ལོངས་རྟོགས་བཅས་དང་། །དེ་
 བཞིན་གཞན་པ་སྦྱལ་བ་ནི། །ཆོས་སྐྱ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་
 པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཞིན། །

ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆེག་ལེའུར་བྱས་པ་བཅོ་ལྔ་ས་མདོར་བསྐྱས་པ་དང་
 རྒྱས་པར་བསྐྱན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དོན་བསྐྱས་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་
 དག་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་དེ་རྣམས་བརྒྱད། །ཅེས་བྱ་བའི་
 བར་ཀྱི་ཆེག་ལེའུར་བྱས་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གིས་ནི་མདོར་བསྐྱས་པ་ཡིན་
 ནོ། །

དེ་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་
 ཀྱན་མདོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་དང་། ཅེ་མོའི་མདོན་པར་རྫོགས་པ་དང་།
 མཐར་ཀྱིས་པའི་མདོན་པར་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་
 མདོན་པར་རྫོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གདམས་ངག་
 དང་། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་མཚན་ཏེ། ཆོས་སྐྱེ་
 མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། །ཅེས་བྱ་བའི་བར་ཀྱི་
 ཆེག་ལེའུར་བྱས་པ་བཅུ་གསུམ་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་དོན་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྐྱས་ཏེ་བསྐྱན་པས་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མདོར་བསྐྱས་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་
 ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཟོད་ཟིན་ཏོ། །

འདི་པན་ཆད་ནི་དོན་གང་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 བའི་ཆོས་གང་དག་བསྐྱན་པ་དེ་དག་གི་གོ་རིམས་བསྐྱེད་པ་འབའ་ཞིག་བཟོད་པར་

བྱམོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཇོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་འདོད། །

འོན་ཏེ་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་འདོད་པ་དང་དེ་འདོད་
པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པར་
བྱའོ་ཞེས་མདོ་ནས་བཤད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་མཆན་ཉིད་ཅི་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་ཏེ་དོན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྟོང་ཟག་ཉི་ཤུ་
ལྔ་པ་འདི་ཉིད་ལས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདི་ལྟར་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་དུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅི་ནས་བདག་སྒྲིབ་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མདོན་པར་ཇོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དང་གཞན་གྱི་
དོན་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ནི་དེ་
སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་རིག་པའི་མཆན་ཉིད་
ཅན་ཡིན་ལ། དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེད་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན་དེ་ནི་དེ་
ལྟར་བདེན་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའི་མཆན་ཉིད་དོན་དུ་
གཉེར་བ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་འདིར་
རྒྱ་འབྲས་བུས་བསྐྱན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདུན་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དགེ་
བའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་
དོ། །

ཡང་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་ལམ་ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་

པའི་གནས་སྐབས་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བ་གཙོ་རྒྱུ་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་དང་ལྷན་
 ཅིག་སྦྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཅན་སྟོན་ལམ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་
 འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཐད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་དང་གཞན་གྱི་དོན་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །བསྐྱུས་དང་རྒྱས་པའི་སྟོན་པས་བརྗོད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་དང་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གྱི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་དེའི་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་འདི་
 ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འདི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 སྦྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དེའི་རྒྱས་པར་
 བསྟན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འདི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་
 ཆེན་པོ་མི་གནས་པའི་ཆུལ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་གནས་ཏེ།
 སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་ཡོངས་སུ་
 བཏང་བ་མེད་པའི་ཆུལ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་རྫོགས་བཅུ་རེ་ལོང་གསལ་གྱི་བྱེ་མ་
 སྦྱེད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་
ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་དེའི་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་
རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རབ་ཏུ་
དགོད་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་
བརྗོད་ནས། ད་ནི་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཆན་ཉིད་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་
དབང་དུ་མཛད་པ་ནི།

དེ་ཡང་ས་གསེར་རྩ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་
མཆོ། །རྫོང་རི་སྒྲན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་
ལྷ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་
ནི། །སྒྲ་བསྟན་ཆུ་པོ་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་སོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་འདུན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ས་ལྷ་བུའོ། །ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འདོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དང་དེའི་ཆོག་གས་བསྐྱེད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གསེར་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་
ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གནས་པ་མེད་པའི་ཆུལ་དུ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་ཏེ། སྦྱིན་པ་དང་གཏོང་བ་དང་ཡོངས་སུ་
ལེན་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་བཏང་བ་མེད་པའི་ཆུལ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་
པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གིས་
བསྐྱུ་བའི་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་བསམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་བར་དུ་གནས་པས་ན་བསམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པ་དང་འདི་ལ་རྣམ་
པར་འགྱུར་བ་མི་བསྐྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡར་རོའི་རྩ་བ་ཆེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །དེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་
དགུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་བར་དང་། སྦྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་
བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་བར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བར་བསམ་པ་ལྷག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་

བ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །

བཞི་བ་སྟོར་བ་དང་ལྷན་པ་ནི་མེ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་
བ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་འདོད་པ་དང་། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་
གནས་པར་འདོད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དང་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་འཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྟོར་བ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པའི་སྟོར་བ་རབ་ཏུ་སྟོར་བ་ཡིན་པས་ན་བྱད་ཤིང་གི་ཁྲད་པར་གྱིས་མེ་བཞིན་ཏུ་
གོང་ནས་གོང་ཏུ་ཁྲད་པར་ཏུ་འགོ་བའི་བྱིར་རོ། །ལྟ་བ་སྟིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
དང་ལྷན་པ་ནི་གཏེར་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལོ། །སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་སྟིན་པ་ལ་
འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟིན་པ་རྣམས་
སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་ཟེལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། ཟང་ཟེང་གི་ཡོངས་སྟོང་གྱིས་སེམས་
ཅན་ཆད་མེད་པ་ཆོམ་པར་བྱེད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

བྱུག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་
གནས་ལྟ་བུ་ལོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འཛོག་པར་འདོད་
པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
བ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་ཟེལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ་

ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་
ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བདུན་པ་བཅོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་
བུའོ། །གཞོན་སེམས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་བཅོད་པ་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་།
ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅོད་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྷན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་ཟེལ་གྱིས་མཉན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་སྟེ། མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁྲུག་པར་མི་
ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་བཅོམ་འབྱུངས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་རྒྱ་
མཚོ་ལྟ་བུའོ། །ལེ་ལོ་ཅན་དག་བཅོམ་འབྱུངས་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅོམ་འབྱུངས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་ཟེལ་གྱིས་གཉན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ།
དེ་ནི་ཡིད་བརྟན་པས་མི་བྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དགུ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་རིའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་
བུའོ། །སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་རྣམས་བསམ་གཏན་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་
དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་གཏན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་
ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་ཟེལ་གྱིས་མཉན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་

གང་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ།

བརྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་སྤྲོ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་
ཅན་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ལ་རབ་ཏུ་འདོད་པར་འདོད་པ་དང་།
ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྷན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་རབ་
ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩ་གཅིག་པ་ཐབས་མཁས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུའོ། །དགོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་
པ་གཅིག་ཅུང་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པས་མི་ཟད་པར་
བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དཔྱལ་བ་དང་
དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་པར་
འདོད་པ་དང་།

བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར་བསགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་
སེམས་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་འདོར་བར་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེ་
བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་
གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བདེན་པ་དང་གཏོང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཉེ་བར་ཞི་བ་

ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཞན་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ས་ལ་འདྲུག་བའི་སེམས་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མདོ་ལས་གང་གི་ཆེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ནི་ད་ལྟར་
བྱང་བའི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མདོན་དུ་སྒྲོགས་པར་གནས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
དང་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ལ་
ལ་དག་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་བཅས་པའི་བསྐྱུས་པ་ལ་བྱ་བར་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་
པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡམ་ནི་ཐབས་མཁས་
པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་
ནོར་བུ་ལྟ་བུའོ། །སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱ་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྒྲོགས་
བཅུ་རེ་རེ་ཞིང་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པར་ཆོས་སྟོན་པས་གོ་བར་བྱེད་
པར་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་འདོད་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་རི་ལྟར་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་
འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་གསུམ་པ་སྟོན་པ་དང་ལྟན་
པ་ནི་ཉི་མ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

བ་གང་གསུངས་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་བར་
བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །

བཅུ་བཞི་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་དང་ལྡན་བ་སྐྱོད་བྱངས་སྒྲིན་བ་ལྟ་
བུའོ། །སྒྲིང་གསུམ་ཀྱི་སྒྲིང་ཆེན་པོའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་ཆོད་
ཤེས་བར་འདོད་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་བ་འདི་ལྟར་བྱིན་བ་ནི་འབྲས་བྱ་ཆེན་
པོར་འབྱུར་བ་དང་། སྒྲིན་བ་འདི་ལྟར་བྱིན་པས་ནི་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྤྲ་ལ་ཆེན་པོ་
ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་ནས། དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིན་བ་འདི་
ལྟར་བྱིན་ན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་
ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་
གསུངས་བ་སྟེ། དེ་ནི་གདུལ་བྱ་འདུན་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིན་བར་བྱེད་བ་ཡིན་པའི་
བྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྤྲ་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་བར་མཆོན་བར་བྱ་བའི་དབང་
ལྷག་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་རོ། །

བཙུ་ལྟ་བ་མངོན་བར་ཤེས་བ་དང་ལྡན་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་
བསྐྱེད་བ་གཅིག་གིས་ཕྱོགས་བཅུ་རེ་རེར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་བ་
ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་འདོད་བ་དང་། སྒྲིང་གསུམ་ཀྱི་སྒྲིང་ཆེན་པོའི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆུའི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ལན་བརྒྱར་སྐྱའི་ཅེ་
མོས་ཐམས་ཅད་གཏོར་བར་འདོད་ཅིང་ཡང་དེ་ན་གནས་པའི་སློག་ཆགས་རྣམས་
ལ་མི་གཞོད་པར་འདོད་བ་དང་། བསྐླལ་བ་སྟེག་པའི་མེ་ལ་ཁའི་དབུགས་གཅིག་
གིས་ཞི་བར་བྱ་བར་འདོད་བ་དང་། རྣམ་པར་འཐོར་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་

འཁོར་སོར་མོ་གཅིག་གི་ཆེ་མོས་ཡོངས་སུ་ཁེབས་པར་བྱ་བར་འདོད་པ་དང་།
ནམ་མཁའ་ཁམས་ཇི་ཅམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲིལ་མོ་ཀྱང་གཅིག་གིས་རྒྱས་པར་
ཡང་དག་པར་འདོད་པ་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལ་སོགས་པའི་རི་ནམས་སྐྱ་
ཉག་མ་གཅིག་གིས་སྐྱམས་ཏེ་བྱེན་དུ་བཏེག་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞལ་དུ་
མེད་པར་འཕང་བར་འདོད་པ་དང་།

ཕྱོགས་བརྩུ་རེ་རེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བཙུམས་
ལྟ་འདས་ལྟའི་མིག་གིས་ལྟ་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་ནམས་ལས་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་
པ་ལྟའི་ན་བས་མཉན་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
སྟོད་པ་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་ནམས་ཀྱི་འང་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱ་
བར་འདོད་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྦྱབ་པར་འདོད་
ཅིང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་འདོད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་ཉག་མ་གཅིག་གིས་བཅིངས་
ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པར་འཕེན་པ་ལ་ནི་མ་དད་པར་མི་བྱ་སྟེ།
བསམ་གཏན་པ་ནམས་ཀྱི་དབང་འབྱོར་པ་སྟོན་པ་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བརྩུ་དུག་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྟན་པ་ནི་བང་མངོན་ལྟ་
བུའོ། །སངས་རྒྱས་ཆད་མེད་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་རི་སྟེད་
བཞུགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསོད་སྟོམས་གཅིག་གིས་བྱེད་པར་བྱ་བར་

འདོད་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ནས། ཟླ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་མཆོད་པོའི་བར་མཛོད་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཙུ་བདུན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནི་ལམ་
པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་།
ད་ལྟར་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འཐོབ་པར་འདོད་པ་
དང་། ཆོས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་འདོད་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་འཕགས་པའི་གང་
ཟག་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙུ་
བརྒྱད་པ་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་པ་ནི་བཞོན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
བཙུན་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་གི་འཁོར་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་འཁོར་འཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་པར་
སྦྱར་བར་འདོད་པ་དང་།

སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱང་བའི་བྱ་བ་དང་། བཀུར་
སྟེ་དང་རྗེས་ལས་བྱང་བ་དང་ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་
ཅན་རྣམས་དགོད་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་དང་སྤངས་ལས་འདས་པ་

གང་དུ་འང་མི་ལྟར་བས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་བྱེད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ནང་གི་
འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱི་གསང་བར་འཇུག་
པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་བར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པའོ། །

བཅུ་དགུ་པ་གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་བཞོད་མའི་ཆུ་ལྟ་
བུའོ། །སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་
གསུང་བར་འཇུག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་ལྟང་བསྟན་
པ་ནས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་མདོ་དུ་བྱུང་བའི་བར་གང་ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་ཐོས་པར་འདོད་པ་དང་། གཟུང་བར་འདོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྒྱབ་
པར་བྱ་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་
ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པར་འདོད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནི་
ཆུ་འཛིན་པ་དང་མི་ཟད་པར་འབྱེན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་
པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། བསྟན་པ་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉི་ཤུ་པ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་ལྟན་པ་ནི་སྐྱ་སྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྟོགས་བཅུ་
རེ་རེ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་ཡུན་རིང་པོར་ཐུན་པ་ཐུན་ནག་ཏུ་གྱུར་པ་ལུས་ཀྱི་
འོད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱས་ནས་དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྐྱ་ཐོས་པར་བྱ་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་དག་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་དགོད་པར་འདོད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་ཐར་པ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྟན་པ་སྟོགས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་

མི་རྟག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་
བསྐྱལ་བར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་
པ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བར་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །

ཉི་ཤུ་གཅིག་པ་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལྟ་
བུའོ། །ཕྱོགས་བརྩེ་རེ་མཐའ་ལས་པའི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་
ཅན་ལོང་བ་དང་། འོས་བ་དང་། སྒྲོན་བ་དང་། གཅེར་བྱ་དང་། བཤེས་བ་དང་། སྒྲོམ་
བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱལ་དེ་དང་དེ་ལས་ཐར་
བར་བྱས་ཏེ་མིའི་ལུས་འཛོལ་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་གྲིམས་དང་།
ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་
ཤེས་མཐོང་བའི་བྱང་པོ་ལ་དགོད་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་རང་གི་ངང་
གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟོད་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་ས་དེར་གཏོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉི་ཤུ་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་ལྷན་པ་ནི་སྒྲིན་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་གས་
པའི་སྒྲིད་ལམ་བསྟན་པར་འདོད་པ་དང་། སྤང་པོ་ཆེའི་ལྟ་སྤངས་ཀྱིས་ལྟ་བར་
འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་ཡང་གསུངས་པ་སྟེ། དགའ་ལྷན་
གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ཀྱན་དུ་སྒྲོན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པར་མི་གཙང་
བའི་འདུ་ཤེས་དགུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་བམ་

པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་འབྱུངས་གཞིགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་
གནག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་དམར་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་བསྐྱེས་
པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་ཐོས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་འཛོར་པའི་འདུ་
ཤེས་དང་། རྩམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་ཆོག་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །

དེ་ལ་འཆོ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འོག་ཏུ་གོ་རིམ་ས་བཞིན་དུ་སྦྱད་པ་རྒྱུད་གིས་
ཁེངས་པ་ལྟར་མཐོ་བར་སྦྱངས་ཤིང་ཆོབས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བམ་
པའོ། རྣམ་པར་བམ་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་བམ་པ་པའོ། །ཡང་ན་མི་མ་སྦྱོར་པའི་ཕྱིར་
བཅོག་ཅིང་རྣམ་པར་བམ་པས་ན་ལྷ་བྱ་བྱ་ཏ་ཀ་ཞེས་བྱེ་བྲག་རྟོག་བྱེད་དུ་བྱུང་རྒྱ་
ཏ་ཀ་ཏེ་རྣམ་པར་བམ་པ་པའོ། །འདི་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་རོའི་ལུས་ཀྱི་
ཆོག་སྒྲ་དགས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་ཡང་བཤད་པ་ནི་མིང་ལ་སྟོགས་
པའི་དོན་དག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དབྱིབས་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ལ་
ལུས་དེའི་དབྱིབས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་འདི་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲུ་
རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་དུ་བསྟོད་པས་ན་བི་རྩ་བི་པ་ཏུ་མ་ཀ་ཏ་ཀ་
ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་འབྱུངས་གཞིགས་པ་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་མཁྲེགས་པའི་དངོས་
པོ་ལ་ཆགས་པ་ལ་ཁོང་སྟོང་གི་དངོས་པོ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གནས་ཐ་དད་པ་ནས་རྣལ་འཛོག་པ་ནི་རྣམ་པར་གནག་པ་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྤང་
བ་དང་དྲི་ལ་སོགས་པའི་དབང་ལས་བྱུང་པའི་ལུས་ཀྱི་དྲི་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ལ་
ལུས་ཀྱི་མ་དང་འབྲེལ་པའི་དྲི་ར་བ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དང་དེ་ནས་ཁྲག་
འབྲེད་ཅིང་རྣམ་པར་འཕྲོ་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པས་ན་རྣམ་པར་དམར་པ་པ་སྟེ། དེ་ནི་

ཀྱན་གྱིས་བྱས་པའི་མངོས་པ་ལ་ཆགས་པ་ལ་ཁྲག་གིས་སྐྱགས་པའི་མི་མཐུན་པ་
ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པར་གསལ་བར་སྡོ་བས་ན་རྣམ་པར་བསྡོས་པ་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཁ་
དོག་ལ་ཆགས་པ་ལ་བགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་
ནོ། །ཁྱི་དང་ཅེ་སྤྱང་ལ་སོགས་པས་པན་ཚུན་དུ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པར་ཐོས་པ་ནི་
རྣམ་པར་ཐོས་པ་པ་སྟེ། དེ་ནི་རུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཤ་རྒྱས་པ་ལ་ཆགས་པ་ལ་ཤ་
རྒྱས་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ལག་པ་གཉིས་ཀྱང་གཞན་
དུ། ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱང་གཞན་དུ། མགོ་བོ་ཡང་གཞན་དུ། སྣ་ཆོགས་པར་འཇོར་
བས་ན་རྣམ་པར་འཇོར་བ་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་སྟེག་པ་ལ་
ཆགས་པ་ལ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྣམ་པར་འཇོར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རུས་པ་ཉིད་ནི་རུས་པ་པ་སྟེ། འདི་ནི་རུས་པ་སྟེལ་མ་དང་རུས་པ་གཅིག་
གི་འང་ཆོག་ལྷ་དགས་ཏེ། དེ་ནི་སོ་ལ་སོགས་པའི་རུས་པའི་འབྱོར་པ་ལ་ཆགས་
པ་ལ་ལུས་ཀྱི་རུས་པའི་མི་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་པར་ཁྱ་ཞིང་ཆོག་པས་རྣམ་པར་ཆོག་པ་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཁ་དོག་དང་
དབྱིབས་ལ་ཆགས་པ་ལ་བགས་པ་དང་དབྱིབས་ཀྱན་དུ་འཁུམས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་འདི་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
བརྒྱད་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་འདི་ནི་འདོད་པ་རྒྱུད་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཡིན་གྱི། འདོད་པ་ཆེ་བ་རྣམས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོག་ཤེས་པ་དང་།
རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་། དན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་

དང་། མཉམ་བར་གཞག་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་གྱི། ཤེས་
རབ་འཁལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
བདུན་པོ་འདི་དག་གིས་གནས་བརྟན་མོད་གཤམ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་གནས་པར་གྱུར་
ཏོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མོད་གཤམ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་
ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོགས་ཤིག། ཆོས་
འདི་ནི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ལ་ཀུན་དགའ་བ། སྤྲོས་པ་མེད་པ་ལ་ཀུན་
དགའ་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་རྗེས་སུ་བཅོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འདོད་
པ་ཚུང་བས་ཆོས་བཞི་སྤོང་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚུལ་འཆོས་པ་དང་། ཁ་གསལ་དང་།
གཞུགས་སྤོང་དང་། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བའོ། །དེ་ལ་ཚུལ་འཆོས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
ཁ་ཅིག་རྟེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་ཆིགས་སུ་བཅད་པ་
འདོད་པ་སེམས་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་འབྲེལ་བས་དགོན་པ་བའམ། ལྷག་
དང་ཁྱོད་པའམ། ལྷན་གཅིག་པ་ནས་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་
ལ་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ་གནས་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་འདི་སྟམ་དུ་བདག་ལ་གཞན་དག་
གིས་བསྟན་བཀྱར་བྱེད། ལྷ་མར་བྱེད། མཆོད་བར་བྱེད།

རྗེད་པར་བྱེད་ན་ཅི་མ་རུང་བདག་གིས་ཀྱང་རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་དང་།
ཆིགས་སུ་བཅད་པ་བྱུང་བར་བྱ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་རྟེན་པ་དང་
བཀྱར་སྟེ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་དེ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་
བཞིན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཚུལ་འཆོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཁ་

གསལ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ནི་ཁ་ཅིག་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་
བས་གཞན་དག་ལ་འདི་སྐད་དུ་ཁྱོད་ནི་བདག་གི་མ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་བ་དང་། བ་ཇི་
ལྟ་བུ་དང་། སྤྱན་རྒྱ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། ཉེ་དུ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་། སྤྱག་གི་གཉེན་
མཆོམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ང་ལ་ཡང་སྤྱན་པར་བྱ་སྟེ་དེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱོད་
ལ་སྤྱན་ནོ། །

ངའི་བྱ་བ་བགྱིས་ཏེ་དེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་བྱའོ། །ཁོ་བོ་ནི་ཐག་རིང་པོ་ནས་
ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཐད་དུ་འོང་ཞིང་ཁོ་བོ་འདིར་གནས་པ་གང་ཡིན་པའང་ཁྱོད་ཅག་ཉིད་
ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲི་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་གཅེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྟེན་པ་དོན་དུ་
གཉེར་ཞིང་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་སེམས་འབྲེལ་བ་
དེ་གཞན་དག་ལ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་ཁ་གསལ་གྱུར་དུ་སྒྲི་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲི་བ་
དང་། དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ཁ་ལྟ་འབྲེལ་བར་བཅས་པ་དང་། གཅེས་གསལ་གྱི་
ལས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཁ་གསལ་ཅེས་བྱའོ། །གཞོགས་སྤོང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འདི་ན་ཁ་ཅིག་སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་རྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་དང་དེའི་
རྒྱ་མཚན་དུ་ལས་བྱེད་པ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་འདི་ནི་མཛེས་སོ་ཞེ་འཇམ།

ཆོས་གོས་སམ། སྒྲུ་སྒྲུར་རམ། མལ་སྟན་ནམ། ལྷེ་མིག་གྲོག་པོ་འཇམ། ཁྱོད་
ཀྱི་ཡོ་བྱད་འདི་དང་འདི་ནི་བཟང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཁོ་བོས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་རྟེན་ན་
བཅང་བ་བྱ་བ་ན། སྤྱན་པ་པོ་འདྲ་རྟེན་པ་དཀའ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གང་ཡང་རུང་
བའི་བྱིས་དུ་འང་སོང་ནས་དེར་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་སྒྲི་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་ཆན་འདི་
ནི་བཟང་པོ་ཡིན་ནོ། །སྤྱན་ཆོད་བཟང་ངོ་། །སྒྲུ་གོས་བཟང་ངོ་། །གོས་བཟང་

དོ། །ཁྱེད་ཀྱི་བཅའ་བར་བྱ་བའམ། བཅའ་བར་བྱ་བ་འདི་ནི་བཅའ་པོ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲིལ་ཆད་ཀྱང་བདག་ཅག་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་བསྐྱབས་པར་བྱ་བར་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཁོ་པོ་ཅག་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱིན་པ་དང་བསྐྱབས་པས་དགའ་བར་གྱུར་བ་ཡིན་ན། ད་ལྟར་ནི་ཁྱེད་ཅག་བདག་ཅག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའམ། བསྐྱབས་པར་བྱ་བར་མི་སེམས་སོ་ཞེས་སྒྲིལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་བརྟགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཞོགས་སྤོང་གི་ལས་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གཞོགས་སྤོང་ཞེས་བྲལོ། །ངེས་པར་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ན་ཁ་ཅིག་རྟེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་སེམས་འབྲེལ་པས་གཞན་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་ལ་ཡང་སྦྱིན་པར་མི་བྱ། བ་ལ་ཡང་མ་ཡིན། སྤིང་མོ་ལ་ཡང་མ་ཡིན། ཉེ་དུ་དང་སྐྱལ་གི་གཉེན་མཆོམས་གང་ཡང་རུང་བ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་བར་ཁྱེད་ཀྱིས་གང་ཞིག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་འཇམ་བྱ་བ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིལ་བའོ། །ཁྱིམ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་དེར་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་དགའ་བཅོམ་པ་ཞུགས་ཤིང་ཁྱེད་དང་དགའ་བཅོམ་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྤང་བ་དང་། ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པ་དང་། གཏམ་སྒྲིལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཁྱེད་རྟེན་པ་དང་ལྟན་པའོ། །

ཁྱེད་ཀྱིས་རྟེན་པ་ལེགས་པར་རྟེན་དོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་འཕྱོར་བ་ལེགས་པར་སྒོམ་བོ། །མིར་རྟེན་པ་འདྲོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིལ་བའོ། །དེ་དག་འདི་སྒྲིལ་དུ་བདག་ཅག་གི་ཁྱིམ་དུ་འཕགས་པ་འདི་ལས་མ་གཏོགས་པར་དགའ་སྤོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གཞན་ནི་སྤུང་མ་ཞུགས་པས་ངེས་པར་འཕགས་པ་འདི་ནི་དགའ་བཅོམ་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་སེམས་བ་སྟེ། རྟོན་བ་
 རོན་དུ་གཉེར་བ་རྟོན་བ་འདོད་བ་སྟོས་བ་དང་བཅས་བ་སེམས་འབྲེལ་བ་དེའི་དེ་
 ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་གཞན་རྣམས་ལ་ངེས་བར་སྟོགས་བ་གང་ཡིན་བ་འདི་ནི་ངེས་བར་
 སྟོན་བ་ཞེས་བྱའོ།

ཆོག་ཤེས་བ་ནི་རྟོན་བས་རྟོན་བ་འདོད་བ་སྟོང་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 རྟོན་བས་རྟོན་བ་ཆོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ན་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་པོ་ལས། རྒྱལ་པོའི་སྟོན་
 པོ་ལས། བྲམ་ཟེ་ལས། སྤུལ་བདག་གས། མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་གཞན་གང་ཡང་རུང་
 བར་གྱུར་བས་ལྷུང་བཟེད་དས། ཆོས་གོས་སས། ལྷམ་སྦྱར་རས། ལྷེ་མིག་ཀྲིག་
 པོ་ལས། ལྷན་ནས། ཡོ་བྱད་གཞན་ཡང་རུང་བ་བྱིན་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་སོ་ཞེས་
 གཞན་དག་ལ་སྟོན་བ་དང་། འདི་ནི་བདག་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དམ་
 བར་གྱུར་བ་གཞན་ཞིག་གིས་བྱིན་ནོ་ཞེས་སྟེ་ཁོང་དེ་འདི་སྟུང་དུ་འདི་རྣམས་འདི་
 ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་རེ་ཞིག་དེ་འདྲ་བར་འཕགས་བ་ལ་སྦྱིན་བར་བྱ་བ་ལས། བྱ་བ་
 བསྐྱབ་བར་བྱ་བར་སེམས་ན། ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་འཕགས་བ་ལ་སྦྱིན་བར་བྱ་བ་ལས་
 བྱ་བ་བསྐྱབ་བར་ཅིའི་བྱིར་མི་སེམས་ཞེས་སེམས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་དུ་སེམས་
 པས། དེའི་རྟོན་བ་གཞན་གྱི་རྟོན་བ་གཞན་འདོད་ཅིང་ཆོལ་བ་གང་ཡིན་བ་འདི་ནི་
 རྟོན་བས་རྟོན་བ་ཆོལ་བ་ཞེས་བྱའོ།

སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་བ་ཅི་ཞིག་འབྲེལ་ཞེ་
 བ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཤེས་བར་བྱ་བའི་
 རོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་རྒྱུན་ནི་རྣམ་བ་དགུ་སྟེ། འབྲིག་པའི་

འདོད་ཆགས་དང་། འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་། ཚོག་མི་ཤེས་པ་དང་། འདུ་འཇི་ལ་མཛོན་
པར་དགའ་བ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བརྗེད་ངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་།
ཤེས་རབ་འཆལ་བ་དང་། སྒྲོས་པ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་ཏེ། དེའི་གཉེན་
པོའི་དོན་དུ་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྩལ་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་གཞན་
དག་ལ་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པར་ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་འདོད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་
ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བར་འདོད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་རྗེས་སུ་འཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཛོན་པར་རྫོགས་
པ་གང་ཡིན་པའོ། །ས་དང་པོ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྒྱུན་མེད་པ་ལ་འདུག་པར་འདོད་པས་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་
པའོ། །ལམ་ཤེས་པའི་ས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
ས་ལ་གནས་པར་འདོད་པས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །

ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་འང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་དེ་ཉིད་ལས་ཡེ་ཤེས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ལོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་གཞོན་ནུའི་ས་ལས་འདས་པར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ལོ། །གཞོན་ནུའི་ས་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཉིད་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་

པའི་ཕྱིར་གཞོན་ནུའི་ས་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་འདའ་བ་ནི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་བ་དེའི་བྱ་བ་ལྷག་མ་མཛོན་པར་
འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདའ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་ནས་འདའ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟོམ་པའི་ལམ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གནས་ནས་འདའ་བ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་སྟེ། བསྟོམ་པའི་ལམ་རྒྱན་
ཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རིན་ཆེན་རྒྱ་བས་ཞུས་པའི་
མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གསུངས་པ་འདི་དང་། རིན་ཆེན་སྒྲེང་བ་ལས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་དཔལ་བཟངས་དཔལ་བཟངས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཅན་དཔལ་ཅན་
དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་
པར་སྤང་བ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་མཐའ་ཡས་པར་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཉོག་གི་
དཔལ་ཉོག་གི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷ་པོ་མེད་པའི་དཔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་
ལྷ་པོ་མེད་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེས་མཆོད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་
དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རིན་ཆེན་མཆོད་སྒྲོང་དང་བཅས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་
མཆོད་སྒྲོང་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་ཉོག་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གསུང་རྣམ་པར་
གཞོན་པ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་གསུང་རྣམ་པར་གཞོན་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། རྒྱལ་
བ་སྐར་མའི་དཔལ་སྐར་མའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བའི་དཔལ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་བཅུ་ན་

བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་གང་ཡིན་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་
མཚན་གཟུང་བ་བྱས་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པའི་
མཚན་ཐོས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོར་
བ་ཉིད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ལྟོག་པ་ལས་
མཐོང་ངོ་། །བསྟན་པ་སྤྱི་ལོ་བཞིན་པ་འདི་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རི་སྟེང་དུ་
མཚན་ཐོས་པ་ལས་རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་བོན་སྟེས་པར་
གྱུར་པ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པས་གཟེགས་ནས་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་རྣམས་མཚན་ཐོས་པའི་མོད་ལ་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པར་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་འདིར་ས་བོན་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་ལ་སྟེས་
བ་དཔེར་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བཅོམ་པ་ཉིད་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་འཐད་པ་ཡིན་ལོ། །

སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པར་དགེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གྱུར་
མི་ཟད་པར་བྱ་བར་འདོད་པས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་
ཡོངས་སུ་བསྟོས་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་ཆུང་དུ་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་རྒྱུའི་ཐིགས་
བ་གཅིག་པོར་བའི་དཔེས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཟད་པ་
མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་པས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་མ་སྐྱུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་
ལ་སོགས་པས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་པས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཁྱད་པར་གང་གིས་རིགས་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོས་ཉིད་གང་
ཡིན་པའོ། །ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་
འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་ཅི་ལོག་
པའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་
ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འོ། །རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
རྗེས་སུ་སྒྲོས་བ་ནི་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱུན་པའི་
རྟོགས་བ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དོ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བ་ཉིད་གྱིས་ཉོན་
མོངས་བ་ཅན་གྱི་མ་རིག་བ་ཅན་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ལམ་ཤེས་བ་ཉིད་གྱིས་ནི་
གཉེན་པོ་མ་ལུས་པར་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་བ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་བ་སྟོང་བ་ཡིན་
ནོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ལ་སྤང་བར་
བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱེ་བྲག་ཅི་ཞིག་མཆིས། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་བ་ལ་ནི་བག་ཆགས་གྱིས་མཆོམས་སྒྱུར་བ་སྤངས་བ་ཡོད་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་བག་ཆགས་གྱིས་
མཆོམས་སྒྱུར་བ་ནི་ཉོན་མོངས་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་

འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་མུག་སྤངས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ལུས་དང་དག་
གི་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་ནི་བྱེད་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་པོ་རྣམས་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་
རྣམས་ལ་རབ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ན།

དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་མི་མངའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་དག་
བཅོས་པ་དག་སྒྲོང་མཆོངས་པ་ཅན་དཔེར་བརྗོད་དོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟུ་
བདུན་པར་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་འགོ་བར་
འདོད་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་བ་དང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་གསུམ་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་
བཞིན་ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
སྤྱི་མཆོད་ཉིད་ལ་བྱུང་བར་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ལྔ་ཅ་
གཉིས་པར་སྤྱི་རིས་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེའི་ཆོགས་ཆེན་པོས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་མདུན་དུ་བདར་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་གང་ན་བ་དེར་
འགོ་བར་བྱ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཀུན་ནས་བསྐྱོར་བ་ནི་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོར་བའོ། །

མཆོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མདུན་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ནི་མདུན་དུ་བདར་
བའོ། །ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་མདུན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི། སྤྱི་མ་དང་བྱི་མ་
འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཐམས་ཅད་བྱས་ནས་ཉེ་མདོར་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་པའི་དག་བའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་

ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིས་ནས་འོག་མེན་གྱི་བར་གྱི་ལྷ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་དེ་ལྟར་སེམས་པར་བྱེད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སངས་རྒྱུ་ལྷ་བར་གྱུར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་རིས་པར་ལེགས་པ་འཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་།

རང་གི་ཆོག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་པ་སུ་ལྟར་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ནི་ལྟར་བཟེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་ཁམས་གྱི་ཟས་མཆོག་ཏུ་རོ་ཞིམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་མང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོས་ཞུས་པ་དཔེར་བརྗོད་དོ། །སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རིས་གྲོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་སྒྱུ་རྩལ་མ་ལུས་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་འདོད་པ་ཅམ་ལ་རག་ལས་བསམ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆངས་རིས་ལ་སོགས་པ་ནི་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་སྐྱལ་བ་མཉམ་པས་གཞན་རྣམས་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་གནས་གཙང་མ་པ་རྣམས་སོ། །འདི་ནི་པལ་ཆེ་བས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོག་ན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མེད་

པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་པོ་འདི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སུ་
 ཞིག་གིས་བྱས་ཤེ་ན། སུས་ཀྱང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་དགེ་བའི་ཅ་བ་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་བསྐྱབ་པ་ཉི་བར་གནས་པའི་
 མཆོད་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཆད་
 མར་བྱའོ། །

དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་ན་རྒྱལ་ཆེན་
 བཞིའི་རིས་སོ། །ལེགས་པར་སྟོན་པ་ལྟན་ཅིག་སྟེན་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དེར་
 སྐྱེས་པས་ན་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་སོ། །སྟུག་བསྐལ་ལས་སྟོང་ཞིང་སྤངས་པས་ན་
 འཐབ་བྲལ་འོ། །དགའ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་ཐོབ་པར་གནས་པས་དགའ་ལྡན་ཏེ། མགྱ་
 བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རང་གིས་སྦྱལ་ཞིང་བྱས་པའི་ལོངས་སྟོན་
 རྣམས་ཀྱིས་དགའ་ཞིང་རོལ་པས་ན་འདི་ནི་འཕྲུལ་དགའོ། །གཞན་གྱིས་སྦྱལ་བའི་
 ལོངས་སྟོན་རྣམས་ལ་དབང་བྱེད་པས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དོ། །ཆངས་པ་
 ཆེན་པོའི་འཁོར་ཡིན་པས་ན་ཆངས་འཁོར་ཏེ། ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྟེན་བཀྱར་བའོ། །གཞན་ནི་འདིའི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་གནས་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་
 ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་ནོ། །ཆེ་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་
 ཀྱིས་ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ཡིན་པས་ཆངས་ཆེན་ནོ། །

ཆངས་པ་གཞན་རྣམས་ལས་འདི་འོད་ཆུང་བ་ཡིན་པས་ན་འོད་ཆུང་
 འོ། །འདི་ལ་ཆད་མེད་ཅིང་ཆེ་བའི་འོད་ཡོད་པས་ན་ཆད་མེད་འོད་དོ། །འདི་དག་
 གི་དགའ་བ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་ལས་གྲུབ་པའི་སྤང་པོའི་རྒྱན་ལས་སྤྲིན་

ལས་སྒོག་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་འདི་དང་དེ་ནས་འོད་འཕྲོ་ཞིང་འབྱུང་བས་ན་ཨྱ་རྩ་
སྤྱ་ར་སྟེ་འོད་འཕྲོའོ། །ཡང་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གྱིས་སྤང་བར་བྱེད་
བས་ན་འོད་གསལ་ལོ། །

དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་འོད་གཅིག་ཏུ་འདུག་ཅིང་མི་འགྱུར་བ་ལ་བྱ་
བར་བཤད་ལ། དེ་ནི་དེའི་གོང་གི་ཆངས་པ་རྣམས་ལས་འདི་འོད་ཆུང་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དགེ་ཆུང་ངོ་། །འདི་དག་གི་འོད་ཆེ་ཞིང་ཆང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆང་མེད་
དགེའོ། །འདི་དག་གི་འོད་ཀྱི་ཚོགས་དགེ་བས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དགེ་རྒྱས་
སོ། །རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ལས་གྲུབ་པའི་བདག་
གི་ལུས་ཐམས་ཅད་བཀའ་ནས་གནས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་དཔེར་ན་རིན་པོ་ཆའི་
ཟ་མ་ཏྲིག་གི་ནང་ན་གནས་པའི་མར་མེ་ནི་རིན་པོ་ཆའི་འོད་དང་འབྲེས་པའི་རང་
གི་འོད་རྣམས་དང་འོད་ཀྱི་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་
འབར་བའི་ལུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་བསྐྱེམས་བསམ་མངོན་བར་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཅམ་ཡོད་ཀྱི་
འདི་ལ་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའོ། །

སྒྲིན་མེད་དང་བསོད་ནམས་སྒྲིན་ནི་གོ་བར་སྤྲེའོ། །འདི་རྣམས་ལ་བསམ་
གཏན་གྱི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ན་འབྲས་བྱ་ཆེའོ། །སོ་
སོའི་སྒྲི་བོའི་མཐར་ཐུག་པར་རྣམ་པར་གནས་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་དང་ལྟན་པས་
གོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་ལ་དུས་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་བདག་གི་གནས་སྤོང་བར་
ཡང་མི་བྱེད་པས་ཨ་ཟླ་ཏ་སྟེ་མི་སྤོང་བའོ། །གཞན་དག་ནི་ཨ་སྒྲི་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་

ཡིན་པར་སེམས་སོ། །དེ་དག་གི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ལ་འོག་མར་འདོད་པ་
མེད་པས་ན་མི་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱི་ལ་ཡང་གཏུང་བར་མི་བྱེད་པས་མི་གཏུང་བའོ། །ཤིན་ཏུ་ཡིད་འཕྲོག་
བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོག་པ་མེད་པའི་བདེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྤྱི་འགྲེ་
ལེགས་པར་མཐོང་ངོ། །གཞན་ནི་སྤྱད་རྒྱ་ན་སྤྱེ་ལེགས་པར་ལྟ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་
གི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་བྱེད་པ་པོར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ལྟ་བ་ཡོངས་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་
མཆོག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་སྤྱད་རྒྱ་སྤྱེ་རབ་ལྟའོ། །ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པའི་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པའི་ཕྱིར་རམ་འདི་རྣམས་འོག་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བཅུན་པ་ཟངས་མདོག་གི་འོ། །གཞན་དག་ནི་སྤྱི་ལ་མཐའ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། སྤྱི་ག་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསགས་པར་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེར་ཤིན་ཏུ་
བཅོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་སྤྱེ་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་སྤྱེ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་སྤྱི་དཔེ་ཕྱིར་
རོ། །བསྐྱེད་པ་ཞེས་སྒྲོས་པས་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པའི་ཆོས་ལ་དང་པོའི་མཆོམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྟན་པའི་
དོན་དུ་འོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་གདམས་ངག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་གང་ལས་ཤེ་ན། བཅོམ་ལྷན་
འདས་རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱད་པར་བགྱི་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་སོ། །དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཤད་
པའི་ཆོས་རྣམས་རྩོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །

སྐབས་ཀྱི་མཐར་ཡང་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་
ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པར་གདམས་པ་སྟེ་འདི་ནི་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་
ནི་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་ཉི་པར་
སྟོན་པ་ནི་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་ཐེན་པའི་ཡོན་ཏན་
ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་དོན་གྱིས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་གདམས་ངག་ཡིན་ལ།
དེའི་འོག་དུ་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ན་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །གདམས་ངག་དེ་ཡང་རྣམ་པ་བརྩུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་

སྐྱབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་
མཆོག་གསུམ། །མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་
འཕྲིན་པ་དང་། །སྐྱན་ལྔ་དང་ནི་མངོན་ཤེས། །ཡོན་ཏན་བྱག་དང་
མཐོང་ལམ་དང་། །བསྐྱོམ་ཞེས་བྱ་ལ་གདམས་ངག་ནི། །བརྩེ་ཡི་
བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་གདམས་པ་ནི་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་
ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པས་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་པའོ། །མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱབ་པ་ནས་སྐྱབ་པ། དེ་ཉན་ཐོས་ལ་

སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་འདི་དག་དག་སྒྲིང་
ཤ་ར་དུ་ཉིད་བྱ་དང་།

མོད་གལ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་ཤ་སྟག་གིས་འདམ་བུའི་ཆལ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་
ཡོངས་སུ་གང་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནས་བརྟམས་ཏེ། ཐུགས་བརྩེ་རེ་རེ་ཞིང་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་གསལ་གྱི་ཁྱད་གི་བྱེ་མ་སྟེང་དེས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་དག་སྒྲིང་རྣམས་
ཀྱི་ཤེས་རབ་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཉི་མ་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱོམས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཤུ་རིའི་བྱ་གལ་ཏེ་འཇམ་བུའི་
སྒྲིང་འདི་དག་སྒྲིང་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་། མོད་གལ་གྱི་བྱ་ཤ་སྟག་གིས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་
ན། འདམ་བུའི་ཆལ་ལས། འོད་མའི་ཆལ་ལས། བྱ་རམ་ཤིང་གི་ཆལ་ལས། སྟེག་
མའི་ཆལ་ལས། འབྲས་ཀྱི་ཆལ་ལས། ཉིལ་གྱི་ཆལ་ལས་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་
ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་གང་བྲག་
ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཐ་མི་
དད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཐམས་ཅད་འོད་སྟེང་པར་ཁྱུས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་
རྒྱུན་དུ་ཁྱུགས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །

ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་རྩི་སྟེང་དུ་སེམས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཉིན་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་འབྲས་བྱ་གང་གི་དོན་དུ་ཉི་མར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྟམས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་དང་། ས་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱོབ་པའི་
མཆོད་ཉིད་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་སྦྱོར་བ་དང་རྟོགས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པས་

དགེ་བ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་ལ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱ་ལ་སོགས་པ་
དང་། ལྷའི་རིས་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུ་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཤེས་རབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བར་བསྟན་པས་སྤྱི་ན་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ལྡན་
པའི་དོན་གྱིས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་དང་མཐོང་བ་
དང་བསྟོམ་པའི་ལམ་དག་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་འདམ་བུ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་གཞོད་པ་ཆུང་དུ་མི་བཟོད་པ་དང་། འོད་མ་ལ་མེ་དང་མཆོན་དག་
གིས་བཞིན་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་པོའི་གཞོད་བྱེད་དང་ཐང་གྱང་དགེ་
བའི་རྩ་བ་མི་འཆད་པ་དང་བྱ་རམ་གྱིང་དང་འདྲ་བར་གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་
གྱུང་ངན་སོང་ཆད་པའི་ཕྱིར་བདེ་འགྲོའི་སྤྱི་བ་རྣམས་སུ་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་སྤྱིར་
བས་ཆོས་སྟོམ་པའི་མངར་བ་ལས་མི་འདའ་བ་ཉིད་དང་། སྤྱིག་མ་དང་འདྲ་བར་
སྤྱར་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་།
འབྲས་དང་འདྲ་བར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་
མཆོག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། རི་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཉིལ་དང་འདྲ་བར་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐ་མི་དད་དུ་ཟེན་གྱང་།

དུས་གཞན་དུ་བསྟོམ་པ་ལ་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་དཔེ་དུག་པོ་རྣམས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆལ་སྟོམ་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་
ན། གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་

ཡིན་ཡང་ངོ་བར་གྱུར་བ་ལ་སོགས་བ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཐ་མི་དད་པར་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དོན་མང་པོ་བརྟག་བ་ན་ཡང་དཔེ་གཅིག་གིས་ཆོག་པར་
འགྱུར་རོ། །

རེ་ཞིག་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་སྒྲོས་པ་དཔེ་བྱི་མ་བྱི་མ་བྱང་བར་
བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཁོན་ཏེ་ཐ་མར་ལས་སྒྲོས་པ་འདི་ཅིའི་དོན་དུ་ཡིན་ཞེ་ན།
འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཤེས་
པར་བྱེད་པའི་དཔེ་གཞན་བྱང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཁོན་དཔེ་གཞན་ཅི་སྟེ་
མ་བཙོད་ཅི་ན། མཚོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་སྦྲ་
ཆོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་བསྐྱས་པའི་རོ་མོ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སོ་
སོར་དཔེར་བཙོད་པ་བཏགས་ན་ནི་དཔེ་རི་སྟེད་ཅིག་བཙོད་པར་བྱ་ཞིང་ཉི་བར་
བཤད་པ་ལ་མི་མཁས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་འདིར་ངག་གི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་
ནོ། །དཔེ་སྟོང་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་མྱོད་གསལ་གྱི་བྱ་དང་འབྲ་བར་ཤ་སྟག་གིས་ཞེས་
གང་གསུངས་པ་འདིས་ནི་རི་སྐྱད་གསུངས་པའི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །

བརྒྱུ་ལྟེ་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། འདིས་ནི་ཉིན་གཅིག་བསྒྲོམས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དབའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་བྱང་བར་དང་། མཐུན་བྱང་བར་དང་།
རིགས་ཀྱི་བྱང་བར་དང་། རྒྱུ་ལྟེ་བྱང་བར་དང་། དཔེ་ལས་འདས་པ་ཉིད་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྒྱུ་ལྟེ་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་གྲངས་དང་ཞེས་

བྱ་བའི་བར་ནི་གངས་ཀྱི་བྱ་བར་རོ། །བྱ་བར་མེད་པར་གངས་གཟུང་བ་ནི་དེ་
ལས་གཞན་པའི་གངས་གཟུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟེ། བརྒྱ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་པ་བྱ་བར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི་བྱ་བར་མེད་པར་གངས་སྟོས་པ་ནི་གངས་
ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྒྱའི་བྱ་བར་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །

བྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་ནི་ཤེས་རབ་མང་པོའི་གོ་རིམས་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཆར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུའི་བྱ་བར་རོ། །བགང་བར་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱ་བར་རྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
རིགས་ལ་དེ་བགང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བའི་བྱ་
བར་རྟེ། ཤེས་རབ་དེ་ནི་འདྲིའི་རྒྱ་ཅན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ཡང་ཉེ་བར་
མི་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་ལས་འདས་པའོ། །ཡང་འདྲིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་དུ་བསྟོམས་པ་
ལ་འདི་ལྟ་བུར་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དེའི་འོ། །ཅི་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པའམ། སྦྱོང་བ་
ལ་ཞུགས་པའམ། ཕྱིར་མི་སྟོག་པའམ། སྦྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཡིན། དེ་ཞིག་
བཞི་པ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། ས་བརྩུ་བ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པས་ཉེ་བར་གནས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་རྟེ། ས་
བརྒྱད་པ་ལ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་བཀག་པས་ཉན་ཐོས་

ཐམས་ཅད་ལས་ཞེས་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུལ་པའི་
སྤྲུལ་བྱེད་མོས་པར་བྱ། བྱེད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཙུངས་
ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མངོན་པར་སྦྱབ་པའི་སྒོ་ལ་
བརྟག་པར་མ་གྱུར་པ་ན་ནི། འདི་དེའི་ཆེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དེའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོངས་
སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་རེ་ཞིག་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱང་ན་
ལས་འདས་པ་འདོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་
རིང་དུ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱང་ན་
ལས་འདས་པ་ཡིན་ན་བསྒོམ་པས་སྤང་བ་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །བསྟན་པ་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་རྣམས་པ་མང་པོ་རྣམས་
པར་གཞག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཆད་པ་
ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་ངན་འགྲོ་
ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དེའི་
ཡན་ལག་དག་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་ནི་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལན་ཅིག་ཕྱིར་ཁོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་འདིར་སྲིད་པ་གཉིས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་
ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་ཁོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་
ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དགྲ་བཙུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤང་པོ་ལྷག་

མ་མེད་པའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་པ་རྒྱ་དཀར་པོའི་མདོ་ཆད་མར་བྱས་ནས། ཇི་
ལྟར་འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་
ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསུངས་པ་
དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
དུས་དེ་སྤྱི་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུ་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱུན་བཅད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་འདིའི་ཡོངས་སྤྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་རྣམས་
ལས་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་
ནས་རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཅོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་
བས་ན་ཡོངས་སྤྱ་མི་རྣམས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྟུན་པའི་སེམས་ཀྱིས་དང་
པོ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐབས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་
པར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་མངོན་པར་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཉིན་གཅིག་བསྒྲུམས་པའི་ཤེས་རབ་འབྲས་བྱ་གང་གི་དོན་དུ་ཉི་
བར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟུན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱ་སྤྱ་
ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ཡོངས་སྤྱ་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་
ཀྱི་སྐྱོ་ཐོབ་པས་བསྐྱུས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་སྦྱོར་བ་དང་རྟོགས་པ་རྣམས་ཡང་དག་

བར་ཐོབ་པས་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་དག་ནི་ཉིན་གཅིག་བསྒྲོམས་
 བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་གྱི། བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་མང་པོའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་མར་མེད་སྡེ་པོ་ཆོག་པའི་
 དཔེས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་དང་ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ནི་ལམ་ཡིན་
 རོ། །སྒྲུབ་པ་ལ་གངས་པ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བདེན་པ་ལ་གངས་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་གངས་པ་
 བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སྤྱི་རིའི་
 བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 བཙུན་ན་བཙུན་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །ཀྱུ་
 འབྱུང་གི་བདེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གཤམ་ཏེ་གཟུགས་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་
 འགག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། གཟུགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་ཆོས་ཅན་ནམ་ནམ་བར་བྱང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
 མི་མཐོང་། གཟུགས་ནི་ཆོར་བར་ཡང་དག་པར་འདུ་བ་ཡིན་རོ། །

ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས།
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་རིའི་བྱ་འདི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་རིའི་བྱ་
 འདི་ལྟར་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་

བར་བྱེད་དོ། །

འགོག་པའི་བདེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱི་ལོ་བྱ་མཆོད་
 བ་ཉིད་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་
 བ་མ་ཡིན། འགྲིབ་པ་མ་ཡིན་འཕེལ་བ་མ་ཡིན། འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་
 པ་ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་འདི་འབྲུ་བ་དེ་ལ་ནི་
 གཟུགས་མེད་དོ། །ཆོར་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མ་རིག་པ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །མ་
 རིག་པ་འགག་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། རྒྱུན་དུ་ལྷགས་པ་མེད་
 དོ། །རྒྱུན་དུ་ལྷགས་པའི་འབྲས་བྱ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་མེད་
 དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་བདེན་
 པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་
 སྦྱོང་བ་ན་བདག་ཉིད་ལ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བཙོན་ཞེས་བྱ་བ་འཕམ་མི་
 བཙོན་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྲག་ལ་ལམ་དུ་གྲགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་ཡིན་
 ནོ། །

ཡང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པའི་རྣམ་པ་
 རྣམས་ལ་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་སྦྱོང་བ་ཉིད་གྱིས་
 སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ། སྦྱོང་བ་ཉིད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མ་མེད་པ་
 ལ་མཚན་མ་མེད་པས་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མ་
 ཡིན་ནོ། །སྦྱོན་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱོན་པ་མེད་པས་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ། སྦྱོན་པ་མེད་

བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ལམ་གྱི་
བདེན་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སྟོན་གྱི་མཐས་སྟོར་བར་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལཱ་རིའི་བྱ་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབས་
སྟོན་གྱི་མཐའ་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་
སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་ཕྱི་མའི་མཐས་སྟོར་བར་མི་བྱེད་དེ། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་སྟོན་གྱི་
མཐས་སྟོར་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུས་གསུམ་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིས་ནི་ལམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱེན་པ་སྟོན་
པར་བྱེད་དོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལས་འདས་
པས་སྟོར་བར་མི་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་འདས་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་
ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་ལ་གདམས་པ་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གདམས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དགོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་སུ་
བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ། གཟུགས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོར་བར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ཅིའི་སྤང་དུ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་རྣམས་དང་། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་
པན་ཚུན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་སྒྲགས་ནི་རྟག་པའི་མཐའ་བཀག་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་ཆད་པའི་
མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་བཞིའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྒྲག་བསྒྲུལ་གྱི་
བདེན་པའི་སྐབས་སུ་གནས་པ་མེད་པའི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་བཙམ་ལྡན་
འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ། དེས་གཟུགས་ལ་མི་རྟག་ཅེས་གནས་མི་
བགྱེད། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་གཟུགས་ལ་ཞི་བའོ། །ཞེས་བགྱི་བར་གནས་པར་མི་
བགྱེད། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་རྒྱས་པར་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྦྱད་དུ་ཞེན། བཙམ་ལྡན་འདས་
དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ནི་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་པ་ནི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཀྱི་
རྟེན་པའོ། །འདིར་སྟུང་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་གནས་པ་མེད་པ་ཙམ་གནས་
པར་མི་བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་མི་རིགས་སོ། །

འོན་ཏེ་གང་གནས་པ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཐལ་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འདི་ལ་ཡང་བལྟ་
བར་བྱའོ། །རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེའང་མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་ལགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལས་
གྲུད་ན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་མ་མཆིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་དང་། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་པན་ཚུན་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ཙན་

དང་། དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ།
དེ་ནི་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཉིད་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་པོ་ཞེས་བྱ་
བ་སྟེ། འདིས་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་། དམིགས་པ་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བསྟན་ནོ། །ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་
ཆོ། གཟུགས་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར་རོ། །གཟུགས་དངོས་པོ་མེད་
ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར་རོ། །གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དང་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མི་
སྦྱོར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་མི་
སྦྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་ས་ལ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། སྟོབས་རྣམས་དང་། མི་འཛིགས་པ་རྣམས་

དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་
དང་། བར་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དང་།
དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་།

ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ལྷའི་མིག་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་
 རྟོགས་བཅུ་རེ་རེ་ཞིང་གསུམ་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་གི་འཛིག་རྟེན་གི་ཁམས་རྣམས་
 རྣ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ལྷའི་མིག་གིས་མཐོང་བར་བྱའོ་
 ཞེས་བྱ་བའོ། །ལྷའི་རྣ་བ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་
 སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱས་བསྐྱས་པའོ། །གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་
 དང་། དེའི་ཡུལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་གྱིས་བསྐྱས་
 པའོ། །སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཡུལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་
 པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་གནས་གྱིས་བསྐྱས་པའོ། །རྩ་འབྲུག་གི་ཡུལ་
 ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོན་པ་
 བཀག་པ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞིའི་ཡུལ་
 དུ་འགྲོ་བས་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པའོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲོན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲུ་
 འན་ལས་འདའ་བ་དང་། བདུད་གྱིས་སྒྲགས་མི་རྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་བསལ་བ་དང་། རྟོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སོ་སོ་རྣམས་སྤྲུ་
 ལྟར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སྟའི་རིགས་
 རྣམས་སྤྲུ་བར་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱམས་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱིས་

ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། ཆོག་མཆོད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་དང་ཉིང་རེ་
འཛིན་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་དང་།
ཅད་དུ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་མི་དམིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་བྱེད་པ་བཀག་པ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་དུ་མཛོན་
པར་བྱང་ཆུབ་པ་བཀག་པ་དང་། སྒྲ་ཆོག་མཆོད་པར་བྱེད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་དང་རྟོགས་པ་པོའི་ཆོས་ཉེ་བར་མི་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ལ་སྒྲིབ་པ་དང་མི་སྒྲིབ་པར་སྒྲུབ་པ་བཀག་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་
བཅོ་བརྒྱད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སུ། དེ་ལ་དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་པ་བཀག་པ་དང་།
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ལས་འདའ་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་
དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲུབ་དུ་སྒྲིབ་པ་མཛོན་པ་
ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་
འཕྱོར་མཆོག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ང་རྒྱལ་བཀག་པ་དང་།
སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་འཕྱོར་ལ་གནས་ནས་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་དང་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་
མཛོན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་ལྷན་པས་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིབ་པ་དུག་གི་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མི་སྒྲིབ་པས་ཞེས་བྱའོ། །

འཛིན་ཉེན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་བ་དང་ཞེས་བརྒྱུད་པ་དེ་ལ་འཛིན་
ཉེན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པས་
བསྐྱས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའམི་དེ་དག་ཅ་བ་ནས་ཤིན་ཏུ་གཞོལ་བའི་

ཕྱིར་ཀླུ་འབྱོར་ཚུལ་བར་བྱེད་པའོ། །འདོད་པའི་ཟག་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་བཞིན་དུ་
ཡང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམས་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་
ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་བར་བྱེད་དོ། །

སྤྱིད་པའི་ཟག་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་བཞིན་དུ་བསམས་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པའི་
ཟག་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་
ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་
ཀླུ་ཀྱན་དུ་མི་སྦྱོད་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་ལ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་
རྗོགས་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་
དོ། །དེ་ལ་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ནི་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་དགོ་འདུན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་བུ་
ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་སྦྱེས་བུ་བྱུང་བཞིན་འགྱུར་རོ། །

དེ་བསྐྱུས་པ་ཡང་གང་ཟག་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
བརྒྱད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི་བཙེམ་ལྡན་འདས་གང་ཞིག་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གནས་པ་འདིས་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
དེ་གང་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་འདིར་སྦྱེས་པ་ལགས། འདི་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་ནི་
དབང་པོ་རྣམས་པོ་གང་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་
མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་འཆད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའི་སྐད་
ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་དེ་ཀླུ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་དབང་པོ་རྣམས་པོར་གྱུར་

བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བཟོད་དེ། དད་པས་ལམ་དེའི་
རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་
འབྲང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་
ནི། དེ་ལ་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གང་མིའི་ནང་
ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མི་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཕྱིར་མི་
ལྷོག་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པར་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་
བཀོལ་བ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་པོའི་ལམ་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་
ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི་ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་ལ་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས། དགའ་ལྡན་གྱི་
རིས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་པོར་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་དགུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་
པོ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་སྒྲོམ་
པའི་ལམ་རྣམས་པ་དགུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་དད་པ་དང་ཆོས་
ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་ཡིན་པའི་གང་ཟག་དག་གིས་གལ་ཏེ་རྣམས་པ་དུག་
པའས། བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤར་སྤངས་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལས་དེ་དག་འབྲས་
བུ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམས་པ་དགུ་ཡང་སྤང་བའི་ཕྱིར་

འདོད་པའི་ཁམས་སམ་གོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལས་འབྲས་བྱ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་
ནོ། །

སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་བྱུག་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བྱ་ལ་
གནས་པར་འགྱུར་གྱི། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་ཡང་
སྤེད་པའི་ཅེ་མོའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་སྤེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆེ་ཡང་
སྤར་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དད་པས་ལྷག་
བར་མོས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དད་པ་ལྷག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ལྷག་བར་མོས་པས་རབ་
རྩ་མོས་པ་རབ་རྩ་སྤྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་རྩོན་པོ་སྤར་ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་
སུ་འབྲང་བར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། བེས་
རབ་ལྷག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མཐོང་བས་རབ་རྩ་སྤྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལྟར་འབྲས་བྱ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དད་པས་ལྷག་བར་
མོས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་
ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་སྐྱབ་པར་བྱེད། ས་
རོལ་རྩ་སྤྱོད་པ་བྱུག་ལ་ཡང་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་ལྷ་
ཆེ་རིང་པོའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་དེ་གལ་ཏེ་འདོད་པའི་
ཁམས་སུ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་ན་དེ་དག་གི་དབང་པོ་རྣམས་རྩལ་པོར་
འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འབྲས་བྱ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་

ཞུགས་པའི་མཐོང་བས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱི་ལོ་བཅའ་བུ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་
མེད་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་རྣམས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་བདུན་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འབྲུག་ལ།

བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཐབས་ལ་
མཁས་པས་གང་དང་གང་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དེ་
དང་དེ་དག་ཏུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱེན་པའི་རྣམ་འབྱོར་དང་མ་བུལ་བས་བསམ་པ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཛོན་པར་འཆང་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱི་ལོ་བཅའ་བུ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་གང་དག་ཐབས་ལ་
མཁས་པས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནས་རྒྱ་ཆེར་དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་སུ་དེ་སྤྱིད་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ནས་ཤི་འཕྲོས་
ནས་འདིར་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་པ་
རྣམས་སུ་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཛོན་པར་རྫོགས་
པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་འཛིན་ཏེན་འདིར་
ལན་ཅིག་འོངས་ཏེ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བའི་བྱིར་རོ། །

ཕྱིར་མི་འོང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱི་ལོ་བཅའ་བུ་འདི་ལྟར་
ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་ཐོབ་པ་གང་དག་འདོད་

པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་མི་སྐྱེ།
འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཁིང་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཁིང་དུ་འདོང་བ་ནས་བརྩམས་
ཏེ། གང་དང་གང་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་བཞུགས་པ་དེ་དང་
དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྲུ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་ནམ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་མཛོན་པར་
སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་དེ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་
ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་དང་དེར་
གཏན་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཞེས་བ་གདང་པ་གང་ཡིན་པ་
རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མིའི་
རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལོ། །དེ་ལ་
དང་པོ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་
གཟུགས་མེད་པའི་སྟོབས་པར་འཇུག་པ་བསྐྱེད་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་མིའི་
རིགས་རྣམས་སུ་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱའམ། སྤུང་མེའི་རིགས་ཤིང་
སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱའམ། སྤུང་མེའི་རིགས་ཤིང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱའི་རིགས་
སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམ་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སྤངས་པ་དང་།

དེའི་གཉེན་པོ་ཐག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཉིས་སམ་
གསུམ་ལྟག་པས་ན་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་

བ་ཐོབ་པ་གང་དག་ཐབས་ལ་མཁས་པས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ནས་གཞན་
འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེར་སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱང་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལན་ཅིག་ཕྱིར་ཁོང་བ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་
པ་ནི། སྤྱི་འོ་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་ནས་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་བར་དུ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་དག་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དག་
ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་དང་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་དེའི་
གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་དང་སྐྱེ་བའི་ལྷག་མ་གཅིག་ལུས་པས་
ལན་ཅིག་ཕྱིར་ཁོང་བ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བར་ཆད་
གཅིག་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དགུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་བཤད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྡར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྷ་སྟེ། བར་མ་དོར་ཡོངས་
སུ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། སྤྱི་འོ་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་བསམ་གཏན་ལ་
སོགས་པ་ཐོབ་པ་གང་དག་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་
འོག་མིན་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ནི་ཆངས་རིས་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ་འོག་མིན་ཀྱི་བར་ཀྱི་ལྷའི་རིས་གང་ཡང་
རུང་བར་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འདིར་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་ལ་སོགས་

བ་སྐྱོན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ནི། ལྷ་
རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོན་
མེད་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་
ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས།

དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་ནས་དཔའ་བའི་ཆོས་བསྐྱེད་པའམ།
བསྐྱེད་པ་ལས་ལྷག་པར་གནས་པ་དག་ཡོད་ཅེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་
མངོན་པར་བཅོམ་པས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱས་
པས་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་དུག་ལ་སྐྱོད་པ་གང་དག་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནས་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་
འདོང་ཞིང་དེ་དག་སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དོན་ལ་རྟག་ཏུ་བཅོམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་མེད་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཆང་བྱ་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མངོན་པར་བཅོམ་པས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ནི། ལྷ་
རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་བ་ལས་འདའ་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
ཞིང་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྐྱོན་མེད་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་
པར་འཆང་བྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བ་མེད་པར་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་དུ་འཕྲོ་བ་

ནི་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གོང་དུ་འགྲོ་ལོ། གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་ནི་ཡོངས་སུ་
སྤངས་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ། འཕོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །

དེ་ཡང་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོའི་
མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་ལ་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སྒྲིབ་པ་གང་དག་འཁོར་ལོས་སྐྱར་
བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཉེ་
བར་སྐྱབ་ཅིང་ཟས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཟས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སེམས་
ཅན་རྣམས་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཞག་ནས་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་
ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་པ་རྣམས་སུ་བྲེ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མཛོན་པར་འཆང་བྱ་བ་དག་
ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་
པར་འགྲོ་བའི་གོང་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྣམས་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ།
འཕར་བ་དང་བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆེ་འཕོ་བའོ། །

དེ་ལ་འཕར་བ་ཞེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྤར་
གོམས་པའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་སྟེལ་ཏེ་དེ་ལས་ཤི་འཕོས་ནས་
འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ནི་བར་མ་དོར་བ་ཡིན་པས་ན་འཕར་བ་
ཞེས་བརྗོད་དོ། །རི་སྐད་དུ། ལྷ་རིའི་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་
བསམ་གཏན་བཞི་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། བསམ་གཏན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་

ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་དག་
ཡང་བསམ་གཏན་བསྐྱབས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་ཞིང་སྤྲོ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་མངོན་པར་འཆང་བྱ་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱེད་དུ་འཕར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དག་ཆངས་རིས་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་
གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ནས་བར་གྱི་གནས་གཞན་གཅིག་ལས་ཀྱང་
བཀལ་ཏེ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲོ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་བརྒྱས་ནས་འོག་མིན་དུ་འཇུག་པ་
སྟེ། རི་སྐད་དུ། སྤྱི་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་གང་དག་དགའ་ལྡན་གྱི་
གནས་སྐྱངས་ནས་ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཐབས་མཁས་
པས་དབྱུལ་བ་པ་དང་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་པ་དང་། གཤམ་རྩེའི་འཇིག་རྟེན་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དག་ཚུགས་པ་ཅུ་རྣམས་སུ་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་སངས་རྒྱུས་བཙུག་འདས་
རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱེད་
པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་ཅིང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱི་པའི་ཅེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱང་
པར་གཞན་རྣམས་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་ནས་

གནས་གཙང་མར་མ་ཞུགས་པ་ཁོ་ནར་གཞུགས་མེད་པར་རིས་གྲིས་སྒྲེ་བས་
སྲིད་པའི་ཅེ་མོར་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲོ་ཆོགས་པ་རྣམས་སུ་མཛོད་
པར་འཆང་རྒྱ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

རི་སྐད་དུ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གང་དག་བསམ་
གཏན་དང་གཞུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཆངས་
རིས་ནས་དག་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ནས་ནས་
མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་ནས་སྲིད་པའི་ཅེ་མོར་བར་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲོ་ཆོགས་པ་རྣམས་སུ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །གཞུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གཞུགས་མེད་པར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་ནི། རི་སྐད་དུ། ལྷ་
རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་གཞུགས་མེད་
པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནས་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་
མཆེད་ནས་སྲིད་པའི་ཅེ་མོར་བར་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་སྤྲོ་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པ་བྱུག་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྤྲོད་པས་འདའ་བ་ནི། རི་སྐད་དུ། ལྷ་རིའི་
བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གང་དག་ལུས་ལ་སྒྲེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོན་
སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཞིང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྤྲོད་པ་རྣམས་
དང་ལྟན་ཏེ། རྣམ་ཡང་ངན་སོང་ངན་འགོ་ལོག་པར་སྤྲོད་པར་སྒྲེ་བར་མི་འགྱུར་བ་

དང་། བདག་ཉིད་སྟོད་པར་མི་བྱེད། གཞན་ལ་སྟོད་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་དག་ལ་འཕྲོ་
བ་མང་པོ་བྱམས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་སྟེ།

སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་མཐོང་བ་དེ་དག་
ཀྱང་སེམས་རབ་ཏུ་དང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་ཐེག་བ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་
ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་བྱེད་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཆོ་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱིད་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཐུག་ཐོག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་
ལ་བཀྱར་སྟོར་བྱས། སྤྲུལ་མར་བྱས། མཆོད་པར་བྱས། རྗེད་པར་བྱས་ནས་ཕྱིས་
འདི་ཉིད་དུ་སྤྲུལ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཆང་
རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་འབྲུ་བའི་
ཆོས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་
ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་ངེ་ལྟར་ན་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། སེམས་མེད་
པས་ལུས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ངེ་སྐད་དུ། སྤྱི་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་གེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཆོད་མེད་པ་དང་
གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྩེ་ཞིང་། དེ་དག་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལའོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་

སྟོམས་པར་འབྲུག་གོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱ་ཆེར་ཏེ། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྷར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་པ་ཐབས་ལ་མཁས་
པས་ཐོད་ཀླུ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
སྒྲ་ཆོགས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཤམ་ཏེ་སྲིད་པའི་ཅེ་མོའི་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་པ་བརྒྱད་སྤངས་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལས་འདྲིར་དག་བཅོམ་པའི་
འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བཤད་དེ། རི་སྐད་དུ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱང་ནམ་གླེན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་བཤམ་བར་མི་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ས་བརྩུ་བ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་མཛད་པས་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དག་བཅོམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
ཡང་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པར་བསྟན་པས་འདྲིར་ཡང་མ་སྟོས་
སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་
པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་སངས་རྒྱས་མི་

བཞུགས་མིང་ནན་ཐོས་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནམས་སུ་རང་བྱུང་ཚུབ་ཏུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དེ་དེ་དག་ཐབས་པ་མཁས་པས་
ཕྱོག་ཆགས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཉྱེད་མང་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ནམས་སུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
པར་བྱས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་ཚུབ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་གསུངས་པ།

དབང་པོ་རྩལ་དང་རྫོན་པོ་དག །དད་དང་མཐོང་ཐོབ་རིགས་ནས་
 རིགས། །བར་ཆད་གཅིག་པར་སྐྱེས་ནས་དང་། །བྱེད་དང་བྱེད་མིན་
 འོག་མིན་འགོ། །འཕར་གསུམ་སྲིད་ཅེ་འི་མཐར་ཐུག་འགོ། །གཟུགས་
 གྱི་ཆགས་བཅོམ་མཐོང་བ་ཡི། །ཆོས་ལ་ཞི་ལུས་མངོན་སུམ་
 བྱེད། །བསེ་བྱ་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ། །

དེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནས་བརྩམས་
 ཉན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཞུགས་པ་
 དང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་
 པར་ཟད་ཀྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་
 པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་རང་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དེ་དང་དེས་དེ་ཞིག་
 ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་
 བུ་ནས་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

རི་རྒྱུད་ཀྱི། ལྷ་ཡོན་གྱི་བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་ཅན་པ་ཉི་

བར་གཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲོང་བ་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། དབང་
པོ་དང་། སྒྲོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་པ་ནི་
རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་
ཀྱང་།

དེ་དག་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཛོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་ངེ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ལ་གཞན་དག་འཛོག་པར་
འཐད་སྒྲུལ་ན། སྤྱི་འདུན་གྱི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་
སྒྲོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་
བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལ་
ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བསྐྱེལ་ནས་འདའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཉིད་ཏུ་ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །

འདི་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་ཡིན་པར་
ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་དོན་དུ། སྤྱི་འདུན་གྱི་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་དག་གང་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། མི་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་

སྒྲིང་བ་དང་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ལེན་པའོ། །

རི་སྐད་དུ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ལུས་དང་ངག་དང་
ཡིད་གྱི་ལུས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་གོ་སྐབས་དབྱེ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། ལུས་
དང་ངག་དང་ཡིད་གྱི་ལས་རྣམས་པར་དག་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་སངས་
རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་པར་གཞག་པ་ཆེས་འགལ་བར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའི།
འདི་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ཉེ་བར་དགོད་པར་མ་བྱས་ཏེ། བཏགས་ཟིན་པ་འཐག་པས་
ཅི་ཞིག་བྱ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གདམས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

མ་ཞེན་པ་ལ་གདམས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། བཅོམ་
ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ལུས་གྱི་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་
བཅས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལུས་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་
པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མ་
བསྐྱེད་པས་ལུས་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་
ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བ་ལ་གདམས་པའི་དབང་དུ་
མཛད་ནས། གཞུགས་ལ་སྒྲོམ་སེམས་མེད་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་།
འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་བར་
ལ་སྒྲོམ་སེམས་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱོང་ན་སྦྱང་བར་འགྱུར་བའི་ལུས་ཡོངས་སུ་

ཐེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མ་སེམས་པར་གྱུར་ན་ཡོངས་
སུ་སྒྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལམ་ཡོངས་སུ་ཐེན་པ་ལ་གདམས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ལྷ་རིའི་བྱ་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡི་ཤེས་གང་དང་ལྡན་པས་ཤར་སྤྱོད་གས་ཀྱི་འཛིག་
ཏེན་གྱི་ཁམས་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་གྱུང་མཐོང་
རོ། །དེ་རྒྱུ་མ་ལས་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་ཉན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་དང་བྱ་བ་དང་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏོ། །དེ་ལ་མ་ཞེན་པས་ནི་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མི་ངལ་བས་ནི་བསྟོད་པར་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་བར་འགྲོ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཡི་ཤེས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བས་ནི་ལམ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་
རོ། །སྤྱོད་ལ་གདམས་པ་ལ། ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ལྷ་རིའི་བྱ་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་གིས་དཔག་ཆད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། གང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་
ཁམས་མཐོང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ནི་རྒྱུ་མ་པར་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རམ། ཤེས་ཤིག་ནི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ལྷའི་སྤྱོད་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བ་ལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་
གྱི་ལྷ་རྒྱུས་ཀྱི་ལྷའི་ཤིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་ཤེས་

ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ལྷའི་མིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
བཞིའི་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་
སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷའི་མིག་གི་ཡུལ་ནི་ཕྱོགས་བརྒྱའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱེན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་
གང་དང་ལྡན་པས་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་
མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱེན་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེན་ནི། སྤྱི་རིེ་
བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་མིག་གིས་གང་ཟག་འདི་ནི་དད་པའི་
རྗེས་སུ་འབྱང་བའོ། །གང་ཟག་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་
ནས། འདི་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཕྱིར་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་
གསུངས་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེན་གྱི་ཡུལ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེན་གྱི་དབང་དུ་མངོན་ནས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱི་རིེ་བྱ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ལ་རྟོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེན་གྱི་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྒྱུ་གསུམ་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱོད་ལྷ་ལ་
གདམས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ལ་གདམས་པ་ལས་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་
པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དེ་ནི་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་རབ་དུ་གཤོ་བར་བྱེད་
དོ། །གཅིག་དུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་
མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་པོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏོ། །ལྷའི་རྣ་བ་ནི་དེ་ལྷའི་རྣ་བའི་ཁམས་རྣམ་པར་
དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་ལྷ་དང་མི་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏོ། །གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ནི་དེས་སེམས་ཅན་པ་
རོལ་དང་གང་ཟག་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་རྩེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་
ཤེས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པའི་
སེམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་རྩེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏོ། །

སྤྱོད་ཀྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱམ་པ་ནི་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱམ་པ་མངོན་
དུ་བྱ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པས་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཀྱང་རྗེས་སུ་བྱམ་ཏོ། །སྤྱོད་པ་བརྒྱའི་
བར་དུ་ཡང་རྗེས་སུ་བྱམ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ཏོ། །ལྷའི་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་
འདས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྤྱོད་པ་རྩེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་
ཏེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་སྤྱོད་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མིག་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
སྐྱུན་ལྡན་བསྐྱུས་པའི་ལྗེའི་སྐྱུན་གང་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ལས་བྱུང་བ་འདི་
ཡིན་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་མངོན་པར་འདུས་
བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སྐྱེ་བ་
མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་བསྐྱབས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་ལྟུང་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་
པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་སེམས་ཐམས་ཅད་བཀག་
པའི་ཕྱིར་ངོ་། །ཡང་རྒྱ་ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་གདམས་པར་མཛད་སྟེ་
ན། ལྷ་རིའི་བྱ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐེན་པ་ཉིད་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་གནས་སྐབས་རེ་རེ་ཞིང་མངོན་པར་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་བྱིན་པ་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ལམ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དང་། སྐྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསལ་བའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་
བཞག་པ་ཡིན་པས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་འཛོལ་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་
ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་དགོད་པ་དང་། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་

བྱམས་པ་ཉིད་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་མཉམ་པ་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྗོངས་ལྟེང་གི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་བྱ་བར་འོས་པ་
ཉིད་དང་།

ཀུན་དགའ་བོ་དག་སྤོང་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ལྷན་པའི་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་
ཏེ། དག་སྤོང་མང་བོ་ཞིག་སངས་རྒྱུ་སྤྱོད་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་བཅུ་རེ་
ཞིང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་སྤྱོད་དང་མཉམ་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྱང་བར་
མཛད་པའི་ལྷན་པའི་དབང་བོ་བཟུང་བའི་མཚན་མས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ནས་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་ལྷན་
པའི་ཚོགས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ལྱང་བསྟན་པ་ནི། དེའི་དུས་སྤྱོད་བསྟན་པའི་
གདམས་ངག་གི་འབྲས་བྱ་དུས་གཞན་དུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །མཛོད་པར་ཤེས་པ་དུག་ལ་གདམས་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

མཛོད་པའི་ལམ་ལ་གདམས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་
བཅུམས་ཏེ་སྤོངས་པ་སྤྱོད་ཅིག་ཅས་བྱ་བ་ནས། སྤྱོད་པའི་ལྷན་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་ཐབས་ཀྱིས་སྤོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྟན་པ་ནི་
ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་བྱིར་བཙོན་ལྷན་འདས་གཞན་གྱི་
ཁ་ནས་སྤོངས་པར་མཛད་ཅེན། གཞན་དག་ཀྱང་དོན་དེ་ཐོབ་པར་མཛད་སྤྱོད་པ་

ཉིད་གྱིས་ན་བདག་ཉིད་ལ་གཟུང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་ཉིས་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཤོ། །

ཅེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཁ་ནས་སྟོན་པར་མཛད་ཅེ་ན། བྱོན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་
ལ་མངའ་བརྟེན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ། །ཅེའི་ཕྱིར་གནས་བརྟན་རབ་
འབྱོར་གྱི་ཁ་ཉིད་ནས་སྟོན་པར་མཛད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཉོན་ཐོངས་པ་མེད་པར་གནས་
བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་ཐོངས་པ་དང་བུལ་བའི་སྐལ་བ་མཉམ་པ་
སྟག་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་སྟར་བུས་ན་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཉན་ཐོས་
ཉོན་ཐོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
གསུངས་ཏེ་བསྟན་པ་འདི་ཡང་དེའི་ཚུལ་དང་འདྲའི་ཞེས་འོག་ནས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས་སྟག་བསྐལ་ལ་ཆོས་
ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། རབ་
འབྱོར་འདི་རྣ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
དང་། དེའི་མིང་དུ་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་བཏགས་པ་ཅེས་སོ། །

རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་མིང་དུ་
བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། བཏགས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་མིང་དང་བདུ་ཙམ་དུ་
ཐ་སྐྱད་ཀྱིས་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར་སྟེ། བཟུང་འགག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་བཏགས་པའི་ཆོས་གང་
ཡིན་པ་དེ་ལ་མིང་དང་བདུ་ཙམ་དུ་ཐ་སྐྱད་ཀྱིས་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར་སྟེ།

བའམ་འགག་པ་མེད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་རྗེས་སུ་
ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པས་གཟུགས་ཏྟག་ཅེས་བྱ་བའམ་མི་ཏྟག་ཅེས་བྱ་བར་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བའམ་སྤྱང་ན་
ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟོག་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་
ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། དེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་
ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་རྣམ་པར་བྱང་བར་མི་འགྱུར་དོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་དེས་མིང་དང་བཟང་ལས་བྱུང་
བའི་ཆོས་བཏགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་
བ་མེད་དོ། །ཆོར་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་
དེ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །

ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་
པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་

གང་མངོན་པར་ཞེན་པའས་གང་གིས་མངོན་པར་ཞེན་པའས། གང་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀྱན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྟོང་བ་དེ་ལྟར་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པས་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་མེད་
 པ་ལ་ཡང་དག་པར་འབྱུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྟོང་བ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
 པའི་ས་ནོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ས་བརྒྱད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་དེ་
 ལྟར་སྟོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལྟར་འདས་དེ་དག་ལ་མཆོད་
 པ་དང་། དེ་དག་གི་ཐད་དུ་འགྲོ་བ་དང་དེ་དག་ལས་ཆོས་ཀྱང་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ་
 ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་རབ་
 འབྱོར་དེ་རི་སྟམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གང་བཟོད་པ་དེ་
 གཟུགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་སྟེ་མཇུག་ཅིང་།

གཟུགས་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་སྟེ་མཇུག་ཅིང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གཟུགས་ཡོད་སྟེ་མཇུག་ཅིང་། གཟུགས་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཡོད་སྟེ་མཇུག་ཅིང་། གཟུགས་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་སྟེ་
 མཇུག་ཅིང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གངས་གཞན་ལས་

མི་ལེན་པས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དངོས་པོ་
ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཁོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་རབ་འབྱོར་དེ་ནི་སྣམ་དུ་སེམས། གཟུགས་
ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཡིན་སྣམ་མཐ། གཟུགས་
ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཡིན་སྣམ་མཐ།
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་གང་གསུངས་པའོ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་
པའི་བཟོད་པ་ནི་རབ་འབྱོར་དེ་ནི་སྣམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲ་དགས་ཡིན་སྣམ་མཐ། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་རྟག་
པ་ཉིད་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། གཟུགས་བདེ་བ་ཉིད་དང་། གཟུགས་སྤྱག་
བསྐྱལ་བ་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
གཟུགས་སྒྲོན་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་སྒྲོན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲ་དགས་ཡིན་
སྣམ་མཐ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་
རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་
ངོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཆོས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཏེ་ལམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཏེ་
སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་བ་བཀག་པ་
ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་བེམས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་
པའི་བཟོད་པ་ནི་རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་

དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །

དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བའི་དབྱིངས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་རྒྱུ་པར་ཤེས་
བའི་དབྱིངས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དག་གི་བར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་
དབྱིངས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས། ཡིད་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དག་
ཕན་ཚུན་མཐོང་བ་བཀག་བ་གང་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུལ་མེད་སྤྱུ་བ་པའི་མདོར་
བསྐྱུས་བ་བརྗོད་པར་འདོད་བ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་ནི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་རྗེས་
སུ་ཤེས་བ་ནི་རབ་འབྱོར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་གང་
གསུངས་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་འཁོར་བ་དང་
ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་བཤད་བ་དག་གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་བ་དག་བཀག་
བ་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་བ་འཁོར་བ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་བ་མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱི་
ཡུལ་ཅན་དུ་སྟོན་བ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གདམས་བ་བཤད་ཟིན་ནོ། །

སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་གདམས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རབ་འབྱོར་འདུས་
བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་གདགས་པར་མི་རུས་
སོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་གདགས་
པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གང་གསུངས་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདུས་བྱས་ནི་ལམ་
སོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་སྤངས་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པར་གདགས་པར་

མི་རྒྱུས་པ་ཉིད་གྱིས་ན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་ནི་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི།
མཆན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་སྟོགས་
པར་བྱེད་པས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྷར་བྱས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་མི་
དམིགས་པའི་རྒྱུ་པ་དང་། དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
དང་། རྟོན་གང་ཡིན་པ་སྐྱབས་གསུམ་དང་། བྱེད་པར་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་
མ་ཆགས་པ་དང་། མི་སྟོག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བ་
དང་། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་ལམ་ཡོངས་སུ་འཇིན་པ་
དང་། གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཇོག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྐྱུན་ལྡན་དང་། རྒྱུ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་མངོན་པར་ཤེས་
པ་བྱུག་དང་། སྐྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་
དག་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་གི་གནས་སུ་བསྟན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དེ་ནས་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པར་གདམས་པ་སྟེ། འདི་ནི་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །གདམས་ངག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྒྱུ་པ་བཞེད་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ལ་
བཞེད་པར་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱེད་པར་རྒྱུ་པ་བཞི་
བཞེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་བྱེད་པར་དང་། རྒྱུ་པའི་བྱེད་པར་དང་།
རྒྱུ་པའི་བྱེད་པར་དང་། ཡོངས་སུ་འཇིན་པའི་བྱེད་པར་རོ། །འཆད་པར་འགྱུར་བ་

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྤང་བར་བྱ་བ་བཞི་
 རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྷག་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་གང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་རྣམ་
 པར་གཞག་པར་བྱ་བ་དང་། འདི་དག་གི་རྒྱུ་ཏུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་
 ཡང་སོ་སོར་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པོ་འདི་
 ཉི་ལྟར་བཀོད་དེ།

དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །རྒྱ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
 ཡིས། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་སྒྲོབ་པ་ཡི། །རྟོད་སོགས་བདག་ཉིད་
 རི་བཞིན་དུ། །རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྷན་བསྟེན་པ། །རྒྱུ་དང་འབྲིང་དང་
 ཆེན་པོ་རྣམས། །ཉན་ཐོས་བསེ་བྱ་ལྟ་བུ་དང་། །བཅས་པ་དག་ལས་
 བྱུང་བར་འཕགས། །

ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲོར་བ་དང་
 ལྷན་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་གོ་མས་པས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་
 ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཕུལ་དུ་བྱིན་པ་ཐོབ་པ་ལས་རྫོ་བར་
 གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་དགེ་བའི་
 རྩ་བ་སྒྲེ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མའི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རྫོ་བར་གྱུར་པ་དང་འབྲེད་བས་རྫོ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ནི་ཅེ་མོར་གྱུར་
 པའོ། །དེ་ལས་ནི་བཟོད་པར་གྱུར་པའོ། །

དེ་ལས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྫོ་བར་གྱུར་པ་

ཆུང་དུའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དམིགས་པའི་བྱད་པར་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
བཞི་པོ་རྣམས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་
པའི་བྱད་པར་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གང་གི་མངོན་པར་མ་
ཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིའི་མདོ་ནི། སྤྱི་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཆེན་པོའི་གཟུགས་མི་
རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་སྟོང་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། གཟུགས་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། གཟུགས་སྟོན་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལྷག་པར་
གནས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་འདི་ནི། སྤྱི་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཆེན་པོའི་
མ་ཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སྟེན་པས་ཉེ་སྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པར་གཏོགས་པའི་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱད་པར་རོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པར་གཏོགས་པའི་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱད་པར་ནི། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་འདི་སྤང་བར་བྱའོ་
ཞེས་འདིས་གཟུགས་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་
ཉིད་དུ་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
བྱེད་དོ། །ཅི་ཞིག་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ཤིང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་

ཇི་ལྟར་དེ་དག་མེད་པའོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་དེ་དག་མེད་པ་ཡིན་ཞེས། ཇི་ལྟར་དེ་མ་
ཐག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཏེ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་མོ་དེ་བྱ་གཞུང་ཉེ་སེམས་
མེད་པ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དམ་མེད་པ་ཉིད་མེད་པ་འཇམ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ན། འོ་
ན་སེམས་མེད་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་དམ་ཞེས་བཞག་པ་དེ་རིགས་
པར་འགྱུར་རུ་ཞེས་བྱའོ། །

འདིས་ནི་ལྷག་པར་མི་གནས་པ་དང་ཀུན་དུ་མི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡང་
བརྗོད་པ་ཡིན་ལོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྩོ་
བར་གྱུར་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་
གསུངས་པ་ནི་འགོག་པ་འདི་ལྟར་མཛོན་དུ་བྱའོ། །འདིས་འགོག་པ་མཛོན་དུ་
བྱའོ། །ལམ་འདི་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བས་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དེའི་རྣམ་པ་
བཞི་བཞི་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །འདིར་འགོག་པ་དང་ལམ་དག་ནི་
རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཆོན་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། མཆོན་མ་རྣམ་པ་
གསུམ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་
པར་བྱ་བ་དང་།

བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་མཆོན་མ་དང་། སྤྱད་
པར་བྱ་བ་དང་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་གཞི་
ལྷག་པར་གནས་པའི་མཆོན་མ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་

ནམས་དང་། དེ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་མཆོན་མཛོ། །

འདི་དག་ལས་བསྒྲིག་པ་མཆོན་མ་མེད་པ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་
ནི། འདི་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། འདི་ནི་ནམ་པར་བྱང་བའོ། ཆོས་འདི་དག་
ནི་བསྟན་པར་བྱ་བའོ། ཆོས་འདི་དག་ནི་བསྟན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་འདི་
ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། འདི་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པའོ། ཞེས་མངོན་
པར་ཞེན་པ་དང་ལྷག་པར་གནས་པ་དང་ཀུན་ཤེས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སྟེན་པ་སྟེ་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཡིན་ནོ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་
སྟེན་པ་ཡིན་ནོ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལུགས་སུ་འཇུག་པའི་ཆོས་ལ་སྟེན་
པའོ། སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། རྟོགས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཅེ་
མོའི་སྟོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཆེ་དང་ལྷན་པ་
ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐབས་མི་མཁས་པས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
པ་བྱག་ལ་སྟོན་ཅིང་ནམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས།

ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་མི་ལྟང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྟོན་མེད་པ་ལ་ཡང་མི་འཇུག་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཅེ་མོའི་
སྟོན་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྟོན་མེད་པ་གང་ཡིན་སྟེ་ན། བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་མཐོང་

ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅས་ཏེ། དེ་རྣམས་སོ་སོ་ལ་སྒྲོང་བ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
མཐོང་བ་པན་ཚུན་བཀག་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་རང་གི་རོ་བའི་
མཆན་མ་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་འགོག་པ་མཆན་མ་མེད་པར་སྒྲོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་
ལམ་ཡང་མཆན་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲོབ་པས་ནི་གཟུགས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་
ཀྱང་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
བཅོ་བརྒྱད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ཀྱང་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ཀྱང་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱའོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་རྫོམ་པའི་མཆན་མ་མེད་པས་མཆན་མ་མེད་པའི་
ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་དམིགས་པའི་བྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །གཟིངས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་དོར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སེམས་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ནི་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་བ་འདི་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་སེམས་གང་འདོད་
ཆགས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་
པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡོད་པ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་བསམས་ནས་སྤྲས་པ་ནི། ཆོ་དང་ལྡན་
པ་རབ་འབྱོར་སེམས་གང་ཞིག་སེམས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་དེ་ཡོད་
དམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་ཅམ་དུ་བཏགས་པའང་མི་བཟོད་པས་སྤྲས་པ་ནི།

ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་སེམས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དམ། མེད་
པ་ཉིད་ཡོད་པའམ། དམིགས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེའི་བཀལ་བ་མི་
རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འོ་ན་སེམས་མེད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆེ་དང་ལྡན་པ་
ལྷ་རིའི་བྱ་སེམས་མེད་པ་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སེམས་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་རྣམས་གངས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་དང་རྣམས་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

དོད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་བོ་བར་གྱུར་
པ་གང་གི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་
ལས་གང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཐེག་པ་
གསུམ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་དོད་ཐེག་པ་
གསུམ་ཀ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་
ཁྱད་པར་ནི་ཐབས་མཁས་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

རྣམས་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་ནི་ཕྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ།
འདི་ནི་རེ་ཞིག་བོ་བར་གྱུར་པ་རྒྱུད་དུ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་ནི་བཙམ་ལྡན་འདས་བདག་
གིས་གཟུགས་ཀྱི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མ་དམིགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་
མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིལ་བ་མ་དམིགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་
མཐོང་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་དམིགས་པའི་བྱད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མིང་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ཉིད་དང་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་
མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པའི་བྱད་པར་རོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བས་
རྣམ་པར་དབེན་པའོ། །དངོས་པོ་འགག་པས་ན་ཞི་བའོ། །རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །པ་རོལ་གྱི་སྤྱ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྟོགས་པར་དཀའ་
བའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་མེད་པའོ། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ལྡན་པར་
གྱུར་པའི་མ་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །སེམས་
ཅན་དམིགས་སུ་མེད་པས་ན་རྣམ་པར་བྱུང་བ་མེད་པའོ། །འཕགས་པའི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་མེད་པས་
དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཐར་ཐུག་པས་ན་ཡང་དག་པའི་
མཐའོ། །འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་མཛད་པས་ན་ཆོས་གནས་པ་ཉིད་དེ། དེ་
རྣམས་ཀྱི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིལ་བའོ། །དེ་ལ་འཕེལ་བ་ནི་སྐྱེ་བའོ། །

འགྲིལ་བ་ནི་འགག་པའོ། །མི་དམིགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་
བྱ་བའི་ཆོག་གཉིས་ནི་དམིགས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱོན་པ་ལྷག་པར་མོས་པ་
དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་བཙུག་ལྡན་འདས་དེའི་
མིང་དེའང་གནས་པ་མ་མཆིས། གནས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་མཆིས་ལགས་སོ། །དེ་
ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། མིང་དེ་མ་མཆིས་པས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི་རྒྱུན་འབྲེ

བཤོ། །གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་རྒྱན་མི་འདྲ་བཤོ། །

ཆེན་པོ་བཙུམས་ལྟ་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་
བརྟུན་བཏགས་པ་དང་། ཆོས་སྲ་གདགས་པ་གང་ལགས་པ་དེའང་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། རྒྱ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བགྱི་བའི་མིང་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
ཞེས་བགྱི་བའི་མིང་དེ་ཡང་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བའམ་ཞེས་པ་ནས་དངོས་པོ་འམ་
དངོས་པོ་མེད་པ་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་
ལམ་ཞེས་བགྱི་བ་ནས་སྤྱལ་བ་ཞེས་བགྱི་བའི་བར་ཀྱི་མིང་ནི་གང་གིས་ཀྱང་
བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་
སྟོན་པ་ནི་སེམས་ཁྱུ་མ་བར་མི་འགྱུར་འགྱོད་པ་མ་མཆིས་ལ། མི་འདིགས་མི་
དངངས་སྒྲག་པར་མི་འགྱུར་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་
བ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐར་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་ལས་འདི་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། བར་ཆད་མེད་ན་མཐོང་བའི་ལམ་དང་ཤིན་
ཏུ་ཉེ་བ་ཉིད་ནོ། །

དོ་བར་གྱུར་བ་ཞེས་གྱུར་བ་བརྗོད་པ་ནི་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་
རིགས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནས། ཡང་ན་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གང་
ཟག་གི་དབྱེ་བ་ཡང་འདིའི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དོ་བར་
གྱུར་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་པ་བཅུ་དྲུག་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ལ། རྟོན་
ལས་ནི་ཅེ་མོར་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རི་ལྷ་ར་ཡིན་ཞེ་ན། དོ་གཤམ་གཙུག་ལག་ཁང་
དང་མཆོན་ཉིད་འབྲམ་འདི་ནི་འཇུག་པ་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རྩོ་བར་གྱུར་པ་
བཤད་ཟེན་ཏོ། །

ཅེ་མོ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་
བྱད་པར་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་ཡང་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅེ་མོ་རྣམས་ལ་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་རྣམས་དང་འཇིག་
རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཅེ་མོའི་དམིགས་པའི་བྱད་
པར་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཙུག་ལྷན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ། དེས་གཟུགས་ལ་
གནས་པར་མི་བགྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་
བཀག་པ་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་ནི་འདི་ལྷ་གཟུགས་
གཟུགས་ཀྱིས་སྦྱང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེའི་དངོས་པོ་
བཀག་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པའི་བྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱང་པ་ཉིད་གང་
ལགས་པ་དེ་ཡང་གཟུགས་མ་ལགས། སྦྱང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ནའང་གཟུགས་མ་
མཆིས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་རྣམས་དང་དེའི་སྦྱང་པ་ཉིད་པན་ཚུན་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པའི་བྱད་པར་ཅན་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་སྦྱང་པ་ཉིད་
སྦྱང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་རྣམས་དང་དེའི་སྦྱང་པ་ཉིད་པན་
ཚུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤྲ་མས་ནི་རྟག་པའི་

མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་ཆད་པའི་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་པ་བཞིའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་སྐབས་སུ་
གནས་པ་མེད་པའི་དམིགས་པའི་བྱད་པར་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ། དེས་
གཟུགས་ལ་མི་རྟག་ཅེས་བགྱི་བར་གནས་པར་མི་བགྱིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
གཟུགས་ལ་ཞི་བའོ་ཞེས་བགྱི་བར་གནས་པར་མི་བགྱིའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་
རྒྱས་པར་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྒྲུང་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་མི་
རྟག་པ་ནི་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
གནས་པ་ནི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བརྟེན་བའོ། །འདིར་སྦྱད་པར་
བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་གནས་མེད་པ་ཙམ་གནས་པར་མི་བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་མེད་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར་གཉེན་པོར་མི་རིགས་སོ། །འོན་ཏེ་གང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ན་དེ་
ལྟ་ནི་ཐལ་ཆས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཤད་
པ་དེ་ལྟར་འདི་ཡང་བལྟ་བར་བྱའོ། །

རྣམ་པའི་བྱད་པར་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་པ་ཉིད་གང་
ལགས་པ་དེའང་མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་ལགས། མི་རྟག་པ་ལས་གྲུད་ན་ཡང་སྒྲོང་པ་
ཉིད་མ་མཆིས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་དེའི་སྒྲོང་
པ་ཉིད་པན་ཚུན་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བྱད་པར་ཙན་དང་། དེ་ཅིའི་སྒྲུང་དུ་ཞེ་
ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོང་པ་ཉིད་སྒྲོང་པ་ཉིད་
ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་དག་པན་ཚུན་རང་བཞིན་གཅིག་འདོད་པས་

གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་མེད་པའི་དོན་དང་སྤྱག་
བསྐྱེད་པའི་དོན་ནི་མ་སྤྱེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་དེས་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་སྤྱག་
བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་པན་ཚུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་མཆན་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་
ཉིད་ཡིན་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤྱི་ལོ་མཆན་ཉིད་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་
དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་མཆན་ཉིད་དེ་གཉིས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་པན་ཚུན་
ཁྲབ་པར་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་བརྟགས་པའི་དངོས་
པོ་ནི་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཀྱང་པན་ཚུན་ཁྲབ་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་
ཉིས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀྱང་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་
ནམས་པ་རྒྱ་དང་། ཀྱང་འབྱུང་བ་དང་། རབ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་ལ་བརྟན་པའི་
དམིགས་པ་དང་ནམས་པའི་ཁྲད་པར་དག་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །

འགོག་པའི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པའི་ཁྲད་པར་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ལ་སྟོང་པ་
དེས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པར་མི་བགྱི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
ལ་གནས་པར་མི་བགྱི་སྟེ། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་
དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
བསམས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡོད་ན་

དེར་བཏགས་པའི་བྱེད་རྒྱུ།

རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་པ་ཉིད་གང་
ལགས་པ་དེའང་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་
སྒྲོང་དུ་ཞེ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་འདི་ལྷན་དེ་བཞིན་ཉིད་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་སྒྲོང་པ་
ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་བཏགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱེད་རྒྱུ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་
གཞན་ནའང་སྒྲོང་པ་ཉིད་མ་མཆིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པ་དོན་དམ་པར་སྒྲོང་
པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱེད་རྒྱུ། །དེ་ལ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་གྱིས་ན་དེ་བཞིན་
ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་བྱས་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་གྱིས་ན་སྒྲོང་པ་ཉིད་དོ། །དབྱེར་མི་
བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་པ་ནི་སྤྲུལ་དང་འབྲེལ། །གཅིག་
ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་གྱིས་ན་ཆོས་ངེས་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་
སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །

ལམ་གྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གནས་པ་མེད་པ་དང་མངོན་པར་
འདུ་བྱ་བ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་གས་
ཏེ་གཟུགས་ལ་གནས་ན་དེ་གཟུགས་མངོན་པར་འདུ་བྱའི་བ་ལ་སྒྲོང་གི། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་མི་སྒྲོང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྒྲོང་
དུ་ཞེ་ན། མངོན་པར་འདུ་བྱའི་བ་ལ་སྒྲོང་པའི་བྱེད་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པས་ཡོངས་སུ་བྱེན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པའི་བྱང་པར་ནི། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན།
བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟར་གཟུགས་ནི་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མ་མཆིས་པ་སྟེ།
གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མ་མཆིས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་འང་རང་བཞིན་
ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྤྲད་དུ་གཟུགས་མ་ལགས་ཞེས་ཞེས་བྱ་བས་གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་བཀག་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་ཞེས་བགྱི་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅེ་མོར་
གྱུར་པའོ། །དེ་འང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཆོགས་གཞན་དང་གཞན་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་
དགྱིལ་འཁོར་ཡངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡངས་པའོ། །མདུན་དུ་
བྱས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱང་པར་དག་གིས་མདུན་དུ་
གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆད་མེད་པར་ངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐེན་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་རྒྱད་དུ་བཤད་པའི་དམིགས་པ་
དང་། རྣམ་པ་དང་། རྒྱ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱང་པར་གྱིས་སོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་དེ་འང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲད་དུ་
ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མ་མཆིས་པའོ་ཞེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རི་རྒྱད་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ཆུང་དུ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་པོ་ནི་དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་
ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་མཆོད་མ་གཟུང་

བར་བཀྱི་བ་མ་ལགས་ཏེ། མཚན་མ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་ངོ། །མཚན་མ་
དེ་དག་གྲང་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་མཚན་མའོ། །ཚོར་བ་ནི་མཚན་མའོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་མི་
རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འོ། །འདི་གང་ལ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་གང་གི་ཆེ་མི་རྟག་
པའམ་རྟག་པ་ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་སྟོན་པ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ལ་སྟོན་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་མ་
ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པས་མཚན་མ་མེད་པ་ནི་
དམིགས་པའི་བྱང་པར་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
མཚན་མར་གཟུང་བ་ཞིག་ལགས་ན་ནི་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་སྤེང་བ་ཅན་བསྟན་པ་འདི་ལ་
དད་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེས་ཆོས་འགའ་ཡང་
ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་སྟེ་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྤྲད་དུའོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པའི་བྱང་པར་ནི་འདི་ལྟར་དེས་ཡེ་ཤེས་དེ་རྟགས་པ་དང་ཐོབ་པར་
བཀྱི་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། རང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་དེ་མཐོང་བ་བཞག་པའི་རྣམ་གྲངས་
གཞན་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་བྱང་པར་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་
གཟུང་དུ་མ་མཆིས་པ་དང་བཏང་དུ་མ་མཆིས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ལ་སྒྲུང་བ་ཅན་དཔེར་བྱས་པ་ནི་དེ་ལྟ་སྟེགས་པ་དང་འབྲེལ་བས་ན་མ་དང་
བ་ཡིན་ཡང་རྟོགས་པའི་སྟོབས་འབང་ཞིག་ཁོ་ནས་དོན་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་
དབང་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ། །

ཆེན་པོ་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་བ་དེས་འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་
བྱིན་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་སྟེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་
མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་གང་
གི་སྟེ། བདག་གམ་ཆོས་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་
བྱིན་པ་འདི་ནི་གང་གི་ཡིན་ཏེ། རྩས་སམ་ཡོན་ཏན་ནི་བྱ་བའམ་རིགས་ཡིན་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་
བཀྱི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཅི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མི་དམིགས་པ་དེ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཐམས་ཅད་
མི་དམིགས་པར་དེའི་རང་བཞིན་ཉི་བར་བརྟག་པའི་བྱང་པར་ཅན་དམིགས་པ་
ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པའི་བྱང་པར་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་རེའི་བྱ་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་
པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་གཞུགས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།
ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་
མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟར་རྟོག་ཅིང་
སེམས་པའི་ཆོ། སེམས་ཁྱུམ་པ་མེད་ཅིང་མི་འཇིགས་མི་དངང་སྟག་པར་མི་

འགྲུར་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་མ་བྲལ་བར་ཤེས་བར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དགོ་བའི་ཅ་བ་གཡོ་བའི་ཅེ་མོར་བྱིན་པས་ན་ཅེ་མོའོ། །ཅེ་
མོར་གྱུར་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཟོད་པའི་
དམིགས་པའི་བྱད་པར་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཞེ་ན། ཆོ་
དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་
རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དག་ནི་པན་ཚུན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་
རྣམ་པའི་བྱད་པར་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་མཚན་ཉིད་ལའང་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལའང་མཚན་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱི་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ནི་བྱད་པར་
གཞན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རོ་བོ་ཉིད་པན་ཚུན་ལྟོག་པར་གྱུར་ན་ནི་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་
བྱིར་འགའ་འང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

པན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་ནི་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཞི་དང་
མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་བཟོད་པ་ཚུང་
དུའོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པའི་བྱད་པར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་།
ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་ནི་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་ནི་འདི་
ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་

བྱ་བ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱིས་སྒྲོང་སྒྲེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་དམིགས། དེས་
བར་འབྲུང་བ་ཡང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་
རྣམ་པའི་བྱུང་བར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲིང་ཆགས་དང་ལྷན་
བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ། ཉན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་ལྷན་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ཐོབ་པ་དང་། རྩས་ཏེ་སྐྱེ་ཞིང་གཞན་དུ་འགོ་བ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་།
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
བར་དུ་སངས་རྒྱས་དང་མི་འབྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་
པར་དག་པ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་འདའ་བས་བསྐྱུས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་
པར་སྒྲིན་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་ནི་དེ་རི་ལྟ་རི་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཉི་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དག་
ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མཆན་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ངན་འགྲོའི་རྒྱ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་ནི་འདྲིང་ཆགས་དང་ལྷན་པའི་
སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་
ཉམས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་ནི་རྣམ་ཡང་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། ཉག་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྩས་ཏེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

བ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པའི་བྱང་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆན་མ་མེད་པ་
ལ་སྒྲོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་སྒྲོང་ན་མཆན་མ་ཉིད་ལ་སྒྲོང་
ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། འདི་སྐུམ་དུ་བདག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
པ་ལ་སྒྲོང་དོ་ཞེས་བགྱི་བར་སྒྲོང་ན་དམིགས་པ་ལ་སྒྲོང་བ་སྟེ།

དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཆེན་པོའི་ཐབས་མི་མཁས་པར་རིག་པར་
བགྱིའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་མེད་པ་དང་
ལྷག་པར་མོས་པ་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པའི་བྱང་
པར་ནི། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྒྲོང་བ་ན་གཟུགས་ལ་གནས་པ་
མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་མོས་པ་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྒྱུམས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡོངས་སུ་བྱིན་པས་གཟུགས་
ཀྱི་སྒྲོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གཟུགས་མ་ཡིན། སྒྲོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་
ནའང་གཟུགས་མེད། གཟུགས་ལས་གཞན་ནའང་སྒྲོང་པ་ཉིད་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། གཟུགས་དང་དེའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་པལ་ཚུན་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཉིད་དུ་ཁས་
ལེན་པ་གང་འཁོར་བ་དང་སྤངས་པ་ལ་མི་གནས་པར་སྒྲོན་པར་བྱེད་
པའི་དོན་ཀྱི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་དང་།

དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྒྲོང་བ་ན། གལ་ཏེ་ཆོས་འགའ་ཞིག་
ཉེ་བར་རྟོགས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་མི་སྒྲོང་དོ། །ཉེ་བར་རྟོགས་པ་
དང་ཉེ་བར་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཉེ་བར་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཉེ་བར་མ་རྟོགས་
པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་བར་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མ་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ན་

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ།
ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛིན་ཀླུ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དང་ཉི་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པས་ན་བཟོད་པ་རྣམས་སོ། །བཟོད་པ་བཤད་
ཟེན་ཏོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་དཔལ་བར་འགྲོ་བ་དང་རིན་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་
ལ་སོགས་པ་སྤྱར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུ་ལི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་དམིགས་པའི་བྱང་པར་
ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྒྱུ་ལི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་ལྷག་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
དཔལ་ཏུ་མེད་པ་བསྟན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་
རྣམ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྣམ་པའི་བྱང་པར་ནི་དེ་ལ་དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་གང་གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྤྱོད་ལུལ་སྟོན་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་ལི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་དེ་བསྟན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ནི་དེ་ཞིག་འཛིན་ཏེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྒྱུད་དུ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་
དམིགས་པའི་བྱང་པར་ལྷན་པ་ཐོབ་པ་ནི། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛིན་པོ་གང་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ནི་

སྒྲིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་
ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ན་རྣམ་པའི་བྱང་པར་ནི། བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཉིང་དེ་
འཛིན་དེས་རྫོམ་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །བདག་ནི་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པར་
འགྱུར་དོ། །བདག་ནི་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །བདག་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པའོ་ཞེས་རྫོམ་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དེ་ལ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པའི་བྱང་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཐན་ཆུན་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་
འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པ་ཡང་གཞན་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱུང་གཞན།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཡང་གཞན། ཞེས་བྱ་བ་མེད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་རྣམ་པའི་བྱང་པར་ནི། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ཉིང་དེ་
འཛིན་དེ་ལ་འདྲུ་ཤེས་སུ་བྱེད་པ་མེད་དོ། །

རི་ལྟར་དེ་ལ་འདྲུ་ཤེས་སུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རི་ལྟར་ཡང་རྟོག་པ་
མེད་པའི་བྱིར་དོ། །རི་ལྟར་ན་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་འཛིན་རྟོག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཟག་

བ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་སྐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན་པས་ན་འདི་ག་
 རྟེན་ཆོས་མཆོག་གོ། །འདི་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་མི་འབྲལ་བར་འབྱུང་ཉི་
 བར་འབྱུང་མཛོན་པར་ཤེས་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལྷུང་དུ་སྐོབ་པར་འབྱུང་ཞེས་བྱ་
 བའི་བསྟན་པའི་ཆོག་བཞིས་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་བཞིའི་དོན་དེམ་བཞིན་སྟོན་
 པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིའི་དམིགས་པའི་བྱེད་པར་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་
 བར་བསྟན་པའི་བསྟན་པ་ནི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །

དམིགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས། །བདེན་པའི་བརྟེན་ཅན་དེ་ཡི་
 རི། །རྣམ་པ་མཛོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ །ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་སྐོབ་
 པའི་རྒྱ། །གཟུགས་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་གནས་བྲལ་དང་། །གནས་
 དང་བཏགས་དང་བརྗོད་དུ་མེད། །གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་
 དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་
 བཞིན་གཅིག་ །དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་
 བོས་སྟོང་། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ །ཆོས་རྣམས་མི་
 འཛིན་གང་ཡིན་དང་། །དེ་དག་མཆོན་མར་མི་མཐོང་བྱིར། །ཐམས་
 ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ནི། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོགས་
 པར། །གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད། །དེ་མེད་པ་ཡི་ངོ་བོ་
 ཉིད། །དེ་དག་སྟེ་མེད་དེས་འབྱུང་མེད། །དག་དང་དེ་དག་མཆོན་ཉིད་
 མེད། །དེ་ཡི་མཆོན་མར་མི་བརྟེན་པས། །ཚོས་མིན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་
 ཡིན། །ཉིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད། །ལྷུང་བསྟན་པ་དང་རྫོམ་པ་
 ཟད། །གསུམ་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ །ཉིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་

པ། །དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ནི། །རྒྱུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་
ཡིན། །

ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་
དང་། རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། རྒྱུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་བཤད་
ཟེན་རྟོ། །

ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་མི་
མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཟུང་བའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོའི་
ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཅམ་སྟོས་པ་ནི་བྱ་བ་དང་གསལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་
ལོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་རྩལ་སུ་ཡོད་པའི་
རྟེན་ཅན་དང་། སྐྱེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ལོ། །དེ་ལ་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དག་ནི་གོ་རིམ་ས་བཞིན་དུ་
གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་དང་བཞི་པ་དག་
ཀྱང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཡིན་ལོ། །

གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་དོན་དུ་
གསུངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ངས་བྱོད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་གནས་
པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གྱི་བསྟན་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ནི་

བདག་དང་གཞན་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེས་པ་འགོག་པ་ལ་མཁས་
པས་ན་གསལ་བར་བྱེད་དེ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ལོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་གཟུང་པའི་རྣམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དགྲར་འགྱུར་
བ་ལས། མ་རིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རི་ལྟ་བུ་མ་
ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཤུ་རིའི་བྱ་ཆས་འདི་དག་ནི་བྱས་པ་སོ་
སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རི་
ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་མ་རིག་པ་
ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི། ཤུ་རིའི་བྱ་གཟུགས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ལ་བྱས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མ་རིག་པ་
དང་སྟེད་པ་དག་གིས་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཆོས་རྣམས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་སྟེ། དེ་དག་ཆོས་རྣམས་སུ་བཏགས་ནས་མངོན་
པར་ཞེན་ཏེ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་དག་ཆོས་རྣམས་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
དག་ནི་གཟུགས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེས་ན་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་བྱངས་སུ་འགྲོའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་དག་གི་མ་རིག་པ་དང་སྟེད་

བའི་རྒྱུ་མི་ཤེས་མི་མཐོང་ངོ་། །ཅི་ཞིག་མི་ཤེས་མི་མཐོང་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱན་
ནས་ཉོན་མོངས་བའོ་ཞེས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་ངོ་། །

དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་རྣམ་པར་བྱང་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་མི་ཤེས་མི་
མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་འདོད་པའི་ཁམས་ནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནས།
ཉོན་མོངས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་པོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་དག་ནི་ཡིད་མི་ཆེས་པ་སྟེ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་
ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་མི་ཆེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་
ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་མི་ཆེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། དེ་དག་ནི་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་
ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་པོ། །དམིགས་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། སྤྱི་རིའི་བྱ་གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་
མི་དམིགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་སྟོབ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཆུལ་
ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་པོ། །བདག་
ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། སྤྱི་རིའི་བྱ་བདག་མི་དམིགས་ཡང་དག་པར་
རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་
བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གང་

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི།
ལུ་རིའི་བྱ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མ་གྱུར་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་
པའི་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་བཤད་
ཐེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་
པར་བྱང་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་དགྲུང་འགྲུང་རོ། །དེ་
ལ་ཕྱང་པོའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་ལ་
རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ལ་རྟོག་
ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱང་པོའི་དོན་ནི་
སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བའི་སྐྱེའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མིག་ལ་རྟོག་
ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡིད་གྱི་བར་དང་། གཟུགས་ལ་རྟོག་
ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་
པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱེ་བའི་སྐྱེའི་དོན་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཀྱི་དོན་གྱི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་
སུ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། ས་ཐོན་གྱི་དོན་གྱིས་ཁམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ནི་མ་རིག་པར་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་དེ་བཞིན་

དུ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་གྱུར་བ་ལས་གྱུར་བའི་དོན་ནི་
སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྦྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དེ་ནང་སྦྱང་བ་
ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྦྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་
ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་ཙམ་ནི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་
བྱས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བས་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་
རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་
ཙམ་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕྱུན་སྲུང་ཆོག་པ་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྲུང་ཅུ་ཅུ་བདུན་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ནི་བྲལ་
བ་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་
བསམ་གཏན་རྣམས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། ཆོད་མེད་པ་རྣམས་
དང་། གཞུགས་མེད་པའི་སྟོང་མས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་
ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ལ་གནས་པས་བསམ་གཏན་
གྱི་ཡན་ལག་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་དང་།

གཞུགས་མེད་པའི་སྟོང་མས་པར་འཇུག་པ་ལ་དམིགས་པས་ཡང་དག་པར་
འདའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྟོབ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་

ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྟོན་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་མཚམས་སུ་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གང་ཟག་རྗེས་སུ་ཡོད་པའི་རྟོན་རྣམ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་
 བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་དགུར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་དབང་ཅན་གྱི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་ནི། སྤྱི་འོད་ཀྱི་བདག་ཉི་བར་མི་དམིགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་། སྟོག་
 དང་། གང་ཟག་ཉི་བར་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། སྟོན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མའི་བརྟག་པ་ནི་དེའི་གཉེན་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བདག་གཅིག་ཕྱིར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། སྤྱི་འོད་ཀྱི་གཟུགས་ཉི་བར་
 མི་དམིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉི་བར་མི་དམིགས་ཞེས་བྱ་བའི་
 བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་སོའི་རྟོན་ནི་གཉེན་སོའི་སྟོགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བདག་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། སྤྱི་འོད་ཀྱི་མིག་མི་དམིགས་
 སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་བར་དང་། གཟུགས་མི་དམིགས་པ་
 རྣམས་ཆོས་ཀྱི་བར་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏོ། །

སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རྟོན་ནི་དེའི་གཉེན་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་སོ་ལ་སོགས་
 པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། སྤྱི་འོད་ཀྱི་མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་བར་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་ཀྱི་རྟོན་

ནི་དེའི་གཉེན་སྣོད་ཕྱགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་གྱི་
བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། སྤྱི་འདུ་བྱ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མི་
དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་དེའི་གཉེན་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། བསམ་
གཏན་དང་སོ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཞུགས་མེད་པའི་སྣོན་པར་
འཇུག་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་
གཏན་དང་གཞུགས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་དམིགས་པ་ལས་ཡང་དག་
པར་འདའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དོན་ནི་དེའི་གཉེན་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མཐོང་བའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་
རྣམས་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་དོན་ནི་
དེའི་གཉེན་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི།
རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྣོན་པར་འཇུག་པ་དག་
མི་དམིགས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་
སྟོན་པའི་དོན་ནི་དེའི་གཉེན་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་བྱས་པའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། སྟོབས་བཅུ་མི་
དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་མི་དམིགས་སོ། །རྩི་
ལྟར་མི་དམིགས་ཤིང་། བདག་ཉིད་དུ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་

བར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལ་བརྗོད་བར་
བྱའོ། །གང་ཟག་ཇས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྟེས་བྱར་བཏགས་པ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་འཛིན་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་
བརྗོད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ཉི་བར་དགོད་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་ཅི་སྟུ་མའི་སྟེས་བྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་
བསྐྱབས་ཤིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རམ། ཞེས་འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་དགྱུར་འགྱུར་བས་ཕྱང་པོ་
བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྟུ་མ་དུ་སེམས།
གཟུགས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྟུ་མ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདར་གཞན་སྟུ་
མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟུ་མ་མམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་
སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཇས་
སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྤངས་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟེ་མཆེད་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་རི་
སྟུ་མ་དུ་སེམས། མིག་ཀྱང་གཞན་ལ་སྟུ་མ་འདར་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟུ་མ་མམ་ཞེས་བྱ་
བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱང་གཞན་ལ་སྟུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟུ་མ་མམ།
གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཇས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། སྟེ་བའི་སྒྲིའི་དོན་མེད་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་
 རི་སྣམ་དུ་སེམས། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་གཞན་
 ལ་སྐྱེ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མཇུག་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཐུགས་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི།
 རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྣམ་དུ་སེམས། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡང་གཞན་ལ་སྐྱེ་
 མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མཇུག་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོན་སོ་སོ་བ་དང་ཆོགས་
 རྣམས་ལ་སྐྱེ་བའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་བྱང་བ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྣམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
 ཆོས་སྐུམ་ཅུ་ཙམ་བདུན་ཡང་གཞན་ལ་སྐྱེ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མཇུག་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་གཟིངས་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་གཏན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བའི་ལམ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྣམ་དུ་སེམས། སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་
 མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའང་གཞན་ལ་སྐྱེ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མཇུག་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་སྟེ།

དེ་རྣམས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཆོགས་པ་ཅམ་
 ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱོན་པའི་ལམ་
 ལ་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྣམ་དུ་སེམས། བསམ་

གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འབྲུག་པ་ཡང་གཞན་ལ་སྐྱུ་མ་ཡང་
གཞན་ཞིག་ཡིན་སྒྲོམ་མམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ནམས་ནི་ཡན་ལག་དང་དམིགས་པས་ཡང་དག་པར་འདའ་བས་རྗེས་སུ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་
དེ་སྒྲོམ་དུ་སེམས། སྟོང་བ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ལ་སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་
ཡིན་སྒྲོམ་མམ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནམས་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ཀྱན་
བཏགས་པས་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་
ནམ་པར་རྟོག་པ་གང་གསུངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་སྒྲོམ་དུ་སེམས། སྟོབས་
བཅུ་ཡང་གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་
ལ་སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྒྲོམ་མམ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དེ་ནམས་ནི་སྐྱུ་
མའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱེས་བྱུང་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནམས་དང་སྐྱུ་མ་ཡང་པན་ཚུན་དེའི་རང་
བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་། སྐྱུ་མ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་བཀག་
པའི་སྒྲོ་ནས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དམིགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འགའ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་།

རབ་འབྱོར་དེ་དེ་སྒྲོམ་དུ་སེམས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་
འདི་ནམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཀྱན་ཤེས་
པ་དང་། བཏགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བྱ་

ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་།
བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟར་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟར་པོ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཏགས་པ་འགོག་པ་དང་།

བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྒྱུ་མེད་ཀྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟར་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་དཔའའི་དོན་
དུ་མི་འཐད་པས་ལྟར་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་ལམ་དང་། སྐྱ་བརྟན་དང་། མིག་
ཡོར་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། སྐྱུ་ལ་པའི་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པས་དཔའའི་དོན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་མི་ཞུས་པ་
ཉིད་དང་མི་དངང་བ་ལ་སོགས་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་མཚན་མར་
འཛིན་པ་ནི་འདུ་ཤེས་སོ། །དངོས་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཀྱང་
ཤེས་པ་སྟེ། དཔའར་ན་བདག་གི་མིག་གི་གཟུགས་རྣམས་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པའོ། །

ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་མངོན་པར་
ཞེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གདགས་པའོ། །གཞན་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པའི་
དངོས་པོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བརྗོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དེ། དཔའར་ན་འཛིག་རྟེན་ན་འདི་ནི་
ནས་སོ། །འདི་ནི་ཆུངོ། །འདི་ནི་བྲི་མའོ། །འདྲ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །མི་ཞུས་མི་
འགོང་འགྱོད་པར་མི་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ཆིག་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་

བསྐྱེད་པ་ནི་རིམ་པ་རིམ་པ་བཞིན་མི་དང་མི་སྐྱུ་སྐྱུ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་
བའི་ཆོག་གསུམ་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇིགས་པ་ནི་
དང་བ་སྟེ། ལམ་ལོག་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་མེད་པས་ན་མི་ཞུས་པའོ། །རྒྱུན་དུ་
འཇིགས་པ་ནི་སྐྱུ་པ་སྟེ། འཇིགས་པ་སྐྱེས་པ་སྐྱར་མ་ལོག་པས་སོ། །དེ་མེད་པ་
ནི་མི་འགོང་བའོ། །

འཇིགས་པ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ནི་སྐྱུ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
འགྲོད་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་
ཏེ། འདི་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་གི་བྱང་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
བྱས་ནས་བརྗོད་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་
པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་ལྷན་མ་དང་སྐྱར་རོ། །དེ་ཞིག་དང་པོ་ནི་གཉིས་པ་
ཡང་ཡིན་པ་དཔེར་ན། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོར་གྱུར་པ་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཟུང་
བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་
ནོ། །ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་བྱང་པར་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

རིམ་སྐྱེད་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབྱེ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་སྲུ་
བཅད་པ་ནི།

གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་
གཉིས། །ཚིངས་དང་ཕྱང་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ནི་སོ་སོ་རྣམ་པ་

དགྲ། །རྩམ་དང་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི། །འཛིན་བཤང་རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་འདོད། །རང་དབང་བདག་སོགས་རོ་སོ་དང་། །ཡུང་སོགས་
རྟེན་ལས་དེ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་མཁས་པ་དང་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་བཤང་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཐབས་
མཁས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སེམས་མི་ཁྱུ་པ་ཉིད་དང་མི་དངང་བ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱ་ལས་བརྩམས་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བཤིང་དང་ལྡན་
པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུང་སོ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་མི་རྟག་
པ་དང་། སྤྱག་བཟུལ་བ་དང་། རྟོང་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། དབེན་
པ་རྣམས་སུ་མི་རྟོགས་པས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མི་དམིགས་པ་
དང་ལྡན་ཞིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བཤིང་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེ་
དག་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྟོན་བ་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་བ་
ཡིན་བཤིང་དང་། དེ་དག་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་བཤང་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་བཤིང་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དུག་སོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པ་བཟོད་ཅིང་འདོད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་བཤིན་
བཤིང་དང་། ཡུང་སོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་སོ་སོར་
རྟོག་ཅིང་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བཤིང་དང་ལྡན་
པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འདོར་བ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་བཤིན་བཤིན་

དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྐྱབས་མི་འབྱེད་པས་
བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་།

ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་རྣམས་དེའི་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་རྣམས་དང་དེའི་སྟོང་པ་
ཉིད་དག་པན་ཚུན་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དང་བྲལ་བས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་
བར་རྣམས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ཅིང་དེར་དམིགས་ཏེ་རྫོམ་པས་ནི་དངང་བ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་འགྱུར་བས་ན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པར་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱེད་
པར་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་
ནས་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བར་རྣམས་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་མི་
དམིགས་པར་སྟོན་ཞིང་དགེ་བའི་ཅ་བ་སྤྲོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་འདུག་པ་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པ་
ཉིད་དང་། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟོན་དངགས་
མཁན་གྱི་རང་བཟོར་བྱས་པའི་སྟོན་དངགས་སུ་རྫོང་པར་བྱེད་པ་འདི་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་ནས་ཁྱོད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་
ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ལས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་

སངས་རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་།

ཁྱོད་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟུ་བ་ཉི་བར་སྟོན་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནས། སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་རྣམས་བདག་དང་བདག་བདག་གིས་སྟོང་བ་
ཡིན་ན། ཟླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱལ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་སངས་རྒྱལ་
དང་། ཉན་ཐོས་དང་། མཁམ་པོ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དང་། ཆངས་པ་མཚུངས་པར་
སྟོད་པའི་ཆ་ལུགས་ལ་སོགས་པར་འོངས་པའི་བར་ལ་ཡང་བརྟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ཉི་བར་སྟོན་པ་པོ་བདུད་ཀྱི་ཆོས་སྟུ་བ་ཉི་བར་སྟོན་པ་ལ། འདི་དག་ནི་བདུད་
ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མི་སྟོན་པ་འདི་ནི་སྤྲིག་པའི་
གྲོགས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིག་པར་བྱས་ནས། དེ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་དུ་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་
ཉིད་བསྟན་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནི།

སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །རོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་
བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྟུགས་ཐོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཡོངས་འཛིན་
ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འབྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་

པར་འབྱེད་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་སྟོ། །དེའི་ཆ་སྟེ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྦྱེད་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་པན་པའི་ཕྱིར་མཐུན་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །

སྐྱབ་པའི་རྟེན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་སྐྱབ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་དུ་འབྱུར་
རོ། །རི་ལྗང་ཞེན། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་བྱུག་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་
གི་ཅི་ཡིན་ཞེན། རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་མཐར་འཁལ་པར་འབྱུར་
རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་དང་། མཐོང་བ་དང་།
བསྟོམ་པའི་ལམ་དག་གོ། །གང་གི་ཕྱིར་སེམས་བསྦྱེད་པ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། རེས་
པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་བསྟོམ་པའི་
ལམ་དེ་དང་དེར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བརྗོད་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དོན་ཅི་ལགས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
རྟོགས་པའི་ཆོས་དེ་དང་དེའི་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།

རབ་འབྱོར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་ཆོག་གི་དོན་ནི་ཆོག་གི་དོན་མེད་པ་སྟེ།
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། བྱང་ཚུབ་ལ་ནི་སྦྱེ་བའམ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་འམ། དམིགས་
པར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་རྟེན་བྱང་ཚུབ་ཐུགས་སྦྱེད་པའི་
འཐད་པས་སྦྱེ་མཆོད་བྱུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ནི་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཚིག་གི་དོན་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་རྟོ། །

དེ་ལ་རྩོ་བར་གྱུར་པའི་རྟོན་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་
ལ་བྱའི་རྗེས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། མི་ལམ་དང་། སྒྲུ་མ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། སྒྲ་
བརྟན་དང་། མིག་ཡོར་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། རྩི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། སྤྱལ་བ་
ལ་གནས་མེད་ཅེང་། དམིགས་སྤྱ་མེད་པའི་དཔེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་
དགུ་པོ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་པ་ནི། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་པོ་
དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་རྣམ་པ་དགུར་
བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབྱེ་བ་དང་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། གཞུང་མངས་པ་སྤངས་
པའི་དོན་དུ་ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་ནི་རྣམ་པར་མ་སྟོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེས་པར་འབྱེད་
པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གཞན་དང་། མཐོང་བ་དང་། བསྟོམ་པའི་ལམ་དག་ལ་ཡང་
བདག་ཉིད་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དཔེའི་དོན་གྱི་བྱེད་པར་
རྣམས་ཚུལ་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

ཅེ་མོར་གྱུར་པའི་རྟོན་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མ་
ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཚོས་ཉིད་དང་།
ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཚོས་ཀྱི་གནས་ཉིད་དང་། ཚོས་དེས་པ་ཉིད་དང་། བདེན་
པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་མེད་པ་ཉིད་དང་། དམིགས་སྤྱ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེས་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་པར་གྱུར་པའི་རྟོན་ནི་སྒྲུ་མའི་སྒྲིག་བྱའི་གཟུགས་དང་། ཚོར་
བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་དང་། དེ་ཉིད་

ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོག་གི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་
 ཅིང་མི་དམིགས་པའི་དཔེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ཀྱི་མིག་གི་རྟེན་ནི་སྤྱི་མཐོང་གི་སྤྱི་མཐོང་ནང་སྤྱི་མཐོང་ལ་སོགས་པ་
 དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱང་སོ་
 རྣམས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་རྣམས་དང་། དེ་
 ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་།
 གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་བར་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་
 ཅིང་མི་དམིགས་པའི་དཔེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྟེན་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤམ་གས་པ་དབྱེ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སྟོང་ཆོག་གི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་
 བར་གྱི་ཆོག་གི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མཐོང་རྣམས་ནས་
 སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་བར་གྱི་ཆོག་གི་དོན་དང་།

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱེདས་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་གནས་དང་། འདུས་
 བྱས་ཀྱི་ཁམས་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱེདས་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་རྗེས་སུ་མི་
 དམིགས་པའི་དཔེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་ནི་སྤྱི་བ་མེད་
 པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་
 བྱང་བ་མེད་པ་དང་། མདོན་བར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་།

དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚིག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པའི་དཔེ་དང་། དེ་ཅིའི་
 བྱེད་ཞེས་། རབ་འཕྱོར་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཚིག་གི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
 བཅུམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་།

འགག་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་དང་། དམིགས་པ་
 དང་། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚིག་གི་དོན་དང་། དེ་དག་
 ཉིད་དཔེན་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་གནས་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
 དང་བདག་དང་སྟོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་མེད་
 པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་སྟོན་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
 གོམས་པ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་དང་ནི་
 སྟོང་བ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། གཉེན་པོ་དང་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གང་ཡིན་ཞེ་
 བ། དེགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉེན་པོའི་རྟེན་ནི་
 ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བའི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པའི་དཔེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་རྟེན་ནི་བསྐྱལ་པའི་མེ་འབར་
 བའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་རྗེས་སུ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེས་བག་
 ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྟེར་བ་སྤང་བའི་དོན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། གཉེན་པོ་དང་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྟོང་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་རྟེན་
 ཞེས་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ། །དེ་ལ་གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་སྤང་བའི་རྟེན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་
རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་ཕུང་
པོ་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་མི་མ་སྤུན་པའི་ཚུགས་གི་གནས་མེད་ཅིང་ཉི་བར་མི་
དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བའི་དོན་གྱིས་གསུངས་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །

ཤེས་རབ་སྤྲོང་བ་ཅེར་བཅས་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། ཤེས་རབ་དང་
སྤྲོང་བ་ཅེའི་རྟེན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་སྤྲོང་བ་ཅེ་འབར་བ་དང་འདོད་པ་
དག་གིས་འཁོར་བ་ངེ་སྤྲོད་པར་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པས་འདའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ་
གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉི་གར་མི་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་གསུངས་
པ་གང་ཡིན་པའོ། །སྒྲོབ་མ་སྤུན་མོང་མིན་ཉིད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། སྤུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཟུང་དང་།
ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གླར་མའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་དང་། སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
མཐའ་ཡས་པའི་འཛིག་རྟེན་གཞན་དུ་འཕྲོ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ།
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་རིས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་
པ་དང་འབྲུ་བར་འཛིག་རྟེན་གྱི་དགེ་ལེགས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་
རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །

ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར། །འདུག་པའོ། །དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མཐར་གོ་
བར་བྱེད་པ་ནི། རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་སྤུན་གྱིས་

གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་རྟེན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དང་
མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་འདི་ལྟར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་
བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའོ།

རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གནས་ནི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོའོ། །མེད་ཅིང་
མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མེད་པ་ལས་བསྐྱབ་པ་འདི་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་མེད་པས་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་
འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པ་དང་། གང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཆོག་གི་དོན་གྱི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལྷན་པ་ཡང་
མ་ཡིན་མི་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཟུགས་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ། ཐོགས་པ་
མེད་པ། མཚན་ཉིད་གཅིག་པས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཆོག་ནི་ངས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་དང་།

མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གཞིར་བྱས་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་བ་ལ་མངོན་
དུ་ཐོགས་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་སུ་རིམ་པ་རིམ་ལ་བཞིན་དངོས་པོ་
དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པ་དག་དང་། བལྟ་བར་
བྱ་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་། བན་ཆུན་འབྲེལ་བ་སྟན་མེད་པ་སྐྱེས་པ་དག་དང་། དེ་

ཡོད་པས་གཞན་མི་འདུག་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།

ཆོག་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་ཡིན་པར་ཞེས་པར་
བྱའོ། །འོ་ན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་སྟུང་ན། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབང་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་ཡོད་པར་
མ་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
པས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དངོས་སོ་དང་
དེའི་མཆན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་
དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
དོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་
ཐོག་མ་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་བར་གསྐྱའི་སྒྱུང་གི་བྱེ་མ་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་མུ་ཙམ་ལས་འདས་ཀྱང་ད་དུང་དུ་ཡང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་
དང་ལྡན་པའི་སྟོག་ཆགས་རྣམས་མུ་ཙམ་ལས་འདས་ཤིང་།

དེ་ནི་ཉེས་དམིགས་རྣམ་པ་བཞེད་པ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་།
གྲོགས་པར་པ་དང་། མོངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་རྣམས་ནི་དེའི་ཉེས་པ་ཡིན་
ལོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་བར་ཆད་མེད་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་
དུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་མངོན་པར་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་རིགས་ནི་སྟེ་

མཆེད་བྱུག་གི་བྱང་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་གྱིས་ཡང་དག་
པར་སྦངས་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་དག་གིས་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་དུ་བརྟེན་
པའི་དོན་བརྟེན་དགོས་སོ། །རྒྱུ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་གྱིས་ཡང་དག་
པར་སྦངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པ་དེས་ན་དོན་གྱི་བྱང་པར་ཅི་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ། །ཡང་ན་དེ་དག་གི་རིགས་ནི་བཏགས་པ་
ཡིན་ལ། འདི་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་དང་འདི་དང་འགྲིགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་ས་རིགས་ཉིད་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་
གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱིར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་
དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རིགས་ཡིན་
པར་བརྟེན་པ་དེ་ན་འདིར་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ཇི་སྟེ་ཆོས་བར་བྱེད། དེ་ལྟར་འང་ཆོས་ཀྱི་
དབྱེད་ས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སོ། །

འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་སོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་སོ་ཞེས།
རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །རི་སྐད་དུ། འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་ས་
གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་
རི་ལྟར་སྟོད་དང་སྟོད་མ་ཡིན་པར་གདགས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་
ནི་བདེན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་འདི་མ་པའི་རྣམས་གཅིག་ལས་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་མེ་
གཅིག་གིས་སོ་བཏང་བ་ནི་སྤང་ཅི་དང་ལི་ཁ་ར་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་ཐ་དད་པ་
ཡིན་པའི་དཔེས། བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བར་རབ་ཏུ་

བཟོད། །རི་སྐད་དུ། གང་ལ་འདུ་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་
ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ།
རིགས་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་མེད་པའོ། །

རིགས་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་རོ་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེས་
པའི་ཆོག་ནི་ཡོན་ཏན་སྒྲོལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་རིགས་ཏེ། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་དེ་དང་
དེ་དག་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་
ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཡང་
གཞན་དག་ན་རེ་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་ཡིན་ལ་སའང་གནས་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་སྐྱོད་
པས་གནས་པ་སློག་ཆགས་རྣམས་ལ་གོའི་སྒྲར་ཉི་བར་འདོགས་སོ། །དེ་བས་ན་
སས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་རིགས་སོ། །ཡང་ན་སློགས་རྣམས་གོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་སློགས་ན་གནས་པའི་སློག་ཆགས་རྣམས་ལ་གོ་ཞེས་གདགས་ཏེ།
དེས་ན་གང་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐར་པ་དང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
རྣམས་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཁོ་ནར་རིགས་བཤད་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་ཡིན་ལ་འབྲས་བུས་རྒྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྟོགས་པའི་གོ་རིམས་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་རིགས་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་འབྲུལ་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ།
མཚན་ཉིད་པ་དག་གིས། གཉིས་སྐྱོབ་རིགས་ལས་བརྒྱུད་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་

སུ་འགྱུར་གཞན་གསུངས་ཡང་། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབ་པའི་རྟེན་བཤད་ཟིན་
རྟོ། །

སྐབ་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
དགོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
སྟོས་པས་ནི་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་བསྟུན། །ཅི་དེ་དག་ཁོ་ན་ཅམ་
དུ་བད་དམ་ཞེ་ན།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོག་པ་དང་། །གང་དག་འཇིག་རྟེན་འདས་འདོད་
དང་། །ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། །གང་དག་འདུས་བྱས་
འདུས་མ་བྱས། །སྟོབ་མ་སྟན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། །གང་དག་སྟབ་
པའི་སྟན་མོང་མིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དགོ་བའི་ཆོས་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། མར་
འཇིན་པ་དང་། བར་འཇིན་པ་དང་། དགོ་སྟོང་དུ་འཇིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་
ཆེར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དགོ་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོ་སྟོང་དུ་འཇིན་པས་སོ། །མི་
དགོ་བའི་ཆོས་ནི་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ལས་བཅུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོག་གཅོད་པ་
དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོག་
གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་མི་དགོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་
པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཉིད་ཅེས་ངེས་པར་

གཟུང་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞན་དུ་ན་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་དགེ་བ་ལས་
མི་དགེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ནི་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་། སྒྲེ་
མཆེད་དང་། ཁམས་དང་། དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལས་དང་། བསམ་གཏན་དང་།
ཆད་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་ཞེས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་རྟེ། འདི་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །

འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་རྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བརྟ་བརྟུང་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུ་རྒྱ་
ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་རྟེ། འཕགས་པའི་ལས་གྱིས་བསྐྱས་པས་ན། འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ནི། ཉེ་བར་ལེན་
པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་
བཞི་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་དག་སྟེ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་རྟེ། དེ་དག་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་
དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། དུན་
པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
བརྟ་བརྟུང་དག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་རྟེ། འདི་དག་ནི་
བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཟག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །

འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་
མེད་པའི་ཁམས་དང་། ཁམས་གསུམ་པར་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་རྟེ། འདི་དག་

འགྲུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་འཁྲུལ་བ་ཅ་མ་ཉིད་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་ལོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་
 མེད་པ་ལོ། །ཞེས་འཆད་པར་འགྲུར་ལ། གཉིས་ཀྱང་འཁྲུལ་བ་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག་
 ཡིན་པར་འགྲུར་ཞེ་ན། མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་གྱི།
 འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་བརྟོག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་བྱེད་འཁྲུལ་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གཙོར་གྱུར་པ་ནི་རིགས་ཡིན་ལ་རྣམས་འགྲུར་གཙོར་
 གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉི་གཤང་གཉི་གར་མ་བཀག་པ་དེས་ན་རྟོན་དང་
 དམིགས་པ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་དམིགས་པ་དག་པའི་མཐར་ཐུག་
 བར་འགྲོ་བའང་འཐད་པར་འགྲུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། ཡོད་པར་གྱུར་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་གང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་
 དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་རྣམས་འགྲུར་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་རྣམས་པར་འགྲུར་བ་
 ཅ་མ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་མེད་པ་དང་རྣམས་པར་རྟོག་པ་མེད་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་གཉིས་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་བདག་གོ། །དམིགས་པ་རྣམས་
 བར་དག་པ་ལ་བརྟོག་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། །སྒྲུབ་
 པའི་དམིགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བརྟོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། སྤྱོད་དང་རྟོགས་དང་
གསུམ་པོ་ལ། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་བྱུང་གི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་
ཞེས་བྲ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་
སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། རྟོགས་པ་
ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བ་
ཅིའི་སྤྲད་དུ། བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་ཞེས་
གསོལ་བ་དང་། བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་
འཇུག་པའི་རྒྱ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱང་པོ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་
གྱི་སྤྱེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བར་གྱི་མཆོག་ཉིད་
དུ་བྱེད་པས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱང་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་རྣམས་སོ། །ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་
པའོ། །གཅིག་ཀྱང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པར་འཇུག་པ་ན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
བས་སྤྱང་པོ་ཞེས་སྒྲིས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱེ་ཆེན་བྱ་བ་ནི་ཞུགས་པ་དང་ལམ་
གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་སྤྱེའི་དབྱེ་བས་སོ། །

གང་དག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་
པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་རབ་འབྱོར་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོས་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་ཏུ་

འགྲུར་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྩོམ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་བ་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། གང་འདི་སྣམ་དུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འཁོར་བ་
དཔག་ཏུ་མེད་པར་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱའོ་སྣམ་པས་འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་།

བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་སྟེ། བདག་གིས་བདོག་པ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་བ་ཉིད་དང་དེ་དག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྟེ་
ངན་ལས་འདས་ཀྱང་གང་ཡོངས་སུ་སྟེ་ངན་ལས་འདས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་མ་འབྲེས་པས་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྦྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། མ་འབྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་སེམས་དང་མ་འབྲེས་པས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་
ཆིག་གོ། །ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་སྤོང་བར་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་
བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་མཛོན་པར་སྦྱབ་པ་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་།

སེམས་ཅན་ངན་འགྲོར་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ལས། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་དོན་
ཀྱི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟེ་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་
སྟུག་བསྐྱལ་རྣམས་ཉམས་སུ་སྤོང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་པས་ཕྱིས་རང་གི་
ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་

ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཆད་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་དང་།

ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མི་སྐྱེད་པས་སེམས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་རྫོམ་
པ་མེད་པས་མི་སྐྱུལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་མི་
གཏོང་བ་དག་དང་། དེས་རྫོམ་སེམས་སུ་ཡང་མི་བྱེད་པས་ན་ཕན་པ་དང་བདེ་
བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་དགའ་ཞིང་མངོན་པར་དགའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ལ་དགའ་
བའོ། །དེ་ལ་སྒྲོམ་ཞིང་མང་དུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ལ་ཀྱན་དུ་དགའ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལ་དགའ་བ་དང་། ཀྱན་དགའ་བ་དང་། ཀྱན་དགའ་བའི་རྣམ་འབྱོར་
ལ་བརྩོན་པ་དང་། སྦྱང་བ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བརྩ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དང་། རྩོམ་ལྟ་
བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ལམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་
གོས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དཔྱིགས་པའི་ཆུལ་ཀྱིས་
གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པས་ཏེ།

དེ་ནི་རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གང་དག་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་སྤེ་ཆེན་པོའི་མཆོག་དུ་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་

ཡིན་ནོ། །སྤྱི་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གནས་བརྟན་ཤུ་རིའི་བྱ་
སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་གསུངས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། སེམས་
ཅན་དུ་ལྟ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ།

ཆད་པ་དང་ཉག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། སྤང་པོར་
ལྟ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བརྟ་བརྟུང་དང་
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་།
བྱང་ཆུབ་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་བར་ཀྱི་ལྟ་བ་
རྣམས་སྤང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
དང་། ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་རི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པའི་ལྟ་བའི་ཆོགས་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་མ་ཐག་པ་མི་དམིགས་པའི་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་དོན་
གྱིས་ན་བདག་སྟེ། འདི་ལས་ང་རྒྱལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཁྱུ་པའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་སེམས་ཅན་ནོ། །སྟོག་གི་དབང་པོའི་དབང་གིས་སྐྱལ་བ་
མཉམ་པའི་རིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པས་ན་སྟོག་གོ། །

ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་ཞིང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་
བྱེད་པས་ན་སྐྱེ་བ་པའོ། །ཁམ་དུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་
པས་ན་གསོ་བའོ། །བྱ་ནི་ལུས་ལ་བྱ་བར་བཤད་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་པས་ན་བྱ་བ་ཏུ་ཁ་
སྟེ་སྐྱེས་བའོ། །གཞན་དག་ནི་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པས་སྐྱེས་བྱ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་གཟུགས་མཁས་པ་རྣམས་སྐྱེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་

འགྱུར་བས་མི་རིགས་སོ། །འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟེན་བས་ན་གང་
ཟག་གོ། །

གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ལས་སྐྱེས་
སོ། །ར་རྒྱལ་སྤྱང་བར་བྱེད་བ་ཡིན་པས་ན་ཤེད་བདག་གོ། །དགེ་བ་ལ་སོགས་
པའི་ལས་ལ་བརྟེན་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བྱེད་བ་པོའོ། །དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་སོ་སོར་
ཀྱན་དུ་སྤྱོད་བས་ན་ཆོར་བ་པོའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཤེས་བ་པོའོ། །མིག་ལ་སོགས་བ་རྣམ་པར་ཤེས་བ་ལྟའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་
མཐོང་བ་པོའོ། །སྤྲོན་བྱུང་བ་ད་ལྟར་མེད་པས་ན་ཆད་པའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཉག་པའོ། །ཡོད་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་
ཉག་ཏུ་ཡོད་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། མེད་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མེད་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་བ་དང་མེད་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་སེར་སྐྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་བ་
སྟག་མ་ནི་གོ་སྐྱ་བས་མ་བཤད་དོ། །རྟོགས་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་བས་བ་སྟོན་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་
སེམས། མི་མཉམ་བ་དང་མཉམ་པའི་སེམས།

ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ལགས་པའི་
སེམས། ཟག་བ་མ་མཆིས་ཤིང་ཁམས་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་གང་
ལགས་བ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་དུ་ཆགས་བ་མ་མཆིས་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བའི་གངས་སུ་
མཆིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་གང་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་རྒྱུ་བའི་

དོན་གྱི་སེམས་ནི། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སོ། །མི་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་དང་མཉམ་པས་ན་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ལོ། །

དེ་ཅི་ལེ་སྤྱོད་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སེམས་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་དེ་
ལ་ཆགས་པ་མེད་དོ། །ཡང་མཉམ་པ་གང་གིས་སེམས་དེ་མི་མཉམ་པ་ལེ་སངས་
རྒྱས་དང་མཉམ་ཞེ་ན། ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འགའ་ཡང་
སྐྱེ་བའམ་འགག་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་
ཏེ། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་
སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བད་ལས་བྱུང་བ་ནས་སོ། །ཆོས་གང་ལའང་སྐྱེ་བའམ་འགག་པ་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོད་ཀྱི་དུས་སུ་སྤྲ་མ་དང་བྱི་མའི་
གནས་སྐབས་དང་འགག་པ་དང་སྐྱེ་བ་དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་
བལོ། །འབྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཅེ་མོའི་དུས་སུ་སྟོན་དང་
བྱི་མའི་གནས་སྐབས་དག་ཟད་པ་དང་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བ་དམིགས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་མི་མཐོང་བལོ། །

འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟོད་པའི་དུས་སུ་རྟོགས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ཉི་བ་དང་རིང་བ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་མཐོང་བལོ། །ཀྱུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་དུས་སུ་མི་མཐུན་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་མཐོང་བལོ། །གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་

གང་གིས་མི་མཐོང་བའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་
མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུགས་ལས་བསྐྱོག་པའི་རིམ་པས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་སྟོན་པ་
ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་མཐོང་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་མེད་དོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་མེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་
དོ། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་
ཀྱང་ཆགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པས་ནི་རྟོགས་པའི་ཡུལ་སྟོན་པ་ཡིན་
འོ། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གཟུགས་མེད་པའང་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་མེད་
དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་
དུ་མེད་པའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པས་
སེམས་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་རྣོ་སེམས་བཀག་ཅིང་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་
བ་གཉིས་མི་དམིགས་པའི་སྒྱུར་བས་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆགས་པ་བསལ་
བར་སྟོན་པ་ཡིན་འོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །

དེ་ལ་མ་ཆགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་དབྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལྷར་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཆོགས་
ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤེ་ཆེན་པོའི་མཆོག་དུ་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་མ་
རྒྱལ་བ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
བྱེད་པར་ཅན་ཉིད་སྒྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དམིགས་པ་

དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དམིགས་པ་ནི་དེའི་ཆེ་བ་ཡིན་ལ།
 ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་འོངས་པ་སྐྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདའ་སྟོང་སྟོར་བ་དང་འབེམ་ལ་
 སྟག་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །སྐྱབ་པའི་རྟེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་
 བ་བཞད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་སྐྱབ་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
 ཡུལ་ལ་ནི་སྦྱར་དགར་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་
 རྣམ་པ་བཞི་ལ་ནི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་སོ་སོ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་དག་
 གིས་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། འཛིན་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གནས་བརྟན་གང་པའི་སྟོབས་པ་གསལ་བར་བྱད་པས་སྐྱབ་
 པའི་དོན་གསུངས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་སེམས་ཅན་དེ་ནི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་
 བགོས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་པས་འདི་ཙམ་ཞེས་ཆད་ཡོངས་སུ་
 མ་བཅད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྟོད་པའི་གོ་ཆ་སྐྱབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བྱ་བ་ཤེས་པའི་
 དོན་དང་།

དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་ལ་བཀོད་པས་སྐྱབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་གཙོར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ།
 གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་དང་། འདུག་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དང་། དེས་པར་

འབྲུང་བའི་སྐབས་པོ། །དེ་ལ་གོ་ཆའི་སྐབས་པ་རྣམས་པ་བྱུག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
གསུངས་པ་ནི།

དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་པ་སོགས། །རྣམས་པ་བྱུག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ཡིས། །གོ་
ཆའི་སྐབས་པ་གང་ཡིན་ཏེ། །བྱུག་ཆེན་བྱུག་གིས་ངེ་བཞུགས་པ་ཤད། །

ཅེས་བྲུ་བ་ཡིན་ནོ། །ངེ་ལྷོ་རྩ་བའི་ཆེན་བྱུག་གིས་ཡིན་ཞེ་ན། བྲུང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྦྱོང་ཅིང་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ནི་སྦྱིན་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དང་བྲུལ་བ་ནི་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་
རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བཟོད་པ་དང་འདོད་པ་དང་ཉེ་
བར་རྟོག་པ་ཉིད་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དང་པོར་ཉེ་
བར་གནས་པ་ལ་ནི་བཟོད་པའོ། །སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ནི་
འདོད་པའོ། །རྣམས་པ་དུ་མར་ཉེ་བར་རྟོག་པ་ནི་ཉེ་བར་རྟོག་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དག་
པའི་རྩ་བ་དེ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྲུང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་
བ་ནི་བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་དང་།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་གཞན་ཀྱི་སེམས་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་
ཀྱིས་དག་པའི་རྩ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྲུང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་
སུ་བསྐྱོ་བ་ནི་བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོ་
མར་བྲུས་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པས་སྦྱིན་པར་བྲུ་བ་དང་གཏོང་བ་པོ་དང་།

ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་གོ་ཆ་ཡིན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་གོ་ཆའི་སྐབ་པ་ལས་སྐྱེན་པའི་གོ་ཆ་སྟེ་དྲག་
ཆེན་དང་པོ་ཡོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོང་པ་ནི་
གཉིས་པའོ། །བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་སྦྱོང་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །བཙུན་
འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་སྦྱོང་པ་ནི་བཞི་པའོ། །བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱེན་པ་ལ་སྦྱོང་པ་ནི་ལྔ་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་སྦྱོང་
པ་ནི་དྲག་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་དག་དྲག་ཆེན་དྲག་ཏུ་འགྱུར་ཡང་གོ་ཆ་རྣམས་
དྲག་ཏུ་ཆོས་མཐུན་པའི་བྱིར་དང་། སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་བྱིར་
གོ་ཆའི་སྐབ་པ་དྲག་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཀྱིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་
པ་རྣམས་མཆོད་མ་མེད་པར་བྱེད་པའི་མི་དམིགས་པ་ནི་གོ་ཆ་སྐབ་པའི་རང་གི་
ངོ་པོ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། དེ་བསམ་
གཏན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་རོ་ཐུང་པར་
ཡང་མི་བྱེད། དེ་དག་གིས་འཕྲོག་པར་ཡང་མི་འཇུག། དེ་དག་གི་དབང་གིས་སྦྱེ་
བའང་མ་ཡིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་དང་། སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། མཆོད་
མ་མེད་པ་དང་། སྦྱོན་པ་མེད་པ་མཐོང་བས་གནས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བས་གོ་ཆའི་སྐབ་པའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་
བས་ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་ཐབས་

ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།
གོ་ཆའི་སྐྱབ་པའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཏུ་
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་
རྣམས་བསྐྱབས་པ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་
ནོ། །གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་བཤད་ཅིན་ནོ། །

འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་དེ་ལ་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་མདོ་
ལས་ཀྱང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་གང་པོ་རྗེ་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ནི་འཛིན་པ་ཡིན་
ལ། འཛིན་པ་འང་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མིང་གཅིག་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་པས་
རྣམ་པ་དགུར་འགྱུར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ལྡན་པའི་འཇུག་པ་དང་། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་གི་
འཇུག་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་པ་དང་། ཆོད་མེད་པའི་འཇུག་པ་
དང་། མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་འཇུག་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་
པའི་འཇུག་པ་དང་། ཆོད་ཏུ་བྱ་བའི་འཇུག་པ་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པའི་འཇུག་
པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པའོ། །དེས་ན།

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ལམ་དང་བྱམས་ལ་
སོགས་པ་དང་། །དམིགས་པ་མེད་དང་ལྡན་པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་

ནམ་པར་དག་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མངོན་ཤེས་བྱུག །ནམ་གུན་
མཁུན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཛེག་པ་
ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་དང་ལྷན་པའི་འཇུག་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སྤྱིན་
པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ནམ་མཁའི་ནམ་པ་དང་ཏྲགས་དང་མཆོན་མ་
ནམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་
འཇུག་ཅིང་ལྷང་བ་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཟླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བ་ཐེག་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའི་ནམ་པ་དང་ཏྲགས་དང་མཆོན་མ་ནམས་ཀྱིས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ནམ་
པ་ཅན་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ནམ་པ་མེད་པ་དང་ཏྲགས་མེད་པ་དང་
མཆོན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །

དེ་ལ་ནམ་པ་ནི། འདོད་པ་དག་ལས་དཔེན་པ་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་
ཀྱིས་དཔེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཏྲགས་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དཔྱོད་པ་དང་
བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །མཆོན་མ་ནི། དཔེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་
དགའ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་ན་ས་འོག་མ་དང་གོང་མའི་དབྱེ་
བས་རགས་པ་དང་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ནམ་པའོ། །ས་གང་ལ་ཆོར་བ་གང་ཞིག་
ཡོད་པ་དེ་ནི་ཏྲགས་སོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དཔེན་པའི་རོ་མུང་བ་ནི་མཆོན་

མཛོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་དུག་གི་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་
དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་སྤང་
བའི་བྱེར་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དམན་པའི་སེམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།

དེ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་བྱེར་ཆོས་
བསྟན་ཏོ་སྟོན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེས་པར་ཉེ་
བར་སེམས་པ་རྣམས་ནི་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།
དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་གཟུང་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་བྱེར་
དེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་
པའོ། །དོན་དེ་ཉེ་བར་གནས་པར་བཟུང་ནས་སྒྲོ་མ་ལུས་པར་འགོད་པར་བྱེད་པ་
ནི་སེམས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་མི་གཏོང་བ་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་།

གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་
རྣམ་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡམ་ལག་རྣམས་
ལ་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། སྟོང་བ་
དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། ཤེས་

རབ་ཀྱི་པ་རྩོམ་ཏུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

འཕགས་པའི་ལམ་ལ་འབྱུག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྲུལ་ཅུ་ཅ་བདུན་
སྟོམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྟོམ་
པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་འབྱུག་པ་ནི། ཡང་ཆད་མེད་
པ་ལ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པའི་པ་
རྩོམ་ཏུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་སེམས་དཔའ་མ་
འདྲེས་པ་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རྩོམ་ཏུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། བསམ་
གཏན་གྱི་རྩུང་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོམ་ཏུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།
ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རྩོམ་ཏུ་བྱེན་པའི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐག་པ་ཐད་པ་སྟོབས་པར་བྱེད་པ་
ནི་སྦྱིན་པའི་པ་རྩོམ་ཏུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།

ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རྩོམ་ཏུ་
བྱེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རྩོམ་ཏུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །པ་རྩོམ་ཏུ་བྱེན་པ་རྣམས་ཀྱི་
རིམ་པའི་བྱེ་བྲག་འདི་ནི་ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་གནས་པའི་གང་ཐག་གི་དབང་ཏུ་
བྱས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་སྤྲིད་པའི་བྱེད་རོ། །ཡང་ཆད་མེད་པ་དག་ནི་

རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱམས་པ་དང་། སྦྱིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་
སྦྱོམས་ཏེ། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་
ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི།
རྒྱ་རྣམ་པ་བཞིས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ཉིད་དང་། མི་མ་སྐྱུན་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཉེ་བར་སྐྱབ་པས་རི་ལྟར་ཞེ་ན། བདེ་བ་གསུམ་ཉེ་བར་
སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པན་པ་དང་
བདེ་བ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པར་ཉེ་བར་གནས་པས་སོ། །ཡངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པ་
ན་བདེ་བ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་བ་
དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་
གཉིས་ལ་ནི་དགའ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་བ་མེད་
པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་
དགའ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྩ་བོ་ཆེན་པོ་
བཞིའི་རྩ་འདུས་པ་དང་འབྲས་བུ། དེ་ཉིད་ཆད་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་
དུ་བཤད་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་ཉེ་
བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །མི་མ་སྐྱུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལས་རི་ལྟར་ཞེ་ན་འཁོན་

མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མི་འདོད་པ་ཉི་མེ་བར་སྐྱབ་པ་དང་། འདོད་པ་ཉི་མེ་བར་སྐྱབ་པའི་
གོགས་བྱེད་པའི་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

རྣམ་པར་དག་པས་རི་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲམ་ཆེ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རིམ་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་གཉིད་དང་། ལྷགས་པ་དང་། ཞོད་པ་དང་།
འགྲོད་པའི་སྐྱེ་བ་པ་དག་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་པར་མཉམ་
པར་གཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན།
གཞོན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གཟུགས་དང་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱོན་
པ་དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་གཞོན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཅི་རིགས་པར་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞེག་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་རྒྱ་རྣམ་པ་བཞིས་
རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་སོང་
བ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་གིས་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པ་
དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོད་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་སྐྱོབ་པའི་ཆོས་
རི་སྟེང་བ་སྟེ། གང་དག་ལ་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་རྒྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། འཛིག་ཉེན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱིས་གྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་བདག་མེད་པ་གཙོར་གྱུར་པའི་འཛིག་
ཉེན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་དོ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་

དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་
དེས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅི་ན།

དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འདྲིལ་རྟེན་བྱུང་བར་བྱས་ཤིང་ཉི་མར་
བསྐྱབས་ནས་རྣམ་པར་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་
འདྲིལ་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ལྷག་པར་མོས་པས་བྱུང་བར་
ལྷན་པར་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མང་པོའི་དོན་ལ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་མཐའ་ཡས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རིང་པོ་ནི་བརྒྱ་ཆ་ཉི་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཉི་མར་བསྐྱབས་ནས་རྣམ་
པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒོ་དེ་དང་ཉི་མར་ཡང་དག་པར་སྒྲོང་ནས་དེའི་ཉི་མར་
འཆེ་བ་གཏན་ནས་སྒྲོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཉི་མར་བསྐྱར་བ་དང་། ཁམས་རྣམས་
ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་རྗེ་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་འཇུག་པ་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་
གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ནང་
ལ་སོགས་པ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཤེས་ཀྱང་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་
པས་ཉི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པར་མཉམ་པར་གཞག་
པའི་ཤེས་པ་དང་། ཉལ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་། ཞི་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།
སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཚན་མ་དང་། སྒྲོན་པ་བརྒྱུག་ཆེ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་
ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ་དང་། དུས་གསུམ་པོ་རྣམས་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་དང་།

འཛིག་རྟེན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྒྲིག་ཆེ་
དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་
དང་། དེ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་འཇུག་པ་ནི། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
སྤྱན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ། སྤྱན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ཀྱང་
དེས་སྤྱན་པ་འདྲེན་པའི་དམིགས་ཀྱིས་ལེན་པ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བའི་འཇུག་པ་ནི། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་མ་འདྲེས་པས་བསྒྲིམ་པ་གཞིག་པའི་དོན་དུ་
སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་དག་མིང་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་བྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །བསྒྲིམ་པ་གཞིག་པའི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲིམ་པའི་དོན་གཞིག་པའི་
ཆེད་དུ་ཡིན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །

སྒྲིམ་པའི་དོན་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་སྒྲིམ་པའི་
དོན་ཉེ། གང་གི་བྱིར་སྒྲིམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་རོ། །མངོན་
པར་ཤེས་པ་དུག་ལ་འཇུག་པ་ནི། དེ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྦྱོང་
པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་འཇུག་གི་བར་དུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱིར་
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱན་པར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཁིང་དུ་འགོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ།

དེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ས་ལ་གནས་ཏེ་ཐེག་པ་དེ་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་
བའི་ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སྔོན་ཆད་མ་བསྐྱོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་
བ་དང་། རྟོགས་བརྒྱའི་འཛིན་ཏེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་
ཀྱི་འཛིན་ཏེན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་མིང་སྟོས་པ་མཛད་ཅིང་དེ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
གྲགས་པ་སྟོགས་ཤིང་དབྱངས་བརྗོད་པ་མཛད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་
དག་པར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་བཤད་
ཟེན་ཏོ། །

ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བཅེ་
དང་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་བྱུག །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། །བྱང་དུ་འབྲེལ་
བའི་ལམ་གང་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་
ནམས་དང་། །ལམ་དང་གཟུགས་དང་ས་བརྒྱ་དང་། །གཉེན་པོ་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་
ཡི། །རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་
པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་
དང་། སྦྱིན་པའི་ཆོགས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། བཟོད་པའི་ཆོགས་

དང་། བཙུག་ལྷན་གྱི་ཚོགས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཚོགས་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་
ཚོགས་དང་། ཞི་གནས་གྱི་ཚོགས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་དང་། ཟུང་དུ་
འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་དང་།

ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཚོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་དང་། བསོད་ནམས་
གྱི་ཚོགས་དང་། ལམ་གྱི་ཚོགས་དང་། གཟུངས་གྱི་ཚོགས་དང་། སའི་ཚོགས་
དང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ནི། བཙུག་
འདས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ། གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་རི་ཅམ་
གྱིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་བགྱི་བ་ལགས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྤྱེད་པའི་ཆུ་བསྟན་པའི་སྟོན་མཚན་གྱི་སྤྱབ་པའི་དབང་
དུ་མཛད་དེ། རྟོགས་བརྩེ་རེ་རེ་ཞིང་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་གཞུང་གི་བྱེ་མ་
སྟོན་གྱི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དང་། རྟོགས་པའི་སྤྱི་གནས་དང་། གཤམ་རྗེའི་
འཛིན་ཉེན་གྱི་སེམས་ཅན་ལྟམས་རང་གི་ལུས་གྱི་འོད་གྱིས་སྤྲང་བར་བྱས་ནས་
སྤྱག་བསྟུལ་དེ་དང་དེ་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱག་འཆལ་
བ་ཐོབ་ནས། རྟོན་དེས་དེ་ལྟམས་རང་སོང་དེ་ལྟམས་ལས་ལངས་པར་བྱུང་ནས་
བྱང་ཆུབ་པའི་བར་དུ་སངས་རྒྱུ་མཉེས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱི་བ་ཡང་
དག་པར་འཛིན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྟུལ་དང་བྲལ་བའི་ལྟམ་
ཅན་ནི་སྤྱགས་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྱིན་པའི་ཚོགས་ནི་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་དེ་དང་དེ་འདོད་པའི་
སེམས་ཅན་དེ་སྟོན་ཉིད་ལ་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་དེ་དང་དེ་བྱིན་ནས་ཚས་

བསྟན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་པ་རོལ་ཏུ་ཐྱིན་པ་དུག་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོག་ས་ནི་སེམས་ཅན་དེ་
 མྱེད་ཁོ་ན་དགེ་བ་བརྩེའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ནས།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བརྟ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དེ།

སེམས་ཅན་དེ་དག་གྲང་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་
 དང་མི་འབྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པའི་ཆོགས་ནི། གལ་
 ཉེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལ་རྫོང་དང་། དབྱུག་པ་དང་། བོང་བ་དང་།
 ཁུ་ཚུར་དང་། ལག་ཆས་བརྟེན་ཅིང་མཆོན་གྱིས་འདེབས་གྲང་དེ་ལ་བདག་གིས་
 འབྲུག་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་འགའ་ཅམ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ་སྟམ་ཞིང་རང་
 གི་བཟོད་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་
 ཆོགས་ནི། སེམས་ཅན་དེ་ཅམ་པ་ཉིད་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྷན་
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་ལ་ཡིན་ཏུ་འཇུག་ཅིང་
 འཇོད་དེ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་ངེས་པར་སྟོར་བ་དང་། རབ་ཏུ་
 འཇོག་པ་དང་། མ་ཆང་བ་མེད་པའི་དོན་བཟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་ཆོག་མ་ཞེ། སེམས་ཅན་དེ་སྟེང་ཁོ་ན་རང་ཉིད་ལ་གནས་
ནས་ཆོས་འགའ་ཡང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པར་མ་
མཐོང་བར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ཉིད་ལ་འཛིན་དུ་འདུག་ཅིང་འཛིན་
དེ་འགོད་པ་དག་གིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོག་མ་ཞེ། རི་ལྟར་

རང་ཉིད་ཆོས་གང་ལ་འང་ཚུ་རོལ་དང་པ་རོལ་མི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་
ནམས་ཀྱང་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་ཅིང་འཇུད་དེ་འགོད་པ་ནམས་
ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཚུ་རོལ་ནི་འཁོར་བ་སྟེ། འདི་ཙམ་དུ་བྱིས་པ་ནམས་ཉམས་དགའ་བ་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །པ་རོལ་ནི་སྤངས་ལས་འདས་པ་སྟེ། རང་གི་དོན་ལྟར་ལེན་པ་
ནམས་སྒྱུར་བའི་བཅོམ་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཉིད་དུ་ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་སོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོག་མཐོན་ནི། ཡང་བདག་ཉིད་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་
པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་སྟོད་ཁོན་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་དང་། སྤང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བརྟ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་
ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་ཅིང་འཇུད་དེ་འགོད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་འདི་
ཙམ་ཞེས་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ལ་དམིགས་པ་ནམས་དང་། དེའི་ཆེ་བ་དེ་བ་ཉེ་བར་
སྐྱབ་པ་སྐྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བདེ་བ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། བཟོད་པ་ཅན་སྟོ་བ་དང་ལྡན་པ་ཅེ་གཅིག་
དུ་གཏོད་པས་ནི་གཅིག་དུ་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་བྱིར་ན་གཅིག་དུ་ངེས་
པའི་བདེ་བ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་བཟོད་པ་དང་།

བཅོམ་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། གཏན་དུ་བའི་
བདེ་བ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ལྷག་མཐོང་གི་ཆོག་མཐོན་གསུངས་པ་ནི། སྐྱུ་མའི་མཁན་པོ་འཇུག་སྐྱུ་མའི་མཁན་

པོའི་མཆན་བྱ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གཉིས་པས་སྐྱ་མའི་རང་
བཞིན་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལག་ལ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་གི་ངོ་བོ་
ཡོད་པར་དོགས་པ་ལགོ་ག་པར་བྱེད་དེ་དེ་ནི་སྣང་བ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་སྐྱ་མའི་ཆོས་ཉིད་
ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གའི་ཡོངས་སུ་གཡོ་བས་སུན་ཕྱང་བའི་འདིག་རྟེན་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་སྣང་བ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་ངེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་
པའི་དོན་འཆལ་བ་ལྟར་ན་སྐྱ་མའི་ཆོས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཉེ་
བར་བཟུང་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་བ་
ཉིད་ཀྱི་སྟོང་དུ་གོ་ཆ་མ་མཆིས་པའི་གོ་ཆ་བགོས་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་
བས། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱི་དོན་ཤེས་པ་གསལ་བར་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་
ཏེ། དེ་ཅིའི་སྟོང་དུ་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བརྟ་
བརྟེད་ཀྱི་བར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གོ་ཆ་རྣམས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གོ་ཆའི་བར་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་བ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གངས་ཀྱིས་མེད་པའི་གོ་ཆ་བགོས་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་།
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོ་ཉི་བར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

མཁུན་པ་ཉིད་དང་གོ་ཆའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་མ་བྱས་ནས་བར་མ་བྱས་
མངོན་བར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཡུལ་འགོག་པ་དང་། སྤང་པོ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་།

མི་ལམ་དང་། སྐྱ་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མ་ཞོར་བ་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་
ཀྱང་ཁིན་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱེད་པ་དང་། མངོན་
བར་འདུ་བྱེད་པ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱེད་པ་པོ་རང་དབང་
ཅན་གཅིག་འགོག་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་བྱེད། རྣམ་
པར་མི་བྱེད། མངོན་བར་འདུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་
དུ་གོ་ཆ་དང་། འཇུག་པ་དང་། ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་རྣམས་སུ་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་
དང་། དེ་ཁྱད་པར་དུ་འགོ་བ་དང་། འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་སྒྲིགས་པར་བྱེད་
པའི་དབང་དུ་མངོན་ནས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་དེ་ནི་གོ་ཆ་མ་མཆིས་པའི་གོ་ཆ་འཆལ་བར་རིག་པར་
བགྱིའོ་ཞེས་དེ་དག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་ཆོགས་ནི། བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
གསུངས་པ་ནི་མི་བྱེད་རྣམ་པར་མི་བྱེད། མངོན་བར་འདུ་མི་བྱེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། དེ་ཁིན་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བགྱི་བ་འདིའི་དོན་འཆལ་བ་
ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ། མེད་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་།
ཞི་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་བར་

འདྲུ་མ་བྱས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དེ་ཤིན་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་
སུ་སྐྱོང་བ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་
འདས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་བཅེངས་མ་གྲོལ་བ་ཉིད་བྱ་བའི་རང་གི་
ངོ་བོ་བཀག་པའི་དོན་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
ཤེས་རབ་དང་སྒྲིང་རྩེ་དག་གིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་མ་བཅེངས་མ་གྲོལ་བར་ཤེས་བར་བྱ་བ་ན་འདི་ནི་གནས་ཉིད་དུ་གསུངས་
པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་རྩེ་ཞི་སྤྱོད་པ་རྩིས་དུ་སེམས་ཅན་ལ་
ཕན་འདོགས་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་དེར་གནས་སུ་ཐིག་ཀྱང་འཁོར་བར་ཆགས་
བར་མི་བྱེད་དོ། །སྒྲོ་ཡིས་དེར་ནི་གནས་པ་ཡང་། །བརྟམ་པ་རྩེས་སུ་འབྲེལ་མ་
ཡིན། །དུན་པ་ཡིས་ནི་བཅེངས་པའི་སེམས། །བྱི་རོལ་དུ་ནི་འདུག་མི་འགྱུར། །སོ་
སོར་རྟོག་ལ་ཡང་དག་རེག །ས་ནི་གནས་སུ་འབྲེན་བར་བྱེད། །སྐྱེས་པའི་སེམས་
ལ་བརྟེན་པ་དང་། །འགའ་ཞིག་སྤྱང་ན་འདའ་བར་འདོད། །འཛིག་རྟེན་ལེགས་པ་ལ་
བརྟེན་པ། །འགའ་ཞིག་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འདོད། །ཅེས་སོ། །

ཤེས་རབ་སྒྲིང་རྩེའི་སྐྱོར་བ་དང་། །དེ་དག་ཕན་ཚུན་ཐ་མི་དད་པ་དང་། མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་འདས་པ་དང་། སྐྱོར་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་
པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྐྱོར་བ་གང་གིས་རི་ལྟར་གང་ནས་གང་དུ་གང་ཞིག་
ངེས་བར་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་བྱི་བ་ལྟ་གང་ཞེས་བྱ་བར་ཉི་བར་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་

ཞུས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་
གང་ལགས། རི་ཅམ་གྱིས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ལགས།
གང་ནས་གང་བྱུང་བ་ལགས། གང་དུ་གནས་པར་གྱུར་པ་ལགས། ཐེག་པ་དེ་ནི་
གང་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་བྲི་བ་དང་སོ་ནམས་བརྩམས་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཆོག་གས་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་སོ་སོ་ལ་བདག་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་གནས་ཤིང་གཞན་དག་ལ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པ་ནི་ཤུའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་
པ་ནི་ཤུ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཐེར་ཟུག་ཏུ་
གནས་པ་མེད་པ་དང་འཛིག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནང་སྟོང་པ་
ཉིད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཀྱ་ཀྱ་ནི་ཆོག་གས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡོད་
པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཨ་ཀྱ་ཀྱ་སྟེ། ཆོག་གས་པར་གནས་པ་མེད་
པའོ། །

དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་ཅི་ཞིག་འཛིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་འཛིག་པ་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ། སྟེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་ནི་འདིའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཕྱིའི་ཆོས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་སྟེ་མཆེད་རྣམས་དེ་ལྟ་བུའི་རང་

བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་དབང་པོ་
དྲུག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །

ཕྱི་ནི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཕྱི་ནང་གི་དབང་
པོའི་རྟེན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ནང་
ཡིན་ལ། དབང་པོས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་རོལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་གསུམ་ཅན་ཡང་སྲིད་པ་དེས་ན་འདིའི་ནང་
ལ་སོགས་པ་ནི་རྩ་སྲིད་པ་བཞིན་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་ནི་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱང་སྟོང་
པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེར་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་
བརྒྱ་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེ་རྣམས་ནི་
དབྱིབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་མུ་
ངན་ལས་འདས་པའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་
སྟོང་པ་ཉིད་དེ། །དེ་ནི་བྲལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདུས་བྲས་དང་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་བྲས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཉེན་པོར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་མ་བྲས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་དོན་ནི་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྲས་སྟོང་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་

ནུམས་ཀྱིས་གདགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྒྲིག་ཆེ་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །མཐའ་ནི་མཐས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་
མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

མཐའ་ནི་ཆ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་དག་ཚར་ནུམ་པར་གཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་
རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོར་ནུམ་པར་གཞག་པ་དེ་ནི་ཉག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དག་
གིས་དབུས་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཐོག་མ་དང་བར་མ་དང་ཐ་མ་ནུམས་ནི་དེས་
སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། ཐོག་མ་ལ་སོགས་
པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྟེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །དོར་
བ་དང་སྤངས་པ་བཏང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དོར་བ་ལས་བསྒྲིག་པ་ནི་དོར་བ་མེད་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་སྟེ། དོར་བའི་བྱ་བ་རང་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དོར་བ་མེད་པ་གདགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར་རྟོ། །འབགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བྱས་པས་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་དེ་
ནི་དེས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་
བྱས་ནུམ་པར་འགྱུར་བ་དང་ནུམ་པར་མི་འགྱུར་པའི་གཞིན་པས་ཉེས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རྟོ། །

ཆོས་ནི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ།
འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ནི་པན་ཚུན་སྟོས་
པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་

དེས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། མཆན་ཉིད་དུ་
རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྤྱི་དང་བྱད་པར་ནི་བཏགས་པ་ཅམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་
རྣམས་ལ་པན་ཚུན་བརྒྱུག་པར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མི་དམིགས་པ་སྟོང་བ་
ཉིད་དེ། དུས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་བཏགས་པ་ཅམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོར་བ་
ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་སྟོར་བ་ནི་དེས་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། ཆོགས་པ་ཅམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བར་
ལེན་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་དེས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ།
ཡུང་པོའི་དོན་ནི་སྤངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྤངས་པའི་དོན་ནི་མེད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་འབྱུར་བར་མི་འོས་པས་
སོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེས་སྟོང་བའི་
ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། དངོས་པོའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་བར་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ་དེ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་
བས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། ཤེས་པ་དང་མཐོང་
བ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱེས་བྱའི་
བྱེད་པ་ནི་འཕོང་བ་འབབ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་དོ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །

ཕྱོགས་འདིས་ནི་སྐབས་གོ་རིམས་མ་ཆང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་
ཡང་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་གཞན་དགག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་པ་ཉིད་འབབ་
ཞིག་ཁོ་ན་རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། འདི་དག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གོ་
རིམས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ནི་སྐབས་ཀྱི་
དོན་ཁོ་ན་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཙུ་ལོ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་བ་དེས་ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་རྣམས་སྤྱོད་པ་དང་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་གོ་
རིམས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་ཉམས་པའི་ངོ་བོར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྟེན་དོ། །གལ་ཏེ་གང་ཞིག་དམིགས་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་ཉིད་འདི་འང་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེས་ན་འདིར་ཅུང་
བྱུང་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅམ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་ཆ་གཉིས་ལ་
གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཆ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །ལ་
ལ་ན་རེ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཉིད་ནི་རིགས་ཏེ། གང་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་བ་ལ་དམིགས་པ་དེར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་རྟ་ལ་
སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

སྤྱི་མཐོང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སོ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཅན་དུ་
འགྱུར་ཞིང་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་པ་
གསུམ་པ་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་ཅིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར་གསོད་པ་སོ་བསད་ན་ལྷས་བྱིན་སྤྱོད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །མེ་མོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་
ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་རྣམས་པར་གཞག་པ་འདི་ནི་སྤྱོད་པ་ཅམ་
ཡིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་སོ་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་ནམ་མཁའ་ལྷར་ཆགས་པ་མེད་པས་རྣམས་པར་གྲོལ་ཞིང་གོས་པ་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་དཔེར་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན།

ཉིང་དེ་འཛིན་གང་གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཉམས་སྤྱོད་
སྟོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ནི་དཔེར་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་བསྟན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་གསུམ་རབ་ཀྱི་
མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་ན་བསོད་ནམས་མང་སོ་སྟེ་བའི་རྒྱ་

ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ལམ་གྱི་ཚོགས་གསུངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟུང་བ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་སྟེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་ཤིང་།

བསྐྱབ་པ་ལས་འདའ་བའི་གཡང་བའི་གཉེན་པོར་གནས་པ་དང་འདུག་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་རྣམས་དང་། འགོ་བ་དང་། འོང་བ་དང་། གུན་དུ་ལྟ་བ་དང་།
རྣམ་པར་ལྟ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། དབུགས་འབྱུང་བ་
དང་རྩབ་པ་དག་ལ་རྩ་མཁན་གྱི་དཔེས་རིང་བ་དང་སྤང་བར་རབ་དུ་ཤེས་པ་དང་།
རིལ་པོའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བ་ལང་གསོད་པའི་དཔེས་ཁམས་རྣམས་ལ་སོ་
སོར་རྟོག་པ་དང་། གཅང་བར་བྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་ཞིང་པའི་སྦྱང་གི་
དཔེས་མི་གཅང་བ་ཉིད་དུ་ནང་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ་སོར་རྟོག་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱི་རོལ་དང་བྱི་དང་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱ་ལྟ་བུས་
ཟུང་བ་ཉི་བར་འཛོག་པ་དང་། དེ་ལུས་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ལ་
ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཚན་མར་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དུར་ཁྲོད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རོ་བོར་བའི་གནས་སུ་འོ། །ལུས་
འདི་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱེ་བ་འདི་ཉིད་པའོ། །

ཚུལ་དེ་དང་སྦྱར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤི་བའི་རོ་དང་རོ་། །རྩི་ལྟར་ཉི་བར་སྦྱར་
ཞེ་ན། ལུས་འདི་འདྲ་འདི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཅན་དང་འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་ཉི་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ། ལུ་བ་དང་ཁྲག་གི་གནས་སྐྱབས་ནས་གནས་སྐྱབས་དེ་དང་དེ་ཤི་བའི་
ལུས་སྦྱར་ནས་དེ་མི་རྟག་པའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་རེས་པར་བྱེད་པས་

ཆོག་གཉིས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་མེ་ལ་སོགས་པ་མཐར་ཐུག་
པར་བྱས་པ་དེའང་གཏན་དུ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་འདི་ལས་མ་འདའ་བའོ་ཞེས་
ཆོག་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱུ་པ་ནི་གདུང་བས་ན་རྒྱུ་པ་སྟེ་གདུང་བ་དང་ཀུན་དུ་གདུང་བ་དང་མི་
མ་ཐུན་པར་གྱུར་པ་སྟུག་བསྐྱེད་བའོ། །རྒྱུ་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ན་
རྒྱུ་པ་དང་ཐུན་པའོ། །ཤེས་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་ཤིན་ཏུ་རིག་པས་
སོ། །བྲན་པ་དང་ཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་མ་བཟུང་བའོ། །རྣམ་པར་
བསལ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་བསྐྱོག་ནས་སོ། །ཅི་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་ལ་ཆགས་
སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དག་གོ། །དེ་ལ་ང་དང་ངའི་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་དུ་
སྟོགས་ནས་ལུས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆགས་སེམས་སོ། །མི་འདོད་པ་རིག་པ་དང་
མཚུངས་པར་ཐུན་པའི་སེམས་ཁྱུས་པ་ཉིད་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
བདེ་བར་བྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་ཆོར་བ་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་དང་། རྟག་
པར་བྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་སེམས་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་དང་། བདག་ཏུ་
བྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་བྲན་པ་ཉི་བར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། བྲན་པ་མེད་པ་
དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དོན་དམ་པ་མི་བྲན་པ་རྣམས་འདི་
དག་གིས་ཉི་བར་འཛོག་པར་བྱེད་པས་ན་བྲན་པ་ཉི་བར་འཛོག་པའོ། །

སྟེ་གཏོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྦྱེས་པ་དང་སྦྱེས་པ་རྣམས་མི་སྦྱེད་པ་དང་
སྦྱང་བའི་བྱིར་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྦྱེས་པ་དང་སྦྱེས་པ་རྣམས་བསྦྱེད་པ་དང་།
གནས་པ་དང་བྱིར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་

དག་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འདི་དག་སྒྲོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་
བསྐྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བཙུན་འབྲུམ་ཙུང་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །ཡང་
དག་པར་རབ་ཏུ་འཛིན་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་མི་
སྒྲོང་བ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཆོག་གཅིག་དང་
གཉིས་དང་གཉིས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

འདུན་པ་དང་། བཙུན་འབྲུམ་དང་། སེམས་དང་། སྒྲོང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
སྒྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞིན་ཆུང་ཉེ། འདི་དག་ནི་
ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་སྣ་ཆོག་པ་ལ་འབྲུག་པའི་རྒྱུ་ལ་སྣ་ཆོག་པ་ལ་སྣ་ཆོག་པ་ལ་སྣ་ཆོག་
གྱི་རྒྱུ་ལ་འདོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་ནི་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །དེས་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་པས་ན་དེའི་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་རྣམས་པ་བརྒྱུད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུན་པ་དང་།
ཙུང་མོ་དང་། དད་པ་དང་། འུན་ཏུ་སྒྲུངས་པ་དང་། འུན་པ་དང་། འུན་པ་བཞིན་དང་།
སེམས་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་སོ། །དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ལྡན་
པའོ། །དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྣ་ཆོག་པ་ལ་སྣ་ཆོག་པ་ལ་སྣ་ཆོག་
གོ། །སྟོམས་པར་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་ནི་སྟོམས་པ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྒྲོར་བ་རྒྱས་
པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲོར་བ་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དམ། སྒྲོར་བ་བརྟན་པར་སྒྲུར་
པའམ། མི་དགེ་བའི་ཆོག་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་སྟོམས་པ་འདྲ་རྣམས་པ་བཞིན་སྟེ། རྒྱུ་རུ་དང་།
འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་། བཙུན་བྱ་མ་ཡིན་པ་བྲལ་བའི་འབྲུམ་བྱ་

ཅན་དོན་རྫོགས་པའོ། །དེ་ཉིད་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་འབྲས་
བུ་ཅན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིའོ། །རྣམ་པར་སྒྲིམ་པ་ནི་
སྒྲིམ་པས་ཏེ་ལུས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའོ། །སྒྲིམ་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ངེས་པར་སྦྱོང་
བའོ། །སྒྲིམ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་གནོད་པ་སེལ་བའོ། །སྒྲིམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་བརྟེན་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་སོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་
ནི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་ལྡན་པ་
སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་
བྱིར་རོ། །འགོག་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་ལྡན་པ་
སྟེ། དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེར་འགོག་པ་ཡིན་
པས་སོ། །རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་
དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རི་ལྟར་སྤྱིད་པ་མ་སྤངས་པའི་ཤེས་པ་
གསལ་བ་སྡོན་དུ་འགོ་བའི་འདོར་བ་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་
ཡང་བག་ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི་དབེན་པའོ། །ཀྱན་ནས་ལྡང་བ་དང་
བྲལ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ། །ཀྱན་དུ་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པར་བཅད་པ་ནི་
འགོག་པའོ། །

ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ནི་རྣམ་པར་སོང་བའོ། །ཡང་
ཆོས་མངོན་པ་པ་རྣམས་ན་རེ་དབེན་པས་ནི་ཁམས་ལས་དབེན་པའོ། །འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ། །འགོག་
བས་ནི་ལས་འགོག་པའོ། །རྣམ་པར་སྤྲོད་བས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་སྤྲོད་བ་སྟེ།
ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲོད་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་
དོ། །

གཞན་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་གཉེན་
པོ་གང་ཡིན་པ་མཐོང་བའི་ལས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དབེན་པ་ལ་
གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་བཞི་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉེན་པོ་ནི་དབེན་པ་སྟེ། དེས་རྣམ་པར་བྱང་
བའི་ཕྱོགས་ལས་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སྤང་བས་དབེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་གཉེན་པོ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
སྟེ། དེས་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉེན་པོ་ནི་འགོག་པ་སྟེ། དེས་
བདག་རང་དབང་ཅན་ལ་སོགས་པར་འཇིན་པ་མ་ལུས་པར་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ་
སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་
པའི་གཉེན་པོ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲོད་བ་སྟེ། དེས་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་བདག་ཏུ་བཏགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་སྣ་ཆོགས་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དམིགས་པ་དང་རྟོན་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ནི་གནས་སོ། །རྣམ་པར་སྤྲོད་བ་ནི་
འདོར་བའོ། །ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་བ་ནི་མཐར་ཐུག་ཅིང་ཐུར་ཐུག་པའོ། །དད་པ་དང་།

བཙུག་འགྲུལ་དང་། བཙུག་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ནི་དབང་བྱེད་པའི་
དོན་གྱིས་ན་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཉིད་ནི་མི་སྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་ན་སྒྲུབས་
རྣམས་སོ། །བཙུག་པ་དང་ཆོས་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་དང་། བཙུག་འགྲུལ་དང་། དགའ་
བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་།

བཏང་སྒྲུབས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་དོན་གྱིས་ན་རྒྱུགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་
དང་། དག་དང་། ལས་གྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། བཙུག་པ་དང་།
ཡང་དག་པའི་ཉིང་འཛིན་ནི་མུ་དན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་
པའི་དོན་གྱིས་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་རྣམས་སོ། །སྒྲོང་བ་ཉིད་
དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྟུ་
བའི་དོན་གྱིས་ནི་རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་རྣམས་སོ། །སྟུག་བསྐྱེད་དང་། གུན་འབྱུང་
དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་དང་། ཟད་པ་དང་། མི་སྦྱེ་བ་དང་། ཆོས་དང་། རྗེས་སུ་
རྟོགས་པ་དང་། གུན་རྒྱུ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་འཕྲིས་པ་དང་། སྒྲིལ་བཞིན་པའི་ཤེས་
པ་ནི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་བྱུང་བའི་དོན་གྱིས་ན་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན་ལོ། །མི་ཤེས་
པ་གུན་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གུན་ཤེས་པ་དང་། གུན་ཤེས་པ་སྤང་བའི་
དབང་པོ་རྣམས་ནི་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་བསྟུས་པའི་དོན་
གྱིས་སོ། །

རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པ་ལ་
དབྱེད་པ་ཅུང་དང་། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དབྱེད་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་རྣམས་ནི་

ཡན་ལག་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །སངས་རྒྱས་དང་། ཚས་དང་།
དག་འདུན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཏོང་བ་དང་། ལྷ་དང་། སྐྱོ་བ་དང་། འཆི་བ་
དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། དབུགས་རྩལ་པ་དང་། འབྱུང་བ་བྲན་པ་རྣམས་ནི་
སྟོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་དང་། གཞི་དང་། དབང་པོ་དང་།

ཡིད་མི་རྟོན་པ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་བཟེད་པའི་དོན་
གྱིས་སོ། །དེ་ལ་རྟེན་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་སོ། །གཞི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།
གཏོང་བ་གཉིས་སོ། །དབང་པོ་ནི་ལྷ་རྣམས་སོ། །ཡིད་མི་རྟོན་པ་རྣམས་ནི་སྐྱོ་བ་
དང་འཆི་བ་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བཟེད་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་
དང་། དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་བྲན་པ་གཉིས་སོ། །བསམ་གཏང་དང་། ཚད་མེད་
པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་དང་
དམིགས་པ་ལ་འདའ་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི་
གཉིས་དང་གཅིག་དང་བཞི་དང་གཅིག་གི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱིབ་པའི་
གཉེན་པོའི་དོན་དང་། སྐྱུལ་པ་ལ་རྒྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དང་།
ཐར་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གནས་པའི་དོན་དང་། ཞི་བར་གནས་པའི་དོན་གྱི་
དབང་དུ་མཛད་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །

མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་རུང་བའི་དོན་གྱིས་ཏེ། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འབྱུག་
པས་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་
མཐེན་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཆོགས་དང་།

མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་། མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་དུ་
འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་།
སྒྲུབས་པར་འབྱུག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་།
ཐུང་བ་དང་། སྒོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང་།

འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྦྱི་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྒྲོབས་བཅུ་པོ་
རྣམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །མི་
འཇིགས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མ་ཞུམ་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །སོ་
སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡུལ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་བརྟ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་བྱུང་བ་ཉི་ལྔ་གཞུག་པ་ནས་བརྒྱུ་མེད་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
བརྟ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དེ་དག་གིས་ནི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་ཆོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཟུངས་ཀྱི་ཆོགས་ནི། རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུངས་
ཀྱི་སྒྲོ་རྣམས་ཏེ། དེའང་ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྒྲོའོ། །

ར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩལ་དང་བྲལ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོའོ། །པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པ་སྒྲོན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་མཆན་མར་བྱེད་པ་དེ་དང་

དེས་བསྐྱེད་པ་མང་པོར་ཆོས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་གཏུགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མཁའ་ཡི་གོ་དང་དོན་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུངས་ཡིན་པས་
སོ། །སའི་ཆོག་མཁན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་སོ་སོར་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཅུར་འགྱུར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་བྱིས་པ་གཉིས་པའི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་
ཁྱོད་འདི་སྐད་ཏུ་ངེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་
ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་དག་ལ་
སྦྱོང་བ་ས་ནས་ངེ་ལྟར་འཕར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕོ་བ་མེད་པས་
སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་གང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ས་
གང་གིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པ་ནི།

ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་འཐོབ་འགྱུར་
ཏེ། །བསམ་པ་ཕན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
སེམས་མཉམ་ཉིད། །གཏོང་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། །དམ་
ཆོས་དཔྱེགས་པ་ཆོལ་བ་དང་། །རྟག་ཏུ་ངེས་འབྱུང་སེམས་ཉིད་
དང་། །སངས་རྒྱས་སྐུར་འདོད་དགའ་བ་དང་། །ཆོས་སྒྲིབ་པ་དང་
དཔེན་པ་ཡི། །ཆོག་ནི་བཅུ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །འདི་དག་རང་བཞིན་
མི་དཔྱེགས་པས། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་མི་དཔྱེགས་པའི་ཚུལ་

གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་བྱས་པ་གཞོ་དང་བཞོད། །རབ་དྲུག་གཤམ་དང་སྤྱིང་བཅེ་
ཆེ། །བཀྱར་སྟེ་ཁྲ་མ་ལ་གྲུས་ཉན། །བརྒྱད་པ་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་
བཅོན། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་
བརྒྱད་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། བྱས་པ་
གཞོ་ཞིང་བྱས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་བྱས་པ་ཤེས་པ་ནི་གང་གིས་བྱས་པ་ཤེས་པ་ལོ། །རིན་དུ་གཞོ་བ་ནི་གང་
གིས་ཕྱང་ཟད་ཅིག་བྱས་པའང་ཚུངས་པར་མི་ཅི་ཞིང་བརྟན་པར་མི་བྱེད་པ་ལོ། །ཁྲ་
མ་ལ་གྲུས་ཉན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྲ་མས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་དེ་བྱེད་
པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོག་ཙམ་ཞིག་ཐོས་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། །ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཆོས་སྦྱིན་
དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་བ་དང་། །འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་
མི་སྦྱོང་དང་། །ངོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ། །རྣོམ་སེམས་བདག་ཉིད་དེ་
ནམས་ལྡ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་
པས་ཆོས་ལྡ་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། ལྡ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མང་དུ་ཐོས་པས་མི་
ངོམས་ཤིང་དེ་ལའང་ཡི་གེར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ནགས་གནས་འདྲི་རྒྱུ་ཆོག་ཤིང་། རྒྱུངས་པ་ཡང་དག་སྒྲིམ་
བསྟན་དང་། བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། འདྲི་པ་རྣམས་
ལ་སྒྲིམ་པ་དང་། རྒྱུང་ན་འདས་དང་བདོག་ཀྱང་གཏོང་། མི་ཁྲུམ་པ་
དང་ལྟ་བ་མེད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པས་
ཆོས་བརྩ་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་གཏང་བར་མི་བྱའོ། བརྩ་གང་ཞིན། འདི་ལྟ་སྟེ།
དགོན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འདྲི་པ་རྒྱུང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། ཇེ་ལ་འདྲི་པ་རྒྱུང་བ་ནི་གང་གིས་རྟེན་པ་རྟེན་པར་མི་
འདྲི་བའོ། ཆོག་ཤིང་པ་ནི་གང་གིས་རི་ལྟར་རྟེན་པ་ལས་སྟག་པར་མི་འདྲི་
བའོ། མཆོན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་བྱང་
རྒྱལ་ལའང་འདྲི་པ་མི་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་འདྲི་པ་རྒྱུང་བའོ་ཞེས་འཆད་པར་
འགྱུར་རོ། འདི་དེ་དགོངས་པ་ནི་རང་གི་དོན་ལྟར་ལེན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ནི་གཞན་གྱི་དོན་པལ་ཆེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིས་དང་བྱིམ་ལ་འཁྲུག་པ་དང་། འདྲུ་འཛིན་འགྱུར་བའི་གནས་
དང་ནི། བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་བརྟུན་པ་དང་། མི་དགའི་ལས་ཀྱི་
ལམ་བརྩ་དང་། རྫོམ་པས་ཁེངས་དང་བྱིན་ཅི་ལོག་ ཡིད་གཉིས་
དང་ནི་ཉོན་མོངས་བཟོད། བརྩ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་སྤངས་ན། ས་ལྟ་བ་
ནི་ཡང་དག་འཛོམ། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་ལྔ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་

བཅུ་སྒྲུབ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱིས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པ་ཡོངས་སུ་
སྒྲུབ་བར་བྱ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྩི་སྒྲིག་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟེན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཅོམ་འབྲུགས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་
རབ་ཞེགས་པས། །སྟོབ་མ་དང་ནི་བསེ་རུ་ལ། །དགའ་དང་སྐྱག་པའི་
སེམས་སྒྲུངས་དང་། །བསྒྲུངས་ནས་མི་ཁྱམ་བདོག་པ་ཀུན། །བཏང་
ཡང་མི་དགའ་མེད་པ་དང་། །དབྱེལ་ཡང་སྟོང་བ་མི་སྟོང་བས། །ས་ནི་
དུག་པ་ཡང་དག་འཛོལ། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་ས་དུག་པ་ལ་གནས་པས་
ཆོས་དུག་ཡོངས་སུ་ཞེགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟེ། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་
གོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་དུག་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་བར་བྱ་སྟེ། དུག་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། །སྟོག་དང་གང་ཟག་ཆད་ཉྐག་
དང་། །མཚན་མ་རྒྱ་དང་སྤང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་དག་
དང་ནི། །ཁམས་གསུམ་པ་ལ་གནས་དང་ཆགས། །སེམས་ནི་ཀུན་རུ་
ཁྱམ་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། །དེར་ལྟ་བ་
ཡི་མངོན་ཞེན་དང་། །སྟོང་བ་ཉིད་ལ་བཅོམ་པ་དང་། །དེ་དང་འགལ་
བའི་ཉེས་པ་ནི། །ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་ཆད་པ། །དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་
འཛོལ། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པ་ལ་
 ཆོས་ཉི་ཤུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། སྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ནམ་ཐར་སྟོག་སུམ་ཤེས་པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་ནམ་པར་དག་ཉིད་
 དང་། །སྦྱང་རྩེ་དང་ནི་རྣམ་མེད་དང་། །ཆོས་མཉམ་ཉིད་དང་ཆུལ་
 གཅིག་ཤེས། །མི་སྦྱེ་བ་དང་བཟོད་ཤེས་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་
 གཅིག་ཏུ་སྟོན། །རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཛོམས་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་ལྟ་དང་
 ཉོན་མོངས་སྦྱང་། །ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། །ལྷག་མཐོང་
 ལ་ནི་མཁས་པ་དང་། །སེམས་དུལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཐོགས་པ་
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཆགས་པའི་ས་མིན་གར་འདོད་པར། །ཞིང་
 གཞན་ཏུ་ནི་མཉམ་འཁྲོད་དང་། །ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ངོ་བོ་ནི། །སྟོན་པ་
 ཉིད་དང་ཉི་ཤུ་ལོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་
 ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། སྦྱང་བ་
 ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་སྟོན་ཏུ་བྱ་བ་དང་། སྟོན་
 པ་མེད་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། །འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱང་རྩེ་ཞིང་བཅེ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་རི་རྒྱུད་དུ། དག་པ་བརྩེ་

ལས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པའི་དོན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཀྱན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པས་བཅེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཞིང་བཟང་སྦྱབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བརྟག་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟེན། དབང་པོ་ཤེས་དང་རྒྱལ་བ་ཡི། ཞིང་སྦྱང་སྦྱུ་མ་ལྟར་གནས་དང་། བསམས་བཞིན་སྲིད་པ་ལེན་པ་དང་། ལས་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་བཤད། ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བྱས་པ་ནི་གང་ཡང་རུང་བའང་ས་དེའི་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་སྦྱང་གི་འདིག་རྟེན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་རི་ལྟར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་

སེམས་ཅན་གྱི་འཛིན་ཏེན་ཏེ།

རི་རྒྱུད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཆེན་པོའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་ཡོངས་
 ལྷ་སྐྱོང་བ་གང་ཞེ་ན། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་
 སེམས་ཡོངས་ལྷ་སྐྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཆེན་པོའི་
 སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་ཡོངས་ལྷ་སྐྱོང་བའི་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྷ་བྱའོ། །དེ་ལ་
 ལྷ་མ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་རི་རྒྱུད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཆེན་པོའི་རྣམ་
 བར་སྒྲིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་སྒྲིམས་པར་འབྱུག་གོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་
 གང་ཞིག་མི་འཕྲོ་ཞིང་ཉམས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཞེས་ཀྱང་དེ་དང་དེ་ནས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །

སྒྲིན་ལམ་དང་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། །ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཤེས་
 དང་། །སྒྲིབས་པ་ཆུ་བོ་ལྷ་བྱ་དང་། །མངལ་དུ་འབྱུག་པ་མཆོག་དང་
 བོ། །རིགས་དང་རུས་དང་ཆོ་འབྲང་དང་། །འཁོར་དང་སྐྱེ་བ་དག་དང་
 བོ། །དེས་འབྲུང་བྱང་ཆུབ་ཤིང་རྣམས་དང་། །ཡོན་ཏན་སྤྱན་སྤྱུང་
 ཆོགས་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་སྤྱན་སྤྱུང་པ་ལ་གནས་པས་
 ཆོས་བརྒྱ་གཉིས་ཡོངས་ལྷ་སྐྱོང་གས་པར་བྱ་སྟེ། བརྒྱ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
 སྒྲིན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོངས་ལྷ་སྐྱོང་བ་དང་། །ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཤེས་པ་
 དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོ་འབྲང་སྤྱན་སྤྱུང་

ཆོག་པ་པ་ཞི་ཅི་སྐད་དུ་ཆོ་འབྲང་གང་ལས་སྒོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་རྣམས་བྱང་བར་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཆོ་འབྲང་ལུན་སྲུང་ཆོག་པ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
འཆད་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཕགས་པ་སྒོ་ཁྱོས་རྒྱ་མཆོས་ཁྱུས་པའི་མདོ་ལས་
རིགས་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཅོ། །

རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བརྩ་བ་ལ་གནས་པ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་སྒྲོབས་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཅོ། །སྒྲེ་བ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་
དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་བར་བྱའི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུས་ཞེས་ནི་བརྗོད་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ས་བརྩ་བ་ཡང་།

ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གིས་སངས་རྒྱུས་སར་གནས་
པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། །བརྩ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། ས་དགུ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་རིགས་ཀྱི་སའོ། །འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་
པ་ནི་བརྒྱད་པའི་སའོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་སའོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་
འོང་བ་ནི་བསྐྱབས་པའི་སའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
སའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་རྫོགས་པའི་སའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ནི་ཐེག་པ་
གསུམ་གསལ་བར་རྣམས་པར་གཞག་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཉན་ཐོས་དང་།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཚིག་གྲགས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་།
ཚིགས་ན་སྟོན་པའི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་དེ་སྐད་དུ་བཤད་པ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་ཉིད་
དོ། །དེས་ན་རབ་འབྱོར་གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐབས་ལ་
མཁས་པས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བརྟ་བརྟུད་ལ་སྟོན་པའི་ཆེ། རིགས་ཀྱི་ས་དང་ཞེས་བྱ་
བ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོའི་ས་བརྟ་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་འདི་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་
བར་བྱེད་པའི་ཆོས་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་སྐད་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པས་མ་སྦྱས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན།
གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གང་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སའི་ཚིགས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉེན་པོའི་ཚིགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། མཐོང་དང་གོམས་པའི་
ལམ་དག་ལ། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲོག་རྣམས། །ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྟུད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་བརྟུད་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་

ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བཞི་པའོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་
 རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་པའོ། །འཛིན་
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་ཟུས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
 སྐྱེས་སུ་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །

བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཟུས་ས་
 ཅད་དུ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བཏགས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་མ་ལ་བརྟེན་པས་
 འཛིན་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་འང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ངེས་པ་གསུམ་པའི་
 དབང་དུ་མཛད་ནས། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་
 རས་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི་དེ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་
 རས་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞིང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་ཟུམ་ཅད་
 མཐེན་པ་ཉིད་གང་ན་བ་དེར་གནས་པར་འབྱུང་རོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་
 ཟུམ་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་གཉིས་ཀ་ལྡན་པ་འང་མ་ཡིན་མི་
 ལྡན་པ་འང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉེན་པོའི་
 དབང་དུ་མཛད་ནས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་

མཐའ་རྣམས་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། སྤངས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
དབྱིངས་རྣམས་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དག་དང་། སྤང་པ་
དང་། ཁམས་དང་།

སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འདོད་པ་བཀག་པ་ཉིད་
དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པ་རྣམས་ནི་དེ་རྣམས་
ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
ཁམས་གསུམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་
གནས་པ་བཀག་པ་དང་། མི་ལམ་དང་། སྤྲིག་རྒྱ་དང་། སྐྱུ་མ་དང་། སྐྱ་བརྟན་དང་།
མིག་ཡོར་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། སྤྱལ་པ་རྣམས་སྤྲ་མ་བཞིན་ཡིན་པ་དང་།
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཁམས་གསུམ་ནས་འབྱུང་ཞིང་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་གཉེན་པོའི་
དབང་ཏུ་མཛད་ནས། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ནི་སྤྲ་མ་དང་འབྲུག་དང་། དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། སྟོབས་རྣམས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུག་གི་བར་ནི་སྤྲུལ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྲུལ་བཞིན་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
ནི་དེས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉེན་པོའི་དབང་
དུ་མཛད་ནས། དབྱ་བཙུག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་བཞིན་པ་དང་།
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྤྲུལ་བཞིན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་དང་། རང་བྱང་
ཆུབ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་འཛིན་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མིང་དང་། མཚན་
མ་དང་། བད་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱིས་གདགས་པ་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་བཞིན་དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྤྲུལ་བཞིན་དང་།
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་
པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། མཛོན་པར་འདུ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་

རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། དེ་རྒྱལ་སྤྱི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་དེས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་འདིའི་རྟེན་གནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་གནས་པ་མེད་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་སོ། །དེ་ལ་གནས་པ་དང་ལྡན་པ་མེད་པས་ན་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གནས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་གཟུང་བའི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་
གཉིས་པའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བྱིས་པ་ལྔ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རབ་
འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེས་སུ་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཐེག་པ་དེས་སུ་འང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཐེག་པ་དེ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་ངེས་པར་
འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་
ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་མི་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་
གང་ཞིག་ཆོས་གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

འདི་ལྟར་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྟོག་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་
པར་དག་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་དང་། འདིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་པར་དག་པ་སྟོས་པ་ནི་
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་ཡང་བྱིས་བྱ་བའི་མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་
དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུང་བོ་ལ་སོགས་

བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་པ་
 ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གང་ཞིག་དམིགས་སུ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་ཤིང་
 བ། རང་རང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ།

དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དམིགས་སུ་མེད་པས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་
 དེར་དམིགས་སུ་མེད་པས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 བོ། །བསྐྱེམ་པའི་ལམ་ཀྱི་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉེན་པོའི་དབང་
 དུ་མཛད་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་
 བས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། གང་ཞིག་དམིགས་སུ་མེད་པས་མི་དམིགས་ཤིང་བ། རང་རང་གི་རང་བཞིན་
 དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དམིགས་
 སུ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་
 ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པས་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་
 ཡིན་ལོ། །

དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་
 ཡོངས་སུ་གཙུག་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་
 ཡིན་པ་དེས་ན་དེ་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་མི་
 དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་བར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱེམ་པའི་

ལམ་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ས་བཅུ་དང་། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བ་དང་། རིགས་དང་། བརྒྱད་
པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། བསྐྱབས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། བྱས་
པ་རྟོགས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་། འབྲས་བུར་གྱུར་པ་དང་། འབྲས་
བུ་དང་ལམ་དུ་གྱུར་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །སྤྱིང་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་འདི་དག་ནི་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་
འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ངོ་པོའི་དོན་གྱིས་ན་ཆོགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་
པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངེས་
པར་འབྱུང་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། ལམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བར་དུ་རྣམ་པ་
བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན།

ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དང་འབད་མེད་
དང་། །མཐའ་འདས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། །ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་
ངེས་འབྱུང་དང་། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དུ་དང་། །ངེས་འབྱུང་ལམ་
གྱི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། །རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི། །ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་
པ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་

གསུམ་སྟེ། མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། སྤངས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
དང་། རྟོགས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །

གང་གི་སྤྱིར་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་
གསུངས་པ་ནི། གང་གི་སྤྱིར་འདི་ལྟར་དེ་དང་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།
སེམས་ཅན་དེ་ནི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་གོ་ཆའི་སྐྱབ་
པའི་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བས་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པའི་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།
ཅིའི་སྤྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བས་ཆོག་གས་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་
ཆེན་པོ་ཉིད་དེ། འདིའི་ཆེན་པོ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དང་འདི་ཡིན་པ་དེ་བས་
ན་འདི་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ལས་བརྩམས་པར་འཐད་པ་ཡིན་
འོ། །བཙུག་ལྟར་འདས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བ་ནི་ལྟ་དང་མི་
དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཟེལ་གྱིས་མཉན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་
ཞེས་གནས་བཏྲན་རབ་འབྱོར་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དང་།
བསྟན་པ་དེ་ལ།

རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་བྱུག་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་རྣམས་
དང་། ཉིང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་རྣམས་
ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བཞེན་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཞལ་

གྲིས་བཞེས་ནས་བཅུམས་ཏེ། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་གྲིས་འདི་རྒྱད་དུ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་དེ་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མཐུན་
ཏེ་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི།

རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་འདོད་པའི་ཁམས་དེ་བཞིན། མ་ཚོར་བ་དེ་བཞིན།
གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན། ཕྱི་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་བདེན་པ་དང་། ཡང་
དག་པ་དང་། རི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། ཏྲག་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། ཐེར་བྱག་དང་། མི་
འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་
ཟིལ་གྱིས་མནན་ཞིང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་
དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་། དམིགས་པ་པོ་དང་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
ཆིག་དང་པོ་དང་བཞི་བ་དང་བདུན་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་
ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི་ཆིག་གཉིས་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་ཡང་གསུམ་པོ་དེ་
རྣམས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆིག་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
པར་འགྱུར་བ་ལས་མི་འགྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ནི་ཆོག་བཅུ་གཅིག་པ་ཡིན་པར་
གསུངས་པར་བྱའོ། །གང་གི་སྤྱིར་རབ་འགྱུར་འདོད་པའི་ཁམས་རྣམས་པར་བཏགས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་དུ་རྟོག་པའི་མ་དེག་པས་སོ། །རྣམ་
པར་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་སྤྱིར་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་
སོ། །བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིད་པ་དང་ལེན་པ་དང་སྤྱིད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྱུར་བ་

ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་
འཛིག་རྟེན་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཅམ་གྱི་དོན་
རི་ལྷ་བ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་ནི་འཆིང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིན་པོར་
སྒྲོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་དང་། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དག་དང་། བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་དངོས་པོ་དང་
དངོས་པོ་མེད་པ་བཀག་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མ་དག་ཏུ་འང་ཁས་ཁྲུང་བར་བྲ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤངས་པའི་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་སའི་ཆོས་དང་། བརྒྱད་
པའི་སའི་ཆོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དང་།

རིགས་ཀྱི་སའི་གང་ཟག་ནས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བར་དང་། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་བྲ་བ་སྤྲ་མ་བཞིན་སྦྱར་བས་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་
དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤང་ཆུབ་
ཀྱི་སྟེང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རི་སྟེད་ཅིག་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་དག་སྤྲ་མ་བཞིན་པ་དང་། རྟོ་རི་ལྷ་སྤྱིའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲ་མ་བཞིན་པ་དང་། བག་

ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དང་།
སྤྲེལ་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོན་སྤུལ་ཅུ་ཙམ་གཉིས་སྤྲེལ་བ་ཞིན་ཏེ།

ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཟེ་
བརྟེན་དང་དཔལ་ཀྱི་ཟེལ་གྱིས་མཐུན་ཏེ་མཛེས་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འོད་སྤྲེལ་བ་ཞིན་ཏེ།
སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྷན་གྱི་སྤྲེལ་སྤྲེད་དག་རང་གི་
སྤྲེལ་འོད་ཀྱིས་རྒྱུས་པར་འགོངས་པར་མཛད་པ་དང་། གསུང་ཡན་ལག་བྱུག་ཅུ་
དང་ལྷན་པའང་སྤྲེལ་བ་ཞིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཅུ་རེ་རེ་ཞིང་ཆད་མེད་
ཅིང་གངས་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསུང་གིས་གོ་བར་མཛད་པས་
སོ། །དེ་ལ་གསུང་གི་ཡན་ལག་བྱུག་ཅུ་དང་ལྷན་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་
ལོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
ཉི་བར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་གཉིན་པོ་འོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེ་བ་ལ་
རེག་པའི་ཕྱིར་འཛོམས་པའོ། །དོན་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་དུ་འོང་བའོ། །

ཡི་གེ་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་དུ་འཐད་པའོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྤྲོད་
མེད་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དག་པའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་
ཉལ་གྱི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བྱི་མ་མེད་པའོ། །ཆོག་དང་ཡི་
གེ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་གསལ་བའོ། །ཐུ་སྟེགས་ཅན་སློང་ན་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྣམས་པར་འཛོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་

ཞིང་འདྲེན་པས་པའོ། །སྐྱབ་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ན་ཉན་པར་
འོས་པའོ། །པ་རོལ་གྱི་ཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བརྗེ་བའི་ཕྱིར་མི་ཚུགས་
པའོ། །ཐམས་ཅད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པའོ། །

འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུལ་བའོ། །བསྐྱབ་པ་
བཅས་པའི་ཐབས་བདེ་བའི་ཕྱིར་མི་རྩལ་བའོ། །དེ་ལས་འདས་ན་ངེས་པར་འབྱུང་
བའི་ཐབས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་མི་བརྟུང་བའོ། །ཐེག་པ་
གསུམ་ཆར་གྱི་འདུལ་བ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དུལ་བའོ། །རྣམ་པར་གཤམ་བའི་
གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་སྟོན་པའོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཆོས་
པར་བྱེད་པའོ། །སྟག་མཐོང་གིས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་
སེམས་ཆོས་པར་བྱེད་པའོ། །ཐེ་ཆོས་གཙོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་དགའ་བར་
བྱེད་པའོ། །ལོག་པ་དང་མ་ངེས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་
པའོ། །སྐྱབ་པ་ལ་འགྲོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པའོ། །ཐོས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ཤེས་པར་
བྱ་བའོ། །བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བའོ། །

སྟོབ་དཔོན་གྱི་དཔེ་མཚུང་མི་མངའ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་
རྣམ་པར་གསལ་བའོ། །རང་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །རང་གི་དོན་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་མཛོད་པར་དགའ་བར་བྱ་བའོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཆོས་ཡང་དག་

བར་སྟོན་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ཤེས་བར་བྱེད་པའོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་
པའི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་བར་སྟོན་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་བར་རིག་བར་
བྱའོ། །ཆད་མ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རིགས་པའོ། །

གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་རིགས་བར་སྟོན་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་
པའོ། །དོན་མེད་བར་མི་གསུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲོས་པའི་སྟོན་མེད་པའོ། །ལྷ་སྟེགས་
བྱེད་ཀྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་སེང་གའི་སྤྱིའི་ཤུགས་
སོ། །གསུང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲུང་པོ་ཆེའི་སྤྱ་སྒྲུང་དོ། །ཟབ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
འབྲུག་གི་སྤྱ་དབངས་སོ། །གཟུང་བར་འོས་པའི་ཕྱིར་སྤྱིའི་དབང་པོའི་སྤྱའོ། །སྤྱ་
དབངས་ཤིན་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཟེའི་སྤྱ་དབངས་སོ། །རྒྱ་བ་དང་འཇེབས་པའི་
ཕྱིར་ཀ་ལ་མིང་ཀའི་སྤྱ་དབངས་སོ། །ཐག་རིང་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཆངས་པའི་སྤྱ་
དབངས་བསྐྱགས་པའོ། །གྲུབ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
ཤང་ཤང་ཉི་ལྟའི་སྤྱ་དབངས་སུ་གྲགས་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱ་སྟོས་བ་ནི་དོན་སྟོན་པའི་
མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱ་ཡིན་བར་གོ་བར་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དབངས་སྟོས་བ་ནི་དེ་དང་
དེའི་བརྟེན་གོ་བར་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །གྲགས་བ་སྟོས་བ་ནི་སྤྱ་དེ་དང་དེའི་བརྟེན་སུ་
སྟོགས་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་རྟོ། །འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱིའི་དབང་
པོའི་དབངས་ལྟར་སྟོན་པའོ། །

བདུད་དང་ཕྱིར་གྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་བར་རྒྱལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་
བའི་ཕྱིར་ཇའི་སྤྱའོ། །བསྟོད་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་མ་
ཁེངས་པའོ། །སྤྱད་པས་བྱམ་བ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་མི་དམའ་བའོ། །སྤྱིའི་བསྟོན་

བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའོ། །བསྐྱེད་ཏེ་གསུང་བ་མི་
མངའ་བའི་ཕྱིར་ཆོག་ཟུང་ཆགས་པ་མེད་དོ། །

གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པར་མཛད་
པའི་ཕྱིར་མ་ཆང་བ་མེད་པའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེ་ལ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་མ་
ཞུས་པའོ། །བསྐྱེད་ས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་ཞན་པའོ། །སྐྱོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རབ་
ཏུ་དགའ་བའོ། །རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བྱུང་
པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་
ཐབ་མེད་པའོ། །རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཆགས་པའོ། །རྣམ་པ་སྐྱ་ཆོགས་
སུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པའོ། །གསུང་གཅིག་ལ་སྤྱི་རྣམ་པ་དུ་མར་
གནས་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །གཅིག་ལས་དོན་དུ་མའི་
རྣམ་པར་རིག་པར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་
པའོ། །རི་ལྗར་དམ་བཅས་པ་བཞིན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་མ་སྤྲད་པའོ། །ཐོབ་པའི་
དུས་སུ་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་བའོ། །རྟུབ་རྟུབ་པོར་མི་གསུང་བའི་ཕྱིར་
མ་བརྟབས་པའོ། །

འཁོར་ཐག་རིང་བ་དང་ཉེ་བར་མཚུངས་པར་ཐོས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་ཀུན་ཏུ་
གྲགས་པའོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་དཔའི་ཆོས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གསུང་
ངོ། །འན་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་བཀག་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་སྒྲུང་མ་བསྐྱོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་སོ། །དེ་ལ་ལན་
གསུམ་དུ་བསྒྲས་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །

ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ནམས་རེ་རེ་ལ་མིག་དང་། ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་དང་། རྫོ་སྤྱེས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམས་པ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་སོ་སོར་གསུམ་དང་
བཅུ་གཉིས་སུ་ཆོས་མ་ཐུན་པས་ན་ལན་གསུམ་དུ་བསྒྲས་པ་ནམས་པ་བཅུ་གཉིས་
དང་ལྟན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མིག་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་
བསྐྱེད་པའོ། །ཤེས་པ་ནི་ནམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །རིག་
པ་ནི་མི་སྒྲོལ་བའི་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །རྫོ་ནི་ནམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །སེམས་ཅན་གང་གི་དོན་དུ་དེ་བསྐྱོར་བ་ནི་དེ་ནམས་
དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དགག་པ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ལས་སེམས་ཅན་
ནམས་དུས་གསུམ་དུ་སྤང་བོ་སྤྲུག་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དངོས་པོ་ནི་གང་ཞིག་ལགས། དངོས་པོ་
མེད་པ་ནི་གང་ཞིག་ལགས། རབ་འབྱོར་གཉིས་ནི་དངོས་པོའོ། །

གཉིས་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་
གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་ནི་ནམས་མཁའ་དང་མཉམ་པའོ་ཞེས་
སྤྱས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་དབེར་བྱས་པས་ནི་དེ་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་

སྒྲིགས་སྤྱི་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱི་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲིགས་སྤྱི་འདོད་པ་བཀག་པ་དང་།

དེ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིང་པོ་དང་སྤྱང་དུ་ལ་སོགས་པའི་
དབྱིབས་དང་སྒྲིན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་དང་དུས་
གསུམ་བཀག་པ་དང་། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགྲིབ་
པ་དང་འཕེལ་བ་བཀག་པ་དང་། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་དང་། སྒྱེ་
བ་དང་། འགག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། གནས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། གནས་པ་
ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཀག་པ་སྟེ། དེ་ལ་མེད་པ་ལས་བྱང་བ་ནི་སྒྱེ་བའོ། །བྱང་
ནས་མེད་པ་ནི་འགག་པ་འོ། །རྒྱུན་འབྲེལ་གནས་པ་འོ། །མི་འབྲེལ་གནས་པ་
དང་བྲལ་བའོ། །རྒྱུན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་
བའོ། །དེའི་རོ་བོ་དང་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་དབང་པོའི་
ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་དང་།

ཐོས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དང་།
ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཀྱན་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱི་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམས་
བཀག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་ཤེས་པ་
དང་མཐོང་བས་བསྟན་ནས་འདའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱན་ཤེས་པར་
བྱ་བ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཀྱན་ཤེས་པར་

བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ལ་ཆར་གཅད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་འཇུག་པ་དང་ལྟོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་
ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེལ་པར་
བྱ་བ་རྣམས་བཀག་པ་དང་། དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་
པར་སྤྲིན་པ་དང་། དེའི་ཆོས་ཅན་དག་བཀག་པ་དང་། དེ་ཁམས་གསུམ་པ་དང་མི་
ལྷན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་སུ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་བཀག་པ་
དང་། དེ་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་པའི་བར་
བཀག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀར་པོ་རྣམ་
པར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་ནས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་སའི་བར་རྣམས་བཀག་
པ་དང་། དེ་བརྟེན་པའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་
པའི་འབྲས་བྱ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ས་རྣམས་བཀག་པ་དང་།

དེ་བསྐྱོག་ཆེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
བསྐྱོག་ཆེ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་། བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཐོགས་པ་
དང་བཅས་པ་དང་། ལྷན་པ་རྣམས་དང་། རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་།
ཞི་བ་རྣམས་དང་། མི་སྟོང་པ་དང་། མཆོན་མ་ཡོད་པ་དང་། སྤྲིན་པ་ཡོད་པ་རྣམས་

དང་། བསྐྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་དཔེ་བུ་དང་། ལྷ་མོ་བུ་དང་། དེ་ལ་དངོས་པོ་
དང་། ལྷ་མོ་བུ་མཛོད་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་རིམ་པ་བཞིན་ཐོབ་
པ་དང་། ཉེ་བར་དམིགས་པ་དག་དང་། དེ་ལ་རང་གཞན་གྱི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་བརྟུན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བརྟུན་པ་དག་བཀག་པས་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་བརྟུན་པ་ནི་རང་ཉིད་ཁོང་དུ་རྟུན་པའི་རྒྱ་ཁེས་པ་སྟེ། འདིས་རྟུན་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་ཏུ་བརྟུན་པ་ནི་གཞན་གྱི་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཁེ་
ཆོག་སྟེ། གཞན་ལ་བརྟུན་པ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟུན་པ་ཡིན་པས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གང་
ཡང་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་དཔེར་ན། རྣམས་མཁའ་སེམས་ཅན་གཞན་དུ་མ་མཆིས་
གངས་མ་མཆིས་ཆད་མ་མཆིས་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་འབྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་དེའང་སེམས་ཅན་གཞན་དུ་མ་མཆིས་གངས་མ་མཆིས་ཆད་མ་མཆིས་
པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ལགས་ཏེ། དེའི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
བཀྱོང་ཞེས་སྒྲིག་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བས་སེམས་ཅན་དང་། རྣམས་མཁའ་དང་། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་
གངས་མེད་པ་དང་ཆད་མེད་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་དང་རྣམས་མཁའ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིས་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྣམས་པས་
བསྐྱོད་པའི་ལམ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བསྐྱོད་ཏེ། །ལམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་པ་བརྩམས་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ཏེ།

ནོ། །དེ་ཅི་ལྟར་བྱུང་ཞེ་ན། ལྷ་མ་བཞིན་ཏེ། བཞི་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆུང་
དུའི་གཉེན་པོ་ལམ་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོས་དེ་རྣམས་མི་མཐོང་བའི་བྱུང་རྟོ། །

ཡང་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་ལ་སྟགས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་
མཐའ་དང་ནམ་མཁའ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། གངས་མེད་
པ་དང་། ཆད་མེད་པ་རྣམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པས་ན་དེ་ཉིད་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱར་རོ། །དེ་ཅི་ལྟར་བྱུང་ཞེ་ན། ལྷ་མ་བཞིན་ཏེ། ལྷ་པ་ལ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྲིང་གི་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ་ལམ་འབྲིང་གི་ཆུང་དུའི་གཉེན་པོ་
མི་དམིགས་པའི་བྱུང་རྟོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་བདག་ལ་སྟགས་པ་
རྣམས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་དབྱིངས་དང་། གཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་
ཡུང་པོ་ལ་སྟགས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་
པ་དང་། གངས་མེད་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་རྣམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་
ཐམས་ཅད་སྐྱར་ཏེ། དེ་ཅི་ལྟར་བྱུང་ཞེ་ན། ལྷ་མ་བཞིན་ཏེ། དུག་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་འབྲིང་པོའི་འབྲིང་གི་གཉེན་པོ་ལམ་འབྲིང་པོའི་འབྲིང་གིས་དེ་རྣམས་དམིགས་
སྟུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱུང་རྟོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་བདག་ལ་སྟགས་པ་
དང་། མིག་ལ་སྟགས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་།

གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། གངས་མེད་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་
ཅད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་ཞེས་ཐམས་ཅད་སྐྱར་ཏེ། དེ་ཅི་ལྟར་བྱུང་ཞེ་ན། ལྷ་མ་
བཞིན་ཏེ། བདུན་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྲིང་གི་ཆུང་དུའི་གཉེན་པོ་ལམ་འབྲིང་
གི་ཆེན་པོས་དེ་རྣམས་དམིགས་སྟུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱུང་རྟོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

གཞན་ཡང་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
ནམས་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་།

གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། གངས་མེད་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་
ཅད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
སྤྲུལ་བ་ཞིན་རྟེ། བརྒྱད་པ་ལ་ནམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱུད་དུ་འཛིན་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ་ལམ་
ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དུས་ནམས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་
ཡང་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་། སྦྱོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཆོས་ནམས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་དང་། དེགས་ལ་
སོགས་པའི་ས་ནམས་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དག་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁའ་ཕྱིན་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་མེད་པས་ན་དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་བ་ཞིན་རྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ་ཞིན་རྟེ། དགྲུ་པ་ལ་ནམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱུད་དུ་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་
ལམ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་གིས་དེ་ནམས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
གཞན་ཡང་སྤྱི་དན་ལས་འདས་པ་རྗེ་ལྟ་བ་དང་།

ནམ་མཁའ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱར་བརྗོད་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ས་བཅུ་པ་ལ་ནམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱུད་དུ་
རྒྱུད་དུ་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་
པ་དང་བལ་བ་ཅམ་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་

མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཞི་བའི་སྒོ་ཤོས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉི་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཆད་
མེད་པ་དང་། བྱངས་མེད་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ་
ཞེས་སོ། །

སྒྱུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རབ་འབྱོར་
གང་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་འགྲོ་བའམ། འོང་བ་མི་
དམིགས། གནས་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སྒྲིས་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བས་འགྲོ་བ་དང་
འོང་བ་དང་གནས་པ་མེད་པ་སྒྱུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བོ་རྣམས་དང་། མིག་ལ་
སོགས་པ་དང་། ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྒྱག་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་དབྱིངས་
དང་། བརྡོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་།
སྒྲོབས་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་དང་།

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། མཆན་ཉིད་རྣམས་ལ་འགྲོ་བ་
དང་། འོང་བ་དང་གནས་པ་བཀག་པ་སྒྱུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་
བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །མཐའ་ལས་འདས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་
དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་

ཆེན་པོ་དེ་ལ་སྡོན་གྱི་མཐའ་མི་དམིགས། བྱི་མའི་མཐའ་མི་དམིགས། དབྱས་ཀྱང་
མི་དམིགས་ཏེ། ཐེག་པ་དེ་ནི་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེའི་སྦྲད་དུ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།

ཞེས་བྱ་བས་གང་སྐྱས་པ་ནི་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་མཐའ་ལས་འདས་
པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
དུས་གསུམ་པོ་རྣམས་དང་། དེའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དེ་དང་དེའི་བདག་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་
པ་ཉིད་ལའང་གཅིག་ནས་བཅུའི་བར་གྱི་གངས་བཀག་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
དང་། ཞེ་སྤང་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཉི་མུག་དང་གཉི་མུག་མེད་པ་དང་། མིང་
དང་མིང་མེད་པ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་
པ་མེད་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། ཉོན་
མོངས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།

རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། འཁོར་བ་དང་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། ཉག་པ་
དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་། ཞེ་བ་དང་། དེ་དག་ལས་བརྒྱུག་པ་དང་། འདོད་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་དང་། དེ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའང་མི་
དམིགས་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རོ་མོ་ཉིད་གྱིས་
མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ལ་

སོགས་པ་ནི་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་
པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་
འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་མི་སྲིད་པ་དང་།

དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་ནས། བ་རོལ་
དུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་མི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཉམ་པ་
ཉིད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་པ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དམིགས་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། རྟན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་
ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་སྐྱེ་ལོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བར་དུ་
སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པར་མི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་
ཅན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རབ་འཕྱོར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འདྲི་ལྟན་གྱིས་མཁན་ཏེ། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེས་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཙེ་བ་
ལྷན་འདས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་བསྐྱབས་ནས་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱུང་ཏོ། །ཐོབ་པོ། །འཐོབ་པར་འབྱུང་རོ་

ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉི་ལམ་འགོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་
དང་རྗེས་སུ་མ་སྟན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པས་བྱུང་བ་
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དང་།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་གཞོལ་བའི་
ཐབས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་
དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པོ་རྣམས་དང་། བྱང་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་དང་། བྱང་ལས་འདས་པའི་
དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་
ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་པ། བསྟན་ཏུ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ།
འདི་ལྟར་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་མཆོན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པ་
ཐོབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་རྗེས་སྐད་དུ་བཤད་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་མ་སྟན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་འདུ་བར་དགོངས་པས་ཐོབ་པ་
གཏན་དུ་བ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་དང་།

དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་
མེད་པ་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་མ་སྟན་པས་བསྟན་པས་

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཐོབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དོན་རྒྱུ་པ་གསུམ་
དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྒྱུ་པ་གསུམ་དགག་པའང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐོབ་པར་བྱ་བ་དགག་པ་དང་། ཐོབ་
པ་པོ་དགག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དགག་པ་སྟེ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱུང་ཅིའི་ཕྱིར་ན་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟོན་གྱི་མཐར་
དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་ཀྱན་དུ་མཐའ་
ཡས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་དུ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མེད་ཅེས་
བྱ་བ་དང་། དེ་སྐད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་
ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གང་ལ་
གདམས་ཤིང་རྗེས་སུ་བརྟན་པར་བགྱི་ཞེས་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་དུ་བས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

ཅིའི་ཕྱིར་ན་གང་ཞིག་མངོན་པར་མ་བྱུང་པའི་གཟུགས་དེ་གང་ཡིན། གང་
མངོན་པར་མ་བྱུང་བ་དེ་ནི་གཟུགས་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མངོན་པར་མ་
བྱུང་པས་མངོན་པར་མ་བྱུང་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གདམས་
ཤིང་རྗེས་སུ་བརྟན་པར་བགྱི་འཕ་ཞེས་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་མངོན་པར་མ་བྱུང་པ་ལས་
ཀྱུད་ནང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བ་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་
སོ་ཞེས་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་འདི་སྐད་ཅེས་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བརྟན་པའི་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ངེས་པ་དང་པོ་ངེས་པར་བསྟན་
པ་ལས་བརྒྱུ་མཁས་ཏེ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དགག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སེམས་ཅན་
མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་།

རང་བཞིན་མེད་པས་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་དབུས་རྣམས་
སྤྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁས་བླངས་པའི་ཐོབ་པ་བཀག་པ་དུས་གསུམ་པའི་
ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་དང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་སྤྱོད་པ་གྱི་
ཆོས་རྣམས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུག་གྱི་བར་དུ་མེད་པ་
དང་། སྟོང་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་སྤྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁས་ལེན་པའི་ཐོབ་པ་བཀག་པ་དང་།
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་
པ་མི་དཔེགས་པ་ཉིད་དང་། མེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་གངས་གཞན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། སྟོང་པ་
ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོན་པའི་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ། ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། གཟུངས་གྱི་སྟོན་རྣམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྣམས་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་
བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་མེད་
པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

ཁས་སྒྲུང་བའི་ཐོབ་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མེད་པ་ཉིད་ནས་
བརྩམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཉིས་སུ་
མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐོབ་པ་པོ་དགག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱན་དུ་
མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་
པོ་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་
སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། གཟུགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཞེས་བྱ་བ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་བར་དུ་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་
དང་། སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བར་གྱིས་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་མཚན་
ཉིད་ཐམས་ཅད་དུ་འོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱས་པ་དང་
སོ་སོའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་བྱང་པར་རྣམས་སུ་འོ། །ཡང་ཐམས་

ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་པ་དང་སོ་སོ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དོ། །ཐམས་ཅད་
ཉིད་འདི་ནི་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་ཐོབ་པ་པོའི་འབྲེལ་པ་དགག་པའི་དབང་དུ་མངོན་ནས་
གསུངས་པ་ནི། གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲོ་
བྱར་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་
ཙམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་གྱུབ་
པ་བཀག་ཅིང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཁས་སྐྱེས་པ་དང་། སྒྲིལ་ཏུ་མངོན་པར་མ་གྱུབ་པ་
དག་གིས་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོ་བྱར་གྱི་དོན་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་བཏགས་
པའི་དོན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བདག་བདག་ཅེས་བཞུང་གྲུང་བདག་
གཏན་དུ་མངོན་པར་མ་གྱུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པས་
དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་གང་དང་
ཡང་བྲལ་བས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་གང་དང་ཡང་བྲལ་བས་མ་ཡིན་པས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་བར་དང་།
གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་དང་འཛིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་གྱུབ་པ་བཀག་པ་དང་། ཅིའི་

ཕྱིར་ན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་གནས་པ་ལས་
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཀག་པ་དང་།

མངོན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མངོན་
པར་མ་གྲུབ་པ་དག་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་དང་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་
དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་བ་ལ་
སོགས་པར་མཐོང་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་མི་འཛིགས་མི་དངང་
སྒྲག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་དེ་དག་ལ་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ཆེ།
གཞུགས་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་མི་འཛིན་ལ་གནས་པར་མི་བགྱིད་དེ། མངོན་པར་
ཞེན་པར་མི་བགྱིད་ལ་འདོགས་པར་མི་བགྱིད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་སུ་ཁས་མི་
ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པས་ཏེ། དེ་ལ་གཞུགས་ལ་མི་དམིགས་ཏེ་ཁས་ལེན་
པ་དང་། དེ་ཐོབ་པ་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་
པ་དང་། དེ་རྗེས་ཉིད་དུ་སྲིད་པས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་།

དེ་ཉི་ལ་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་དབང་དུ་མངོན་ནས། གཞུགས་ཁས་ལེན་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལྟ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྐྱར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་
སྟོང་དུ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་དང་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་

གཉིས་སུ་བྱུང་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འགྲིལ་པ་གང་ཡིན་པ་
དེའང་ཆོས་མ་ལགས་སོ། །

དེ་ཅིའི་སྒྲིབ་དུ་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་དང་འགྲིལ་པ་ནི་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་
ཤིང་གཉིས་སུ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་སྒྲིབ་དུ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་ནས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་
པའི་གངས་སུ་བགྱིས་པའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པས་ཐོབ་བར་བྱ་བ་དང་ཐོབ་པ་པོ་
གཉིས་བཀག་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དེས་ཀྱང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུག་ཀྱི་
བར་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་འཇུག་པ་བཀག་པ་དང་།
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རྟགས་དང་མཚན་མ་གང་གིས་ཆོས་རྣམས་འཛིན་
པས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

འདི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རིང་དུ་སོང་བ་དེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་མཐར་ཐུག་པར་དེ་
རྣམས་ལས་སོང་ཞིང་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པས་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཀྱུན་དགའ་བོ་དེས་ན་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་རང་གི་དོན་
དེ་ལ་དགའ་བས་ཀྱུན་དགའ་བས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་སོ། །དེ་ལས་

སོང་ཞིང་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་
རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱེད་རྒྱ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་རེ་རེ་ཞིང་ཉག་ཅེས་
བྱ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དཔེན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་དཔེན་ཞེས་བྱ་བར་མི་རྟོག་
པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པའི་བར་དང་། འགྲིལ་བ་གང་ཡིན་པ་
དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་གང་
ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་ལྡན་པ་འང་མ་ཡིན།
གཟུགས་མེད་པ། བསྐྱེད་པ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་མཚན་ཉིད་
མེད་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཉི་བར་
བརྩུང་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བབྱངས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནས་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་ཉི་བར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དང་།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བ་ལྟའི་བྱེ་བྲག་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་
དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་ལམ་བསྟོལ་བ་མེད་པ་དང་། དཀའ་
བ་སྟོད་པ་འང་མི་འཐད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྦྲུལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱུ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྲས་
བ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལ་རིམ་བུ་ཁོ་པོ་ཞི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བྱ་བ་མི་འདོད་དོ།

མ་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་
པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་ཁས་ལེན་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་པ་
དག་གིས་ཐོབ་པར་བྱ། སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་འཐོབ་པ་བྲིས་པ་དང་། དེ་གཉི་
གའི་དངོས་པོ་མི་འདོད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་པ་དག་
གིས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་བྲིས་པ་དང་། དེ་གཉི་གའི་དངོས་པོ་འདོད་པ་བྲིས་པ་དང་།
ཐོབ་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བྲིས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་
པར་ཁས་སྐྱེས་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྟུན་པའི་རིགས་པ་བཞིན་དུ་དེ་
གཉི་ག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་
སྐྱེས་པ་བཀག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་བརྟུན་པར་མི་སྦྲེལ་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེན། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། སྦྲེལ་པ་དང་། བརྟུན་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ནམས་ནི་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྟུན་པའི་རིགས་པས་མཆོད་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
དེ་ལ་སྦྲེལ་པ་ནི་རྫོང་བྱེད་དོ། །རྫོང་བ་ནི་བརྟུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་བརྟུན་པ་
སྟོང་ནོ་ཞེས་། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འགྲོ་བ་ལྟའི་བྱེ་བྲག་དང་། ཐོབ་པ་དང་། མངོན་པར་

རྟོགས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། རོན་དམ་པ་ནི་
ལས་དང་། རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བྱ་བ་དང་།

ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་དང་། དེ་གཉི་ག་སྐྱེ་བར་འདོད་
པ་བཀག་པ་སྟེ། དེ་ཡོད་དུ་ཆུག་གྲང་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པའི་
ཆོས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པ་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེས་ངེས་པ་དང་། གཟུགས་ནས་
བརྩམས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་
པའི་རྣམ་གངས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་དང་སྟོབས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ངེས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ལན་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བས་ན་མི་གནས་པ་ཉིད་ཉི་བར་བརྒྱུད་ནས་
གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་མཆོག་ཏུ་བཞག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
སྟོན་པ་པོའི་འོས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
བྱང་པོ་རྣམས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་སྟོན་པ་པོ་མི་
གནས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་གྱིས་ཏེ།

འདིའི་མདོ་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
པ་སྟེ། དེ་ནི་ནང་ན་ཡང་མི་གནས་ཕྱི་རོལ་ནང་མི་གནས་གཉི་ག་མེད་པར་ཡང་
མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་སྐྱེན་པའི་པ་རོལ་

ཏུ་སྤྱིན་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འདྲ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བས་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་སྤྱིན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཉི་ལམ་འགོད་པ་ན།
 སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྱིན་པ་པོ་དང་།

ལེན་པ་པོར་དམིགས་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་མི་གཡོ་མི་འཕགས་མི་འདའ་བ་
 དེའི་སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱིན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོས་པས་ནི།
 འཛིག་རྟེན་ལས་སྦྱོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་ཞིང་འཕགས་ལ་འདའ་བར་བྱེད་པ་
 དེའི་སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡིན་པ་ཉིད་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་བར་ལའང་བརྫོད་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ངེས་པར་རྟེན་པས་ན་འཛིག་རྟེན་
 ལས་གཡོ་བའོ། །དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཉི་ལམ་ཆོལ་བས་ན་འཕགས་པའོ། །དེའི་བར་
 ཆད་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བས་ན་འདའ་བའོ། །ཡང་ན་གཡོ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་དུས་སོ། །འཕགས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆའི་དུས་སོ། །

འདའ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་དུས་སུ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་
 བྱངས་གཞན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་བསྒྲོག་པས་ན་མི་གཡོ་མི་འཕགས་མི་འདའ་བ་
 ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་མངོན་པར་གསལ་བར་གྱུར་པ་
 ཡིན་པའམ། གང་ཞིག་མངོན་པར་འགྱུར་པར་བྱེད་པའམ། གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་
 གྱིས་ཉི་འཛིག་རྟེན་པར་མཉམ་པའམ། གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྱིར་མངོན་པར་
 འབྱེན་པའམ། གང་འཛིག་རྟེན་ལས་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའམ། གང་འཛིག་རྟེན་གྱི་

ཡིན་པའམ། གང་འདིག་རྟེན་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འདིག་རྟེན་པའི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཅེས་བྲ་བ་དང་། གང་དག་གི་འདིག་རྟེན་སྒྲོལ་པ་ཡིན་པའང་།
གང་གིས་འདིག་རྟེན་ལས་སྒྲོལ་བའམ། གང་དག་གིས་འདིག་རྟེན་ལ་ཀླལ་བར་
བྱེད་པའམ། གང་ཞིག་འདིག་རྟེན་གྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའམ།

གང་ཞིག་འདིག་རྟེན་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པར་བྱེད་པའམ། གང་ཞིག་
འདིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོལ་བྱེད་ཡིན་པའམ། གང་ཞིག་འདིག་རྟེན་ན་སྒྲོལ་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་
དག་ནི་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཅེས་བྲ་བ་དང་། འདས་
པ་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྲུལ་ཅུ་ཅ་བདུན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པ་
ཉིད་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལས་ངེས་པར་
སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་
ཉིད་དང་། སེམས་མི་ཁྱུ་པ་དང་མི་སྐྱག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་བརྗོད་པ་
དང་། དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཆོག་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་མེད་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་
དང་། སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། དཔེན་པ་ཉིད་དང་། མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་མི་རྒྱ་
བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་བ་ནས། དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གནས་པ་འདི་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་དང་མ་བྲལ་ལོ་ཞེས་

ཁོ་ལོ་སྐྱོལ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བརྒྱད་པོ་
འདི་དག་གི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི་
རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གོ་བགོས་པ་ནི་འཇུག་གོ། །ཞུགས་པ་ནི་དབྱེད་གི་ཆོགས་
སོག་གོ། །དབྱེད་གི་ཆོགས་བསགས་པ་ནི་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པས་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་
གདམས་ངག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་
གྲུར་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་
ནི། །གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། །ཆོགས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། །ཐུབ་
པ་རྣམ་ཀུན་མཐུན་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་འདིར་རྗེས་སུ་འདས་པའི་
འབྲེལ་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་འདི་
རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་ནི་གདམས་ངག་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
གདམས་ངག་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར་དང་། དེ་ནས་སྐྱབ་པའི་ཆོས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གང་ལ་དམིགས་པ་དང་།
ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་རབ་
འབྱོར་གྱི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྐབས་གཉིས་པའི་ཉི་མི་སྒྲུང་བ།

དཀྱིལ་མ་ཤེས་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག །

ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འོད་གྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་
དང་། །ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཁྱབ་པ་དང་། །རང་བཞིན་དང་ནི་དེ་ཡི་
ལས། །

བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མའོ། །དེ་ལ་ལྷ་རྣམས་མོག་མོག་པོར་
མཛད་པ་ཉིད་ནི་ལྷ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་
ཀྱི་འོད་གྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་
འཛིན་ཏེན་སྐྱོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་
མཛོམས་པར་སྐྱོམ་པ་བསམ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

དེ་བསམ་པ་བཤང་དེ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་ཏུ་དེ་
རྣམས་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་རི་ལྷར་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པར་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་
དཔལ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
གང་ཡིན་ཞེས་གནས་བཏུན་རབ་འབྱོར་གྱིས་བསྟན་པ་ཉན་པའི་དོན་ཏུ་སྤྲུལ་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་ཀྱི་འོད་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཡུལ་སོ་
སོར་ངེས་པ་ནི། རི་སྐད་ཏུ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་

པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བསྟན་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ན་ལམ་
ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ནའི་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁྱབ་པ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་
བརྩམས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་སྤྲུགས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཁྱབ་པའི་དོན་དང་། གོ་རིམས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་བྱང་པར་གྱི་དོན་གྱིས་
གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་དེ་དག་གྱང་བླ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་སྤར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དབང་དུ་
བྱང་པར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དགོངས་
པ་ཅན་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་
ནི་རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྣམས་འབྲས་བུ་དང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་
སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རང་གི་ངོ་མོ་བྱང་
པར་དུ་འཕགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱེད་པ་ནི་རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་
སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་འདིའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་
ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེའི་

བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་གྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་
པའོ། །མོག་མོག་པོར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱེད།

ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་
གི་རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྒྲོ་ནས་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་
བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དི་ལྟར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཕྱད་པོ་རྣམས་དང་། བྱ་ག་རྣམ་མཁའ་ཞེས་བྱར་བཟོད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི་ཁམས་བྱག་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་རྣམས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྟན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
ཐེག་པ་འདོད་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་གྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་
ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དང་། བད་ཉིད་དང་། འབྲས་ཉིད་
དང་། ཟུག་རྩ་ཉིད་དང་། སྤྲིག་པ་ཉིད་དང་། བ་རོལ་ཉིད་དང་། འཛིག་པའི་ཆོས་
ཅན་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་འཛིག་པ་ཉིད་དང་། འགོ་ནད་ཉིད་དང་།
འཆེ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་
མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནས་ཞི་བ་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པའོ། །བད་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
ནས་སྤྲིག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པའོ། །

པ་རོལ་ཉིད་དང་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་སོ་སོ་
ལ་ཡང་བྱུང་བའི་རྣམ་པའོ། །གཡོ་བ་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་འཇིག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
དེ་དག་ཉིད་སོ་སོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པའོ། །འཇིག་པ་ཉིད་དང་
འགོ་ནད་ཉིད་དང་འཚེ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་སོ་སོ་ལ་འགོག་པའི་རྣམ་
པའོ། །དེ་ལྟར་བྲས་ན་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཡིད་བྱུང་བ་དང་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་དང་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་ནོ། །

དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱུག་བསྐྱལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་སོ་
རྣམས་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འཕགས་པའི་
ལམ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཡང་ཟག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་
མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་
མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གཞན་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བ་ནི་རང་ཉིད་བདག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནད་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་ས་
བོན་དང་འབྲ་བར་རྒྱུའི་རྩ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཀུན་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞུག་ཏུ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
ནི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱུན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱུག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱལ་བརྒྱུད་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་
ཤིན་ཏུ་འཛོམས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །པ་རོལ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་གྲོལ་

བར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་
ལ་གཞི་དཔེ་བར་བྱེད་པ་ཡོད་ན་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཡིད་
བྱུང་བའི་དམིགས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གཡོ་བ་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོར་གནས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རབ་ཏུ་འཛིག་པ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་ལ་སྒྲོས་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འཛིག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རྟེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དམིགས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །

འཛིག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དང་གཞན་གྱི་གཞི་དཔེ་གནས་སུ་གྱུར་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོ་བའི་ནད་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་པོ་ལ་སོགས་པའི་
གཞི་དཔེ་པས་སྒྲགས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འཆོ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་
པོ་འབྱུགས་པ་དང་ཐོག་འབབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་དཔེ་གནས་སུ་གྱུར་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འགོག་པའི་དམིགས་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་པ་འགོག་པ་ལ་བདག་མེད་པ་
ཉིད་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དང་། དཔེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་ནི་
འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པའོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་གང་གི་
ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་།
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་རོ་
ཞེས་གསུངས་རྟེ། ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་དང་།
གང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་རྒྱལ་ས་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ས་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 བྱི་ལམ་ཀྱི་རྒྱལ་པ་སྟེ། དེ་རྒྱལ་ས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
 བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པ་སྟེ། མ་
 ལུས་པར་རྟོགས་པ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ནས་བདག་གི་དང་བྲལ་བར་ཆོས་ལས་སོ་སོར་རྟོག་པར་
 བྱེད་དོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགེ་བའི་རྩ་བའི་སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་
 འགྲོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་སེམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དགེ་
 བའི་རྩ་བའི་སེམས་དག་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཡོངས་
 སུ་བསྟོ་བའི་སེམས་དང་མི་འགྲོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་སེམས་དག་ནི་པན་ཚུན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱབ་པའི་རྒྱལ་པ་སྟེ། རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ན་སྦྱབ་པ་
 ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་
 སེམས་དག་ནི་སེམས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། སེམས་མ་ཡིན་པའང་སེམས་
 མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ནི་མི་འཐད་པ་ཉིད་དང་།

འདི་ལྟར་སེམས་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་ཡིན་
 ལ། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སོ་སོར་
 རྟོག་པ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པར་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་
ནི་དེས་པར་འབྱེན་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་
རྣམ་པ་བརྟུན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་དག་སྟོན་ཏེ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
དེ་དག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན།

འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །གཞུགས་སོགས་སྤངས་པ་སྟོང་པའི་
ཕྱིར། །སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་མེད་པས། །རྫོང་བ་

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྫོང་ནི་ཀློང་གི་ཀ་གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱིས་སྟོང་
ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
དང་། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་
གཉིས་སུ་བྱུང་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་མི་དམིགས་པས། ཅེ་མོར་གྱུར་བ་དག་ཏུ་འདོད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཀློང་གི་ཀ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
སོས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞུགས་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཉག་ལ་སོགས་ཚུལ་གྱིས། །གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་
རྣམས། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ཏྲག་ཅས་བྱ་བ་དང་མི་ཏྲག་
ཅས་བྱ་བར་གནས་པར་མི་བྱའོ། །གཟུགས་བདེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྒོན་པ་མེད་
ཅས་བྱ་བའི་བར་དུ་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །

ས་བརྩ་དག་ལ་བརྩམས་ནས་ནི། །མི་གནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་
ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཤད་དེ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ས་དང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དམིགས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་པར་
མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཁུན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་
གཟེགས་ཕྱིར། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བཤད་
ཟེན་ཏོ། །

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག །

རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་
དགོས་ལ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་
བཟོད། །

ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །དེ་ལ་
གཞན་གྱིས་བསྟན་མ་དགོས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གཞོད་སྟོན་གྱི་སྐད་
ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་པར་རུང་གི་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཞད་པའི་དོན་
ནི་ཤེས་པར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏོ། །གཞོད་སྟོན་རྣམས་ཀྱི་གཞོད་
སྟོན་གྱི་སྐད་དང་། གཞོད་སྟོན་གྱི་ཆིག་དང་། གཞོད་སྟོན་གྱིས་སྦྲས་པ་དང་།
གཞོད་སྟོན་གྱིས་རབ་རུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཞོད་སྟོན་གྱི་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་དག་གི་རང་གི་
བརྟན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཆིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཀྱི་ཆིགས་སོ། །སྦྲས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་སྐད་ཀྱིས་བཟོད་པར་འདོད་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པར་
འགྱུར་བའི་དག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རབ་རུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏམ་གྱི་
ལན་དེ་དང་དེ་དག་རུ་བྲིས་པ་དང་ལན་བཏབ་པའོ། །

གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་ཉི་བར་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ནི་
ཤེས་པར་རུང་གི། གནས་བརྟན་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རུ་
སྟོན་པ་འཆད་པ་དང་། རབ་རུ་བཟོད་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་། ཉི་བར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་སྟོན་པ་ནི་འཆད་པའོ། །དྲིས་ནས་ལན་དུ་སྦྲ་བ་ནི་

རབ་ཏུ་བརྟེན་པའོ། །གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱ་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་འཆད་པ་ནི་སྟོན་པའོ། །བག་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནི་ཉི་བར་
མོངས་ནས་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་མོ་བྱ་དག་འདི་ལྷ་ར་འདིར་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མ་བརྟེན་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་པས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་ཉན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་དང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དག་ནི་སྤྱལ་བ་དང་། མི་
ལམ་དང་། སྤྱ་བརྟན་དང་། སྤྱ་མའི་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡི་གེ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རབ་ཏུ་བརྟེན་པ་དང་ཉན་པ་མེད་པས་སོ་ཞེས་བྱའོ། །རི་ལྷ་ར་ན་ཆོས་སྟོན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་རབ་ཏུ་མི་བརྟེན་པའང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་སྟོན་པའི་འབྲས་བྱ་
ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་གྲུབ་པའི་ཡང་ཕྱིར་
ཉ། ཆོས་སྟོན་པ་ནི་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཆེན་པོར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་གཡེང་བའང་རྒྱད་མི་ཟད་པར་འཁྲུག་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་པར་དགོངས་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷ་མོ་འདས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔར་གྱུར་པས་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ལྷ་
བྱ་བརྟེན་པ་མེད་པར་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་
ལྷ་ར་སྟོན་ལམ་བཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་དོན་སྟོན་པའང་རུང་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། རི་ལྷ་རི་ལྷ་ར་ཉན་འདོད་ལ། དེ་དེ་ལ་
དོན་དེ་དང་དེ། །སྤྱ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྷ་ར་སྤྱང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡི་ཤེས་ཟབ་མོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གྲེ་མ་གནས་
བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཟབ་པ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་
སྟོན་པ་སྟེ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ལོ། །དེ་ལ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཉི་བར་བསྟན་པའི་དོན་མི་རིག་པ་ནི་
ཤེས་པ་ཟབ་པ་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མ་བརྟོན་པ་ནི་བརྟོན་པ་ཟབ་པ་ཡིན་
ལོ། །མདོ་སྡེ་གཞན་ལས་ཀྱང་དགེ་བ་བཅུ་ལྔ་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ཉིད་རང་ཉིད་
གྱིས་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་དང་།

རྟོན་ཉིད་འདི་ལ་ཟབ་མོ་རྗེས་སུ་རྫོགས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་
སློབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་ཉིད་གཅིག་ལུ་དོན་ཏེ། རྒྱ་
མཚན་དུ་གྱུར་པར་བྱས་ནས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་
སོ། །ཉན་ཐོས་ལའང་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་གྱིས་ཉི་བར་བསྟན་པ་ལ་
ལྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐལ་བའང་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་ཆེད་དུ་མཛད་པས་དེ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རྫོགས་པ་ཅམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རི་ཅམ་པ་ཡིན་
པ་དག་གིས་རང་གིས་ཀྱང་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྫོགས་
པ་ཅམ་ཡང་གང་ཞིག་དང་རི་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ཞེས།

གསུང་དོན་རྟོག་པ་སྤང་བྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མ་སྤངས་བྱིར་དང་
ནི། །རྟོན་གྱི་བསེ་རུ་སྟོན་པའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྟན་པ་ཤེས་པར་

ལྷ།

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་
བ་སྤངས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཕྱང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་
ནས་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་རང་བཞིན་ཟབ་པ་དང་
ལྷ་བ་ཉིད་འགོག་པ། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་
སྤངས་པར་སྟོན་པ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་
པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །གཟུགས་སུ་བཏགས་པ་འདམ་མེད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་བཏགས་པ་འདམ་མེད་དམ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དེ་དག་གི་གཟུང་བའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡི་གེ་རྣམས་སུ་བཏགས་པ་འདམ་མེད་དམ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གང་དག་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་ནས་རང་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པས་བཟོད་པ་འདི་ལ་མི་བརྟེན་དུ་མི་རུང་ངོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་
བཛྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་པ་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་
མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཆོས་ཉན་པ་དེ་
དག་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འཛིན་པ་པོ་དངོས་
པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་

གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དང་
འདིའམ་འདི་དང་ཡང་དེ་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་ལས་བཅུམས་ཏེ། བྱང་པོ་ལ་
སོགས་པ་ནས་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་འད་མི་ལས་ལྟ་བུ་དང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་
བརྟེན་པ་དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེ་མ་དང་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་
གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། རྟོགས་པའི་རྟོག་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་སྟོག་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ལེན་པར་བྱེད་པར་བསྟན་པ་རང་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་དོན་ཅན་དང་། དེ་ལྟམས་
ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་པན་ཚུན་དུ་རྟོག་པ་བཀག་
པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཆོས་གང་ཡང་མ་བརྟེན་མ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རི་ལྟར་ཆོས་འགའ་མ་བརྟེན་མ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་འདིར་ཏེ་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་སུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་རྟོག་
ཀྱི་སྒྲོར་པའི་གནས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་
ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་རི་སྐད་དུ་བརྟེན་པ་དེ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །

ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལས་ཐེག་པ་
གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་།
ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་བཅུམས་ཏེ། མི་འདོད་པར་ཐལ་བ་ནམ་པ་མང་པོ་བྱས་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་

བ་ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་འཕགས་ཤིང་བྱང་ཆུགས་པའི་
 སློབས་བ་དང་ལྷན་པའི་བར་དག་ཀྱང་བསྟན་ཏེ་དེའང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཡང་དག་པར་བྱུབ་པས་
 དངོས་པོར་གྱུར་པའི་རྟེན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
 དང་།

སྤྱལ་པའི་མེ་རྟོག་གི་རྣམ་པ་ཉི་བར་འགོད་པ་དང་། མེ་རྟོག་དེ་དག་ཀྱང་ངེས་
 པར་མ་སྐྱེས་པ་མེ་རྟོག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཟུགས་ནས་བརྩམས་པའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ངེས་པར་མ་
 སྐྱེས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་བར་དང་དེ་ནས་
 བརྩམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་བྱས་པས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་
 པས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་བྱང་པར་དུ་བྱེད་
 གོ། །འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་མེད་པས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བྱང་པར་དུ་བྱེད་གོ། །རིགས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པའི་
 རྒྱ་བྱང་པར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དཀྱིལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆའི་དབང་དུ་མཛད་
 བས་གསུངས་པ་ནི། བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །སྟོན་པའི་རྣམ་པ་རྩོ་
 གྱུར་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གྱེ་མ་གནས་བཏྲན་རབ་འབྱོར་འདི་དེ་ལྟར་བཏགས་

བ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་ནི་ཞེས་རབ་ཟབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། ཀྲོ་མི་ཀ་ག་ལུགས་ནི་བཏགས་པ་ཅམ་མོ། །

བཏགས་པ་ཅམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ནི་གནས་བརྟན་
རབ་འབྱོར་གྱིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ག་ལུགས་ལ་སོགས། །འགྲིབ་པ་མེད་ལ་སོགས་པས་
ཟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ག་ལུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་
འཕེལ་བར་བྱ་བ་དང་འགྲིབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ་པོ། །ཡོངས་སུ་ག་ལུང་བར་
བྱ་བ་དང་། མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་ནི། བྱང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །ག་ལུགས་
སོགས་མི་འཛིན་ཕྱིར་བཟོད་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ག་ལུགས་ནས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ག་ལུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ག་ལུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་སོགས་ཀྱི། །རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་
མཆོག །

ཅེས་བྱ་བ་ལ། ག་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མི་མཐོང་། འགག་པ་དང་། ལྷང་བ་དང་།
དོར་བ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བ་དང་། ལྷོགས་པ་དང་།
འགྲི་བ་དང་། འགྲིབ་པ་དང་། འཕེལ་བ་མི་མཐོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

མཐོང་བའི་ལམ་པན་ཡོན་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་

ནི།

བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་རྣམ་བཞི་
ཡིས། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །པན་ཡོན་བཅས་པ་འདི་
བཤད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་པན་ཚུན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དགག་པའི་
དོན་དུ་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཁས་མི་ལེན་པས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཀྱོལ་ག་
གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ཞེན་
གཤེགས་པ་ལ་འང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི། ཀྱོལ་ག་
གཟུགས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
སྤྱན་པ་འདི་ཆེན་པོ་ཉིད་དེ།

དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཀྱོལ་ག་དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་གྱི་མཐའ་མི་
དམིགས། སྤྱི་མའི་མཐའ་མི་དམིགས། དབུས་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཇེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟུང་བ་
ནི། ཀྱོལ་ག་གཟུགས་ཆད་མེད་པའི་སྤྱིར་པ་རོལ་དུ་སྤྱན་པ་འདི་ནི་ཆད་མེད་པ་
སྟེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཀྱོལ་ག་དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་ཆད་མ་ནི་དམིགས་
སུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆད་མ་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་གང་གིས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་འཇལ་བའོ། །སྤྱག་
བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི། གྲོ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ཚད་མེད་པའི་བྱིར་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་འདི་ནི་ཚད་མེད་པའོ། །གྲོ་ཤི་ཀ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྣམ་མཁའི་ཚད་ནི་
དམིགས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་རྟེན་པའི་དབྱིབས་ལ་
བརྟེན་དེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཚད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། གྲོ་ཤི་ཀ་གཟུགས་མཐའ་
ཡས་པའི་བྱིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་
མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། གྲོ་ཤི་ཀ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་
དང་དབྱུས་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
འདིས་ནི་རྒྱ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་དམིགས་པ་
མཐའ་ཡས་པའི་བྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཀྱན་འབྱུང་བ་
བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་ཡས་པའི་བྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་མཐའ་
ཡས་པའི་བྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྟེན་བཀག་པ་ཡིན་
ནོ། །

སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་བྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ནི་ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆེད་
ཉིད་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་

རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་
དུ་གཟུང་བར་བགྱིད་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་མི་ལེན་མི་འདོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་
བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
ངོ་མཆར་ཆེད་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། བར་ཆད་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲགས་
ཆེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་དོན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་འདི་འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། སྒྲིག་པ་དང་། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་
དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་། གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་འཆད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་
བྱེད་ཅིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དང་ཡང་མི་འབྲལ་བ་དེ་
དག་ནི་བདུད་སྤྲིག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲགས་ཆེད་པར་མི་འགྱུར་
ངོ་ཞེས་པན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་།

དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་གཟུགས་སྟངས་པ་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་
གནས་པར་གྱུར་པས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་སྟངས་པ་
ཉིད་ལ་སྒྲགས་མི་ཆེད་དེ། མཆན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའང་དེ་བཞིན་
ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་གང་གིས་གང་ལའང་སྒྲགས་ཆེད་པར་
འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་
ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དམིགས་པའི་

ཚུལ་གྱིས་བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཡིན་ཏུ་
བསྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ལ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པས་གྲགས་ཉིད་
བར་མི་འགྱུར་བ་དང་སྟེ།

མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་
རྣམས་ལ་ཆད་མེད་པ་རྣམས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་མ་དགྲུ་བ་
ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་སྟོས་པ་མེད་པས་འགོག་པར་ལྟུང་བར་འགྱུར་བས་
སོ། །ཡང་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་
བསྟེན་ཞིང་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཡང་བ་སྤངས་པས་དུས་བྱེད་
བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་
ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། གཞན་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམས་
པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་འཇིགས་པ་དང་རེངས་པར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་
མེད་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་ཀྱིས་དོགས་པ་
ནི་འཇིགས་པ་འོ། །དེ་བསལ་བའི་ཐབས་མི་སྦྱབ་པ་ནི་རེངས་པ་འོ། །

འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཇིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཇིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་
ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་

ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་གཞུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་ངོ་མཆོར་
ཆེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་དང་།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་
བསྐྱུས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་
ནི། ཡང་རྩེ་མ་གཤིང་དཔེ་བསྟན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཉེ་བར་འཆོ་
བ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་མདངས་དང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་ནི། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་།
གཉི་མུག་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ནས་སྤངས་ལས་འདས་པར་འཛིན་པའི་བར་དུ་
ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི། སྟོགས་བརྩེའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལྟས་བྱས་པ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་
དང་། རང་གི་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བསྐྱུང་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་། སྤྲ་
བར་མཛད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།

མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་
འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་
ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་ནི། བདག་ཀྱང་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་

ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུད་ཏེ། བདག་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་རབ་
ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ནས། གཞན་གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
ལ་གནས་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་ཅིང་རྗེས་སུ་དགའ་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ། སྦྱིན་
པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་མོང་དུ་བྱས་ཤིང་མི་དམིགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་ཆོག་
ལྷག་པ་འདི་ཆོགས་བཅད་དུ་བྱས་པ་ནི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱུས་དག །ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་རྟེན་མེད་
ཕྱིར། །རྣམ་ཐངས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། །ཆེན་པོ་ཆད་མ་མེད་བཅས་
དང་། །ཆད་མེད་པ་དང་མཐའ་མེད་དང་། །དེར་གནས་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ལ། །སངས་རྒྱུས་ཉིད་དུ་ངེས་འཛིན་དང་། །སྒྲ་མེད་དོར་
བ་མེད་སོགས་དང་། །བྱམས་ལ་སོགས་དང་སྦྱོང་ཉིད་དང་། །སངས་
རྒྱུས་ཉིད་ནི་འཕྲོ་བ་པ་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡོངས་བསྐྱེད་
དང་། །ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀྱན་སེལ། །ལྷ་རན་འདས་འཛིན་ཞི་ཉིད་
དང་། །སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་ལ་སོགས། །སྒོག་མི་གཅོད་པ་
ལ་སོགས་པ། །རྣམ་པ་ཀྱན་མཐུན་ཚུལ་ལ་ནི། །བདག་ཉིད་གནས་ཏེ་
སེམས་ཅན་དག །འཁོད་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ། །རྫོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོད་པ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ། །

མཐོང་བའི་ལམ་བཤུགས་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་བཤུགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རེ་ཞིག་འདིའི་བྱེད་པ་
བརྗོད་ལ། དེ་ནས་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་བྱེད་པ་དེ་འང་རྣམ་པ་རྒྱུག་
ཏུ་རིག་པར་བྱལོ། །རི་ལྷ་ཞེ་ན།

ཀྱུན་ནས་དུལ་དང་ཐམས་ཅད་ནས། །བདུད་དང་ཉོན་མོངས་ལས་
རྒྱལ་དང་། །གཞོད་པས་བཞི་བ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་རྟེན་
མཆོད་ཉིད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དུལ་བར་
བྱེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་
པ་ངོ་མཆར་ཆེའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུད་པའི་བྱེད་པ་ནི་
རྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་ངར་རྫོམ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་
འདུད་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཡོངས་སུ་འདུད་པའི་སྐྱད་དུ་ཉེ་བར་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཉོན་མོངས་པ་ལས་ངེས་པར་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གཡུལ་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་
པའི་མིའི་དབེས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་མ་ལུས་པ་ལས་རྒྱལ་ཞིང་

བཟེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ལས་ངེས་པར་རྒྱལ་
བས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་སྦྲར་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞོན་པས་བཟེ་བ་མེད་པའི་བྱེད་པ་ནི་ཀླུ་ཁྲིར་ཏ་དང་། མེ་དང་། མཚོན་
དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པས་མི་བཟེ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཀླུ་ཁྲིར་ཏ་ནི་བྱང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་མ་ཡིན་པའི་རིགས་སོ། །ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ལྷབ་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་
དང་། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ལྷབ་ཐོབ་ཅིང་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་རྣམ་པར་བལྟ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་མཚོན་
པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི། ཡང་སྤྲོང་སྟོ་བྱང་ལྷབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་བར་ཆད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷའི་རིས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་
པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་མོས་པ་དང་། བསྐྱོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་
ཡི་རང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཟག་པ་མེད་པའང་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་
མཚན་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་མོས་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ནི།

མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །རང་གཞན་དོན་དང་གཞན་དོན་
དང་། རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དོན་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་
དོན་དང་མི་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲིང་
དང་ཆེན་པོ་སྟེ། །སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི་རྒྱུ་
དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་གཞན་དག་
ལ་འང་བརྟུན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རང་གི་དོན་ལ་མོས་པ་རྒྱུ་དུ་དང་། འབྲིང་དང་།
ཆེན་པོ་ནི་གང་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མོས་པའི་བར་ཡང་གང་དག་
ཡིན་ཞེ་ན།

རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ།

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སོ་སོར་ཞེས་དཀྱུས་མ་དང་སྦྱར་རོ། །རང་གི་དོན་
ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །དེ་ལྟར་ནང་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པ་དགྲུང་འབྱུར་ཏེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་དང་། རྒྱུ་དུའི་འབྲིང་དང་། རྒྱུ་དུའི་ཆེན་པོ་དང་།
འབྲིང་གི་རྒྱུ་དུ་དང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་པོའི་
རྒྱུ་དུ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གཞན་
གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པའི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ལ་འང་བརྟུན་
པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན།

དེ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགྲུས་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་རང་གི་དོན་ལ་མོས་པ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུའི་ནམས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ཁྱིམ་ཤིང་སྒྲེགས་པམ་དུ་བགྱིས་ཏེ་བཅངས་ལ་མཆོད་པ་
བགྱིས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་སྐུ་གདུང་ནམས་
རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་བཅུག་སྟེ་མཆོད་པར་བྱས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ནམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཆོད་པ་བརྟེས་པའི་ཕྱིར་
དང་པོ་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

རྒྱུ་དུའི་འབྲིང་ནི། ཀྟོ་ཤི་ཀ་དེ་རི་སྣམ་དུ་སེམས། འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་མི་
དེ་དག་གང་དག་ལས་སངས་རྒྱས་ལ་ཤེས་ནས་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་ལྡན་པ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་། དག་འདུན་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་
ནི་ཉུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། ཆོགས་རེ་རེ་ཞིང་ཐ་བ་བསྟན་པ་ནས། ཀྟོ་
ཤི་ཀ་ངས་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་གསལ་གྱི་སྒྲིང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ན། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་གངས་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། བྱང་རྒྱལ་ཏུ་
སྦྱོད་གྱུར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་མི་ལྡན་པས་དེ་
ལས་གཅིག་གསུངས་པ་ཉིས་ཞིག་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི།

པལ་ཆེར་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་རང་སངས་

ཀླུ་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ་གནས་པ་དག་མཐོང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་སོགས་
པས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་སྤྱིད་པར་ཉགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་དད་པ་ནི་ཤེས་ནས་རབ་
ཏུ་དང་བ་སྟེ། ཐེ་ཆོམ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ངེས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པས་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོན་པའོ། །ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་
ནི། སྤྱིར་བ་དང་བདེ་བར་སྒྲུབ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་
པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བཞུགས་ཀྱང་རུང་། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ཀྱང་རུང་སྟེ། འདི་
ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ནི་སངས་
རྒྱུ་སྐྱེ་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་མོས་པ་
གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་བྱས་ཏེ།
དེ་ལ་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་མཆོད་པ་
བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲིང་གི་འབྲིང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་འཛམ་བུའི་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་
བྱས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་བཀའ་བའི་དཔེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་
ཆེན་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་
ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་བྱས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་འབྲིང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་
གཉིས་པ་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་དོན་ལ་མོས་པ་
ནམ་པ་དགུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མོས་པ་དགུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་
ཆུང་དུའི་ཆུང་དུའི་ནམ་པ་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ན་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་སེམས་ཅན་རེ་རེས་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་
བདུན་ལས་བྱས་པའི་མཆོད་རྟེན་བྱས་ཏེ་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་པས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་བརྩོན་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མང་དུ་སྒྲུ་
བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆུང་དུའི་འབྲིང་ནི། ཀློག་གི་ཀུའོད་
ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་བྱང་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།
མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་པན་ཡོན་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་ནི། ཀྱུན་དགའ་བོ་འདི་རི་སྟེན་དུ་སེམས། ནམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བསྟོས་པའི་སྒྲིན་པས་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པའི་མིང་ཐོབ་བཅའ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ནམས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་གཉིས་སུ་མེད་པར་
ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་འཛིན་

བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚྭ་གས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་
ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་མོས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པ་ཡོངས་
སྤྱོད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་འདི་འཛིན་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ཆོད་མེད་
པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་འབྲིང་ནི།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ལྟའི་བྱ་དེ་
དག་སྟོབས་པ་ཉི་བར་བསྟུབ་པར་སེམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ནི། ཡང་པ་དང་མ་ལ་སོགས་པ་ནས་མི་
སྟོབ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱམས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་ནི། ཡང་སྟོབས་པ་
མི་ཆོད་པར་འགྱུར་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་
འདུག་པ་མི་ཆོད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟོམ་པའི་ལམ་རྣམ་པ་
བདུན་པའི་གནས་སྐབས་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆེན་པོའི་འབྲིང་ནི། ཚྭ་གས་བཙུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྟའི་རིས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲེགས་བམ་གྱི་ཡུལ་དུ་འོངས་ནས། བསྐྱུགས་པ་དང་། གཟུང་བ་
དང་། བཅང་བ་དང་། ཀྱན་ཆུབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་

སྒྲིན་པ་འདི་བྱེན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི། ལྷའི་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་འོངས་པས་མོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་དང་
སེམས་ལས་སྐྱུ་རྒྱུད་བ་ཐོབ་ནས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཤས་ཆེར་ཆགས་པ་
བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མོས་པ་རྣམས་པ་དགུ་པོའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མོས་པ་རྣམས་པ་དགུ་བཤད་ཟིན་
ནོ། །

གཞན་གྱི་དོན་ལ་མོས་པ་དགུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཆུང་དུ་འི་
ཆུང་དུ་འི་རྣམས་པ་ནི་སྟེགས་བམ་དུ་བྲིས་ཏེ་འཆང་བ་དང་། མཆོད་པ་འབའ་ཞིག་
ཙམ་བྱེད་ཀྱི། འཛིན་པ་ནས་གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པར་མི་བྱེད་པ་མ་ཆང་བར་
བྱེད་པ་བས་ཡོངས་སྐྱེ་ཆོགས་པར་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་པར་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆུང་དུ་འི་འབྲིང་ནི། ཡང་གྲོ་ཤི་ཀ་ཁྲིད་ཀྱིས་འཇམ་
བྱའི་སྒྲིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གདུང་གིས་བྱུར་བྱར་བཀང་བ་བྱས་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆ་བཞག་པ་འདི་གཉིས་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་
པ་འཆོལ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆུང་དུ་འི་ཆེན་པོ་ནི། འདི་ལ་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པ་འདི་ནི་ནམས་སྒྲན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སའི་
དོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མོས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་པ་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་ནི།

སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྐྱ་གདུང་གིས་བྱར་བྱར་བལྟམས་པ་ཞིག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
ཆ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་འདམ་དུ་སྦྱལ་ན་འདི་ཉིད་མཆོག་ཡིན་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲིང་གི་འབྲིང་ནི། ཐུགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་
ནམས་མདོ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པར་
མཛད་པ་དང་། ཆོས་སྐྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོན་པ་ནི་འདི་ལས་
བྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ནི། འདི་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་ནི་
རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱེས་བུའི་དཔེས་གང་གིས་ཀྱང་འཛིགས་པར་མི་འགྱུར་བ་
དང་། མཆོད་པ་བརྟེས་པ་ལ་སོགས་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་
ཆུང་བུ་ནི། ཐུགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཅིག་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གདུང་གིས་བྱར་བྱར་བལྟམས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཆར་བྱས་ཏེ། གཅིག་འདམ་དུ་བརྩག་ན་འདི་ཉིད་ལོན་པ་
མཆོག་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆེན་པོའི་འབྲིང་ནི། ཐུགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་འཕགས་པའི་
གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ཆུང་པའི་རྒྱ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

ཆེན་པོ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅས་ཏེ། ཤིང་རྣམས་ལོ་མ་དང་། མེ་ཉོག་དང་།
འབྲས་བུ་དང་། དབྱིབས་དང་། རྩ་ཞིང་སྤྲོ་ཆོག་གས་ཀྱི་གྲིབ་མའི་དཔེས་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་རོག་ཅིག་
པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མོས་པ་རྣམས་པ་དགུ་པ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མོས་པའི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཆུང་དུ་འཛིན་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་གོང་ནས་གོང་དུ་གྱུར་པས་གང་དང་གང་
བསྟན་པ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུག་
པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རང་གི་དོན་ལ་མོས་པ་ནི་
གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཆད་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་བར་ཆད་དང་
བཅས་པ། གསུམ་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་འདིའི་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་པ་
རོལ་བྱིན་པ་ལ། མོས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་ནི། དགུ་ཆོན་གསུམ་གྱིས་
བསྟོད་པ་དང་། བཀྱར་བ་དང་ནི་བསྐྱེད་པར་འདོད། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསྟོད་པའི་ཆད་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་གསྐྱའི་
ལྷ་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གདུང་གིས་བཀའ་བ་གང་ཡིན་པ་
དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཆ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་འདམ་དུ་
སྦྱལ་ན་འདི་ཉིད་ལོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྲིས་ཤིང་སྐྱེགས་བཅས་

དུ་བགྱིས་ཏེ་གཞན་ལ་སྦྲེལ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྤྱིན་པ་སོ་བསོད་
ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་
བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་བྱང་དུ་སོང་སྟེ། བཤད་ཅིང་བསྟན་ན་བསོད་ནམས་ཤས་ཆེར་
འཕེལ་ཏེ། དེ་ནི་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བསམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་
འཛོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་འཛམ་བྱ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དགེ་བ་བརྩེའི་ལས་ཀྱི་
ལམ་ལ་བཀོད་པའི་བསོད་ནམས་པས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ཏེ། རྣམ་པར་
སྟོལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྟོལ་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །བཞི་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་ལ་ན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བྱ་ལ་
ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་
སྤྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བྱ་ལ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་ནི་དེ་བཞིན་
དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་བཀོད་ན་ཞེས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་རང་བྱུང་ལྟ་བུ་ལ་
བཞག་ན་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ནི་འཛམ་བྱ་གླིང་གི་སེམས་
ཅན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་བཀོད་པ་བས་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་སྒྲ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ལྟ་བུ་ལ་བཞག་ན་དེ་བསོད་ནམས་ཆེས་
མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །

དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་དོན་དུ་

ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་གི་ཚུ་ལ་ནི་སངས་རྒྱུ་གི་རིགས་
སོ། །བསྟོན་པ་ཆ་དགུ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་འཛམ་གྱི་སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཞག་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་བསྟོན་པའི་ཆ་དགུ་པ་ཡིན་ནོ། །

བཀྲར་བ་ཡང་ཆ་དགུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བཀྲར་བ་དང་པོ་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འཛམ་གྱི་སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་
འབྲས་བུ་ལ་བཞག་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་བཞིན་
དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་བཞག་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
ནི་དེ་བཞིན་དུ་རང་བྱུང་རྩལ་ལ་བཞག་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །བཞི་པ་ནི་གཞན་ཡང་འཛམ་གྱི་སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་
བརྩེའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་པས་སྟེགས་བམ་ལ་
བྲིས་ནས་གཞན་ལ་བྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་
མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྩལ་ལ་གཉིས་སུ་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་གཉིས་
པར་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལྟོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་འཛིན་པ་
དང་འཆང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ནི་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་དོན་དེ་སྟོན་པས་བསོད་
ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་ནི་ཡང་དོན་དང་
ལྔ་པ་ཡི་གེ་དང་ལྔ་པར་བསྟན་པ་ལས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་བསོད་

ནམས་ཆེས་འཕེལ་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ནི་ཡང་ཕྱོགས་
བཅུའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནམ་འཛོའི་བར་དུ་བདེ་
བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིམ་གྱོར་བྱས་པ་བས། འདི་ཉིད་དོན་དང་། ཡི་གེ་
མ་རྟོར་བར་འཆད་ཅིང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་རྟེ། དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ནི་འདི་ལས་ངེས་པར་འཁྲུངས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་ནི་ཡང་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གཞལ་དུ་མེད་པར་སྦྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བས་ལྟར་བཅོས་པ་ལས་བསྒྲོག་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་མི་དཔྱིགས་པའི་ཚུལ་དུ་སྦྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཀྲར་བའི་ཆ་དགུ་པ་ནི་ཡང་འཛམ་
བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེའི་ཞིང་
གསལ་གྱི་ལྷ་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྗེ་སྟེད་ཡོད་པ་
རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས། སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་སྒྲུབ་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་འདྲིན་དུ་བཅུག་ཅིང་ཕྱིར་མི་སྟོག་
པའི་ས་ལ་བཞག་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །བཀྲར་བའི་ཆ་རྣམས་དགུ་པོ་བཤད་བྱིན་ཏོ། །

ད་ནི་བསྐྱགས་པའི་ཆ་རྣམས་པ་དགུ་པོ་བརྫོད་པར་བྱའོ་དེ་ལ་བསྐྱགས་པའི་
ཆ་དང་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་སྟེད་ཅིག་ཁོ་ན་ལན་ཅིག་

ཕྱིར་ཁོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་སྟེང་ཅིག་ཁོ་ན་ཕྱིར་མི་ཁོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་
བཀོད་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་སྟེང་ཅིག་ཁོ་ན་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་སྟེང་ཁོ་ན་རང་བྱུང་
རྒྱལ་ལ་བཀོད་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི་ཡང་འཛམ་བུའི་
སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཡང་དག་
པར་བཀོད་པ་བས། སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་ལ་བཀོད་པ་
བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་ནི་
དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་བཞི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་ལ་བཀོད་པ་བས་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་ལ་བཀོད་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ནི་
དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གཉིས་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་པ་དང་། ལྷོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད་པ་བས་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཅུགས་པའི་ཆ་དགུ་པ་ནི། ཡང་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ནས་བརྒྱལ་བ་ཉེ། ལྷོགས་
བཅུའི་ལྷོགས་རེ་རེ་ཞིང་གསྐྱའི་སྤྱིང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་ལ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དེ་རྣམས་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཕྲིད་པའི་ཆེན་པོ་གང་

ཡང་རུང་བ་མངོན་པར་ཤེས་བ་ལྟར་བ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
བ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོབ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་
བསྐྱགས་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་པ་ལ་
སོགས་པ་འདི་དག་ནི་དོན་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆའི་མཆན་
ཉིད་ཡིན་གྱི། རིག་བྱེད་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བརྟུན་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལྟར་དོན་བརྟུན་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་
ཆད་བྱེད་དང་བཞི་པའི་ཨོ་ནི་བཀྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྟུན་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་
ནི་སྒྲིམ་ཆངས་པ་ནི་དམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བཀྱར་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་
ན། འདིར་ནི་རི་རྒྱུད་དུ་བརྟུན་པའི་རྟོགས་པའི་ཆ་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བསྐྱགས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་ཆོག་གི་རིག་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ང་སྒྲིམ་སྟེ། མར་ལྟ་བུའི་
ཆོག་རྗེས་སུ་བརྟུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟུན་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་སྒྲར་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན། འདིར་ནི་
ཆ་དགུ་པའི་རྟོགས་པའི་མཆན་ཉིད་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆ་ནི་ཡན་ལག་སྟེ་ཆ་ཤས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མདོ་
གཞན་གྱི་སྒྲིང་གཞི་དེ་དང་དེ་དག་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་བཀྱར་ལ་
བསྐྱགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་

འཕྲུག་པ་འགྲུག་བཞི་ཡིན་ནོ། །མོས་བཞི་ཡིན་པ་བྱེད་བཞི་དང་། བསྟོན་བཞི་དང་།
བཀྲུས་བཞི་དང་། བསྟུགས་བཞི་བཞི་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཉི་ཡོངས་སུ་བསྟོན་བཞི་ཡིན་པ་བྱེད་བཞི་ཡིན་པ་སྟེ།
ཡོངས་སུ་བསྟོན་བཞི་དང་པར་ཅན། །དེ་ཉི་བྱེད་བཞི་མཆོག་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཉི་དམིགས་མེད་རྣམས་པར་ཅན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཆོག་ཉིད་
དོ། །དཔེན་དང་སངས་རྒྱས་བསྟོན་རྣམས་ཆོག་སྟེ། །རང་བཞིན་བྱེད་
བཞི་སྟོན་ཡུལ་ཅན། །ཐབས་བཅས་མཆོག་མེད་བཞི་དང་། །སངས་
རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །ཁམས་གསུམ་གཏོགས་བཞི་ཡིན་
དང་། །རྒྱུད་དང་འབྲེང་དང་ཆེན་པོ་ཡི། །བསྟོན་བཞི་གཞན་ཉི་རྣམས་
གསུམ། །བསྟོན་རྣམས་ཆེ་འབྲུང་བདག་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསྟོན་བཞི་དང་པར་ཅི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉན་
ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་བཞི་བསྟོན་རྣམས་
བྱེད་བཞི་དངོས་པོ་རྣམས་ལས་བྱེད་རྒྱུ་ལས་ཐམས་ཅད་པར་ཅི་མེད་པོ་ལྟ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་བཞི་བྱེད་རྒྱུ་ཏུ་མི་དམིགས་བཞི་རྒྱུ་ལྱིས་
ཡོངས་སུ་བསྟོན་བཞི་འདི་ཉིད་རབ་ཅེས་བྱའོ། །དམ་བཞི་ཞེས་བྱའོ། །གཙོ་བོ་ཞེས་
བྱའོ་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་བཞི་གང་གསུངས་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རབ་ཅེས་བྱེད་བཞི་
རབ་རྣམས་བཞི་གཉིས་ཏེ། བསྟོན་བཞི་དང་ལྷན་བཞི་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཞི་གྲུར་བཞི་དང་།
གཉིས་བཞི་མེད་བཞི་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཉིས་བཞི་དང་བྲལ་བ་གཙོ་བོར་གྲུར་བཞི་དོ། །དེ་
ལ་དམ་བཞི་གྲུར་བཞི་རབ་ཉིད་ཉི་རྣམས་བཞི་གཉིས་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་བཞི་མཆོག་

ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཉམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་དུ་བྱིན་པ་དང་། ལྷག་པ་མེད་པས་གོང་ན་མེད་པ་སྟེ། ཚིག་བདུན་གྱིས་དེའི་བྱད་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པས་སོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་བྱད་པ་ནི་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་སྟོན་པར་བྱད་པས་རྒྱུར་གྱུར་པས་ན་མཉམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་ན་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རང་དང་གཞན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ནི། རྟོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་གནས་པའི་བར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཡུང་པོ་རྣམས་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྟོས་ཏེ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་ཡོངས་སུ་བསྟོས་ནས་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།

དངོས་པོ་དང་། དམིགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྷན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་སེམས་ནི་ཟད་ཅིང་འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མི་དམིགས་

པའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ལེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ནི་རིགས་སོ། །དམིགས་པ་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སེམས་ནི་འཇིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བསོད་ནམས་བྱ་བའི་
དངོས་པོ་ནི་སེམས་པའོ། །ཟད་པ་ནི་བསགས་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པས་
སོ། །འགགས་པ་ནི་རྒྱུ་ཀྱིས་འཇིག་པས་སོ། །བྲལ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་
པས་སོ། །རྣམ་པར་གྱུར་པ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་འཇིག་པས་སོ། །ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ནི། སེམས་གང་གིས་ཡོངས་སུ་
བསྟོན་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱར་ཞེ་ན། དེ་ནི་
འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དབེན་པའི་གནས་སུ་བསྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོས་
བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་འདུ་བ་བ་དེ་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པས་
དབེན་པར་ཤེས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་དབེན་པར་ཤེས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་རང་བཞིན་
བྲན་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་རིགས་གང་
དག་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་

དངོས་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བར་བྱེད་པ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་ནི། འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མཚན་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་ནི། ཁ་ཟས་དུག་དང་བཅས་པའི་དཔེས་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་ནི། དུག་ཅན་ཟུག་རྩ་ཅན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་བསྟོར་བ་ནི། རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟར་འདས་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ན་མེད་པས་མཐུན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་ནི། གཞན་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་གཟུགས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་ཆུད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྟོར་བ་ཡང་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་ནམས་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཆུང་དུ་ནི་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལས་ནས་བརྩམས་ཏེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ། ལྟོང་གསུམ་གྱི་ལྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དཔེས་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་འདི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོར་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་

གསུངས་པའོ། །འབྲིང་ནི་ཡང་དེ་སྟེང་ཅིག་ཁོ་ན་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ནས། དག་
བཅོམ་པར་གྱུར་པ་ལ་བཀྱར་སྟེ་དང་། མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པའི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་དཔེས། བསོད་ནམས་འདི་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་སྟེང་ཁོ་ན་རྒྱན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་པ་ལ་སྟོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་
ནམས་རེ་རེས་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔེས་མི་དམིགས་པར་ཡོངས་སུ་
བསྟོ་བའི་བསོད་ནམས་སྤྲུལ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་
མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །དགོ་བའི་རྩ་ལ་ཡི་རང་
བ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་བྱེད་བ། །སྟོམ་པ་ཡིན་པ་འདིར་བཛྲོད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་བ་རབ་དུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པས་མི་
དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་རྒྱན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་འབྱུང་ཁུངས་དག་ནས་གསེར་གྱི་
གར་བྱ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་
ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་གསེར་མགར་གྱི་རྒྱན་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་དོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་རང་
དང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་བྱ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་འཛོལ་བོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་
པའི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཟག་པ་མེད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བའི་དབང་དུ་མངོན་ནས།

དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད། །ཀྱན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད། །ཆོས་
རྣམས་དམིགས་པ་མེད་པར་ནི། །གཏོད་པར་བྱེད་པ་དོན་ཆེན་ཉིད། །

ཅས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་ན་སྤང་བར་བབྱིད་པའོ། །ཞེས་
བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་
པ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །མཆོག་ཉིད་ནི་དཔུས་
ལོང་མང་པོའི་དབུས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མེད་
པར་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་
ཁྱེར་ཆེན་པོར་འགྲོ་བའི་རྒྱས་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ནི། གཟུགས་མངོན་པར་
སྐྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་

པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ནི། དགེ་བའི་ཚོས་སྤྱང་ན་ལས་
འདས་པའི་བར་རྣམས་གང་ཡང་གཏོང་བར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གངས་སུ་འགྲོ་བའི་བར་དང་།

དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཉི་
བར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མིང་ཇི་ལྟ་བ་དང་མཚན་མ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་གཏོང་བར་
བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མིང་ནི་མིང་ཏུ་
བཏགས་པའོ། །མཚན་མ་ནི་དེ་འདྲུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལོ། །གཏོང་བ་ནི་གཏོང་བ་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་ལས་རིང་ཏུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་
གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཏུ་མི་དམིགས་པས་དེས་
སོ་སོར་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཏུ་ཆེ་བ་དང་རྒྱང་བར་བྱེད་པ་བཀག་པ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་སྟོབས་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ཆེན་པོ་སྟོབས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་སྟོབས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཞིག་འདིའི་རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ་ཏུ་བརྗོད་ལ། བརྗོག་པའི་རྒྱ་འདར་རྣམ་པ་བཞིར་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་
ལྟར།

སངས་རྒྱུ་སྟོབས་དང་སྦྱིན་སོགས་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་

ཡིན་པ། །འདི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་དག་ཡིན། །ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་
རྒྱ་དག་ནི། །བདུད་ཀྱི་ཐེབས་ཀྱིས་རོན་པ་དང་། །ཟབ་པའི་ཆོས་ལ་
མ་སོས་དང་། །ལུང་པོ་ལ་སོགས་མངོན་ཞེན་དང་། །སྤྲིག་པའི་སྤྲོགས་
པོས་ཡོངས་ཐེན་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྷ་
རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྲོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོད་
མེད་གངས་མེད་པ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ནས་འདིར་འོངས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་
དག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་
ཁྲག་ཁྲིག་གངས་མེད་ཆོད་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྤྲིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་
སྐྱད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་
ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ནི་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་བརྩམས་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱོར་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་ལས་ནི། རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་
གང་དག་གིས་རི་སྤྲོད་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟོམས་ལ། དེའང་
དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་བསྟོམས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་

ཏེ། དྲག་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ཏུས་རིང་སོར་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཆེན་
 བོ་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྤྱག་བཟུལ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཉེ་བར་བསྟན་
 བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དྲག་པ་ནི་ལྷག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱུན་མི་
 འཆད་པ་ནི་ཏྲག་ཏུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སྤྱག་བཟུལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ།
 དེ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ལས་བསྒྲོག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་ཡིན་
 ནོ། །ཡང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འདིའི་རྒྱ་རྣམ་པ་བཞིའི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས། བདུད་ཀྱི་
 བྱེན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་། བྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་
 ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྤེག་པའི་གྲོགས་སོས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་ནི་དེའི་རྒྱ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་གསུམ་
 དང་བསྒྲོག་པའི་རྒྱ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

དེ་ལས་ཀྱང་རེ་ཞིག་རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱིར་བཟོད་དེ། དེ་ནས་བྱུང་པར་ཀྱི་
 དོན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱི་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །

འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །དག་པ་ཉིད་དེ་གང་གི་
 བྱིར། །དེ་གཉིས་ཐད་མ་ཡིན་ཞིང་། །གཅད་ཏུ་མེད་པས་དག་པར་
 བཟོད། །

ཅས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་
 བ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་དེ་དག་གཉིས་སུ་བྱར་
 མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེར་མེད་གཅད་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་

རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པའི་དགེ་
སྦྱོང་གི་འབྲས་བྱ་དེ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཉིས་
སུ་མེད་པའི་དོན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་སུ་
བྱར་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལྡེས་པོར་དགོངས་པ་གཉིས་སུ་བྱར་མི་རུས་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེར་མེད་གཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དབྱེ་བ་ནི་
མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ། །གཅད་པ་ནི་སོ་སོ་ཐ་དད་པར་ཡན་ལག་སོ་
སོར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱི་བཤད་ཟིན་ནས་ཁྱད་པར་བཟོད་པ་
ནི། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་བྱ་དང་། རྒྱལ་
སྤུས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱུས་རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ། །ཞེས་བྱ་བ་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
ནི། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྱད་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་དག་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་དབྱེར་མེད་གཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྟོན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་
དག་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སློབ་པའི་སྟོན་གཅིག་
རྣམ་པར་དག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་

བ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།
མ་རིག་པ་རྣམ་པར་དག་པས་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམ་པར་
དག་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་དག་གཉིས་
སྟུ་མེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
དག་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མཐའ་ནི་
ཆའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། ཏུས་ཀྱི་མཐའོ། །དེ་ལ་
ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོའི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་བྱིར་
དང་། ཉག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་བརྟེས་པས་ཏུས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཏེ། མཐའ་ལས་བཀྲལ་བ་དང་མཐའ་ལས་ཤིན་ཏུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །

མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བརྫོད་ལ། དེ་ལ་ཡོད་པས་ན་
ཤིན་ཏུ་བའོ། །དེ་འདྲ་འདྲིད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། གཟུགས་
མེད་པའི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ས་དགུ་པོ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགུའི་གཉེན་པོ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་རྒྱུང་
དུའི་རྒྱུང་དུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དགུར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རི་ལྟ་བ་

དང་ཇི་སྟེན་པ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ལ་ཡང་བྱར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཁྱེ་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར།

ས་དགྲུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་ཀྱི་མ་ཡི། །གཉེན་པོ་
ཆུང་དུ་འཛིན་ཆུང་དུ་ལ། །སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ལམ་ཆུང་དུ་འཛིན་ཆུང་དུ་འཛིན་པ་ནི། རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་གཟུགས་རྣམས་པར་དག་པ། གཟུགས་རྣམས་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ནས། རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐའ་ཉིད་རྣམས་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆུང་དུ་འཛིན་པ་ནི། རབ་
འབྱོར་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཟུགས་རྣམས་པར་
དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆུང་དུ་འཛིན་པ་ནི།
རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་རྣམས་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་
བྱས་རྣམས་པར་དག་པ་འོ། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
འདས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་འོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་པར་དག་པ་འདི་ནི་ཟབ་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་བྱ་གཟུགས་རྣམས་པར་དག་པའི་སྤྱིར། རྣམས་པར་དག་པ་ཟབ་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་འབྲིང་ནི། བཅོམ་
ལྷན་འདས་རྣམས་པར་དག་པ་ནི་སྤྱིར་བར་གྱུར་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་བྱ་

ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་དག་པ་སྒྲུང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཉིང་མཆོམས་
སྦྱོར་བ་མ་མཆིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་གཟུགས་ལ་འཕོ་བ་མེད་ཅིང་
ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་ཚུང་དུ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་མཆིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་འབྲིང་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམ་
པར་དག་པ་ནི། ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མ་མཆིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
ལྷ་རིའི་བྱ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
གང་གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་
རྣམ་པར་དག་པ་ནི། མངོན་པར་མ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་ཤིན་ཏུ་
མངོན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་།
གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྦྱེ་བ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་

ཁམས་གསུམ་པོའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ལྷན་པར་དག་པ་མི་སྐྱེའོ་
ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འཇལ་བྱེད་དང་གཞལ་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལྷན་པར་དག་པ་ནི་འཆོལ་བ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
ཤུ་རིའི་བྱ་ཆོས་ལྷན་པ་བཅས་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་
དང་ཆོར་བ་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་
ལྷན་པར་དང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ལྷན་ཀ་སྤངས་བྱ་བས། །ལམ་ནི་འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་
དག །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི། །གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་གཉིས་སུ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་གཉེན་པོ་ནི་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པ་
ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ལྷན་
པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་སྤྲོད་པར་ཡང་མི་བབྱིད་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། ཤུ་རིའི་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཆོགས་ལ་འབད་བས་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་སྤྲུམ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྷན་པར་དག་པ་ནི་ཆོས་འགའ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པར་མི་བབྱིད་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཤུ་རིའི་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་
གཟུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐོབ་པ་འཕམ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན།
བཅོམ་ལྡན་འདས་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཐོབ་པ་མ་མཆིས་མཛོན་པར་རྟོགས་
པ་མ་མཆིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཉི་བར་གཟུང་ནས།
རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བས་
སྐབས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། མོག་
མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །

སྟོབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་དག་དང་། །འདི་དང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་
གྱིས། །པན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་པ་
དང་། །བསྟོད་དང་བཀྱར་དང་བསྐྱགས་པ་དང་། །བསྟོད་རྗེས་སུ་
ཡི་རང་བ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲ་མེད་དག །སྒྲུབ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པ་
ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་བསྟོམ་པའི་ལམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །

ཅེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་འདིར་འདས་ཟེན་པའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་པར་བལྟ་
བར་བྱའོ། །རྣམ་གངས་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་པ་བརྟུ་བྱུག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་
པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་ལ་གདམས་པར་བགྱེདོ། །རྗེས་སུ་བསྟན་པར་བགྱེདོ། །ལེན་
དུ་གཞུག་པར་བགྱེདོ། །ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བགྱེདོ། །གཟེངས་བསྟོད་པར་

བགྱིའོ། །ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བགྱིའོ། །ངེས་པར་གཞུག་པར་བགྱིའོ། །རབ་
ཏུ་གནས་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དང་པོ་འདི་ལྟར་བྱ་བ་
ཡིན་རྟོ། །

ཞེས་བྱ་བར་ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་
བྱེད་པ་དང་། བག་མེད་པ་རྣམས་ཆོས་འདི་ལ་མོས་པར་བྱེད་པ་དང་། མྱོངས་པ་
རྣམས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བཙུན་པ་ཞན་པ་རྣམས་སྟོོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞན་
པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་མགུ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་ལ་ངེས་པར་སྟོོར་བ་དང་།
དེ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོག་བརྒྱད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
རིག་པར་བྱའོ། །རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་འཛིན་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་སྤངས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པར། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་འདི་
ལྟར་ཟབ་པ། འདི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། འདི་ལྟར་རྟོག་གའི་སྟོོད་ཡུལ་
མ་ཡིན་པ། འདི་ལྟར་སྤྲ་བ། འདི་ལྟར་ཞིབ་པ། འདི་ལྟར་བལྟ་དགའ་བ། འདི་ལྟར་
རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་དགའ་བ། འདི་ལྟར་གྲུ་ལོམ་པ། འདི་ལྟར་འཕགས་པ་ལ་རུས་
པ་ཡོད་པ། འདི་ལྟར་མཁས་ཤིང་མཛེངས་པས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ལེན་པར་བྱེད་པ་སུ་དག་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞེས་གང་བརྗོད་
པ་དེ་ལ་སྟོོ་སྟུར་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་དང་།

སེམས་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་འབྱོར་གྱི་
ཆོས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་གི་ལས་འདས་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་
གྱི་ངོ་བོ་སྤྲ་བ་ཉིད་དང་། རིགས་ནས་བརྒྱུ་མས་ཉེ་ཆོས་ཀྱི་སྟོོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལམ་

བར་ཆད་མེད་པ་དང་། བལྟ་བར་བྱ་བ་དང་། མཐོང་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
མེད་པ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོག་གིས་ཀྱང་དོན་དེ་ཐོབ་པར་མི་རུས་པ་ཉིད་དང་།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་འབྲས་བྱ་ཅན་ཉིད་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོག་དགུ་པོ་རྣམས་
གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །

ཆོག་བཅུ་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་
འདིར་དེ་ལྟར་ཆོས་འགའ་ཡང་མ་བཤད་མ་བསྟན་མ་བརྗོད་པ་དེ་ཁོ་ན་འདིར་ལེན་
པར་བྱེད་པ་སྤངས་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། དེ་
གཉིས་གཤམས་ཆོག་གསུམ་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཀྱར་བའི་ཆ་ལྡན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། ཀྲི་ཤི་ཀ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དོན་སྟོན་པ་དང་། འཆད་པ་དང་།
རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་
དང་། རབ་དུ་དབྱེ་བའི་མཆན་ཉིད་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་གདུལ་བྱ་དེ་ལྟ་
བ་བཞིན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། དེའི་ཁར་འཇུག་པ་ལ་མཁས་པའི་སློ་ནས་ཆོག་
བཞི་པོ་རྣམས་རིམ་བཞི་ལྟ་བ་བཞིན་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་
དུ་བྱིན་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་གང་གིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་
མཐོང་གི།

གཉིས་སུ་ནི་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མཆན་མར་མ་ཡིན་མཆན་མ་མེད་
པར་ཡང་མ་ཡིན། འོང་བར་མ་ཡིན་འགོ་བར་མ་ཡིན་པ་དང་། བསལ་བར་མ་ཡིན་
བཞག་པར་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་

བར་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེ་བར་མ་ཡིན་ལག་ག་བར་མ་ཡིན་པ་དང་། ལེན་བར་མ་
ཡིན་འདོར་བར་མ་ཡིན་པ་དང་། གནས་བར་མ་ཡིན་མི་གནས་བར་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཡང་དག་བར་མ་ཡིན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་བར་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷན་བར་མ་
ཡིན་མི་ལྷན་བར་མ་ཡིན་པ་དང་།

བག་ཅམ་མ་ཡིན་བག་ཅམ་མ་ཡིན་བར་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆ་སོ་སོ་མ་ཡིན་
ཆ་སོ་སོ་ཡིན་བར་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་བར་མ་
ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་བར་མ་ཡིན་པ་དང་།
ཡང་དག་པའི་མཐའ་མ་ཡིན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་བར་མཐོང་
བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱེད་པ་སོ་དང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བཀག་པ་རྗེས་སྤྱེས་
བ་དང་། འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་བཀག་པ་དང་། མི་མ་སྤྲོད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་གཉེན་སོ་
དག་སེལ་བ་དང་། ལེན་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་
དག་པན་ཚུན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པ་
དང་། ལྷ་བས་བྱས་པའི་ལེན་པ་དང་། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོར་བ་མེད་པ་དང་།
རིགས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གནས་དངོས་སོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་མི་གནས་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་བདེན་པ་དང་བརྟུན་པ་མ་
ཡིན་པ་དང་། ཆོག་པ་པའི་ལྷན་པ་དང་ལྷན་པ་མེད་པ་ལས་འདས་པ་དང་།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
སྤྱོད་པ་གཅིག་དང་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། རིགས་
སོ་སོའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆར་བྱར་མེད་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཆོས་

འཕགས་པ་འཇིག་ཟེལ་གྱི་དབྱེ་བས་པན་ཚུན་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པར་མི་
འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཁོན་བཞིན་དུ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་
མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་རྒྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་རོ་གཅིག་པ་
ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་ཁྲད་པར་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
མཚན་མར་མ་ཡིན་མཚན་མ་མེད་པར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་
བྱུང་བཅུ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཆོག་བཤད་པ་མ་བྱས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོན་
བྱུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་
པར་འོས་ཏེ། ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་ནི་གཞུང་ལྷུ་བའི་སྒྲོན་སྒྲངས་པའི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་
ཉི་བར་བསྟན་པར་སྒྲུངས་མ་བསྐྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མན་
ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། ལམ་ཤེས་པའི་སྐབས་
མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེ་ལུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་
ཉིད་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

སྐབས་གསུམ་པའི་ཉི་མེ་ལྷང་བ།

ད་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་འཁོར་བ་དང་
ཐུངས་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་ཚུ་རོལ་བྱི་མཐའ་མ་ལགས་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་
དུའང་མི་དམིགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཤིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་འཁོར་བ་དང་ཐུངས་ལས་འདས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་དམིགས་
པ་བཀག་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་དམིགས་པའང་གང་གི་ཕྱིར།

དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པར་
འདོད། །

ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་པའི་ཚོས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཐབས་མི་
མཁས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་
པར་བགྱིད་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་འདོར་བར་འགྱུར། རིང་དུ་

བྱེད་པར་འགྱུར་རྒྱུ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དང་ཕྱི་མའི་ཆེ་ལ་སྟོན་
ནས་ཆོག་གཉིས་སོ། །ཐབས་མ་ཡིན་པ་འདྲ་གང་ཞེ་ན།

དེ་ནི་མཆོན་མར་དམིགས་སྟོན་ནས། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། རབ་འབྱུར་མིང་ལས་ཀྱང་ཆགས་སོ། །རབ་འབྱུར་
མཆོན་ལས་ཀྱང་ཆགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱུར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
མཆོན་མ་མེད་པ་མིང་མེད་པའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས། །ཡང་དག་དགེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་
ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་། ལེགས་པར་མཐར་ཐུང་བའི་བར་ནི་རོ་མཆོར་རོ་ཞེས་
བྱ་བས། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཉི་ཆེ་བ་དང་བརྗོད་པས་མཐར་ཐུག་
པར་སོང་བ་དེ་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ལེགས་པར་མཐར་ཐུང་བར་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི།

གཟུགས་སོགས་ཐུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །དུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་
ཆོས་རྣམས་དང་། །སྤྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །སྟོང་
པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །

ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལ། ཐབས་མི་མཁས་པས་དེ་གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་
བར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྗོད་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།

འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། བརྩོམ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ནས་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་སྦྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ཆགས་པའོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་ནི།

ལྷོན་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། །

ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཅིའི་བྱ་སྐབས་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི་འདི་སྣམ་ཏུ་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། བདག་གིས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་
 བར་བྱའོ་སྣམ་ཏུ་སེམས་པ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐམས་ཅད་སྟོང་
 པ་ཉིད་གི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མི་
 མཐུན་པའི་སྟོགས་གསུངས་པ་ནི། ཀློག་གི་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོགས་
 པ་པའི་རིགས་གི་བྱའམ་རིགས་གི་བྱ་མོ་སེམས་སྟུ་ཤེས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
 བརྒྱུམས་ཏེ། ཆགས་པ་དེ་དག་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ན་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་
 རབ་གི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྟོང་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་
 རྣམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གི་བར་གི་རང་བཞིན་ཡོངས་སྟུ་བསྟོ་བར་
 མི་རུས་སོ། །གཉེན་པོ་ནི།

གཞན་དག་དེ་ལ་སྒྱུར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་
པས། །

ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་ང་རྒྱལ་བཀག་པ་སྟོན་པ་ལ་
སོགས་པས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པའི་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་པས་གང་།

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཞུས་
པ་དང་། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དང་། ཡང་དག་
པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་
དགའ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་སྐྱར་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་།

རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཆགས་པ་སྒྲ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དང་། དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་རྣམས་ནི་ཆགས་པ་
སྒྲ་མོ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ཆགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་གང་གི་
ཕྱིར།

ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །དཔེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་ཟབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
དཔེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ངེ་
ལྟར་ན་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཆོས་རྣམས་རང་ཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྟོང་བ་
ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་

གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་གཅིག་ཏུ་བྱུང་དོ། །ཚེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་དོན་ཅན་གྱི་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཟད་བཅིང་ནི་གང་གི་ཕྱིར། །མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། །དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། དེས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཀག་པས་ན་དེ་གཞུགས་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར།

གཞུགས་ལ་སོགས་པར་མི་ཤེས་ཕྱིར། །དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་བར་འདོད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འདིའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཉིད་ཤེས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན།

དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལྷགས་ལ། །མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོ་དག །རྣམ་པར་བྱེ་བ་མ་ལུས་པ། །རྗེ་སྐད་བཤད་པ་འདིར་ཤེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་སྐྱོར་བ་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་བརྩུར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར།
གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། དེ་མ་རྟོགས་དང་རབ་
རྟོགས་དང་། དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ། སྐྱོད་པ་བཀག་པས་
སྐྱོར་བ་དང་། མི་འགྱུར་བྱེད་པོ་མིན་ཉིད་དང་། སྐྱོར་བ་བཀག་པ་
རྣམ་གསུམ་དང་། སྐལ་བ་རྩི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། འབྲས་ཡོད་
འདོད་པའི་དེ་དང་ནི། གཞན་ལ་རག་ལས་མིན་གང་དང་། སྐྱར་བ་
རྣམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོར་བ་ནི།
གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སྐྱོད་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་སྐྱོད་པ་བཀག་
པ་དང་། སྐྱོད་པ་དེ་རྗེས་སུ་གནང་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོར་བ་ནི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོད་པ་བཀག་
པས་སྒྲ་མ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱོར་བ་ནི། གཞན་
ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་

སྒྲོང་བ་བཀག་པ་ནི་སྤྲུལ་བ་ཞིན་ཏེ། དེ་ཅི་འདྲི་བྱེད་ཞེ་ན། འདི་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་
མ་རྒྱུགས་པ་ཉིད་ལ་དེ་ནི་ཁོ་ལོ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒྲོང་བ་ནི། ཡང་དེ་རྣམས་ལ་
མ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ནི་སྤྲུལ་བ་ཞིན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྒྲོང་བ་ནི། སྒྲོང་བ་དེ་ནམ་མཁའ་འདི་བསྐྱབས་པ་འཕམ་
བསྐྱབས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་དང་འདྲ་བ་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་བསྐྱབས་པ་དང་མ་
བསྐྱབས་པ་དག་གིས་འཕེལ་བ་དང་འགྲིལ་བ་མེད་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་ཆོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་
པའི་བྱེད་བསྐྱབས་པ་ཉིད་དེར་འཕེལ་བ་འཕམ་ཡོངས་སུ་འགྲིལ་བ་ཡིན་ཀྱི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་ལོ། །བྱེད་པ་པོའི་སྒྲོང་བ་ནི། སྒྲོང་བ་དེ་ནི་སྒྲུ་
མའི་སྒྲུས་བྱ་བསྐྱབས་པ་འཕམ་བསྐྱབས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་དག་གིས་རྗེས་སུ་
ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་པ་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་དེ་བསྐྱབས་པ་དང་མ་བསྐྱབས་པ་དག་
གིས་འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འགྲིལ་བ་མེད་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱ་
དགའ་བའི་སྒྲོང་བ་ནི་བྱ་དགའ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་ཉིད་དོ། །ཆེད་དུ་དགའ་བ་ཉིད་ནི་
རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་གང་དག་དེ་ལ་སྒྲོང་བར་
འདོད་པ་དེ་དག་ནི་རྣམས་མཁའ་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲོང་བ་བྱ་དགའ་བ་ཉིད་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། གང་དག་དེ་ལ་འབད་བར་
འདོད་པ་དེ་དག་ནི་རྣམས་མཁའ་བར་སྤང་ལ་འདེགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་
བྱ་དགའ་བ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་གང་དག་དེ་ལ་རྩོལ་བར་འདོད་པ་

དེ་དག་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རྩེ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱར་ཞེན།
སྤྱོད་པ་བརྩེ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདྲ་བར་མཛད་ཀྱང་སེམས་
ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་འགྲིབ་པ་འཕྲ་གང་པ་མེད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲས་བྱ་ཡོད་པའི་སྐྱོར་བ་ནི། གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་དགེ་སྦྱོར་གཅིག་
 ཅེས་མིང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ཚོགས་པ་ཉི་ཤེར་བཀོད་པས་
 དཔེར་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་གིས་ཀྱང་སྐལ་བ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་ཚོགས་པ་ཐོབ་
 བར་སྟོན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མི་འགྲོ་པའི་སྐྱོར་
 བ་ནི། བརྒྱ་ཁྱིན་གྱིས་བསྐྱར་བ་དང་། བསྐྱབ་པར་ཁས་ཐུངས་པ་ནི། སྐྱུ་མ་དང་།
 སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེགས་གྱི་བྱའམ་དེགས་གྱི་བྱ་མོ་སྐྱར་བ་ལ་སོགས་
 པ་བྱེད་པར་སེམས་པ་དེ་ནི་བསམས་པ་སྟར་མི་འགྲུབ་ཅིང་དུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་
 དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་བདུན་དུ་སྐྱར་བའི་ཤེས་པའི་
 སྐྱོར་བ་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། མཉན་དུ་ཚོགས་པ་དང་། དགལ་བ་དང་།
 རྒྱུན་དང་། མི་འཕྲོ་བ་རྟེན་མེད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པར་སྐྱར་བ་རྣམས་གྱིས་
 ཚོས་རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་བྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་
 ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དཔའི་དོན་འཐད་པར་བྱས་པས་གང་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོར་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མེད་པ། རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཞེས། གཟུགས་
རྣམས་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ཀྱིས་རྣམས་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་
བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བར་རྣམས་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་རྣམས་སེམས་སུ་
མི་བྱེད་ཅེས་གང་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཐུས་ལྟའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བརྩའི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ཞིང་སངས་
རྒྱས་སྟོང་དང་། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐླལ་བ་བཟང་པོའི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་པ་འདི་ལྟ་བུར་ཆད་པ་དང་ལྷག་པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་བསྟན་པ་རྣམས་སེམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་པས་གང་གསུངས་པས་ནི་
མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས་གཏོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་
མེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་པོར་དགོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདས་
པའི་སངས་རྒྱས་མ་བཟོད་པ་དེ་ནི་དེའི་བསྟན་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །

མ་འོངས་པ་བཟོད་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་
དགོས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །གངས་སྟོང་གི་ངེས་པ་ནི་འཛིག་ཉེན་
ཀྱི་ཁམས་མི་མཛེད་དུ་བསྐླལ་བ་བཟང་པོ་གངས་སྟོང་དུ་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་
ལ་མཁས་པས་གཞན་སྟུབ་པ་དང་དག་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་

ནོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་བདེན་པ་རྣམས། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སྤྱེས་ཤེས་
བ་དང་། །ཤེས་བའི་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །ཀུན་ཤེས་ཚུལ་ལ་
མཐོང་བའི་ལམ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་བའི་
བཟོད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དང་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་ཆོས་
སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་འདས་ཞེས་བྱ་བ་འཕམ་མ་འོངས་ཞེས་བྱ་བ་འཕམ་ད་ལྟར་བྱུང་ཞེས་བྱ་བར་ཆོས་
སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བའི་བར་གཉིན་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པ་ཅན་བཞག་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་བའི་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་གོ་ཞེས་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་ཏེ།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་གོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་
རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རི་སྐད་དུ་བཟོད་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་གཉིས་པོ་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྣམ་པར་ཆོས་སྟོན་པར་རྗེས་སྤྱེས་
གནང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སྤྱེས་ཤེས་བའི་བཟོད་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་

དུ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་རབ་ཏུ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པར་རྒྱུད་གཞན་ལ་དོན་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་བཀག་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་བརྗོད་པ་ནི་རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །

འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣམ་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི། དེ་འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། གློག་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་མིག་གི་ནད་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་ཕྱི་བཞིན་འབྱུང་བར་གྱུར་པ་དང་། འདི་སྟོན་པ་དེར་ཡང་ཆོས་བརྒྱད་དང་།

བཅུ་བཞི་དང་། བཅོ་ལྔ་དག་ལ་བསྟན་པ་ལ་བསོད་ནམས་མང་པོ་འཕེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་ཏུ་ལྷ་རྣམས་མཆོད་པ་དང་རྣམ་པར་ལྟ་བུ་བར་གནས་པའི་འཐད་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་བརྒྱུམས་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ངན་སོང་།

ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་
པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགའ་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི། ཡང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས། པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་སྤྱེ་བའམ། འགག་བའམ། ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་བའམ། རྣམ་པར་བྱང་བའམ། ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དགོ་བའམ། མི་
དགོ་བའམ། འདུས་བྱས་སམ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་
དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དགོ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རིན་
པོ་ཆེ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་
བཟོད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ནི་ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་
གོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་།
རྟགས་དང་། མཚན་མ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོབས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དང་མ་འབྲེལ་པས་མ་གོས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་གལ་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་དེའང་
རྣམ་པར་མི་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཤེས་པས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་
བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོགས་པས་སོ། །མི་དམིགས་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་གཉིས་སུ་དམིགས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་
བ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །མདོའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ།

གཟུགས་ཀྱི་མ་ཡིན་མི་ཀྱང་མིན། །མཐའ་ལས་འདས་དང་རྣམ་དག་
དང་། །མ་སྐྱེས་མ་འགག་ལ་སོགས་དང་། །མཁའ་འབྲུ་ཆགས་པ་
སྤངས་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །དོ་སྤྱོད་ཀྱི་
བརྗོད་མེད་དང་། །གང་བྱིར་འདི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་སྤྱོད་
དུ་མེད་པ་དང་། །དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་
དག་ནད་མི་འབྱུང་། །ངན་སོང་ཆད་དང་འབྲས་བུ་ནི། །མདོན་དུ་བྱ་
ལ་མི་རྟོག་ཉིད། །མཆོན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་དང་། །དངོས་དང་མིང་
དང་གཉིས་སོ་ལ། །ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །ཀྱན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་
ཅིག་མ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་
དང་། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གསུམ་སོ། །འདིས་ནི་གནས་སྐབས་
གསུམ་སོ་དག་རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བའི་འདི་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱེན་པ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། །སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་མས་ཏེ། །འདས་པ་མ་ཡིན། །མ་འོངས་པ་མ་ཡིན། །ད་ལྟར་བྱུང་
བ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པའི་ཆོག་བརྒྱ་དགུས་ལུགས་ལས་བརྒྱུ་པའི་རིམ་བ་
དང་སོ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་གཞི་

ཐམས་ཅད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲོ་དང་ལྡན་པ་དང་། བརྒྱུག་པའི་ཁྲོ་དང་
ལྡན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདི་དང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁམས་གསུམ་ལས་
འདའ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་
པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན།

སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། སེར་སྣ་འདོར་བར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་སྟེར་བར་བྱེད་པ་
མ་ཡིན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གང་གསུངས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཏུ་གཉིས་པ་ལས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པས་བསྐྱེད་པ་མི་མཐུན་པ་དང་གཉིན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་གཏན་ཀྱང་ཏུ་
སྦྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། སོ་སོའི་སྦྱེ་བོའི་ཆོས་
རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ་སོར་སྟེར་བར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན། འདོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་དང་འདུས་མ་
བྱས་ཀྱི་ཁམས་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། འདོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་
མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་གནས་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ངེས་པ་ནི་
གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་

ལ་མངོན་པར་རྟོགས་སོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱུ་ཤིང་མངོན་པར་
རྟོགས་ནས་ཀྱང་གསུངས་པར་མཛད། ལྷོན་པར་མཛད། ལྷོན་པར་འབྲེལ་པར་
མཛད། ལྷོན་པར་འབྲེལ་པར་མཛད།

གསལ་བར་མཛད། ཡང་དག་པར་འཆད་པར་མཛད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་
པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གསུམ་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ལྷོན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་
རྣམས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་དང་བཞད་པའི་ཆོས་དག་གི་རྒྱ་དེ་ཡིན་པར་བརྟེན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྷོན་པ་དང་།
འཆད་པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། འདོགས་པ་དང་། ལྷོན་པར་འབྲེལ་པ་དང་། ལྷོན་
པར་འབྲེལ་པ་དང་། ལྷོན་པ་དང་། གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རབ་དུ་
ལྷོན་པ་གང་ལགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་
བསྐྱུས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱུས་པའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
རང་གི་མཆན་ཉིད་དང་། རབ་དུ་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། མིང་གི་ཆོག་པ་བསྐྱུས་
པ་དང་། ཆོག་དང་དག་རྣམས་པར་གཞག་པ་དང་། དོན་དེ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཉེ་བར་
བྱེད་པ་དང་།

གསལ་བྱ་རྣམས་ཆོས་འདི་ལ་མོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོན་དུ་ཉེ་བར་བྱེད་པ་
དང་། དེ་དག་ཉིད་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱུས་པའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་ཞེན་པར་
བྱ་བ་དང་། བརྟེན་འབྲེལ་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱུས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་ལྷོན་
པ་དང་། བརྟེན་པ་བར་མ་རྣམས་ལ་སྐྱོས་པའི་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་།

བཙོན་འགྲུས་ལྷག་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་མཐའ་དག་ཡང་དག་པར་འཆད་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་རིམ་བཞི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །

ཡང་ཅིའི་དོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ལུན་སྲུང་ཆོགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་
ནས་འདའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ན་འདི་ནི་གཞན་གཙོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་
པའི་བཟོད་པཏོ། །འདི་ག་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། ལམ་གཞན་བྱེད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན།
རིགས་དང་དབང་པོ་དང་ཆོགས་བྱེད་ཞུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་བྱེད་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་མ་
ལུས་པ་འདུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་དའི་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི། རྟོགས་པའི་ཆད་འདི་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྣམ་གངས་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན།

ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྤྱིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་
དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། །ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་
ཉིད། །མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་དང་། །སྦྱོར་དང་དེ་ཡི་
མཉམ་ཉིད་དང་། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་འདྲ་ཀུན་

ཤེས་ཉིད་ཏུ་འདོད། །

ཅེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི། འདིར་རྗེས་སུ་འདས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་
བལྟའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་སྐྱབས་སྦྱོང་པའི་བྱང་པར་གྱི་ལེའུ་མྱེ་
གསུམ་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བཞད་ཟིན་ཏོ། ། །

སྐབས་བཞི་བའི་ཉི་མེད་སྒྲུང་བ།

དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོད་པར་རྫོགས་པ་རྫོགས་པ་བརྫོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པས།

གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ནི་གཞི་ཤེས་པ་ལོ། །བྱེ་
བྲག་ནི་མི་མ་སྐྱུན་པའི་སྤྱོད་པ་གང་གི་གཉེན་པོ་འཇམ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
དཔེར་ན་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ལོ། །གཉེན་པོའི་
སྤྱོད་པ་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས།

ཀུན་མཐུན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱིས་ །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་
པ་བཞི་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་པ་
གང་ལ་རྣམ་པ་རྗེ་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་པས་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
དབང་དུ་མཛོད་ནས།

མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་

བར། །བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང། །ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔ་ར་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞིའི་
དབང་དུ་མཛོད་ནས་གསུངས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་

པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པའོ། །རབ་འབྱོར་ནམ་
མཁའ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མི་རྟོག་དོན་ནི་དོན་མེད་དོན། །ཞེས་བྱ་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་འདི་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་
པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་མི་སྦྱེ་བའི་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་འདི་ནི་དབེན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པའོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་པའི་དོན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ཏོ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །བརྗེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་མི་
དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱི་
སྟེགས་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་
རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ལ། གཞི་མེད་པའི་རྣམ་པས་མིང་དང་
ལུས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གཞི་ནི་རྒྱ་ལ་
བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་མིང་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་པོ་བཞིའོ། །

ལུས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱིར་པོ་སྟེ། དེ་གཉི་གའི་རྒྱ་འདི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །ནམ་མཁའི་རྣམ་པས་དབྱུགས་སྤྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་ནི་སྟོན་
དང་སྤྱི་མའི་སྐྱད་ཅིག་མ་སྤྱོད་ཅིག་གནས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ད་ལྟར་གྱི་འདྲ་
འགགས་པས་ཐེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱུགས་སྤྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་དག་དང་འབྲེལ་བར་ནམ་

མཁའ་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
 རྣམ་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་དཔྱེགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ནི་ལས་
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མིང་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་དཔྱེགས་སུ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། གཙུག་ཆེར་ཆོར་བ་ཉམས་སུ་སྐྱུང་བ་
 ནི་ཡང་སྤིད་པ་འབྱུང་བའི་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་
 རྣམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། འགྲོ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པས། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་པའི་རྣམ་པས་ཏེ། དེ་ནི་
 ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སོང་ནས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་
 འགགས་པ་དེ་ནི་གང་དུ་འང་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འཕྲོགས་པའི་རྣམ་པས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞི་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། ལུས་
 ཀྱི་ངོ་སོ་ནི་གཟུང་བར་བྱ་བར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་སོ། །མི་ཟད་པའི་
 རྣམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཟད་ཅིང་འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྱ་
 རོམ་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟད་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་སོ། །

སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་
 བརྟགས་པའི་ཆོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སུ་ཞིག་སྐྱེ་བའམ་འགག་པར་འབྱུང་

ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི་བཙེ་ལྷ་ལས་བཞི་ནི་ཉོན་
མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་
གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

གང་གི་ཕྱིར་སྤྲོ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ལ། བྱེད་པ་པོ་མེད་
པའི་རྣམ་པས། བྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་
སྟེ། དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པས། ཤེས་པ་པོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་ནི་རིགས་པ་སྟེ།
ལམ་ནི་ཤེས་པ་པོའི་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕྲོ་བ་
མེད་པའི་རྣམ་པས། འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། ལམ་ནི་དམན་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནས་
སྐབས་དག་སྟོང་བ་དང་ལེན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སོ་སོར་རྟོགས་པ་
ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །

འདུལ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གདུལ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་
བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་ནི་
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བསྟོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་
ཟག་པ་མེད་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་བསྟོམ་པའི་ལམ་རྣམ་པ་ལྟའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་

གསུངས་པ་ནི། མི་ལམ་གྱི་རྣམ་པས་མི་ལམ་མཐོང་བ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྤྱི་བརྟན་གྱི་རྣམ་པས་སྤྱི་བརྟན་བརྗོད་བ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མིག་ཡོད་གྱི་རྣམ་པས་གཟུགས་བརྟན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྱིག་རྒྱུའི་རྣམ་པས་རྒྱ་ལབ་བ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་མའི་
རྣམ་པས་མཚན་མ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོ་
རིམས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་ཤོད་མེད་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་
ལག་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲངན་ལས་འདས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་པོ་འདི་
དག་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དང་ཚུལ་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པའི་
གཉེན་པོའི་མཐོང་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུག་སྤོང་བས་རབ་དུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་
ནོ། །རྣམ་པ་དུག་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བས་
གང་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པས། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བས་གང་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་པར་
བྱང་བ་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བས་གང་
གསུངས་པ་ནི། གོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པས་ནམ་མཁའ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་
སྟོས་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བས་གང་གསུངས་པ་ནི། སྟོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པས་སྟོས་

བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། རང་གི་
 རྟོགས་པ་ལ་རོ་ཕྱོང་བར་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྫོམ་པ་སྟོང་བས་གང་
 གསུངས་པ་ནི། རྫོམ་སེམས་མེད་པའི་རྣམ་པས་རྫོམ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཡང་
 དག་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་སྟོང་བས་གང་གསུངས་པ་ནི། མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པས་རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལམ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་
 རིམས་ནི་དོན་ངེས་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བཤུ་བར་བྱའོ། །དོན་ངེས་ལྟ་བུ་ཞེས། ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཀུན་འབྱུང་
 དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ། སྤྱག་བསྐལ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་
 དག་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྤྱག་བསྐལ་དང་། །འགོག་
 པ་ལ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །དེ་དག་བརྒྱད་དང་བདུན་དང་ནི། །ལྷ་དང་བརྟ་བྱ་ག་
 ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔྱུས་མ་ཡིན་
 ནོ། །

དེ་ལ་རྒྱ་ནི་འདུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེང་པ་
 ཡང་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདུན་པའི་གཉེན་པོར་གང་གསུངས་པ་
 ནི། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པས་འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་འདོད་པའི་དངོས་པོའི་བསམ་པ་ནི་བསམ་པ་

ཡིན་པས་ན། འདུན་པའི་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་མེད་ན་
ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མེད་པར་བསྟན་རྟོ། །

འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གང་གསུངས་པ་ནི། གནས་མེད་པའི་རྣམ་པས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
དངོས་སུ་འབྱུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པས་འདུན་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་མེད་ན་
ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མེད་པར་བསྟན་རྟོ། །འདི་དག་ནི་དངོས་པོ་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་བྱེད་
བ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེད་པའི་གཉེན་པོར་གང་
གསུངས་པ་ནི། ཞི་བའི་རྣམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་
མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟེད་པ་ནི་
གཙོ་བོ་ཉི་མེད་ཞི་བ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཀྱན་འབྱུང་བ་ནི་འདོད་
ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་ཀྱན་འབྱུང་བའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་གཉེན་པོར་གང་གསུངས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་མེད་པའི་རྣམ་པས་
འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེ་སྤང་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཞེ་སྤང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏི་མུག་
མེད་པའི་རྣམ་པས་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་
བ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་སྦྱེ་བ་ནི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་གཉེན་པོར་གང་གསུངས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་
པ་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་

ནོ། །རྒྱུན་ནི་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདྲིལ་ཆོག་གས་སུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།
དོན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་
དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྲ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
རྣམ་པ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་
དུ་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་འདུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་
གང་ཡིན་པ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་སྤྱལ་དང་། རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་གང་
ཡིན་པ་ཀྱན་དུ་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
སྟེ། གསུམ་དང་། གསུམ་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་སྟེ། རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི་ཀྱན་
འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
བདུན་གྱི་དབང་དུ་མངོན་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཆད་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ནི་ལྟོག་པའི་ཕྱོགས་སོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། སེམས་ཅན་ཆད་
མེད་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་དེ་ནི་འཁོར་བ་དང་སྤང་བ་ལས་འདས་པའི་མཐའ་
གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་པས། མཐའ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པས་འཁོར་བ་དང་
སྤང་བ་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཉིས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ནི་ཐ་མི་དད་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་པ་མེད་པ་ནི་ཡང་

མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྐྱོན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལས་
འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོག་ན་ནི། ཐོགས་
གཅིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བས་མ་ལུས་པར་གཏོགས་པའི་
རིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

སྐབ་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་སྐྱོན་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྟོགས་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་རྟོག་པར་བྱེད་
པས་ན་སྐབ་པ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཡང་ངེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་བྱ་བའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅན། གཞལ་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆད་
མ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་
ཡང་བ་དང་མ་ཐོབ་པ་ལ་དམན་པ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་
སྟོན་དུ་འགོ་བའི་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྐྱོན་ཐམས་
ཅད་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། རྟོགས་པ་
དེ་དང་དེ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་མ་ཆགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཆད་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། ཆགས་པ་མེད་པའི་བར་
འདི་རྣམས་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་
པར་བྱེད་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་
སྐབས་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་

ཡིན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་གང་ཡིན་པ་དང་། རི་ལྷ་རྒྱལ་པ་ཡིན་པ་དང་། དེས་པར་
འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་དང་། གཉིས་དང་། གཉིས་
དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་སྟེ། དེ་ལྷ་རྒྱལ་པ་ལས་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་རྣམས་པ་བདུན་
ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱེ་བ་སྐྱེལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམས་པ་ལྟེ་དབང་ཏུ་མངོན་ནས་གསུངས་པ་
ཡིན། མི་རྟག་པའི་རྣམས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ་དང་མི་ལྷ་པོ་ལྟེ་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་འཇིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ལྷ་
པོ་ལྟེ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་སྐྱེལ་གྱི་རྣམས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་
ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ལ་ནི་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་པའི་མཆན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་བདག་དང་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་བྱི་ཅམ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །བདག་མེད་པའི་
རྣམས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་
རྣམས་ནི་རང་ཉིད་བདག་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདག་མེད་པ་
དེ་ཉིད་ནི་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་རྣམས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་རྣམས་ནི་འགོག་པའི་མཆན་ཉིད་བདུན་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་
ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་པ་བཞི་དང་དེ་རྣམས་ཀྱང་གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་སྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམས་པ་ལྟེ་དབང་པ་

ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྩུ་བྱས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འགོག་
པ་ལྟ་ལས་གང་གི་ཕྱིར་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་དབྱེ་
བས། དངོས་པོ་འགོག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། རྣང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པས་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ཕྱིའི་ཆོས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་
ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཏགས་པ་
འགོག་པ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་
ནི། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བུའི་གཉེན་པོར་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི།
ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དབྱེ་བས་སུ་བཀོད་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་རྣམ་པས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ནི་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་བྱུང་པ་མེད་པའི་དོན་
ཀྱིས་སོ། །

འདུས་བྱས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པས་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་

གསུངས་པ་སྟེ། འདུས་བྱས་ནི་བསྒྲིག་ཆེ་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །འདུས་མ་བྱས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་རྣམ་པས་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ལ་བསྒྲིག་ཆེ་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྟོ། །

རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི། མཐའ་ལས་
འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ན་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཐོག་མ་དང་
ཐ་མ་དང་འབྲ་བར་འཁོར་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་
མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་འབྲ་
བར་དབྱས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །རྟོགས་པ་ལ་མང་དུ་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་
འདོར་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དོར་བ་མེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་འགོག་
པ་ཡང་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས།

དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་གཟིངས་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་རྟོ། །བྱེད་པ་པོའི་འགོག་པ་ནི། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས། འདུས་

བྱས་དང་འདྲུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡུལ་དུ་འབྱུང་པ་འགོག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་བཏགས་པར་འབྱུང་པ་འགོག་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་འབྱུང་པ་འགོག་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འདྲུས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་སུ་འབྱུང་པ་འགོག་པ་ཡང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་དུས་གསུམ་ལ་དུས་གསུམ་པོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འདྲུས་བྱས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲ་དགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་རབ་འབྱོར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མ་བྱུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། བྱལ་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེས་བར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་ནང་ལ་སོགས་

པའི་དངོས་པོ་དང་། རི་ལྷ་མོ་ཞི་བ་ཡིན་པ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་པ་བརྒྱད་དང་།
 བུལ་བས་དང་། རི་ལྷ་མོ་གྲོ་ཞོན་པ་ཡིན་པར་བཞིན་གྱིས་དང་། རི་ལྷ་མོ་དེས་པར་
 འབྱུང་བ་འབྱུང་པ་རྣམས་པ་གསུམ་བསལ་བས་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་
 པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་ལྷ་མོ་དེས་པ་རི་ལྷ་མོ་བ་བཞིན་དུ་གསུམ་དང་།
 བརྒྱད་དང་། གཅིག་དང་། གསུམ་དང་གཅིག་སྟེ། འགོ་ག་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་
 པའི་རྣམས་པ་བརྒྱད་དུ་གསུམ་དང་གཅིག་དུ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་པ་
 བཤད་ཅིན་ཏོ། །

རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྣམས་པ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཕགས་པའི་
 གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རྣམས་པ་གསུམ་
 ཀྱིས་རྣམས་པ་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན།

ཀུན་མཐུན་ཉིད་གསུམ་གྱི་བླ་མ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་མཐུན་
 པ། །འཛུགས་པ་ཉེར་གཞག་ནས་གཟུང་སྟེ། །ཐ་མ་སངས་རྒྱས་རྣམས་པའི་
 བཤད་ །སློབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་པ་
 དེས་བཞིན་ཏེ། །སྐུ་ཆུ་བདུན་དང་སྐུ་ཆུ་བཞི། །སྐུ་ཆུ་ཅ་དགུ་
 དག་ཏུ་བཞེད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷ་མོ་ཞི་ན།

ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། ཀུན་མཐུན་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་
 བ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། དེ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་
འདི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་། ལམ་
ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་། དེ་ལ་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པ་བདུན་ལས་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་
ལམ་དེན་པ་ཉི་ལྔ་གཞག་པ་ནི། དེན་པ་ཉི་ལྔ་གཞག་པའི་རྣམ་པས།

ལུས་དང་། ཚིག་བ་དང་། སེམས་དང་། ཚིག་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ལུས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་བཞི་
ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩིས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི་ནི། ཡང་
དག་པར་སྟོང་བའི་རྣམ་པས་དག་པ་དང་། མི་དག་པའི་ཚིག་དམིགས་སུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་
ནས་དེས་བཙུན་འབྲས་རྩིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་
ལམ་རྩིས་ལྟེན་གྱི་རྒྱུ་པ་ནི། རྩིས་ལྟེན་གྱི་རྒྱུ་པའི་རྣམ་པས་འདུན་པ་ཡང་བཙུན་
འབྲས་དང་སེམས་དང་དཔྱད་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་བྱས་པ་ན་དེས་
འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་འབྲས་པ་ལ་བདག་པོར་གྱུར་པ་རྩོ་བར་གྱུར་པ་

མཛོན་པར་རྟོགས་པར་སྟོར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དབང་པོ་རྣམས་ནི། དབང་
པོའི་རྣམ་པས་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་བྱས་པ་ན་དེས་
འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་འབྲས་པ་ལ་བདག་པོར་གྱུར་པ་རྩོ་བར་གྱུར་པ་

དང་ཅེ་མོ་ལ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། འབྲེལ་བའི་ལམ་
སྟོབས་རྣམས་ནི། སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པས་སྟོབས་ལྡན་མིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དབང་ཐོབ་པ་ནི་དེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བདེན་པ་
རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
ཡན་ལག་གི་རྣམ་པས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དང་པོར་དེ་ཁོ་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་
ནི། ལམ་གྱི་རྣམ་པས་རབ་འབྱོར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དམིགས་
སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་དེས་བསྐྱོམས་
པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་རྣམས་ཀྱི་
གོ་རིམས་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་
དང་། རྩིས་པའི་ལམ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བའི་ལམ་དང་། མངོན་
པར་རྟོགས་པར་སྒྱུར་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་
དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དང་།

རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གོ་
རིམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། བཞི་དང་བཞི་དང་ལྔ་དང་ལྔ་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་དེ།

ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་སྤྲུལ་ཅུ་ཙམ་བདུན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པ་དུག་ལས་གཉེན་པོའི་ལམ་རྣམ་པ་
གསུམ་སྟེ། ལྟ་བུས་བྱས་པའི་གཉེན་པོའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་
ལྟ་བུས་བྱས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་
བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་མཚན་མ་མེད་པ་ནི། མཚན་མ་
མེད་པའི་རྣམ་པས་རྟོག་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

ཁམས་གསུམ་པ་ལ་སྟོན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི་སྟོན་པ་མེད་པའི་
རྣམ་པས་བསྟོམ་ལམ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་
སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཀྱན་འབྱུང་
གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་
པའོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་མཚན་
མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་། མཚན་མའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་གང་གིས་བསལ་བ་ནི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཚན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིས། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ནི། དངོས་པོའི་
མཚན་མ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །སྤྱུལ་པའི་ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་
གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཞིག་པ་ནི་བདག་ཉིད་སོ་སོར་བསམ་གཏན་

ནམ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། གང་གིས་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་
ཁ་དོག་ངན་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་བཤད་པ་ལོ། །

གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤིག་པ་ནི་བདག་ཉིད་སོ་སོར་དེ་བཞིན་
དུ་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། གང་གིས་ནང་གཟུགས་
མེད་པར་འདུ་ཤེས་ཤིང་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
འདི་དག་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཉིས་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྲུལ་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
སྤྲུག་པའི་གཟུགས་སྤྲུལ་པ་ལ་འབད་པ་དང་། མི་སྤྲུག་པའི་གཟུགས་སྤྲུལ་པ་མི་
མཐུན་པ་ལོ། །དེའི་གཉེན་པོར་སྤྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་
བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གཉིས་
སོ་སོར་སྤྲུག་པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་པན་ཚུན་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་
པན་ཚུན་འབྲེལ་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་པན་ཚུན་རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་
ཐོབ་པས་ངེ་ལྟར་འདོད་པར་གཟུགས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་ཐར་པ་
དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་རྣམ་
པ་བཞིན་ལོ། །ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་ནི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོར་བ་འགོག་པ་ཞེས་
བྱའོ། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ངེས་པར་འབྲུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་དང་།

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཅན་རང་གི་དོན་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་
གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་འདི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པས་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་
དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་གཞན་ལས་
འདས་པའི་ལམ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ནི་མཐར་
གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུའི་རྣམ་པས། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། འགོ་ག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་དགུ་ནི་འདི་གཞན་ལས་འདས་པའི་
ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བདེན་པ་རྣམ་པ་
བཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པས། ཀུན་འབྱུང་དང་འགོ་ག་པ་དམིགས་
སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་ནི་འདིའི་ཉོན་
མོངས་པ་ཀུན་འབྱུང་བའོ། །འགོ་ག་པ་ནི་དེ་དང་བྲལ་བའོ། །

སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བརྟེན་ནི། བཙུགས་
ལྟར་འདས་འདི་ལྷ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བཙུགས་
ལྟར་འདས་འདི་ལྷ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་
དུ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། རབ་འབྱོར་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་དུ་
བྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པ་བརྟེན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་དུས་ཤིང་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རྣམས་གཞན་

པོའི་ལམ་དང་། སྤྱལ་པོའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་
ལམ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། སྟོང་བའི་ལམ་དང་། སངས་
རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་གསུམ་དང་གསུམ་དང་
ལྷ་དང་དགུ་དང་བཞི་དང་བཅུ་སྟེ། ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་སུམ་
ཅུ་ཙམ་བཞི་གསུངས་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལུས་དུ་བྱུང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ལུ་ཁོ་ན་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་
ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ལམ་འདིའི་བྱང་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་རྣམ་པས་དབྱེ་བ་བཞེད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས། སྟོབས་བཅུའི་རྣམ་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་གནས་སྐབས་
སུ་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འཛིགས་
པའི་རྣམ་པས་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ལམ་དང་མཛོན་བར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་རྣམ་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་
ཆགས་པ་མེད་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་།
ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ལུས་ཀྱི་སྐད་རྣམས་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ལུས་
ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རོ་སྟོང་བར་མི་བྱེད་
པས་ན་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པས་ཐོགས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་

བས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྲ་བ་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དེ་དང་དེ་མི་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་
གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་
ཡིན་ཏེ།

མདོ་ལས་རི་རྒྱུད་དུ། དགོ་སྤོང་དག་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་གྲོང་དུ་བསོད་
སྟོམས་ལ་རྒྱ་བ་ན། དེས་འགའ་སྤང་པོ་ཆེ་གཏུམ་པོ་འམ་རྟ་མི་སྤུན་པའམ། བ་ལང་
མི་སྤུན་པ་དང་། ཁྱི་མི་སྤུན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འགྲོ་བ་དང་། ཆང་ཆིང་དང་ཆེར་མའི་
འོབས་སུ་འགྲོ་བའམ། ལྷུ་ལ་ནག་པོ་རྒྱང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྩིས་པའམ། དེ་ལྟ་བུའི་
ཚུལ་གྱིས་གང་ན་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཆོག་གས་ཀྱིས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པས་
མགོན་དུ་བོས་པས་བྱིས་དུ་འཇུག་པ་དང་། དགོན་པའམ་ཡང་ན་ལམ་བྱང་པོ་ནས་
ལམ་གོ་ལ་བར་འགྲོ་བ་འགྲོ་བའམ། རྒྱན་པོ་འམ་ཆོམ་པོ་པ་དང་། སེང་གེ་དང་།
སྟག་དང་། གཞན་གྱི་ཆུང་མ་དང་ལྟན་ཅིག་འགྲོ་བ་སྟེ། དག་བཅོམ་པའི་འབྲུལ་བ་
དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མང་ལོ། །

གཞན་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དེས་འགའ་དགོན་པར་ནགས་ཁྲོད་སྟག་པོར་རྒྱ་
བ་ན་ལམ་ལས་ཉམས་ནས་ཁང་བ་སྟོང་པར་སྤྲ་འབྲིན་ཅིང་དབྱངས་རྩེས་སུ་
སྟོགས་ལ་སྤྲ་ཆེན་པོས་འབོད་པའམ། བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་རྟ་གད་ཆེན་པོ་དགོད་པ་དང་། སོ་འཆིགས་བྱེད་པའམ། སྟག་པའི་
ཚུལ་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པར་དག་བཅོམ་པའི་

ཅ་ཅོ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་ལ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
མངའོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་ལ་ནི་བླ་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་སྟེ། ཉན་མོངས་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་། གསུངས་པ་རྗེས་སུ་བླ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་མཐུན་པའི་འདུ་
ཤེས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ཕྱང་པོ་མེད་པའི་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་ལ་ནི་ཞི་བའི་འདུ་
ཤེས་སུ་འགྱུར་གྱི། དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་ལ་ནི་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་སྟེ།
མཆོག་ཏུ་བཏང་སྟོམས་པས་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ནི་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ན་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་ལྟར་བ་ནི་མཉམ་པར་
གཞག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་ལ་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་
ཐུགས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་མི་མངའོ། །གཞན་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ནི་སོ་སོར་
མ་བརྟགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་
བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་
བཏང་སྟོམས་མི་མངའོ། །གཞན་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་པར་
དག་པ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་མ་ཐོབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་འདུན་པ་ལས་ཀྱང་
ཉམས་ཤིང་།

བཅོམ་འགྱུས་དང་། རྟོན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་གྱི། ཉམས་པའི་རྣམས་པ་འདི་དུག་དེ་བཞིན་
གཤམ་གསུམ་པ་ལ་མི་མངའོ། །གཞན་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ནི་ལན་འགའ་ལུས་ཀྱི་ལས་
དགེ་བ་ལ་འཇུག་ལ། ལན་འགའ་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལའོ། །དག་དང་ཡིད་ཀྱི་

ལས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་ལས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་
ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་དུ་མ་
བསྟན་པའི་ལས་མི་མང་འོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའོ། །

ཡེ་ཤེས་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འབྱང་བའོ། །གཞན་ཡང་དག་
བཅོམ་པ་ནི་གང་གིས་འདིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ།
དུས་གསུམ་པའི་དངོས་པོ་བཅའ་བ་ཅམ་ལས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། གང་
གིས་འདིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་
པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བཅའ་བ་ཅམ་གྱིས་དུས་གསུམ་པའི་
ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་བཅོ་བརྒྱད་པོ་འདི་
དག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་འགྱུར་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བྱུང་གི་རྣམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་གཞན་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མངོན་

པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དེ་ལྟར་
བྱས་པས་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་རྣམས་རི་ལྟར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
དང་། འདི་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་
མངའ་བསྐྱར་བ་གང་ཡིན་པ་རང་བྱུང་དང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
གང་གི་དོན་དུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བཅུ་དང་བཞི་དང་བཞི་དང་བཅོ་
བརྒྱད་དང་གཅིག་དང་གཅིག་དང་གཅིག་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལས་
ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་སྤྱུང་ཏུ་ཅ་དགྲུང་བཤད་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཏུ་ཅ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །བཅུ་དྲུག་ལས་
གཞན་ཅི་མེད་པའི། རྣམ་པ་གཞན་མེད་ཅེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་
པའི་སྒྲིབ་པ་ཙམ་གྱི་གཉེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་དང་འདི་ལ་
འགལ་བ་མེད་དོ། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །

ཞེས་བྱ་བ་དང་པོ་རྩོམ་པ་ཉིད་ན་མཚན་ཉིད་བརྗོད་ཟེན་མ་ཡིན་ནམ།
དངོས་པོར། རྣམ་པར་གནས་པའི་དམིགས་པ་ཡང་། །དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོག་པ་
དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བརྗོད་ཟེན་པ་དེས་ན་འདིར་རྣམ་པ་གཞི་མེད་
པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡང་འདུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབྱེ་བས་ཟག་པ་མེད་པ་

དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའོ། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་རྣམ་
གངས་ཀྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་སྦྱོར་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞེག་སྦྱོར་བའི་རྟེན་སྦྱོར་བ་པོ་
བརྗོད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་འདི་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་པོ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ།
གང་ཞེ་ན།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བཀྱར་སྟེ་བྱས། །དེ་ལ་དགོ་བའི་ཅ་བ་
བསྐྱུན། །དགོ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་བཅས་པ། །འདི་མཉན་པ་ཡི་
སྦྱོད་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་རི་སྐད་དུ། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་དང་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགོ་བའི་ཅ་བ་བསྐྱུད་པ་དང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་
གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་བ་རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉན་པའི་སྦྱོད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་།
ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་མི་དད་པ་
ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་བརྟེན་དང་ཀུན་འདི་དང་། །སྦྱིན་དང་ཆུལ་བྱིམས་

སོགས་སྒྲིང་བ། ལེན་དང་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཡི། སྒྲིང་དུ་དམ་པ་
རྣམས་བཞེད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་། ཡོངས་
སུ་ཁྱབ་བྱས་པ་དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་སྒྲིང་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལེན་པ་པོ་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲིང་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་
ལས་བརྒྱུག་པ་མི་མོས་པ་དང་ཡོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི། བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལ་ཟབ་པ་ནི་མོས་པ་ཙམ་མེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཡོང་བ་ནི་
སེམས་ཙན་ལ་ལོག་པར་བྱེད་པའི་ཉེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
ཀྱིས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
དག་གིས་པན་ཚུན་ངེས་པར་སྐྱེས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་གནས་པར་
འདོད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལ་སྒྲོར་བ་སྐྱབ་པར་ཉི་བར་བསྟན་པས་སྒྲོར་བ་བསྟན་པ་ཉི་བར་
དགོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་དེའི་རྒྱུ་དངོས་པོ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་

ཉིད་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ངེས་པར་སྐྱེས་པ་དང་རབ་དུ་སྤྱེ་བར་སྐྱོས་པ་ཡིན་
 རོ། །ཉན་པ་པོའི་རྣམ་པར་གཤམ་བའི་ཉེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་།
 འདུན་པ་ཞན་པའི་ཉེས་པ་བསལ་བའི་སྤྱིར་ལེགས་པར་རབ་དུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་
 ཟུང་ཤིག་ཅེས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །སྦྱོར་བ་ཡང་རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་འགྱུར་ཏེ།
 གང་གི་སྤྱིར།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་སྤྱིར། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་བའི་
 སྤྱིར། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་སྤྱིར། །དེ་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་
 བའི་སྤྱིར། །དེ་དག་ཆད་ནི་མེད་སྤྱིར་དང་། །ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་
 རྟོགས་བའི་སྤྱིར། །ལུང་བསྟན་སྤྱིར་མི་ལྟོག་ཉིད་དང་། །ངེས་འབྱུང་
 བར་ཆད་མེད་བཅས་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཉི་དང་སྦྱར་བ་དང་། །གཞན་
 རོན་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་སྤྱིར། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་
 མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་བྱབ་མི་མཐོང་། །གཟུགས་
 སོགས་དེ་ཡི་མཆོན་མ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་ཐོར་རྣམ་མི་རྟོག་ །འབྲས་བུ་
 རིན་ཆེན་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །དེ་ནི་དག་པ་མཆོམས་དང་བཅས། །

ཞེས་བུ་བ་གསུངས་ཏེ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བུ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་ལ་མི་གནས་བའི་སྦྱོར་བ་ནི་གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་
 ཆེ་གཟུགས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་རོ། །ཞེས་བུ་བ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པ་བཀག་པས་དེ་ལ་སྦྱོར་
 བར་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་གནས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གང་ལ་གནས་པར་བུ་བ་

དང་གང་ལ་སྐྱུར་བར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མི་སྐྱུར་བ་ཉིད་སྐྱུར་བ་ཡིན་པ་ནི། ཡང་གཟུགས་ལ་སྐྱུར་བར་མི་བྱེད་དེ།
གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་མི་སྐྱུར་བ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་མི་སྐྱུར་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་སྐྱུར་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲོན་གྱི་མཐའ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟབ་པའི་སྐྱུར་བ་
ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་མི་དམིགས་
པའི་དོན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་བྱེན་
པ་ཟབ་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིད་དཔག་དཀའ་བའི་སྐྱུར་བ་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཉིད་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོག་པ་
མེད་པའི་དོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱིས་གཉིད་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་
དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆད་མེད་པའི་སྐྱུར་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
མཐའ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྐྱབས་ཀྱི་དེ་ཆད་མེད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འདུ་ལྷན་དང་
འབྲེང་དང་ཆེན་པོས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྐྱུར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཟབ་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་གཉིད་དཔག་
དཀའ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་ཆད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྐྱུར་ན། ཤེས་རབ་

ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོན་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་མཉམས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་གྱི་སྟོན་པ་གསུམ་པོ་བཀག་པས་དེའི་སྟོན་པ་
རྗེས་སུ་གཞང་བ་དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཟབ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། གཉིང་དཔག་
དཀའ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མ་
ཡིན་པ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་
བསྟན་པས་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཟབ་མོར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ལྷན་མོར་མ་
ཡིན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ལྷན་མེད་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དབང་དུ་
མཛད་ནས་ཟབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་གསུམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཆོགས་ཆེན་པོ་སྦྱོར་བས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྦྱོར་བ་
གསུངས་པ་ནི་ལས་དང་པོ་དག་ནི་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དངང་བར་འགྱུར་ཏེ།
དང་པོར་སྐྱག་པ་སྦྱོར་བས་སོ། །གཉིང་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཀུན་ཏུ་སྐྱག་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཚད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་ངེས་
པར་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་ཕྱིར་མི་
སྟོག་པའི་མདུན་དུ་དེ་བཟོད་པར་རྗེས་སུ་གཞང་བ་ཞེས་བྱ་བས་ཡིན་ནོ། །ལྷང་
བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་དེ་ལ་མི་དངང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པ་
མི་ལས་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་

གཤམ་གསུང་པ་གཅིག་གཤམ་གཉིས་ལས་མི་འདྲའ་བར་ལྷུང་བསྟན་བར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སྐྱོར་བ་ནི་རང་ཉིད་བྱུང་
 བ་དེ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོར་བ་ནི་སྐྱེས་བྱ་འགྲོག་དགོན་པ་དཔག་ཆད་བརྟུ་
 སྟག་མང་པོ་ཞིག་ན་གནས་པའི་དཔེས་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་ལས་འདས་བར་
 བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་སྐྱོར་བ་ནི་སྐྱེས་
 བྱ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བའི་དཔེས་ཉེ་བར་གྱུར་ན་རྟག་དུ་མཚན་མའི་དངོས་པོ་
 ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་དོན་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོན་བར་རྫོགས་
 བར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་ཉེ་བར་སྐྱོར་བ་ནི་ཅི་ཤིང་གི་ལོ་མ་དང་འདབ་མ་ལྷགས་པའི་
 དཔེས་རྟེན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གསེར་གྱི་གཞིའི་དངོས་པོར་བསྟན་པས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱུར་དུ་མདོན་བར་རྫོགས་བར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐྱོར་བ་ནི་
 བྱུང་མེད་སྐྱུམ་མ་བཅར་ཉེ་བའི་དཔེས་རྟེན་པ་སྐྱུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་
 སྐྱེས་སྐྱུར་དུ་མདོན་བར་འགྱུར་བར་སྟོན་པའི་དོན་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སྐྱོར་བ་ནི། འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ནི་སྐྱེ་པོ་
 མང་པོ་ལ་པན་པ་དང་། སྐྱེ་པོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནས་བརྟུན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ལ་གཞན་ཡང་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱུལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་
 གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་གཉི་གའི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་སྐྱབ་པ་ལ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་ཡིན་ནོ། །འཕེལ་བ་དང་
འགྲིབ་པ་མེད་པའི་སྒྲུང་བའི་རི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པའི་བསྐྱོམ་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྲུང་བ་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ།

གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་འཕེལ་བ་དང་།
འགྲིབ་པར་མཐོང་བ་བཀག་པས་དེས་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྲུང་བ་
རྗེས་སུ་གནང་བས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མི་དཔེགས་
པའི་སྒྲུང་བའི། ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་
དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདུས་
བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དག་དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་དང་།
པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྗེས་
སུ་མཐོང་བ་བཀག་པས་སྒྲ་མ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དེས་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་རྣམ་པའི་འདུ་ཤེས་འགོག་པའི་སྒྲུང་བའི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་རྣམ་པར་འདུ་ཤེས་པ་བཀག་པས་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་
བར་དུ་དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན་

ཅན་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཉིད་
ཡིན་པར་མི་རྟོག་པར་རྗེས་སུ་འཐད་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིན་པའི་སྒྲོར་བ་ནི། རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ནས་སྒྲུབ་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིར་བར་བྱེད་པ་ཉིད་
ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་པོའོ། །ཆོས་རིན་པོ་
ཆེའི་བྱང་པོ་ནམས་སྤྱབ་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ནམ་པར་དག་པའི་སྒྲོར་
བ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ནམ་པར་དག་པའི་སྤྱད་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ནི་དག་པའི་བྱང་པོའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་མཆོམས་ཀྱི་
སྒྲོར་བ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་འབྲ་བར། བར་ཆད་མང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ལོའི་
བར་གྱིས་གྱི་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་མི་གཏང་བར་བྱ་བར་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལོ་སྒོས་པ་ནི་དེ་ཅམ་གྱིས་དུས་ཆོགས་ལ་སོགས་པས་
རྒྱུ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཆོད་སྤྱིན་ཤིང་ལྷན་དང་། ཤེད་ཅན་
དང་། བརྗོད་འགྱུར་ཏེ་མང་དུ་ཐོས་པ་ནམས་ཀྱིས་ལོར་དཔྱོད་པར་བྱ་སྟེ། ལོ་ལས་
སྤྱག་པའི་དུས་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། གང་གིས་ལོ་ནི་མཐོང་གྱུར་པ། །ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོར་བ་ནི་ལྷ་པོ་འདི་དག་གི་གོ་རིམས་འདི་ནི་
རིགས་པའི་ཆུ་ལ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་གནས་པ་
དང་། དེ་ལ་མི་སྒྲོར་བ་ནི་དེ་དག་གི་ཟབ་པ་དང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་ཆད་
མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲོར་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལས་དང་

པོ་པ་ཆོག་མཆོག་པོ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ལྷུང་བསྟན་པ་དང་
 བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ཐོབ་ནས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་མི་འབྲུལ་བར་འགྱུར་བ་
 དང་། མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱར་དུ་མཛོན་
 པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་
 འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་སམ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
 སྦྱིན་པས་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པ་ནི་སྤྲོན་ཉིད་དུ་ལོའི་
 བར་དུ་མཛོན་པར་བརྩོན་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་
 བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེའི་ཕན་ཡོན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཙེམ་ལ་སོགས་པས། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བརྩ་
 བཞིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཙེམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་བདུད་
 བར་ཆད་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་སྟོགས་བརྩའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ནི་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཙེམ་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་
 ལ་དགོངས་པའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་
 ཤིང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་དགོངས་ཤིང་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མཛད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་

གྲིས་གཟུང་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྲིས་ཚས་སྤྱོད་བཤེས་དགོངས་
ཤིང་མཐུན་པས་སྤྲུག་པར་མོས་པ་བསྟན་པ་སྤྲུག་པ་ལས་དོགས་པ་མེད་པར་
གྱུར་པའི་བྱིར་བཏུད་འཇུག་པའི་སྐབས་མི་རྟེན་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
གྲིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་གྲིས་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་
གྲིས་མཐུན་ཞིང་དེ་དག་ནི་ཤེས་སྒྲིན་གྲིས་གཟུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་
ཡོན་ཏན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དེ་དག་ནི་འདི་ལྟར་བདག་ཅག་ནི་སྤྲུག་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི།
སྤྲུགས་བཅ་དུ་བྲིས་པ་འཆང་བ་ཅམ་ཡང་དོན་ཆེ་བ་དང་། བཅ་ཡོན་ཆེ་བ་དང་།
འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཆེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། སངས་རྒྱས་དང་མི་འབྲས་བུ་ཉིད་དང་། བདེ་འགྲོར་གཞི་ལ་
བར་གྱུར་བུ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བུ་ཉིད་དང་།

མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་དབང་
དུ་མཛད་ནས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཆོག་བཞི་ཡིན་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་
ཐག་རིང་བར་སྤྲིན་པ་ཡིན་པས་ན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཏྲ་བར་
བྱའོ། །ཡུལ་དབྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བར་ཏེ་དང་བྱང་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་པ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་

དབྱུང་བས་ཆོས་སྤྲོ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་དོགས་པ་བསལ་བའི་
དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་མི་དང་བ་
ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སོགས་པའི་དཀར་པོའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །སྤྲོ་བའི་སྤྲོས་བྱ་ཡོན་ཏན་ནི། ཡང་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་
དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་བཟོད་དེ་ཞེས་བྱ་
བས་སྟོན་དུ་གཏམ་སྤྲོ་བའི་སྤྲོས་བྱ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་བྱེད་པའི་
ཡོན་ཏན་ནི་ཡང་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ལས་བསྐྱོད་པར་མི་ལུས་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཡང་དགའ་བ་
དང་། དང་བ་དང་། རབ་དུ་མགུ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་སྤྲོ་བོ་མང་པོ་དགེ་བའི་
རྩ་བ་སྤྲོ་བའི་རྒྱ་ཉིད་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགའ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་ཆོལ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །

དང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་
པའོ། །མགུ་བ་ནི་དགེ་བ་ལ་སེམས་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཙུག་
ལག་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅས་པའི་དོན་རི་ལྷ་བ་བཞེན་དུ་སྤྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་དག་སྤྲོ་བ་ཆགས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་བྱང་
ཆུབ་ལ་རབ་དུ་བཀོད་པར་བགྱིའོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ནས་རྗེས་སུ་དབྱེས་པའི་

ཆོག་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་ཤེས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་
 ཡོན་ཏན་ནི་དེ་དག་མོས་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དེའི་འབྲས་བུ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེར་བའི་ཕྱིར་དང་སངས་རྒྱས་སྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཞིང་གཞན་
 དག་ཏུ་ལྷག་པར་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་གོང་ནས་གོང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་
 སྒྲུབ་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་རྟེན་པ་དང་
 མ་ཆང་བ་རྟེན་པ་ལས་བརྒྱུག་པས་ཆང་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་
 རྣམས་ལས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་འཛོལ་བ་དང་མི་འཛོལ་བ་དང་མ་ཆང་བར་ཐོབ་
 པས་དང་། སྤྱི་འདུ་བྱེད་ནི་འདི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 དེགས་པས་བར་ཆད་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྦྱོ་བ་རྗེས་སུ་ཐེན་
 ཀྱང་གདོན་མི་བྱ་བར་དེ་རྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྒྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་གང་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བའི་པན་ཡོན་བཤད་ཐེན་ཏོ། །

དེའི་བར་ཆད་བརྟེན་པར་བྱ་བ་དེས་ན།

སྟོན་ནི་བཅུ་ཆུང་བཞིར་བཅས་པ། །བྱག་ཏུ་ངེས་པར་རྫོགས་པར་
 བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བཞི་བཅུ་ཅུ་ག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐལ་གཤོག་དེ་དག་
ལས་ཀྱང་ཆེགས་ཆེན་པོས་འཛོལ་བ་ནི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེགས་ཆེན་པོ་དང་། ཡུན་རིང་པོས་སློབས་བ་སྦྱེས་པས་གང་
གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །སློབས་བ་ཤིན་ཏུ་མྱུར་ཆེས་བ་ཉིད་ནི་སློན་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
བ་ལ་སློད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཏ་ཅང་མྱུར་བར་སློབས་བ་སྦྱེས་པས་བརྗོད་པའི་
བར་ཆད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །

ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཡང་སྤྲུལ་
བ་དང་། རྟོན་བ་དང་། བན་ཚུན་སྟེག་ཅིང་འདྲི་ན་ལུས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་བར་
ཆད་ཉིད་ཡིན་པར་གང་གསུངས་བ་སྟེ། སྟེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ལུས་སམ་
ལུས་དང་འབྲེལ་པས་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཀྱ་རེ་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་
ལེན་ནི་གསུམ་སྟེ། སེམས་གཡེང་བ་དང་པན་ཚུན་རྣམ་པར་ཤེས་བ་དང་ལྡན་
པས་འདྲི་ཞིང་ཉན་བ་དང་། བདག་གིས་འདྲིའི་རོ་མྱུང་བ་མ་རྟེན་དོ་སྦྱུང་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་ནས་ལངས་ཏེ་འགྲོ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གང་
གསུངས་པའོ། །པན་ཚུན་རྣམ་པར་ཤེས་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་པན་ཚུན་ལ་བརྟེན་ནས་
དགའ་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །

རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་ཏྲོན་ལ་སོགས་བ་བྱེད་པ་ནི་ཡང་
ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་བ་དང་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
པར་འགྱུར་བ་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་བ་བྱེད་པ་ནི་བར་དུ་གཅོད་
བ་ཉིད་ཡིན་པར་གང་གསུངས་པའོ། །ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཛིན་བ་ཉིད་ནི་

ངེས་པར་མ་ཞུགས་པ་ནི་ལུང་མི་སྟོན་པར་འཐད་པས་ན། བདག་འདིར་ལུང་མ་
བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་པའི་མི་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པས་ངེས་
པར་བརྟག་པ་མེད་པའི་འཐད་པས་རང་གི་མིང་ཡོངས་སུ་མ་བརྗོད་པ་ལས་དང་བ་
མ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་ཉམས་པ་ནི་ཅ་བ་ཐོར་ནས་ལོ་འདབ་དང་ཡལ་ག་འཛིན་པའི་དཔེས་རྒྱ་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་དོན་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཛིག་ཆེན་པ་དང་འཛིག་ཆེན་
པ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་ངེས་
པར་སྐྱེས་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གྲུ་ཞོ་མ་པའི་རོ་སྤང་བ་ལས་ཉམས་པ་
ནི་སྤྱིའི་དཔེས་རྒྱ་ཞོ་མ་པའི་རོ་སྤང་བ་ལས་ཉམས་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་
པའོ། །ཐེག་པ་མཆོག་ལས་ཉམས་པ་ནི་ཡང་སྤང་པོ་ཆེ་དོན་དུ་གཉེར་བས་དེ་ཆེད་
བཞིན་དུ་དེའི་རྗེས་སུ་ཆོལ་བའི་དཔེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་དོན་
གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉམས་པ་ནི། ཡང་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་
དང་བ་ལང་གི་རྗེས་སྟོམས་པའི་དཔེས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་དོན་
གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་པ་ཉམས་པ་ནི་ཡང་ཕྱ་མཁན་ཉི་མའི་གཞལ་མེད་
ཁང་གི་ཆོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་བྱད་འདོད་པའི་དཔེས་རྒྱ་འབྲས་
རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེའི་གོ་རིམས་ཉམས་པའི་
དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གོང་ན་མེད་པའི་གནས་ལས་ཉམས་པ་ནི་
ཡང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་ཐུན་སྟོམས་པའི་དཔེས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་གནས་

ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་དོན་གྱིས་བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་ཀྱི་ལས་ཉིད་ཡིན་
བར་གང་གསུངས་པའོ། །ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོབས་པ་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་
དེ་དང་དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་དང་།
ཆོས་དེ་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོབས་པ་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡི་གེ་འདྲི་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་དང་། གྲིས་པའི་ཡི་གེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མངོན་པར་ཞེན་
པ་དང་། འདི་ལ་ཡི་གེ་མེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རོ་སྤྱང་བ་
དང་། ལམ་མ་ཡིན་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆོལ་བ་ཞེས་བྲུ་བ་སྟེ་བར་ཆད་རྣམ་
པ་བདུན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་
པས་དངོས་པོ་མེད་པ་གྲི་བར་མི་རུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། གྲིས་པའི་ཡི་གེ་ལ་དེ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།
དེ་ལ་ཡི་གེ་མེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་། རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རོ་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་
དང་།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་པོར་ཉེ་བདུད་ཀྱིས་ཉེ་བར་གཏད་པའི་མདོ་
སྟེ་རྣམས་ལས་ཐབས་མཁས་པ་ཆོལ་བ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །འདུན་པ་དང་། སྟོམ་ལས་ཀྱིས་བྲལ་བ་ནི་ཡང་ཉན་པ་པོ་དང་། སྟོན་པ་པོ་

དང་། མཛེན་པར་འབྲེལ་བས་པན་ཚུན་འདུན་པ་ཅན་དང་། སྟོན་ལས་ཅན་ཉིད་དུ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་བྲལ་བ་ནི་ཡང་དེ་དག་ཉིད་
པན་ཚུན་གྱི་འདུན་པ་ཅན་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་
པ་ལོ། །

ཉིད་པ་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་དང་། འདོད་ཆེན་ཆུང་བ་གཉིས་ཀྱིས་བྲལ་བ་ནི་ཡང་
དེ་དག་ཉིད་པན་ཚུན་ཉིད་པ་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་དང་འདོད་པ་ཆུང་བ་ལ་
སོགས་པ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དག་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་
ཅན་དང་། གཏོང་བ་དང་། སེར་སྒྲ་བྱེད་པ་དང་། སྟེར་བ་དང་། མི་ལེན་པ་དང་།
མགོ་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྟོན་པས་གོ་བ་ཉིད་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
མཛེན་པར་ཤེས་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་དང་ལྡན་
པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། མི་མཁས་པ་དང་། གཟུངས་
ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་དང་། ཡི་གེར་འབྲི་བར་འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པ་དང་།
འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཉན་པ་ལོ་དང་། སྟོན་པ་ལོ་དང་།

མཛེན་པར་འབྲེལ་བས་ན་བྲལ་བ་རྣམས་པ་བཅུ་གཅིག་ལོ་བར་ཆད་རྣམས་པ་
བཅུ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ། གཞན་ཡང་དེ་དག་ཉིད་སྦྱངས་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་ཡང་དེ་དག་ཉིད་
པན་ཚུན་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུན་པ་དང་། བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་གྱི་

ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ངན་འགྲོའི་འགྲོ་བ་ལས་སྤྱིར་སྤྱོད་གས་པ་ནི། གཞན་ལག་ལེན་འོངས་ཏེ་
དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་མི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ་ལེགས་པར་སྤྱོད་གས་པ་ནི། དེ་བཞིན་
དུ་ཐུལ་ཆེན་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྤྲ་མ་ཉན་པ་སོ་དང་། བྱི་མ་འཆད་པ་སོ་ལ་ངེས་
པར་བྱས་ཏེ་བྲལ་བ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྤྲ་མ་འཆད་པ་སོ་དང་། བྱི་མ་ཉན་པ་
སོ་ལས་ངེས་པར་བྲལ་བ་རྣམས་པ་བདུན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་
ལྟར་ཉན་པ་སོ་དང་སྟོན་པ་སོ་དག་གི་བན་ཚུན་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུན་པ་
དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོགས་པ་དང་བྲལ་བས་བདུད་ཀྱི་ལས་
ཉིད་ཡིན་པས་ན། སྟོན་པ་སོ་དང་ཉན་པ་སོ་དག་སྤྲ་མ་དང་བྱི་མར་རྣམས་པར་བཞག་
པས་ཀྱང་བར་ཆད་རྣམས་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཉན་པ་སོ་དང་འཆད་པ་སོ་གཉི་
ག་སྤྲ་མ་དང་བྱི་མ་གཉི་གར་གནས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་སྟོན་པ་སོ་དང་། ཉན་པ་སོ་དང་། མངོན་པར་འབྲེལ་བ་རྣམས་པ་བདུན་ནི་
འདི་ལྷ་སྟེ། གཅིག་བྱ་ཉིད་དང་། འཁོར་ལ་དག་པ་ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་
འདོད་པ་དང་། གོ་སྐབས་མི་འབྲེད་པ་ཉིད་དང་། ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཅམ་འདོད་པ་
དང་། སྦྱིན་པར་མི་འདོད་པ་ཉིད་དང་། སྟོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མི་
འགྱུར་བའི་སྤྱོད་གས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། མི་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལོ་ལེགས་པ་

དང་། ལྷ་གེ་བྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། མི་འགྲོ་བ་དང་། ཆོས་
རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་དབྱགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། མི་འགྲོ་བ་དང་།
ཁྲིམ་ལ་བལྟ་བས་ཉན་པ་པོ་འདོར་བར་བྱེད་པ་ནི་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་
པོ་དང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ནས།

ཟས་སྟེར་བའི་ཁྲིམ་ལ་བལྟ་བས་དེ་ཡོང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདུད་སྟོན་ཅན་གྱིས་འབྱེད་པའི་སྒྲོར་བ་ནི། གཞན་
ཡང་བདུད་སྟོན་ཏེ་ཅན་འདི་སྐད་དུ་དེད་ཀྱི་མདོ་སྟེར་ཇི་ལྟར་བྱང་བ་དེ་ཡིན་གྱི།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་འབྱེད་
པའི་སྒྲོར་བས་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྒྲོད་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་
པའི་མཐའ་མདོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པ་དང་
བལྟ་བའི་སྒྲོར་བ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུང་མ་ཉི་བར་སྐྱབ་པ་ནི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ནི་བདུད་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་བདུད་
གྱིས་གཏད་པ་ལ་དེའི་ལས་སུ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པར་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་
ཡང་བདུད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་བྱད་འཛིན་པ་མཐོང་ནས་འདོད་པ་སྦྱེ་བ་དང་།
བདུད་གྱིས་སྐྱལ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བ་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་པས་ནི་
ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
གྱིས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཆོས་ནམས་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་

ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཛམ་གླིང་གི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་དཔེ་སྟེང་
 དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བར་ཆད་མང་པོ་ཡོད་དུ་བྱེད་ཀྱང་བར་ཆད་ནི་ཆོས་བསལ་བར་
 གུས་པའི་ཕྱིར་ན་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སངས་
 རྒྱུ་གྱི་མཐུའི་རྒྱ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གུ་མང་པོ་ཡོད་པའི་མའི་དཔེ་སྟེང་
 དེ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དགོངས་པས་དེ་ལ་བརྩོན་
 པ་རྣམས་གྱིས་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 སངས་རྒྱུ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
 པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བའི་བར་ཆད་རྣམས་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་། །

དེའི་མཆན་ཉིད་བཟོད་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གང་གིས་མཆོན་ཏེ་མཆན་ཉིད་དུ། །ཤེས་བྱ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་
 གསུམ། །ཤེས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །རོ་སྟོན་གང་མཆོན་བྱ་
 ཡང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མཆན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞེར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་
 དབང་དུ་གུས་ནས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་ལྷོ་ཞེ་ན།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་མེད་བདག་
 ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་སེམས་གྱི་སྦྱོད་པ་དང་། །དེ་བསྐྱུས་པ་དང་
 ཕྱིར་བསྐྱུས་དང་། །མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། །ཆགས་བཅས་སོགས་

དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །ཆེན་པོར་གྱུར་དང་ཆད་མེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་
བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། །སེམས་ལྟར་མེད་དང་ཤེས་པ་སྟེ། །གཡོ་བ་
ལ་སོགས་ཤེས་བྱ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི། །དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། །གཞན་
ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་འདི། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་སྐྱབས་ཀྱི། །ཤེས་
པའི་མཆན་ཉིད་བསྟུས་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཞེས་
བ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བར་སངས་རྒྱས་སུ་
བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་བ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིག་རྟོག་
འདིག་པ་མེད་པ་ཞེས་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་འདིག་པ་མ་ཡིན་པའི་
དོན་གྱིས་ན་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདིག་པ་མ་ཡིན་རབ་ཏུ་འདིག་པ་
མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་འདིག་
རྟོག་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྦྱོང་པ་མཐུན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར་དང་།
དེ་ལ་སེམས་ཅན་དང་དེར་གདགས་པའི་རྒྱ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདིག་རྟོག་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ཉིད་

ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་པ་ནི་ཡིན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་
ལྷ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཅན་བསྐྱུས་པ་ཤེས་པ་དང་དེ་དག་ཉིད་གཡེངས་པ་ཤེས་པ་ནི་གང་
ལ་རེ་ཞིག་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་དམིགས་པ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སེམས་བསྐྱུས་པ་དང་། སྟོན་པ་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཐུན་པ་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། སྟོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་
རབ་ཏུ་མཐུན་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་དང་འདོད་ཆགས་དང་
བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་
པ་ཤེས་པ་ནི། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་
ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྷ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ཡང་དག་པ་
རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་སེམས་ལས་བྱུང་
བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་
པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པས་
རྒྱ་ཆེར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་
མཐུན་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཤེས་པ་ནི། དེ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་

རབ་དྲུ་མཁུན་ཏེ་ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །སེམས་ཚད་མེད་པ་ཤེས་པ་ནི།
སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་རྟེན་མེད་ཅིང་ཚད་མེད་པ་སྟེ། གང་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་
རྣམས་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །སེམས་བཟང་མེད་པ་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤམས་པའི་སྒྱུན་ལྡན་སེམས་
དེ་དག་སྒྲུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་འཕྲོ་བ་དང་འདྲ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལྷུང་པོ་ལྡན་པ་བརྟེན་པས་སྐྱེ་ཁིང་འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་སྒྲ་མ་
བཞིན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྱུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་
ནི། བདག་གང་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་གཏི་
ལྷག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སློག་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལུས་སོ་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

བརྩམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཡུལ་གཞན་དུ་མི་འཇུག་
པ་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་རྟེན་ཅེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སློག་ཀྱང་གཞན་
ལ་ལུས་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་

དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྷ་མཁུན་བས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཡོངས་སུ་མཁུན་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པའོ། །

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཚུད་པ་
དེ་གཞན་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཞིང་འདོགས་པ་ཤེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ན་
སེམས་འཕྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་རི་ལྷ་མོ་ལས་ཤེས་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བརྩུ་བྱ་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་
པ་དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། སྟོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་
དང་། སྐྱེ་མེད་འགག་པ་མེད་སོགས་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་
འཁྲུག་མེད་དང་། འདུ་མི་བྱེད་དང་རྣམ་མི་རྟོག་ །རབ་དབྱེ་མཚན་
ཉིད་མེད་ཉིད་ལ། །ལས་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི། །ཤེས་པའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད། །

ཅས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་།
སྟོན་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་ནི། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་
ནི་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གང་

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སོགས་པ་སྟོས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་
རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། དངོས་སོ་མེད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ་
དང་། རྟེན་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་པ་བསྟན་སྟེ།

དེ་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་སོགས་
 པའི་མཆོན་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་རྣམ་
 པར་འབྱུགས་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་ནི། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་མཆོན་ཉིད་དེ་དོར་བ་མི་རུས་པ་
 ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཤེས་པ་ནི། གཟུགས་
 རས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གྱི་བར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་མངོན་པར་འདུས་
 བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཤེས་པ་
 བྱི་དེ་དག་གིས་མཆོན་ཉིད་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་དང་འདུས་
 བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྗོད་ཆེད་བཅས་པ་བཀག་པས་ནམ་མཁའི་དཔེས་ལམ་
 ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པས་གང་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་བ་ལྷུང་ཡང་རུང་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་བརྒྱུ་ཤིང་གང་ལ་དབྱེ་བ་ས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་བ་ས་མངོན་པར་རྟོགས་
པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཛད་པ་ངོ་མཆར་
ཆེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་བརྟན་པས་ནས་པར་འགྱུར་བ་མཛད་པར་སེམས་ཅན་ཀྱི་
དོན་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་དོན་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོན་ཉིད་

མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་
ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།

བསམ་གཏན་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་
འབྲུག་པའི་མཚན་ཉིད་མི་འབྲུགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་
ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཚན་
ཉིད་མེད་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་
འབྲུག་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་རྣམས་ནི་
འབྲུགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་པན་ཆད་ནི་རི་ལྷ་ར་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བརྩུ་བྱ་གིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལས་བརྩུམས་པ་ནི།

དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་ནས། །གནས་དང་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། །ལྷ་
མ་ཉིད་དང་མཉེས་པ་དང་། །དེ་ལ་མཚོད་དང་བྱེད་མེད་དང་། །ཀུན་
འབྲུག་མཐེན་པ་གང་ཡིན་དང་། །མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་
དང་། །འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། །བརྟེན་དང་ཤེས་མཛད་
མངོན་སུམ་མཛད། །བསམ་མི་བྱུང་དང་ནི་ཉིད་སྟོན། །འཇིག་རྟེན་
འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ལ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཐེན་ཚུལ་ལ་ནི། །ཤེས་པའི་

མཆོད་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཤེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གང་གིས་དེ་
 ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་དེས་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུ་ལྟོན་པའི་ཆོས་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷ་མར་བྱ་བ་དང་། མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། མཆོད་
 པར་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་དེ་ལ་རིམ་གྱོར་མཛད་པ་དང་། བཀྱར་སྒྱིར་མཛད་པ་
 དང་། བསྐྱེད་མཛད་པ་དང་། མཆོད་པ་མཛད་པ་ནི་བྱས་པ་མཁྱེན་ཞིང་བྱས་པ་
 ཆོར་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ནི། བྱེད་པ་
 མོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་པར་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
 རྒྱུ་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཤེས་པ་ནི། ཡང་
 ཡེ་ཤེས་བྱས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་བདས་འཇུག་སྟེ་
 ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མ་མཐོང་བའི་དོན་སྟོན་པ་ནི། གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བར་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་
 གྱིས་མ་མཐོང་བའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་འཛིག་ཉེན་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་གང་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྫོད་པ་དང་། ཤེས་པར་མཛད་པ་
 དང་། མཐོང་བར་མཛད་པ་ཤེས་པ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་
 པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་གདུལ་

བྱ་ཆམས་ལ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་
བ་དང་། ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་འཕགས་པའི་གང་
ཟག་ཆམ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་དེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་
འཇུག་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་འཇུག་པ་དང་། མདོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་འཇུག་
པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཤེས་པ་གསུམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསམ་གྱིས་
མི་བྲབ་པ་དང་ཞི་བ་ཤེས་པ་ནི། གཞན་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་ཅེས་བྱ་བར་
སྟོན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་འགོག་པ་ཤེས་པ་ནི་ཡང་ཆོས་
ཆམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ནས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་འདི་དང་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་
འདུ་ཤེས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྟོན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པའི་མཆོན་
ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བྱད་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། བསམ་མི་བྲབ་སོགས་
བྱད་པར་གྱིས། །བྱད་ཞུགས་བདེན་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་བརྩ་
དུག་གིས། །བྱད་པར་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བདེན་
པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་ཡུལ་གྱིས་
སོ། །བྱད་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའོ། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་བརྩ་དུག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་རེ་རེ་ཞིང་

ཆོས་དང་རྩེ་སྤྱི་ལེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ལེས་པས་བསྐྱུས་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཞེ་ན། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་བྱུང་པར་སྤྱུག་བསྐྱུས་གྱི་སྐད་ཅིག་
མ་དང་པོས་བསྐྱུས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ།
ཞེས་བྱ་བ་བསམ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བའི་དོན་གྱིས་དང་། རབ་འབྱོར་
གཟུགས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་བརྟེན་
པས་ལུས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཉིད་དུ་ལེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱུས་
གྱི་བར་གྱི་ལེས་པ་དང་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་
ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་
པས་བསྐྱུས་པ་ནི། མི་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཉམ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་
པའི་དོན་གྱིས་དང་། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱང་མི་མཉམ་པ་འོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞལ་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པས་བསྐྱུས་པ་ནི།
གཞལ་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆད་མ་ལ་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་དོན་གྱིས་དང་།
རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱངས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་སྤྱུག་བསྐྱུས་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་
བཞེ་པས་བསྐྱུས་པ་ནི། བྱངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱངས་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་པའི་དོན་གྱིས་དང་། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱང་བྱངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་མི་

མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེད་
དུ་བྱེད་པར་གྱུར་པའི་བྱིར་ན་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་ཉེ་བར་
དགོངས་པ་ཡིན་པར་བྱ་བའོ།

ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་དག་
ཉིད་ཀྱིས་མི་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ནི་མཉམ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བའི་དོན་གྱིས་ན། རབ་འབྱོར་
གཟུགས་ཀྱང་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
བྱིན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་བྱ་བས་ཉེ་བར་
གནས་པའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་
སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཀྱན་འབྱུང་གི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་བསྐྱས་པ་ནི།
སྒོན་པོའི་དཔེས་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ནི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་ཉེ་བར་
གནས་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་
པ་དང་མངོན་པ་ཞེན་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རི་སྐད་དུ། གཟུགས་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་
པ་མེད་པར་ཉེ་བར་གནས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མི་བྱ། མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱ་
ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་བུའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐད་

ཅིག་མ་གཉིས་པས་བསྐྱས་པ་ནི། དེ་ནི་སྤྲ་བ་མཛངས་པ་མཁས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་
པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྲ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཛངས་པ་ནི་མ་རྒྱས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་
པ་ཉི་བར་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་དག་སྤར་སྟོ་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བས་འཛོལ་བའི་ཤེས་རབ་དོན་དེ་
དག་གཉི་ག་ལ་འཇུག་པར་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་མཁས་པ་དང་བདེན་པ་མཛོང་
བས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དོན་དེ་གཉི་ག་ལ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་དང་
ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་གསུམ་པས་
བསྐྱས་པ་ནི་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་
ཀྱི་བྱངས་སྟེང་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་གྱུར་
པའི་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པས་འདི་ཉིད་ལ་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་ཉིད་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་སྤྱར་བའི་བྱང་པར་ཀུན་འབྱུང་གི་སྐྱད་
ཅིག་མ་བཞི་པས་བསྐྱས་པ་ནི་འདི་ནི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་འཆད་པ་
ཡིན་པས་ཐེག་པ་གཞན་པས་འདི་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་རྣམས་སྤྱར་དུ་སྤྱང་ན་
ལས་འདའ་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་བྱང་པར་འགོག་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་
པོས་བསྐྱས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་འདི་ལ་

འགྲིལ་བའམ་འཕེལ་བ་མེད་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དག་
 ཏུ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱད་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་བསྐྱས་པ་ནི། བ་
 རྩས་མ་ལེ་བྱ་གཞོན་ཏུ་མི་འདོར་བའི་དཔེས་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་
 ལྷན་པའི་མོས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་སྤྲོན་གྱི་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཏུ་
 གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་བྱད་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་གསུམ་པས་བསྐྱས་པ་ནི་
 ཡང་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བརྟེན་པས་དག་འལྷན་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་
 འདིར་སྐྱེས་པ་ཉིད་དང་བསྐྱོག་པས་འཕགས་པའི་ས་གཞན་གཉིས་པོར་ལྷུང་བ་
 ཉིད་ཏུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པའི་བྱད་པར་འགོག་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་
 བཞི་པས་བསྐྱས་པ་ནི་ཡང་རྒྱ་མཚོར་གྱུ་ཞིག་པའི་དཔེས་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་
 དང་བར་ཆད་མེད་པར་བྱེད་པ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་
 བྱེད་པའི་མཚན་མ་ལ་གནས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་
 བཟུལ་བའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་གྱི་བྱད་པར་ལམ་གྱི་སྐྱད་
 ཅིག་མ་དང་པོས་བསྐྱས་པ་ནི་ཡང་བྱམ་པ་སོ་མ་བཏང་བ་དང་བཏང་བའི་དཔེས་
 སྐྱབ་པའི་ཆོས་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པ་དང་རྟེན་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱན་པའི་དོན་གྱིས་
 གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མ་ཆང་བ་མེད་པའི་བྱད་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་བསྐྱས་པ་ནི། ཡང་
 རྒྱ་མཚོའི་གྲུ་ཟག་ལྷན་མ་བྱས་པ་དང་བྱས་པའི་དཔེས་སྐྱབ་པ་མ་ཆང་བ་དང་ཆང་
 བ་དང་སྟོན་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱད་

པར་སྐྱོད་ཅིག་མ་གསུམ་པས་བསྐྱུས་པ་ནི། ཡང་སྐྱེས་བྱ་ཆས་ཤིང་ཉམ་ཆུང་བའི་
 དཔེས་སྐྱོད་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཤིས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ཐབས་ལ་
 མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བར་བསྐྱོད་པས་འཁོར་
 བ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལྷུང་བ་དང་མི་ལྷུང་བར་སྐྱོན་པའི་
 རོན་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩིས་བཞུགས་པའི་ཁྱད་པར་ལམ་
 ཀྱི་སྐྱོད་ཅིག་མ་བཞེ་པས་བསྐྱུས་པ་ནི་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩིས་ཉིད་མེད་པའི་
 སྐྱེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། འདོད་པ་མེད་པ་ཉིད་
 གྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྡོད་པར་
 བྱེད་པ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཏུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་མ་
 ཐག་པའི་ཆོག་ལྷག་པས་གསུངས་པའི་རོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་
 བསྐྱུས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

བསམ་མི་བྱུང་དང་མི་མཉམ་དང་། །གཞལ་དང་བགྱང་ལས་ཡང་
 དག་འདས། །འཕགས་པ་ཀུན་སྐྱོད་མཁས་པ་ཡིས། །རིག་བྱ་ཐུན་
 མོང་མེད་ཤིང་ཉིད། །ཤིས་སྐྱུར་བྱི་དང་གང་མེད་དང་། །སྐྱུང་དང་
 ཡང་དག་འབྱུང་བ་དང་། །དམིགས་པ་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། །མཐའ་
 དག་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་དང་། །རྩིས་མེད་དང་བྱུང་བར་ནི། །བཅུ་
 རྒྱུ་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། །གང་གིས་ལམ་འདི་གཞན་དག་
 ལས། །བྱུང་བྱུང་འཕགས་པས་བྱུང་བར་ལམ། །

ཞེས་བྱའོ། །བྱུང་བར་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

ཕན་དང་བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དག་
དང་། །གནས་དང་དཔུང་གཉིས་སྤྲོད་དང་ནི། །ཡོངས་འདྲེན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། །སྐྱོན་གྱིས་བྱུབ་དང་ཐེག་གསུམ་གྱི། །འབྲས་བུ་མངོན་དུ་
མི་བྱེད་བདག །ཐ་མ་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་སྟེ། །འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕན་པའི་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་
རྣམས་འགོ་བ་རྒྱུད་ལྡན་ལས་ཡོངས་སུ་བརྟོན་ཅིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་དུ་
འགོད་པའི་ཕྱིར་འདི་ག་རྟེན་ལ་ཕན་པར་ཞུགས་པས་མ་འོངས་པའི་ཕན་པས་
བསྐྱུས་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེ་བའི་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་
རྣམས་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འབྲུག་པ་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་
བརྟོན་ཞིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་དུ་འགོད་པའི་ཕྱིར་འདི་ག་རྟེན་ལ་བདེ་
བར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་ཆེ་འདིའི་བདེ་བས་བསྐྱུས་པའི་དོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོབ་པའི་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བ་ན་
ཡོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་
ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་འདི་ག་རྟེན་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མེད་
པའི་ཆོས་ལ་འཇོག་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱབས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་
ཕྱང་པོ་མ་ལུས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་རབ་དུ་འགོད་པའི་ཕྱིར་

འདིག་རྟེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་དུ་པན་བ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་
 ཀྱིས་གང་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །གནས་གྱི་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདྲེ་བ་མེད་
 བ་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་
 ཕྱིར་གནས་སུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ལས་བསྐྱོག་པའི་དོན་གྱིས་
 གང་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །

དབྱུང་གཉེན་གྱི་བྱེད་པ་ནི་གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་པ་
 རོལ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཆོས་
 སྟོན་པའི་ཕྱིར། དབྱུང་གཉེན་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་
 བ་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་བ་ཡིན་
 ནོ། །སྤྱིར་གྱི་བྱེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་
 ཡོངས་སུ་ཆད་པས་རྒྱས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་སྐྱམས་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྤྱོད་
 བ་ཟད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། སྤྱང་ན་ལས་
 འདས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྤྱིར་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྟོགས་
 པའི་རྟེན་གྱི་རོ་ཐོར་གྱུར་བ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་བ་ཡིན་
 ནོ། །

ཡོངས་སུ་འདྲེན་པའི་བྱེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་།
 རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ལས་ཡོངས་སུ་འདྲེན་

པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱོར་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱེད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་ནམ་
མཁའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིང་པ་ཉིད་ནི་
འགྲོ་བ་མེད་པ་སྟེ།

དེ་ནི་མི་འགྲོ་མི་འོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ངང་
ཚུལ་དེ་ལས་མི་འདའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་དབང་དུ་
མཛད་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་
གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཐུངས་ལས་
འདས་པར་སྟོན་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་
པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་དེའི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ནི། རབ་
འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྦྱེ་མི་འགག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ།

རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་གཡོ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་ལམ་ཤེས་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་དང་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཉོན་གྱི་བྱེད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངང་
ཚུལ་ཅན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིང་ན་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་ཆུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་
 བསམས་ཅད་རྣམ་པ་བསམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་འཛིག་ཉིན་གྱི་དོན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །

རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་
 བོ་དག །དཔེན་དང་དཀའ་དང་ངེས་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་
 དམིགས་དང་། །མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། །དམིགས་པ་
 ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། །མི་མཐུན་ཐོགས་པ་མེད་དང་དེ། །གཞི་མེད་
 འཇོ་མེད་སྐྱེ་མེད་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དང་། །རོ་བོ་
 ཉིད་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད། །མཚོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ན། །མཚན་
 ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ངེ་ལྟར་
 བརྗོད་ཅེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ལས་དཔེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི། འདོད་ཆགས་དང་། །ཞེ་
 སྤང་དང་། །གཏི་ཕྱག་རྣམ་པར་བསལ་བས་དཔེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་
 དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དཔེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དཔེན་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 མཚན་མས་དཔེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་མས་དཔེན་པའི་རང་
 བཞིན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟགས་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པའི་གནས་

ངན་ཡིན་ནོ། །མཚན་མ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །མི་མ་ཐུན་
པ་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་
ཆགས་དང་།

འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཉི་མུག་
དང་། གཉི་མུག་མེད་པས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་ཚུལ་ཅན་ཉིད་དང་། ལྷག་པར་མོས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཉི་ལྔ་བར་བཞོན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་
ཉིད་ཉི་ལྔ་བར་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
གོ་ཆ་བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱོམ་པ་བྱ་དཀའ་
བའི་དོན་དུ་སྟོན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་གོ་
ཆ་བགོས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པར་སྤྱད་པའི་གནས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོམ་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་སྟོན་པའི་དོན་དུ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གོ་ཆ་བགོས་
པས་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་བསྟན་པའི་དོན་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐབ་སྟེ། དེ་ནི་སུས་ཀྱང་བསྐྱོམ་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ་

ཞེས་བྱ་བས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱོམ་པ་པོ་དང་། བསྐྱོམ་པ་མི་དམིགས་པའི་
རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་སྐྱོམ་པ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་
པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ཉིད་
དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། རབ་འབྱུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱེན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བྱེར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་
ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། འདི་བཤད་པ་ལ་
མི་དངང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བསྐྱོམ་པ་ཉིད་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་གཞོལ་བའི་བསམ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་རྟོག་པ་ལགས་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། རབ་འབྱུང་མི་ལམ་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ་བའི་
བསམ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱེན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ཉི་བར་དགོད་པ་དང་།

གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་རྟོག་པར་
བྱེད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་

སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་དམིགས་པ་བསྐྱོམ་པའི་བྱང་པར་གྱི་ཞར་ལ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་དམིགས་པའི་བྱང་པར་བསྐྱོམ་པའི་དོན་ངེས་པ་དང་།

རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་གཟུགས་ནས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
དོན་གྱིས་ལན་བསྟན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟོག་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་
གི་ཡེ་ཤེས་སོ། །འོ་ན། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཡང་དགོ་ལ་
སོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རི་ལྷར་ཡིན་ཞེ་ན།
གཟུགས་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་དག་པན་ཚུན་གྱི་རི་བོའི་ཐབ་པ་ཉིད་དང་། དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ཉིད་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་རི་ལྷར་འཐད་ཅེ་ན།
སངས་རྒྱས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་གཉིས་སུ་
མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དོན་དུ་
ཐུགས་ལས་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ་དམིགས་པར་བྱ་བ་
དང་། དམིགས་པར་བྱེད་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་

གོ། །འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མ་སྐྱུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། ལྷའི་བྱ་དག་ནས་
མཁའ་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་འདི་ཟབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བརྩུང་བའི་སྒྲོད་དུ་བསྟན་པ་མ་ལགས། མི་བརྩུང་
བའི་སྒྲོད་དུ་བསྟན་པ་མ་ལགས་སོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་འཛིག་རྟེན་ནི་འཛིན་པ་ལ་སྒྲོད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་འཛིག་
རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མ་སྐྱུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འཛིན་པ་ལ་སྒྲོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲོད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོགས་པ་
མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱུན་པའི་ཕྱིར་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
རྟེན་མི་དམིགས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། ཐམས་ཅད་མཁུན་
པ་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ཀྱང་སྒྲོད་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟོམ་པ་ལས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་དཔེར་བྱས་ཏེ།

རིམ་ལྔ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་འོངས་
མ་སོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མ་འོངས་མ་
སོང་བས་ན། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲེས་
སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་

ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམས་སུ་འདོད་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ཆོས་ཉིད་དོ། །གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་དོ། །

མི་འགྲུར་ཞིང་རྣམས་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམས་
པའི་ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་དང་དེ་ལ་རྣམས་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་
དོ། །དབྱེར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་
དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
ཐེག་པ་གསུམ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཆོལ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དུས་གསུམ་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ལས་འདས་པའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཁམས་དང་། སྤྱི་མཆེད་དང་། རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འགྲུར་བ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྤྱི་བའི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་
བར་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་གཉིས་སུ་
མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་མིང་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དང་མིང་དེའི་མཆོན་མ་དབང་པོར་གྱུར་པས་སྟོང་
གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གཤོགས་པ་མཐོ་བ་དང་དམའ་
བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས།

མདོ་ལས་དེའི་ཆེ་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་
པར་འགྲུར་བ་དུག་དང་མཆོན་མ་ཆེན་པོ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་གཡོས་སོ། །རབ་དུ་

གཡོས་སོ། །ཀྱན་ཏུ་རབ་ཏུ་གཡོས་སོ། །འགྲུལ་སོ། །རབ་ཏུ་འགྲུལ་སོ། །ཀྱན་ཏུ་
རབ་ཏུ་འགྲུལ་སོ། །ཐྲེག་གོ། །རབ་ཏུ་ཐྲེག་གོ། །ཀྱན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཐྲེག་གོ། །ཆེས་
ཆེས། རབ་ཏུ་ཆེས་ཆེས། ཀྱན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཆེས་ཆེས་སོ། །འབྲུགས་རབ་ཏུ་འབྲུགས།
ཀྱན་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྲུགས་གོ། །

འུར་འུར་རབ་ཏུ་འུར་འུར། ཀྱན་ཏུ་རབ་ཏུ་འུར་འུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་
བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནམ་པ་དྲུག་ནི་གཡོ་བ་དང་། མཐོ་བ་དང་། དམའ་བ་དང་། སྟེང་
ཏུ་འཕྱོ་བ་དང་། འོག་ཏུ་འཕྱོ་བ་དང་། སྐྱ་རྗེས་སུ་སྐྱོགས་པའོ། །ལྟས་ཆེན་པོ་བཙུ་
བརྒྱད་ནི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྲུར་བ་ནམ་པ་དྲུག་པོ་དེ་ནམས་ཉིད་གོ་
རིམས་བཞིན་དུ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟོད་
ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་བཞི་པོ་མི་དགེ་བ་ལ་
སྟོད་པ་དང་ལྷ་སྐྱ་ཆོགས་ལ་མོས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ཅན་དང་། དེགས་པ་དང་ལྷན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བྱ་བ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་གཡོས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཀྱན་ཏུ་རབ་ཏུ་འུར་འུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཆོག་བཙུ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་
དོན་བསྟན་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གང་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། དེ་ལྟར་ན་ལྷའི་བྱ་དག་
གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེས། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། གང་ཞིག་གང་རྗེས་སུ་

སྐྱེ་བར་འགྱུར་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས། དེ་ལྟར་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
ཉིད་འདི་ནི་ཟབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་
ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་གྱིས་མ་ཞོར་བ་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཉིད་ལས་ཆོས་ཉིད་བཅའ་བའི་དོན་གྱིས་
གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དབྱེ་བ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་
དོན་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
མཛད་པའི་དོན་གྱིས་ཆོས་གནས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱུན་མི་འབྲུལ་
པའི་ཆོས་ངེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་
གྱིས་ན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ཞིག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་ན། དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པར་ལྟག་ལ་འགྱུར།
འདབ་ཆགས་བྱ་བས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་དཔེས་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་རབ་ཏུ་
ལྡན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐབས་མཁས་པས་
ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྟར་བའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཆེ་
མང་པོ་ཞིག་བསྟན་པ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད་བཤད་ཟིན་ནོ། །

ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

མཆན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཡང་དག་སྦྱབ་ལ་མཁས་པ་
ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་འདི་ལ། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པར་
འདོད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉི་བར་
བརྒྱུད་སྟེ། ཐབས་མཁས་པ་དང་མ་བྱལ་བར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་མཆན་མར་མི་
འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་བསྟོམ་ཞིང་
མཆན་མར་མི་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་དད་པ་
དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་། འན་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཅན་གྱིས་རྣམ་པ་ལྟོ། །དེ་ལ། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་
དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་
ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་དང་མཆན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ཡིད་ལ་སེམས་ཀྱང་མཆན་མར་མི་བྱེད་དེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་
མ་སྦྱད་ཅིང་མ་སྦྱས་པར་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་
མཛོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་སྦྱད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པར་ལྟུང་བའོ། །སྦྱས་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་
པོ་ལ་ཉམས་པ་འོ། །

སྦྱིན་སོགས་སྦྱོད་ཡུལ་བཙུན་འགྲུས་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཐོག་མར་སེམས་

བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། སྤྱིན་པ་བྱིན་པ་ན། ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པའི་བར་དུ་
མཚན་མར་མི་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བསམ་པ་ཕྱོད་ཆོག་སྟེན་པ་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་ཐབས་མཁས་པ་དང་མ་
བྲལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ནི་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས། གང་གིས་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་དང་། གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་བཀྱི་
བའི་གཟུགས་སམ་ཆོར་བའམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཤེས་པའི་ཤེས་རབ།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པར་ཡང་བྱ་བ་དང་། ཆོས་དེ་དག་གྲང་མ་མཆིས་ཤིང་མི་
དམིགས་པས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་འབྱུང་བར་
དཀའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་རྣམ་ལྟ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་འདི་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་

ལྷ་འགྲུར་བའོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ལ་དབང་བོར་བརྗོད་པར་མི་བྱ་
སྟེ། དབང་བོའི་དོན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཚུང་བྱ་
དང་འབྲིང་དང་ཆེན་བོའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པོ་ཡིས། །རྫོགས་སྒྲུབ།

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཆེན་པོས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །དེའང་བཙུང་
ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལ་ནི་གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་མ་མཆིས་ཏེ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
སྟོང་པ་སྟེ། ཆོས་གང་འཕེལ་བར་བགྱི་བའམ་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པར་བགྱི་བའི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །

རྒྱལ་པོས་རྫོགས་དཀར་བཞེད།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གྲུའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ལྷན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་བྱིར་མི་ལྟོག་པར་བསྟན་པས་དེ་
མངོན་པར་འཆང་བྱ་བར་དཀའ་བ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་
ལས་གཞན་པ་དང་། དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་
བཞེར་ལྟོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་མ་ཉི་བར་མི་དམིགས་པས་མཆན་མ་མེད་པའི་
འདུ་ཤེས་ཅན་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་འོན་ཏེ་ཐོས་
ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་གསུམ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
མི་འདོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྲུར་བས། ཁྱོད་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་འདོད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། བདེན་པ་གང་

གནས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་དང་དུ་མར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཆ་དང་
འཐད་པས་འབྲིང་ཡིན་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་བདེན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་སོ། །གནས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་གནས་པའོ། །གང་གིས་དེ་
མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་འདིའི་རྟགས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་མི་ཞུས་པ་མི་དངང་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་། མི་འགོང་བ་མི་སྐྱག་
པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཡིད་ལ་འགྲོད་པ་མེད་པ་སྐྱག་པར་མི་འགྱུར་བའི་མཆོན་
ཉིད་ནི་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མི་དམིགས་པས་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོའི་སེམས་མི་ཞུས་མི་འགོང་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་མི་འགྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་མཆོན་མར་མི་བྱེད་པར་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པས་ནི་ཆུང་དུ་གསུངས་
པ་ཡིན་རོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་ནི་འབྲིང་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། དེ་རྣམས་
ལས་གཞན་དུ་དང་། དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་ནི་ཆེན་པོ་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་པ་

དང་བསམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་གྲུ་སྟེ། དེ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་
བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །འདིར་ཐར་བ་ནི་བྲལ་བའི་བྱུང་
བར་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ལ་སན་པས་ན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་སྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐར་པའི་
ཆ་དང་མ་སྟན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་སྟན་པ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

རྩོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་
པར་བཟོད། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །རྣམ་པ་དག་ནི་
བཅུར་བཤད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཅི་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བཟོད་པའི་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་སྟན་པ་ལས་བྱུང་བར་
དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
ལ་འདི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པས་གནས་པ་ཉིད་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་ལ་
དམིགས་པ་ཉིད་དང་། ང་རྒྱལ་བཙུང་བ་བསྐྱེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་པ་ལ་དམིགས་
པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང་། གཞོད་པ་མེད་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང་། མི་འཆེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་བཟོད་པར་
བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་དང་། ས་དང་། སྟན་དང་། སྤང་མོ་དང་། བྱ་དང་། བྱ་མོ་དང་།

སྐྱོགས་སོ་དང་། ཡིད་བརྟན་པ་དང་། གཉེན་དང་། སྤྲུག་གི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་མ་དང་པ་ལ་
སྐྱོགས་པ་གཉིས་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བྱས་ནས་རྣམ་པ་བརྩམ་འགྲུར་རོ། །

བདག་ཉིད་སྤྲིག་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་། །སྦྱིན་ལ་སྐྱོགས་ལ་གནས་པ་
གཞན། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། །བསྐྱེད་པ་བརྟོན་དང་མཐུན་
པ་ཉིད། །ཅེར་གྱུར།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་དག་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲིག་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་
སྐྱོགས་པ་ལ་གནས་པ་དག་དང་། བདག་གྱུང་སྐྱོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་པར་བྱ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བདག་གྱུང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལྷགས་
དང་ལྷགས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་གཞན་ཡང་
དག་པར་བསྐྱེད་པ་དང་དེའི་བསྐྱེད་པ་བརྟོན་པ་དང་། དེ་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་
པ་གཞན་དག་ལ་མཐུན་པར་དགའ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་དམིགས་པ་དང་།
རྣམ་པའི་བྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་བརྟོན་པ་ནི། རང་བཞིན་རྟོན་ཅན་བདེན་ཤེས་ལ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་ལྷོ་རྩེ་མོ་རྣམས་སུ་རང་བཞིན་ལ་
བརྟོན་པའི་དབྱེ་བས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བརྟོན་པ་བཞིན་དུ་སྟེ། རི་
རྒྱུད་དུ། བདག་གིས་གྱུང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། བདག་ཉིད་གྱུང་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་དེ་ལ་གཞན་འགོད་པ་ལ་
སྐྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་མཆོག་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས། སྦྲིན་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་
ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སོ། །འདི་དག་གི་དཔྱད་པ་དང་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་
སྦྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡོངས་
སུ་སྦྲིན་པར་བྱ་བ་ནས་བཅམས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྦྲོ་བ་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ནས་དམ་པའི་
ཆོས་གནས་པའི་བར་ལ་སྦྲིབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས་སྦྲོ་ཁོ་ནར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་
བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡོངས་སུ་གཟུང་དུ་མེད་པ་ནི་དེའི་ངོ་
མོ་ཉིད་དགག་པར་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་དུ་
མེད་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་
ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་གཟུང་དུ་མེད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་མ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པ་འདི་དག་ཀྱང་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་སོའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་
རེ་རེ་ཞིང་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ངོ་བར་གཏོགས་པ་ཆུང་དུ་ནི།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་ལ་དཔྱད་པ་
པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ན་གཞན་ལ་
མི་འཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འབྲིང་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་ལ་

སོགས་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟྱེ་མ་ལ་གཞན་ལ་པན་པའི་བསམ་པ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེན་པོ་ནི། མ་དང་། ས་དང་། སྤང་མོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དང་
ཟྱེ་མ་ལ་གཞན་ལ་འདོད་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅེ་མོར་གཏོགས་པ་མུར་དུ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱང་སྟོག་གཙོད་པ་ལས་སྟོག་
པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་
ལས་བརྒྱུག་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕྲིང་ནི་བདག་གིས་ཀྱང་སྟོན་
པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་གསུངས་
པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་བདེ་བའི་རྒྱ་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོར་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཆེན་པོ་ནི་བདག་གིས་ཀྱང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སྟོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་སྟག་བསྐལ་དང་བདེ་བར་སྟོན་ཅི་
ལོག་པ་སྟོང་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པ་མུར་དུ་ནི་བདག་
གིས་ཀྱང་སྟག་བསྐལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་ངེས་པར་སྟོར་བར་འདོད་
པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཕྲིང་ནི་བདག་གིས་ཀྱང་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་གིས་པ་མངོན་ཏུ་
བྱ་བའི་ཕྱིར་གིས་པ་བསྐྱེད་དེ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཡང་མངོན་ཏུ་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་འབྲས་བུ་ལ་ངེས་པར་སྐྱོར་
བར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེན་པོ་ནི་བདག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔེ་སྒྲིལ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པར་
འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱེད་རྒྱུ། །འདི་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཆུང་དུ་ནི། བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིལ་
པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་པར་མེད་པར་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་སྒྲིལ་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱེད་རྒྱུ། །འབྲིང་ནི།
བདག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་པར་དུ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔེ་ལས་ལ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱེད་
རྒྱུ། །ཆེན་པོ་ནི། བདག་གིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་
པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་སྤུངས་སུ་ཆོག་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་འཇོག་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱེད་
རྒྱུ། །རི་ལྷོ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་
མཆོག་ཡིན་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
འདི་ནི་གཞན་ལ་བཏེན་པའི་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་འདི་དབྱེ་བ་བཞད་པ་
ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་ལ་ནི་རིམ་གྱིས་གནས་སྐབས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་
འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །སྒྲུབ་པའི་ལས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པ་རྣམས་བཞད་ཟེན་ཏོ། །

ཅི་སྟེ་འདི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་
གང་ཡིན་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནི་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་
དང་འབྲས་བྱའི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བས་སྦྱེས་བྱ་བྱང་བཞི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་ཟད་
དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་
ཏུ་འགྱུར་རྟེ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པས་བསྐྱུས་པ་སྦྱོར་བའི་ལམ་
གྱི་གནས་སྐབས་དང་། བརྗོད་པ་དང་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་དང་། རྒྱན་དང་ལྗན་པ་བསྦྱོམ་པའི་ལམ་གནས་སྐབས་དེ་གང་གི་
ཕྱིར།

དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་
དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདིར་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་ཆོག་ས། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་རྟེ། དགེ་འདུན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པ་ལས་དེའི་བྱང་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་སོགས་རྟགས། །རྣམ་བཤི་ཤུར་
བརྗོད་པ་ཡིས། །དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་མཆོན་ཉིད་འདི། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྟོག་པ་ནི།
རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་མེད་པ། རྟགས་མེད་པ། མཆོན་མ་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། རིག་པ་པོའི་འབྲེལ་བ་བཀག་པས་གཟུགས་ནས་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལས་ཕྱིར་སྡོག་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཕྱིར་སྡོག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ལ་ངོ་མཉམ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་རྣམ་པ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའོ། །རྟགས་ནི་རང་ལ་
བརྟེན་པའི་མཚན་མས་བསྐྱུས་པའོ། །མཚན་མ་ནི་དེ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོང་པའི་
རྟེན་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་གཞན་ལ་བྱག་མི་
འཆལ་ཞིང་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཡང་མི་ཁོམ་པ་
བརྒྱད་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་སྟེ། དེ་ལ་མི་ཁོམ་པ་
བརྒྱད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལོག་པར་སྟོང་བ་དང་། དཔུལ་བ་དང་། དུད་འགྱུར་སྟེ་གནས་
དང་། གཤམ་རྩེའི་འཛིན་རྟེན་དུ་སྦྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་ཐོས་པ་
དང་། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དུ་སྦྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་སྦྱོར་ཞིང་སྟེ་གནས་པ་ཉིད་
དང་། ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྦྱེ་བའོ། །ཡང་དག་ཉིད་དགེ་བ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་
གནས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་གཞན་ཡང་དག་པར་བསྐྱུལ་བ་དང་། དེའི་བསྐྱུགས་པ་བརྫོད་
པ་དང་། དེ་ལ་མ་སྦྱོར་པས་དགའ་བ་ཉིད་དང་།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དམིགས་ཏེ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་སྒྲོམ་ཞིང་
མདོ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་
ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མེད་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་
དོགས་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་། ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་དང་སྟེ། དེ་ལ་ལམ་གཞན་འདོད་

པ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་རྒྱུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དོགས་པའོ། །ལམ་དང་པོ་དང་མི་མཐུན་པ་ནི་
ཡིད་གཉིས་སོ། །རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དགེ་བ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་ཆོག་ལ་འཕེལ་བར་འགྲོ་
བ་མེད་པས་ན་གསོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཐེ་ཆོས་སོ། །

བྱམས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་རྒྱ་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་ལྷན་པ་དང་། སྤྱི་བ་
པ་ལྟ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དང་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱི་བ་པ་ལྟ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་
དང་། གཞོད་སེམས་དང་། ལྷགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྟོད་པ་དང་། འགྱོད་པ་
དང་། ཐེ་ཆོས་སོ། །བག་ལ་ཉལ་བ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་
རིག་པ་དང་ལྟ་བའི་ཐག་པས་བསྐྱུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་དང་སྤྱིད་པའི་ཐག་
པས་བསྐྱུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །འགྲོ་བའམ་འོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་ལ་བྱན་
པ་ནི་བར་འཛིག་པ་ཉིད་དང་། གཙང་སྤྱི་ཀྱན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་ལྷན་ཁིང་ནད་ཉུང་བ་
ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་གོས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྲད་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་ནི་བོད་དུ་
གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་འཛིག་ཅེན་ཐམས་ཅད་ལས་
མཛོན་པར་འཕགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ལུས་ལ་སྤྱི་བའི་རིགས་སྤོང་ཐག་བཟུང་
ཅུ་མེད་པ་ཉིད་དང་།

དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་པར་དག་པས་སེམས་བྱ་བྱ་དང་བྲལ་བས་ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པའི་ས་ལས་འདས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཡོངས་སུ་
དག་པ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཉིད་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་
ལྟར་ལེན་པ་མ་ཡིན་པས་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བྲལ་བ་

ཉེ་སྤྱོད་པ་དང་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་
སྟེ། དུག་དར་ཁྲིད་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་གོས་གསུམ་པ་ཉིད་དང་། སྤྱང་པ་པ་ཉིད་
དང་། བསོད་སྦྱོམས་པ་ཉིད་དང་། ལྷན་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། ཟས་སྤྱར་མི་ལེན་པ་
ཉིད་དང་། དགོན་པ་པ་ཉིད་དང་། འིང་བྱང་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་གཤམ་མེད་པ་ཉིད་དང་།
དུར་ཁྲིད་པ་ཉིད་དང་། ཅོག་ཕུ་པ་ཉིད་དང་། གཞི་རི་བཞིན་པ་ཉིད་དོ། །

པ་རོལ་ཏུ་སྤྱན་པའི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོགས་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་
མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒོ་བཟླ་པ་ཡིན་ཞིང་ཟབ་པས་གཞན་ལ་ཚོས་མཉན་པ་ཉིད་
དང་སྤྱོར་པའི་སྤྱར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱན་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཡང་དག་པར་
སྦྱབ་པ་དང་། ཡང་བདུད་རྟེན་གཅན་གྱི་སྦྱལ་པ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་
བརྒྱུད་དུ་ལྷང་ཞིང་སྤྱག་བསྐལ་བྲག་པོ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་སྤྱོད་བས་དབང་དུ་
བྱས་པ་སྤྱར་མི་སྤྱོག་པའི་སར་ལུང་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་
ཆད་མེད་པ་བསྟན་པས་ཆེར་ཟེན་ཀྱང་འབྲུག་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་
ཅིང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སེམས་མི་སྤྱོག་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ནི་ཅེ་མོར་གཏོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ་བདུད་རྟེན་གཅན་དགེ་སྤྱོད་གི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་ཏེ་འདི་སྐད་
དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། ལམ་གཞན་སྟོན་དུ་ཟེན་ཀྱང་དགེ་སྤྱོད་དག་བཅོམ་
པའི་དཔེས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་།

དེ་ཅིའི་སྤྱར་ཞེན། འདི་ལྟར་དེས་གང་ལ་དད་པས་འགྲོ་བའི་ཚོས་གང་ཡང་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་སྤྱར་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས། གཞན་

ཡང་བདུད་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པ་རྩས་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལམ་གྱི་
གཟུགས་བརྟན་སྟོན་པ་ལ་འདི་ནི་བདུད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས་ནི་བཟོད་པར་གཏོགས་པའི་གནས་
སྐབས་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བུལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་ཡང་དག་པར་གསུངས་པའི་སྦྱོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་
གནས་ཤིང་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་བར་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་བསམ་བས་ཞེས་བྲ་བ་ནི་
ཆོས་གྱི་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་སོ། །མདོའི་དོན་ཆོག་ལྷུག་པས་བྱ་ཆེར་
གསུངས་པའི་ཆོག་ལའུར་བུས་པ་ནི་དུག་ཡིན་ཏེ།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྷོག་པ་དང་། །ཐེ་ཆོམ་མི་དལ་ཟད་པ་
དང་། །བདག་ཉིད་དགེ་བ་ལ་གནས་ཤིང་། །གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་
པ་དང་། །གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ཟབ་མོའི་དོན་ལའང་
སོམ་ཉི་མེད། །བྱམས་ལུས་སོགས་དང་སྦྱིབ་པ་ནི། །རྣམ་པ་ལྷ་དང་
མི་འགྲོགས་དང་། །བག་ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛེམས་པ་དང་། །བྲན་པ་དང་
ནི་ཤེས་བཞིན་དང་། །གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བ་དང་། །ལུས་ལ་
སྦྱིན་བྲ་རྣམས་མི་འབྱུང་། །ཀྱ་གྲུ་མེད་སེམས་སྦྱངས་པ་ནི། །ལེན་
དང་སེར་སྣ་མེད་སོགས་དང་། །ཆོས་ཉིད་ལྡན་པ་འགྲོ་ཉིད་
དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་དཔྱལ་ཆོལ་དང་། །གཞན་གྱིས་བགྱི་བར་

མི་བདུབ་དང་། །ལམ་གཞན་ཉི་བར་སྟོན་བདུད་ལ། །བདུད་ཅེས་བྱ་
བར་རྟོགས་བ་དང་། །སངས་རྒྱལ་དབྱེས་པའི་སྟོན་བ་སྟེ། །རྟགས་ནི་
ཉི་བྱ་དེ་དག་གིས། །རྟོན་དང་ཅེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཆོས་མཆོག་
རྣམས་ལ་གནས་བ་ནི། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག།

དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་ཟེན་རྟོ།། །

དེ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བརྟོན་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་གང་གི་
ཕྱིར།

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་བ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་
ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྡོག་པའི། །མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱ།

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷུག་
བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་
ཕྱིར་ལྡོག་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་
འདི་ལྟར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་མེད་
པར་འབྱུག་གོ། །དེས་ཆོས་དེའང་མི་དམིགས་ཏེ་དེས་ན་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་
ཅིང་དེས་ན་སྐྱེ་བར་མི་བྱེད་པ་དེས་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བཟོད་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདུ་ཤེས་

དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་ལྷོག་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱག་བསྐུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ཡང་། བདུད་ཉི་བར་འོངས་ཏེ། མོས་པ་བསྒྲོག་ཅིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྟོགས་པ་པོ་དང་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མི་དམིགས་པས་རྗེས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་སེམས་བརྟན་པ་དང་མི་གཡོ་བ་དང་མི་འཕྲོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སྦངས་པའི་སྒྱུར་བས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལས་མི་ཉམས་པའི་དོན་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་སོ། །མི་གཡོ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་སོ། །མི་འཕྲོགས་པས་ནི་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སྤྱག་བསྐུལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དག་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལས་བསྒྲོག་པ་དང་མི་ལྷོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དང་བསྒྲོག་པ་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བརྟན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་བདེན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན་ལྷོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་བདེན་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ན། འདུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འདིར་ལྷོག་པའམ་མི་ལྷོག་པར་སྒྱུར་ཀྱི་བསྒྲོག་པ་ཅམ་མ་འདུག་པ་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་ལ་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་སྤྱང་བར་འགྱུར་

བ་དག་སྤྱད་དེ་དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། །

སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཡང་ཡན་ལག་ཟད་པ་དང་ལྡན་པ་སྤྱོད་པ་
ལ་ཀྱན་ཏུ་དགའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མཐར་གྱིས་
གནས་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དགྲ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་
ཙ་བདུན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་
འབྲུག་ཅིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་པས་ཡན་ལག་ཟད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །ཡན་ལག་ཟད་པ་དང་
ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་ནམ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་གང་ལ་ཡན་ལག་
གང་དག་ཡོད་པ་དེ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐཆིག་སྟེ། དཔེར་ན་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡན་ལག་ཟད་པ་དང་ལྡན་པར་བརྟེན་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡིན་རོ། །རྗེས་
སུ་མཐུན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱག་
བསྐྱལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ཉིད་འདོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་རོ། །ཀྱན་འབྲུང་ལ་ཆོས་ཤེས་
པའི་བཟོད་པ་ནི། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་ལྡན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བ་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་

ནམ་པར་ཉོག་པར་བརྟགས་པས་བསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ཡང་བ་
 ཉིད་བསྐྱེད་པས་གཟུགས་སྤྱར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ལྷ་བ་
 དང་དགེ་བའི་ཙུ་བ་བསྐྱེད་པ་སྤྱར་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱ་ཆེར་བཀག་པ་ཉིད་
 དང་།

དེ་ཅིའི་སྲིད་ཞེན། དེ་ནི་འདི་སྐར་དེའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་
མཉམ་ཞིང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་པོ་ཉིད་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྲིད་
ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པ་དང་། དེ་སྐར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནའང་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་
བསྐྱལ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱང་
འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་བྱིས་བྱི་ནང་ན་གནས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པས་འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཅི་བར་སྟོན་པ་དང་། ཟས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་མང་ཞིང་སྒྲ་
ཆོགས་སྟེར་བས་བདག་ཉིད་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་བ་དང་། དེའི་བསྐྱལ་ས་པ་བརྗོད་ཅིང་མཐུན་པས་
དགའ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་འཕྲུང་ལ་རྗེས་སྤྱ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་
 དང་། གཞན་མི་དགའ་བར་འཕྲུང་བའི་གཞོད་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ཞེས་བྲ་བ་སྟེ། རྟག་
 ཏུ་ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདིའི་བཞིག་པའི་འདོད་ཆགས་སྟོང་བ་དང་།
 གཞན་ལ་གཞོད་པ་མི་བསྐྱོད་པས་འདིའི་རྒྱད་ཞེ་གནས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་སྟོན་པ་
 དང་། འཛམ་གཤིས་སྤྱིར་ནས་བཅས་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་བ་སྤྱིན་པར་

གཏོང་བ་དང་། ལག་ན་དོ་རྩེའི་རིགས་པ་རྩེས་སུ་འབྲང་བས་དེ་བདུད་ལ་སོགས་
བས་མི་བཟེ་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་འབྲུང་ལ་རྩེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་མི་གཡེང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་
དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་
རྩེད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་དོན་གྱིས་སྦྱེས་བྱ་དམ་པར་གྱུར་བ་ཉིད་དང་། བྱད་མེད་
དབང་དུ་འགྱུར་པའི་སྤྲུགས་དང་། རིགས་པ་དང་། སྤྲན་དང་། ཅི་ལ་སོགས་པ་
དང་། བྱད་མེད་དང་། སྦྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཟེ་སྤྲོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་མི་
བྱེད་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མར་མི་མཐོང་བ་དང་
འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་ཆོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྲན་ནོ། །ཡན་ལག་གཅིག་པ་ནི་
ཅི་ལོ། །ཡང་ན་ད་སྦྱེས་པ་རྣམས་གསོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སྤྲན། མ་འོངས་པ་
མ་བསྐྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཅི་ལོ། །ཡང་འཆམ་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པར་
བྱེད་པ་ནི་སྤྲན་ནོ། །མི་འཆམ་པའི་བྱད་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཅི་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྣམ་གངས་གཞན་ནོ། །

འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་
ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ།
ཕྱང་པོ་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྩེས་སུ་སྦྱོར་བར་གནས་པ་
བཀག་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྒྲོག་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།

ལྟོར་བ་དང་རྗེས་སྟུ་ལྟོར་བ་སྟོན་པ་སྟུག་བསྐུལ་དང་། གུན་འབྲུང་གི་བདེན་པ་
 དང་། རྟོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་ལ་གོ་རིམ་ས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལྟོར་
 བ་དང་རྗེས་སྟུ་ལྟོར་བ་སྟོན་དང་ཕྱི་མར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་།

དེ་ཅི་ལེ་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གནས་པས་དེས་ཚོས་གང་ལ་
ཡང་དམན་བ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་འཐད་པས་གང་ག་སྟངས་བ་ཡིན་ནོ། །འགོག་
བ་ལ་ཚོས་ཤེས་པ་ནི་རྟོགས་པའི་སྒྱུ་དང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་དག་གི་བར་ཆད་ཀྱི་
གཏམ་ལ་སྟོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྟོར་བས་གནས་པ་བཀག་པས་འགོག་པའི་ཤེས་
བ་ལ་དེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སོ་སོར་བྱལ་བ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པའི་དོན་དང་། དེ་ཅི་ལེ་ཕྱིར་ཞེ་
ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་གང་
ཡང་བྱེད་བའམ་དཔྱེག་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་བྱ་
བའི་འཐད་པས་གང་ག་སྟངས་བ་ཡིན་ནོ། །གཏམ་སྟོས་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ནི་སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འཕྱུང་གི་ཤེས་པའི་དུས་ཉིད་ན་བཙམ་པའི་ཕྱིར།
འགོག་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཏམ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་དོན་ཏུ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མིང་
 ཅམ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ཅམ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། རྫོང་པར་བྱེད་ལས་མ་གཏོགས་
 པ། བརྫོང་པར་བྱ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་བཤད་བ་ཡིན་ནོ། འགོག་བ་ལ་
 རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བརྫོང་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་སུ་གྱུར་བ་ནི་སྤྱིན་བ་ལ་

དབང་པོའི་རྟེན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིང་སྒྲིབ་འགོག་པ་ནི་དེ་
ནས་དབང་པོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲིང་སྒྲིབ་གྱི་
གཏམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་སྒྲ་མ་བཞིན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། རྣམ་མཁའ་སྒྲོར་པ་

ཉིད་ལ་གནས་པས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བསྐྱབ་བའམ་མི་བསྐྱབ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་
སྐྱུ་མི་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དབང་པོའི་ཡུལ་གྱི་ཁྲོད་རྒྱལ་འགོག་པ་ནི་དེ་ནས་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་གྱི་ཁྲོད་རྒྱལ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སྐྱུ་མ་བཞེན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གནས་པས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་འཕེལ་བའམ་འབྲི་བར་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སྐྱུ་མི་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཏུ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི་དེ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བསྐྱོམས་པས་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་བདག་གི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱུ་མ་བཞེན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་
ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་གཏམ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བར་གནས་པའི་འཐད་
བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་འདྲ་ཁམས་
གསུམ་ལ་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཞིག་དབང་པོ་འགོག་པ་ནི་
བསམ་གཏན་དང་། གཞུགས་མེད་པ་གང་ལ་དབང་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ།

རི་རྒྱུད་ཏུ། སྤྱི་བའི་བསམ་གཏན་དག་ན་ནི། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྦྱོམས་
དང་། །བཏང་སྦྱོམས་ཡིད་བདེ་བ་དེ་བ་དང་། །བཏང་སྦྱོམས་བཏང་སྦྱོམས་ཆོར་བ་
ཡོད། །གཞུགས་མེད་རྣམས་ལ་བཏང་སྦྱོམས་དང་། །སྟོག་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞེན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་ན་དེའི་དབང་པོའི་རྟེན་འགོག་པ་ཡིན་
ཞེ་ན། དེར་ནི་རིས་དང་སྟོག་ལ་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་རྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་

བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དབང་པོའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཡིང་། དེ་ལ་
ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བདག་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་
ན་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པ་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱག་ལ་སྦྱོད་ཅིང་
སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བས་གནས་པ་བཀག་པའི་དོན་
དང་། བཟོད་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
བྲལ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་
ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་ཆོས་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའི་རྗེས་སུ་
འཇུག་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྦྱོད་ཅིང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མི་དད་པར་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱབ་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་དག་ལ་
འདུས་བྲས་པ་དང་འདུས་མ་བྲས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དོར་
བ་དང་སྒྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཐད་དུ་བཤེས་གཉེན་དུ་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་གནས་
སྐབས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་
རྣམས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་
བ་དང་།

འཇུག་པ་དང་། རབ་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་
པའི་ཆོག་ལས་འདོད་ན་སངས་རྒྱས་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་སྦྱེ་ཞིང་སྦྱེ་བ་ལ་དབང་བཤེས་
པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི། རྒྱན་

ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་ཚོས་ཐུ་རབ་ཙམ་ཡང་རྗེས་སུ་མ་དམིགས་
བས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་པའི་བར་ལ་གནས་པ་
ནི་རང་གི་ས་ལ་དོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་།

རྣམ་པར་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་བྲལ་བ་སྟོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་
 པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་
 དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཛོམས་པ་དང་། སྤལ་མོར་བྱེད་
 པས་བྲལ་བ་སྟོབ་པའི་བྱེད་པའི་དོན་དང་། མཆོམས་མེད་པའི་ལས་བྱེད་པའི་སྦྱེས་
 བུའི་དཔེས་ཡང་དག་པ་ལ་གནས་ཤིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 སེམས་ནི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཕྱིར་ལྟོག་པར་མི་བྱས་པ་ཉིད་དང་།
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་ཏེ་སྦྱོན་མེད་པར་
 ཟུགས་པ་ཉིད་གྱིས་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་
 པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སྟོབ་ནས་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཞིང་དུ་འགོ་ཞིང་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མངོན་པར་སྤྱད་པ་རྒྱན་མི་
 འཆད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་།

བདུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྒྱུར་
བར་བྱེད་པས་རང་གི་ས་ལ་ནེམ་རྒྱར་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྒྱུར་བ་འདྲེན་མ་མ་ཡིན་
ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་མི་སྟོག་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་ནེས་རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་
དག་པའི་མཐའ་ལ་གཅིག་གམ་གཉིས་སུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་སྐྱེ་
བ་རྗེས་སུ་ཟེན་གྱི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བའི་སྦྱོར་བ་ཐེག་པ་
གཞན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
དོན་དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་
སྐྱེ་བའམ་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
ས་ལས་བརྒྱུག་པར་ཤེས་པའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་རྗེས་
སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། བདག་ནི་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་པའི་ངེས་པའི་ཉིད་
པས་མངོན་པར་བྱང་མི་ཆུབ་པ་དང་མ་བྲལ་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་རང་གི་
མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གནས་པ་ནི་ས་དེ་ལ་
གཞན་གྱི་ཤིང་མི་འཛོག་པར་གནས་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ས་ལ་བརྗེས་པ་མེད་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྟེ། རང་གི་ས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པ་གསུམ་ནི་རང་གི་ས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གནས་པ་ནི་མི་འཛོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྟན་
པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཡང་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་
པ་ཉིད་སྐྱ་ན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ས་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གངས་

གཞན་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ཉིད་དུ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱིས་ཤིག །ཁྱོད་ནི་
སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ། །

གང་གིས་ཁྱོད་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་བ་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཡང་
ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཐོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བདུད་ཀྱི་འདུན་པ་བསྒྲུག་པའི་ཆོག་
ཐོས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སེམས་མི་ཞུས་མི་འགོང་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་ལུང་བསྟན་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྟེ། འདི་ལ་གནས་པ་ནི་རྟོག་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུང་བའམ་ཁྱད་པར་དུ་
འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་
ཆོས་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་མེད་པར་ཞུགས་པ་ནི་
ལུང་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཡང་
བདུད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་
བྱ། གང་ལ་ཁྱོད་སྟོད་པའི་མདོ་སྡེ་འདི་དག་ནི་བདུད་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་ཞིང་ནམ་པར་འབྱེད་པ་ནི།

ཀྱེ་མ་འདི་ནི་བདུད་ཡིན་ནོ་སྟེ་དུ་རྟོགས་པས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་
ལྡན་པའི་རྟེན་པ་ཐོབ་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་
ཅེས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་
བའི་ཕྱིར་བདག་དང་སྟོག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྟེ། གཉི་ག་
སྟོས་པ་ནི་སྟོགས་གཅིག་དང་མ་ལུས་པའི་བདག་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་དོན་དུ་ཤོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་བདག་གིས་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་

དོན་གྱིས་དབང་འདི་མཐོང་ནས་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་
གཏོང་བའི་སྐལ་བ་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། ཡང་གཞུང་འཛིན་
པའི་གཟུངས་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་འཛིན་པ་དང་།

ཆུད་མི་གཞོན་པས་དེའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྦྱབ་པ་ཤེས་
པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། ཡང་གཟུངས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་ལྟ་ལ་
སོགས་པའི་སྐད་དང་བརྟལ་སོགས་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་
པའོ། །ཡོན་ཏན་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཡོན་ཏན་དབག་ཏུ་མ་
མཆིས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གསུམ་པོ་གོ་ངེས་ས་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་
དང་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་
ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམས་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་དེས་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སུ་
མེད་པས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པའི་བྱིར་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཐའ་ཡས་
པ་ནི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སྤྱི་མེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུལ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །མདོའི་དོན་རྒྱས་པ་འདིའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ནི་ལྟ་ཡིན་
ཏེ།

གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། །སེམས་བརྟེན་ཐེག་པ་
དམན་དག་ལས། །རྣམ་ལོག་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི། །ཡན་
ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། །ལུས་སེམས་ཡང་བ་ཉིད་དང་།

ནི། །འདོད་ལ་སྦྱོད་པ་ཐབས་མཁས་དང་། །རྟག་ཏུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་
 ཉིད་དང་། །ཆོར་བ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །ཕུང་སོགས་པར་ཆད་
 གྱེད་རྣམས་དང་། །ཆོགས་དང་དབང་སོགས་བཅས་བ་ཡིན། །གཡུལ་
 འབྱེད་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་ལ། །སྦྱོར་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡི། །གནས་
 པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། །ཆོས་ནི་རྒྱལ་ཅམ་མི་དམིགས་ཉིད། །རང་
 གི་ས་ལ་ངེས་བཞི། །ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དོན་
 ཏུ་སོག་གཏོང་བ། །དེ་འབྲེ་སྐད་ཅིག་བཅུ་བྱལ་ནི། །སྒོ་ལྡན་མཐོང་
 བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 དགོ་འདུན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྟགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་
 ཕྱིར།

སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་བསྟེ།

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གནས་ཟབ་མོ་ཟབ་མོ་
 རྣམས་ལེགས་པར་བསྟན་ཏུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བཟླས་ཏེ་བརྗོད་པ་
 བྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་གོམས་པར་གྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གནས་ཞེས་བྱ་བ་
 གནས་པར་བརྗོད་པས་ནི་དེ་རྒྱུན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའི་དོན་ཏོ། །གང་ལ་
 གནས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བྲན་བ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་ནས།
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་

བཅུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་རྟོགས་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་འདིའི་ཟབ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་
མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་
མཐའ་རྣམས་ནི་ཟབ་མོའི་གནས་ཉིད་ཡིན་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མོ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཟབ་མོ་དེ་ནི་སྟོང་འདོགས་དང་། །སྐྱར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྟོང་བཏགས་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་འདི་ཡིན་
ཏེ། གཟུགས་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི་གཟུགས་མེད་
པ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་འདི་ཡིན་
ཏེ། ལྷ་འདྲེ་ལས་འདས་པ་ཡང་བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་ལས་གྲུད་ན་ཡང་
དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་འདྲེ་ལས་འདས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པས་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཟབ་མོ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྟོམ་པའི་ལམ་
གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ལམ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་ཉིད་
ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་དེས་རྟོགས་སྟོམ་

པའི་ལམ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱེན་པ་
 ངང་ལྟན་པའི་གནས་ཟབ་མོ་འདི་དག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་བསྒྲིག་པའི་དོན་དུ་བསྟན་
 པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་པར་བྱེད་ཅིང་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པའི་རང་
 བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ། །འཇལ་བར་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་ནི་བསམ་པའི་རང་
 བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ། །ངེས་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོམ་པའི་
 རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ། །ཡང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡུལ་གང་ལ་ཡིན་ཞེ་ན།
 ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །

ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བདག་གིས་འདི་ལྟར་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལས་ངེས་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུའོ། །བདག་གིས་འདི་ལྟར་
 བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལས་ངེས་དུ་བཟོད་པ་བཞིན་དུའོ། །བདག་གིས་འདི་ལྟར་
 བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལས་ངེས་དུ་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་བཞི་དང་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་
 མཛད་ནས་དེ་བཞིན་དུ་སྟབས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ཉེ་བར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩོལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བ་

དང་། དེ་བཞིན་དུ་འབད་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་བྱུག་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་
བའི་ལམ་ལ་གནས་བ་དེ་ཉིད་རྗེ་ལྟར་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུན་ཆགས་བ་ཡིན་བའི་
ཕྱིར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཡུལ་སྤྱི་མའི་ཡིན་བས་ཉེས་བ་མེད་དོ། །

སྒྲོམ་བའི་ལམ་གྱི་བན་ཡོན་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཆད་མེད་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
ཡོངས་སུ་འཇོག་བ་ལས་ནི་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་དང་བརྟམ་བའི་བརྟམ་བྱས་བའི་
སྒྲེས་བྱའི་རྟོག་བ་མང་པོའི་དཔེས་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་བ་སྒྲེ་བས་བསྐྱལ་བ་
དབག་ཏུ་མེད་བར་འཁོར་བ་སྒྲོང་བ་དང་། རྒྱབ་གྱིས་བལྟས་བ་དང་། མཐར་བྱེད་
བར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བས་ཟད་བ་དང་རྣམ་པར་གཏོན་བ་དང་སྤར་མ་སྒྲེས་བ་མི་
བསྐྱེད་བར་བརྟོད་བ་རྣམས་གྱིས་སྒྲོམ་བའི་ལམ་གྱི་བྱེད་བ་ཡིན་བར་ཤེས་བར་
བྱེད་བའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་བའི་ཕྱིར། །རྒྱུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་
རྣམས། །རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡི། །རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགྲུང་
འདོད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་མཐུན་བ་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བར་
སྒྱུར་རོ། །རྒྱུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་ནི་རྩ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དེ་
རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བར་བྱས་ན་རྣམ་པ་དགྲུང་
འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུ་དང་། རྒྱུང་དུའི་འབྲིང་དང་། རྒྱུང་དུའི་ཆེན་
པོ་དང་། འབྲིང་གི་རྒྱུང་དུ་དང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་
པོའི་རྒྱུང་དུ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་འོ། །གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་

ལ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལམ་
 རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་དུས་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤྲོད་བ་ནས། ཆེན་པོའི་
 ཆེན་པོས་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་དུ་སྤྲོད་བའི་བར་དུ་ཡིན་ཏེ།

ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ལམ་ཆེན་པོ་མི་སྲིད་པའམ། ལམ་ཆེན་པོ་སྤྲོས་པ་ན་ཉོན་
 མོངས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོས་ཀྱི་རི་མ་ཆེན་པོ་དང་པོར་
 བསལ་ནས་ཕྱིས་ནི་སྤྲོ་མོ་དག་པར་བྱེད་བ་དང་། ཐུན་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྤྲོད་བ་རྒྱུད་
 དུས་སེལ་ལ་རྒྱུད་དུ་ནི་ཆེན་པོས་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེས་འདི་འདྲིར་འབྱོར་
 བ་ཡིན་ནོ། །དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་ནག་པོ་ནི་ཉམ་རྒྱུད་བ་
 ཡིན་པས་འཕགས་པའི་ལམ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱུད་དུས་ཀྱང་འཁོར་བ་མེད་བ་ནས་
 གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་བརྟན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་རྩ་བ་ནས་འབྱེན་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་དབྱེག་གཉིན་གྱིས་ཀྱང་དུས་མང་པོར་
 བསགས་པའི་ནད་ནམས་དུར་བྱིད་གྱིས་ཁྱུས་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་སེལ་བ་དང་
 སྐད་ཅིག་མའི་སྟོན་མ་རྒྱུད་དུས་ཐུན་པ་ཆེན་པོ་འཛོམས་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་
 བཤད་དོ། །

དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་བ་དང་བལ་བས་བསྐལ་བ་གསྒྲུའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ལ་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་ཕྱིན་པ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 ནོ། །འདི་སྤྲོད་བས་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱུད་དུ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉན་
 བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་བསྟོན་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་

དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཁང་རྒྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་འདི་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་ག་སྤངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐལ་བ་དེ་ཉིད་ཏུ་རྒྱན་ཏུ་
ཞུགས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་རྣམས་ལ་ཟང་ཟེང་གི་ཡོན་ཤུལ་བ་བས་ཞེས་གང་ག་སྤངས་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བལ་
བས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཏུ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདི་སྟོང་བས་ལམ་
ཆུང་དུའི་འབྲིང་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་ན་དེ་ཆེས་
བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པའི་ས་ལས་འདས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཁང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་
ག་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་ནི་ཡང་དེ་ཉིད་བསྐལ་བ་
དེ་སྟེད་ཏུ་གནས་ཤིང་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་
འགྱུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་སྟོམ་པ་བས་ཞེས་གང་ག་སྤངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

འདི་སྟོང་བས་ལམ་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་ནི་ཅིག་ཤོས་ཉིན་གཅིག་ཅིག་སྦྱིན་པ་
ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་

ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་གནས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅིག་ཤོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་
ལྷན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྲིང་གི་
ཆེན་པོ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཆོས་སྦྱིན་པ་
བས་ཞེས་བྱ་བ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྟོང་བས་ལམ་འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་ནི་
ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཉིན་གཅིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་
འཕེལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མ་
བྲལ་བ་དང་བྲལ་བ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་དང་
བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྲིང་ནི་
ཡང་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དེ་སྦྱེད་དུ་བསམས་གཏན་བཞི་དང་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་
རྣམས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུག་ཏུ་བར་ལ་བརྩོན་པར་
བྱས་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་སྟོང་བས་ལམ་འབྲིང་གི་འབྲིང་ནི་ཅིག་ཤོས་དེ་རྣམས་ལ་ཉིན་ཞག་
གཅིག་མངོན་པར་བརྩོན་པར་བྱས་ན་དེ་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་།
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བ་དག་
ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་། ལྟོག་པའི་གནས་
མེད་པ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འཐད་པས་

གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྲིང་གི་རྒྱུད་དུ་ནི་ཡང་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དེ་སྟེང་དུ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་སྟོང་བས་ལམ་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ནི་ཅིག་ཤོས་ཉི་མ་གཅིག་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅི་འདྲི་བྱེད་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ནི་དམ་པ་ཉིད་དུ་བརྟུན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱུད་དུ་ཆེན་པོ་ནི་ཅིག་ཤོས་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དེ་སྟེང་དུ་འདས་པ་དང་། མ་གྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ཅི་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྟོང་བས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དུ་ནི་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཉི་མ་གཅིག་ཅིག་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དེ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅི་འདྲི་བྱེད་ཞེ་ན།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བསྟོན་པ་ནི་དམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་འཐད་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱུད་དུ་ཆེན་པོ་ནི་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་

པ་ཉིད་དང་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིན་
མེད་པར་འདུག་པ་དང་། ཟླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཁོར་བྱ་བར་མི་ལུས་པས་མི་འདོད་པར་ཐལ་བ་ཉིད་ཏུ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་སྤྱང་བས་ལམ་ཆེན་པོ་འབྲིང་ནི། རབ་འབྱོར་མངོན་པར་བྱས་པ་དེའང་
སྤྱང་བ་ཉིད་ཏུ་སྤྱང་ངོ་། །གསོག་ཉིད་དང་། གསོ་བ་ཉིད་དང་། སྤྱང་པོ་མེད་པ་ཉིད་
ཏུ་སྤྱང་ངོ་ཞེས་བྱ་བས་སྤྱ་མ་ནི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཀྱི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམས་པའི་དོན་གྱིས་ལན་བརྗོད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་ནང་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། བྱི་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། བྱི་ནང་སྤྱང་བ་ཉིད་གྱིས་ནི།
མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་སྤྱང་བ་ཉིད་ཏུ་སྤྱང་བར་བཤད་དོ། །སྤྱང་བ་ཉིད་སྤྱང་བ་
ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྤྱང་བ་ཉིད་གྱིས་མངོན་པར་
འདུས་བྱས་པ་གསོག་ཉིད་ཏུ་སྤྱང་བར་བཤད་དོ། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་
དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་
སྤྱང་བ་ཉིད་གྱིས་ནི་དེ་གསོ་བ་ཉིད་ཏུ་སྤྱང་བར་བཤད་དོ། །

རང་བཞིན་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། རང་གི་
མཆོན་ཉིད་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱང་བ་ཉིད་གྱིས་ནི་དེ་སྤྱང་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་སྤྱང་བར་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལྷ་རྒྱུ་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ནི་ནང་སྤྱང་བ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་

ལ་ཡིན་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་གོ་ཆ་དང་འདུག་པ་དང་ཆོག་ས་
དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་བཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལྟར་དེ་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པའི་དོན་བདག་
གིས་འཆལ་བ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་དག་གོ་
ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ལགས་པར་རིག་པར་བགྱི་སྟེ། གང་འདི་ལྟར་རང་གི་མཆན་
ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྐྱུ་མའི་ཆོས་ཉིད་ལགས་པའི་སྤྲད་དུ་འོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །རྣམས་པར་རྟོག་པ་ཆུང་དུ་འི་ཆུང་དུ་ནི་གངས་ཡོད་པ་དང་། གཞལ་དུ་ཡོད་པ་
དང་། ཆད་ཡོད་པ་རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
ས་དགུ་པ་ལ་དེའི་གཉེན་པོ་ལམ་གྱི་རྣམས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོར་ངེ་ལྟར་འབྱུང་བ་
གང་གསུངས་པ་ནི་ངེ་སྤྲད་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ། སྒྲོམ་པའི་
ལམ་རྣམས་པ་དགུས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ལ།
བསོད་ནམས་གངས་མེད་པ་དང་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་ཆད་མེད་པས་བསྐྱུས་
པས། དཔེ་རྣམས་པ་གསུམ་མཐར་བྱིན་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

གངས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱང་པར་ནི་ཅི་ཞིག་མཆིས། ཐ་དད་དུ་བགྱི་
བ་ནི་ཅི་ཞིག་མཆིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཉི་བར་མཆོན་པའི་དོན་དུ་
ཡོངས་སུ་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །གངས་ཡོད་པ་དང་། གངས་མེད་པའི་ཁམས་འཁོར་
བ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཆན་ཉིད་དག་ལ་གངས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་

དང་གངས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
དོན་གྱིས་ན་རྣམ་གངས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དུས་རྣམས་ལ་ནི་ཆད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
རྟོགས་ན་འདུས་མ་བྱས་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཆད་མེད་པ་ཡིན་
ནོ། །གཞལ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཆད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཆད་མེད་
པ་ཡིན་ནོ། །གངས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་
གངས་མེད་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན།

གངས་མེད་ལ་སོགས་པ་སྟན་པ་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་
ཡིན། །

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཐ་དད་པས་
ཀྱང་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིའི་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀྱང་རྫོག་ཏུ་ནི་ཐུགས་བརྩེ་བའི། །རྒྱ་མཐུན་དེ་དག་ཐུབ་པ་བཞིན། །

རི་རྐང་དུ། ཡི་གེ་དང་དོན་དག་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་
མངོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་བགང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

ཐུགས་རྒྱུ་མཐུན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། གཤམ་ཏེ་འདི་
དག་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུངས་པའི་ཐུགས་རྒྱུ་མཐུན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། འདི་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་དགོས་སོ་ཞེས། གསོལ་བ་ནི། རི་ལྷར་
བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འདི་དག་དེ་བཞིན་
གཤམ་གསུངས་པའི་ཐུགས་རྒྱུ་མཐུན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་དོན་འཆལ་བ་ལྟར་ན་
དེ་བཞིན་གཤམ་གསུངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་
རྒྱུགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མ་
མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། རི་ལྷར་ཞེས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིད་
ནི་བརྗོད་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། །ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་མི་
རུང་། རྣོ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་ཅི་ཞིག་
འཕེལ། །

རི་སྐད་བརྗོད་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་
དགུ་ནི་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་རི་སྐད་བརྗོད་པ་ཆུང་དུ་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པ་ལམ་
ཀྱི་རྣམས་པ་དགུ་ནི། ཅི་ཞིག་འཕེལ་ཅེས་བྱ་བ་བཅོམ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་བརྗོད་དུ་
མེད་པའི་དོན་ལ་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན། བརྗོད་པ་ཕྱིར་ན་
རྣམས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་ཉམས་པ་དང་
འཕེལ་བ་བཀག་པས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་འཆང་རྒྱ་
བའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ལན་བརྗོད་

བ་ནི།

བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །འདི་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྦྱབ་བྱེད། །

ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །དེ་སྐད་དུ་རྟོགས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངར་འཛིན་བ་རྣམས་པར་འཕེལ་བ་བཀག་པས་སྒྲན་མེད་
བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་བ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་བ་དང་ལྷན་བ་དེ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་བ་
ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས།

བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཆན་ཉིད། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་
བཞེད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནས་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པའི་བར་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་བ་སྟེ་སྒྲན་མེད་བ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་བ་ལ་
སྦྱོར་པའི་ཉམས་བ་དང་འཕེལ་བ་བཀག་པས་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་
གསུངས་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་གམ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་དག་
པན་རྒྱན་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་སྤྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་བརྫོད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡང་།

སེམས་ནི་སྤྲ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །རིགས་མིན་སྤྱི་མས་ཀྱང་མ་
ཡིན། །

རི་སྐད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བ་དང་པོ་དང་བྱི་མ་དག་པན་ཚུན་སྤང་བ་མེད་
 བའི་བྱིར་བསྐྱེད་བ་གངས་མེད་བ་གསུམ་དུ་ཡང་དག་བར་བསྐྱབས་བའི་དག་
 བའི་ཅ་བ་བསགས་བ་མེད་བས་ན་སྒྲ་ན་མེད་བ་ཡང་དག་བར་རྫོགས་བའི་བྱང་
 ཚུབ་དུ་འཛང་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་བསྐྱེད་བ་གང་ཞིག་ལགས་ཞེས་ཞུས་
 བས་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རི་ལྟར་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་
 གྲགས་པ།

མར་མེད་དཔེ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་མར་མེད་སྤྱང་པོ་ཆིག་བའི་དཔེས་སེམས་བསྐྱེད་
 བ་གཉིས་ཀ་འབྲས་བྱ་བཅས་བར་ཤེས་བར་བྱེད་བས་སེམས་བསྐྱེད་བ་དེའི་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་བས་ས་བཅུ་ལ་སྟོབ་བས་སྒྲ་ན་མེད་བ་ཡང་དག་བར་རྫོགས་བའི་བྱང་
 ཚུབ་ཐོབ་བར་ཤེས་བར་བྱེད་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་བ་དང་པོ་དང་བྱི་མ་དག་
 གིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་བར་ཡང་མཛོན་བར་རྫོགས་བར་བྱང་
 ཚུབ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་རི་ལྟར་རྣམ་བར་ཤེས་བར་བྱ་
 བ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཐབ་མོད་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །

ཅས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་
 སྐར་རོ། །རི་ལྟར་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ཞེ་ན། ཐབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །གང་ཞེ་ན།

སྐྱེ་བ་དང་ནི་ལགས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །ཤེས་
 དང་སྐྱེད་དང་གཉིས་མེད་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཐབ་བ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཟབ་བ་ནི་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མ་ཡིན་དེ་དག་
ལ་མ་བཞེན་པར་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་བ་ཉིད་དང་། འགག་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་བཀག་བ་ཉིད་
ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྐྱེ་དུ་སེམས།
སེམས་གང་འགག་བ་དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་འབྱུར་རམ། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་
ལགས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འགག་བ་ཟབ་བ་ནི་སེམས་སྐྱེས་པ་ནི་འགག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ན་དེའི་
ཆོས་ཅན་ལ་འགག་བ་བཀག་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ།
རབ་འབྱོར་འདི་རི་སྐྱེ་དུ་སེམས། སེམས་གང་སྐྱེས་པ་དེ་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་
ཡིན་སྐྱེ་མམ། བཙུག་ལྷན་འདས་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ལགས་སོ། །འདི་རི་སྐྱེ་
དུ་སེམས། འགག་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་འགག་པར་འབྱུར་སྐྱེ་མམ། བཙུག་ལྷན་
འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།
སྐྱེས་པ་ཅམ་ཉིད་ན་དེ་འགག་བ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འགག་
བས་ཟེན་བ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡང་ཅི་ཞིག་འགོག་དུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གནས་
བས་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་ཡང་དག་པའི་མཐའི་ངོ་
བོ་ཉིད་དུ་འབྱུར་བར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་བྱ་ཟབ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་སེམས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བ་ཟབ་བ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་

མཐོང་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
བཞིན་ཉིད་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་བ་ཟབ་བ་ནི་དེ་ལྟར་སྟོང་
བ་དེ་ནི་གང་ལ་ཡང་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་ཟབ་མོ་ལ་
སྟོང་བ་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་སྒྲུང་དུ་ཞེན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་
བ་ལ་ནི་ལུང་བསྟན་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་བ་མེད་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་སུ་མེད་བ་ཟབ་བ་ནི་དོན་དམ་བའི་སྟོང་བ་ལ་ནི་གཉིས་སུ་ཀུན་ཏུ་
སྟོང་བ་མེད་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ལ་མཚན་མ་དང་མཚན་མ་མེད་བའི་
འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་བ་མེད་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་
བ་ཟབ་བ་ནི་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་བ་
བཙུང་བ་ཀྱང་གྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པར་བླ་ན་མེད་བ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆང་བྱ་བ་བཀའ་བའི་ཐབས་མཁས་བ་ཉིད་ཀྱིས་
ཆོས་གང་ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་བྱ་བ་བཀའ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་
སྒྲུང་དུ་ཞེན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་བ་ལ་གནས་བ་ནི་མི་མཐུན་བའི་ཚུགས་དེ་དང་དེ་ལ་སྟོང་
བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་ལ་འགྲོད་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་
སུ་སློན་བ་ལ་མཁས་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བ་དང་སྟོམ་བའི་
ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སྟོབ་བ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་
བཤད་ཅིན་ནོ། །

ད་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཁོར་
བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་
འདི་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་
བར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
གཉི་ག་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ནི་མི་སྒྲོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་པན་ཆད་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར།

ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །སྤིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །འདི་པན་ཆད་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གཉི་ག་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་དགོངས་པས་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོ་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཀག་པས་ནི་
མི་ལམ་དུ་རྟོག་པ་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཀག་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་མི་ལམ་དང་ཉོན་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་འཕགས་པས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལས་མེད་ལ་སོགས་སྒྲུན་ཀ་ཡི། །ལན་ནི་རི་སྐད་བཤད་པར་ཟད། །

དེ་ལ་ལས་མེད་པར་བརྟན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་
ཅན་ཡིན་ན་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་དངོས་གཞི་དང་མཐུག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཉམས་
པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ལན་ནི།

འོན་ཏེ་སང་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི། རྣམ་པར་
རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བས་ལས་དང་འབྲས་བྱ་འབྲེལ་པ་བརྟ་
ལས་སྤྱང་བ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བཞོད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཉིན་པར་སློབ་གཙོ་དེ་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་མི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་སློབ་
 གཙོ་དེ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོ་ཉིད་མངོན་པར་
 བརྗོད་པར་རོ། །ནང་ན་སློས་པས་ནི་འཁོར་བའི་མི་ལམ་ཁྲད་པར་དུ་བྱ་བའི་དོན་
 དུ་ལོ། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལས་དེ་ལ་ཁྲོད་རི་རྒྱ་དུ་སློབ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་
 པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྗེས་པས་གཉིན་སོ་འགལ་བ་ཡིན་ཡང་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་ཐལ་བས་དེ་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་
 ཉོན་པའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ལན་ནི། དམིགས་པ་དང་
 བཅས་པ་ལས་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་གྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་
 ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་སྤར་དེ་བརྟ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་དམིགས་པའི་
 དངོས་སོ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིའི་ལན་ནི། ཆེ་དང་ལྷན་པ་གྲུ་འི་འཁོར་མར་བྱས་ནས་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་དམིགས་པའི་དངོས་པོར་ཁས་
ཐུངས་པ་ན་མི་ལམ་གྱི་ནང་གི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྒྲུབ་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་ན་ཡང་དག་པའམ་ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྡོམས་པ་ཡིན་ཞེས་ངེས་པ་ནི་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ལན་

ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་རྟོགས་པ་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་ངི་བ་འདིའི་ལན་ལྟོན་པ་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ངི་བ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་
སངས་རྒྱས་བརྒྱད་མར་འབྱུང་བ་དེས་ན་ངི་བ་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པར་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ནི་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་
འབྱུང་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་མ་
རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མིང་ནས་བཅུམས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལན་ལྟོན་
པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་དམིགས་སུ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདི་དག་རང་
ཉིད་ཀྱིས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པར་
དམ་བཅས་པ་ནི་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ལ་ངི་བ་དེའི་ལན་བཏབ་པ་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་སྤང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཚུལ་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་མི་དམིགས་པར་སྦྱོད་པའི་
འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ན་འཁོར་བ་དང་
སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་མཆོན་མ་རྟོགས་པ་དང་ལྟན་པ་
ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་དང་སྤང་ན་ལས་
འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དེའི་ཆེ་དགོངས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མི་

དམིགས་པའི་སྟོང་བ་ལ་མི་སྒྲུག་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་རྫོགས་པར་བྱང་
 རྒྱལ་པར་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བཤད་ཟེན་རྟོ། །

དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན།

སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་
 བ། །དེ་ལ་དག་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པ་
 ཉིད། །

ཅས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་དག་པ་བགྲེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་པོར་དེ་ལ་ལྟ་ཐུགས་ཀྱི་ཉེ་བར་སྦྱད་པ་ལ་
 སོགས་པ་སྐྱབ་པ་དང་། སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་དག་པ། སྟོང་དུམ་དང་། ཚེར་མ་
 ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་པོར་དེ་ལག་མཐེལ་ལྟར་མཉམ་པ་ལ་སོགས་
 པ་བསྐྱབས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་མདོར་
 བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། སེམས་ཅན་བགྲེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་མཐོང་ནས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ལྟ་རིས་དུག་གི་ཉེ་བར་སྦྱད་
 པ་དང་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་བསྐྱབས་པས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་སྟོག་གཅིད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ལས་བརྒྲེག་པ་སྐྱབ་པ་
 དང་། གཤོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྒྲེག་པ་དང་། ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལས་
 བརྒྲེག་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་ལྔ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་མ་ཐོབ་པ་

ལས་བསྐྱོག་པ་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ལས་བསྐྱོག་པ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱད་པས་གོ་རིམས་བཞིན་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ཉི་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་རང་གི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཏུ་སེམས་ཅན་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། འོག་བར་ངེས་པ་སྟེ།
ཕྱང་པོ་གསུམ་ལ་གནས་པ་དང་། རན་སོང་རྣམས་དང་། རྟོང་དུམ་དང་། ཆེར་མ་
ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ས་འཛིམ་ལས་བྱུང་བའི་ས་ཆེན་པོ་དང་། ངའི་བར་
བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། རིགས་བཞི་པོ་རྣམས་ལས་
བསྐྱོག་པ་ཉི་བར་བསྐྱབས་པས་སོ། །དེ་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཅི་
ནས་ཀྱང་བདག་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་ཆུང་ཏུ་ན་རིགས་
བཞིའི་སྤྱ་ཡང་མི་སྤིད་པ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་རིགས་ཀྱི་དོན་
བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་བྲམ་ཟེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྤྱ་ཅམ་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པར་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་རབ་དང་། འབྲིང་དང་། ཐ་མ་དང་། ཁ་
དོག་བཟང་པོ་དང་། ཁ་དོག་ངན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བདག་པོ་ལས་མ་
གཏོགས་པའི་བདག་པོ་དང་།

དཔེ་བའི་ཉི་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཐ་
དད་པ་དང་། རྩལ་ཏེ་སྤྱེ་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱེ་གནས་གསུམ་པོ་དང་། མངོན་པར་
ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། བཤང་གཅི་ལ་སོགས་པ་འཛག་པ་དང་། འོད་དང་མི་
ལྡན་པ་དང་། ཉིན་མོ་དང་། མཚན་མོ་དང་། ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆེ་ཕྱང་བ་

དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཆན་སྤྲུལ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་བུལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་
ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པར་བྱས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཁམས་
མི་མཉམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་བའི་ནད་ནམས་ལས་བརྒྱུག་པ་ཉི་བར་བསྐྱབས་
པས་སོ། །

དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དང་། མཁའ་མ་དང་། བད་ཀན་དང་
འདུས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་བའི་ནད་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་གོ་རིམས་
བཞིན་དུ་བསལ་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་ཉི་བར་སྐྱབ་པ་
གང་ཡིན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་
པ་ལ་མོས་པ་དང་། མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་ལས་བརྒྱུག་ནས་རི་ལྟར་སྤྱོད་པར་
རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བྱུང་སྤྲུལ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་དག་
བསྐྱབས་པས་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁའ་པ་ཉིད་དང་ཉི་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་དང་། འོད་དང་། དགེ་སློང་གི་
དགེ་འདུན་ཆད་ཡོད་པ་ལས་བརྒྱུག་པས། དེ་དག་ཆད་མེད་པར་གྱུར་པས་ན་
བདག་ཉིད་མཛོན་པར་འཆང་རྒྱ་བར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་།

གཞུང་ལྷན་གྱི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རི་སྟེད་བཟུང་བ་དེ་སྟེད་
ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཞིང་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ནི་དེ་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ལ་
འཁོར་བ་དང་སྤྱོད་པས་འདས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་

ཡིད་ལ་བྱེད་པས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་དང་ནམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་དང་ཡང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཉིད་དང་། སྤིང་མོ་གཏུག་པ་མོས་དེ་ལྟ་
 བུར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པར་ཁས་སྦྱངས་པའི་དགོ་བའི་ཅ་བའི་
 རྒྱས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་།
 འཁོར་ནམས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་
 པར་ཡིད་ཆེས་པས་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཐབས་ལ་མཁས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག །

ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་ཅན་དེ་ནི། །ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ། །

ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །དེ་ལ་ཐབས་མཁས་པའི་ཡུལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 ཐོས་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བསྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུས་
 ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་ནམས་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པ་དང་། དེ་ལ་སྦྱོམས་
 པར་འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པ་ཞུགས་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡུལ་ཉེ་བར་བཀོད་
 པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། རབ་
 འཁོར་གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་
 པའི་སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུས་ཏེ། ཡོངས་སུ་འདྲིས་
 པར་བསྒྲོམ་པ་མཛད་དུ་བྱེད་པའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་
 གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏོ། །ཡང་ཐབས་ནི་ནམ་པ་བརྩུར་འགྱུར་བས་དེའི་

ཕྱིར་

དག་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །མི་གནས་ཇི་བཞིན་ཤུགས་དང་
ནི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མཚན་ཉིད་དང་། །མ་ཆགས་པ་དང་མི་
དམིགས་དང་། །མཚན་མ་སྟོན་ལམ་ཟད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ཏྲགས་དང་
ཆད་མེད་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་པ་བཟུ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་
བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བྱ་སྐྱེ་ཅལ་མ་ལུས་པ་ལ་བྱང་བ་ཞིག་
འབྲོག་དགོན་བར་ཆས་པའི་དཔེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
ཕྱིར་ཚོལ་བའི་ཆོས་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཤེས་པར་
བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་གནས་པ་གནས་པའི་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་ནི་འདབ་ཆགས་བྱ་བར་སྣང་ལ་རྒྱ་ཞིང་ས་ལ་མི་ལྷུང་བའི་དཔེས་མི་
གནས་པར་གནས་པའི་ཐབས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །སྟོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཡང་
སྐྱེས་བྱ་འཕོང་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་མདའ་བརྒྱུད་མར་
འཕངས་པའི་དཔེས་སྟོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཐབས་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཤེས་
པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བའི་བསམ་བསམ་འདི་ལྟར་དཀའ་བའི་གནས་ལ་སྦྱོར་བ་ན་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་

ནོ། །མ་ཆགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཡང་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་
འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པར་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་
ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་ཤིང་མངོན་པར་འཕེལ་བར་བརྗོད་པས་རོ་སྤང་བ་མེད་པའི་
ཐབས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མི་དམིགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
གྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་བས་མི་དམིགས་
པའི་ཐབས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཆན་མ་
མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཡང་མཆན་མ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་བས་མཆན་མ་མེད་པའི་
ཐབས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་མེད་པའི་
ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཡང་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
སྒོ་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་
པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་
པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སྟོད་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་ལྟང་བ་དང་ཁམས་གསུམ་
པ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་རྟགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བྲིས་པ་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
རྟགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་ལུང་སྟོན་པ་དང་ལུང་མི་སྟོན་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་

བ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བཟུང་བས་ཐབས་ནི་དེའི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
 གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ཆད་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་གང་
 རྣམས་པ་དེ་ལྟར་ལན་ལྟོན་པ་དེ་དག་ནི་མི་འཕྲོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་ཀྱི་ཆད་མེད་
 བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྣམས་པ་དང་། བཅས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་དང་།
 བན་ཡོན་དང་བཅས་པ་དང་། བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་། ཡུལ་དང་བཅས་པ་
 དང་། ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་དང་། བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་
 བཅས་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་བཅས་དང་། ཡོངས་སུ་སློན་པ་དང་བཅས་པ་དང་།
 རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཡན་ལག་དང་
 བཅས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་
 བར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ནི་ཤེས་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇུག་པ་ནི་ཐར་པའི་ཆ་
 དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཡོངས་སུ་སློན་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཏེ་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སློན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟེན་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ནོ། །ཡན་ལག་
 ནི་འཁོར་བ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཉེ་བའི་ཡན་ལག་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ལྷག་མ་ནི་གོ་བར་སྤྲོ་བས་རྣམ་པར་མི་
 བྱེདོ། །ཡང་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་

རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
གསུམ་ནི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པར་
ཇི་སྐད་བཤད་པས་སོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱུང་པར་རྫོ། །ཡང་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོས་རྣམ་པར་གནས་
པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།
རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱུང་པར་
གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན།

རྣམ་པར་སྦྱར་བ་དང་བཅས་པ། །ཡོན་ཏན་སྦྱོན་ནི་མཚན་ཉིད་
བཅས། །ཐར་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། །སྒོ་བ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་
པའི་ཆོགས། །སྤྱི་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞིང་དག་སྦྲུང་མེད་
པ་ནི། །རྣམ་ཀུན་མཛོན་རྫོགས་རྫོགས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཐབས་མཁས་
བཅས་པ་ཡིན། །

ཞེས་གང་བརྗོད་པ་དེ་ནི་འདིར་བཤད་ཅིན་པའི་འབྲེལ་བས་ཡིན་པར་བལྟ་
བར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅས་མཛོན་
པར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་

བའི་སྐྱབས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལུ་སྟེ་བཞི་བའོ། །ནམ་བ་ཐམས་ཅད་མངོན་བར་
རྫོགས་བར་རྫོགས་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྐབས་ལྔ་པའི་ཉི་མེད་སྒྲུབ་པ།

ད་ནི་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་གང་
གིས་འདི་མཆོན་པར་འགྱུར་བ་འདིའི་རྟགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེའང་རྣམ་
པ་བརྩ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་དེའི་བྱིར།

མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས། །ཅེ་
མོར་བྱིན་པའི་སྦྱོར་བའི་རྟགས། །རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟགས་དང་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །རབ་འབྱོར་
གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མི་ལམ་གྱི་ནང་ན་འང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་
ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲ་བརྟན་དང་། གཟུགས་བརྟན་
དང་། མྱིག་རྒྱ་དང་། སྦྱལ་བ་དང་། སྦྱུ་མ་དང་། ཇི་ཟེའི་གྲོང་ཁྲེང་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་ཞིང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ན་འདི་ནི་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཅེ་མོ་
ལས་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འབྱོར་གྱི་ཆོས་སྒྲོམ་པའི་ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་
ནི་མི་ལམ་གྱི་ནང་ན་ཡང་འདིའི་རྣམས་འབྱོར་དང་ལྟག་མཐོང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་

ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་དང་ཁམས་གསུམ་པ་དག་ལ་
འདོད་པ་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་ཆེན་པོས་བསྐྱོར་བ་
མཐོང་ཞིང་། དེ་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་ཞེས་
བྱ་བར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་གྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་
མཐོང་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ནི་ཡང་དེ་ཉིད་འཇིག་པའི་གནས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཁམས་གསུམ་པ་མི་ལམ་དང་འབྲ་བར་ཆོས་སྟོན་པ་ཉི་བར་བསྐྱབ་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་ནི་ཡང་དེ་ཉིད་
སེམས་ཅན་དུ་ལྷུལ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ནས་རང་གི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་དུ་
ངན་སོང་སྐྱང་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅེ་མོའི་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ལ་འཁོར་བའི་མི་ལམ་དང་མི་ལམ་གྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་དོན་ཏོ། །གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ནི་ལྡེམ་པོར་
དགོངས་པས་གཉིས་སུ་བྱར་མི་ཁུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

བདུན་པ་ནི་མི་ལམ་དང་སངས་པའི་གནས་སྐྱབས་དག་ཏུ་གྲོང་ཁྱེར་ལ་
སོགས་པ་ཆོག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་བརྒྱབས་བྱུང་བས་བྱིར་
མི་ལྡོག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་བྱུང་བས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་
གྱི་ཆོས་སྐྱང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་པ་ཉིད་དང་། བར་དང་བཅས་པ་དང་

བར་མེད་པར་གྲུབ་པས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
པར་སྒྲིན་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་ནི་ཡང་མི་མ་ཡིན་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་རྣམས་ལ་བྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་བརྒྱབས་གྲུབ་པས་དེ་འགྲོ་བ་དང་། བདུད་ཀྱི་བྱིན་
གྱི་བརྒྱབས་ཀྱིས་སོང་བ་ན་རང་ཉིད་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་སྤྱེས་པས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབའ་གཞན་ལ་བརྟམས་པར་བྱེད་པ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་
བྱིར་ཞེ་ན། ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་། ཡང་
བདུད་ཀྱིས་དེའི་མིང་དང་རིགས་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་བ་རྣམས་མང་པོ་བསྟན་པ་
ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་བདུད་ཀྱིས་རང་གིས་བཏགས་
པའི་མིང་ལ་སོགས་པས་སྤྱོད་པ་ཉི་བར་བསྟན་པ་ལ་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་། ཅ་
བའི་ལྷང་བ་བཞི་དང་མཆོམས་མེད་པ་ལྔ་པས་ཀྱང་མིང་ཉི་བར་བསྟན་པས་མངོན་
པར་རྫོམ་པ་ཆེས་ལྷི་བ་ཉིད་དང་། ཡང་བདུད་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཉི་བར་
སྟོན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དབེན་
པ་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དགུ་པ་ནི་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་སྤང་བ་དང་། རང་གི་དོན་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་རྗེས་སུ་བརྩོན་པ་ནི་རང་ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་པས་པ་
རོལ་གཞོན་པ་ཉིད་དང་། དེ་རྣམས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་བརྟེན་པར་
བྱ་བ་ཉིད་དང་། དེ་རྣམས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་

འདོད་པའི་དོན་གྱིས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་
སོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བརྩ་བ་ནི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་འདོད་པས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལས་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །བརྩ་གཅིག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་
པ་མེད་པའི་དོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས། གཟུང་བ་དང་འཇོན་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་
པའི་ཆགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བར་
ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དག་དཔེན་པ་དང་སྟོང་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་
མཆོན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམས་པར་
བྱང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་རི་སྣམ་དུ་སེམས།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལྷན་རིང་པོ་ནས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོད་དམ་
ཞེས་བྱ་བས་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྩ་གཉིས་པ་
ནི་དེ་ལྟར་སྟོད་པ་ནི་ཟེལ་གྱིས་མི་ལོན་པར་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་
ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་
གང་གིས་མཆོན་པར་འགྱུར་བའི་རྟགས་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ॥

ད་ནི་དེའི་རྣམས་པར་འཕེལ་བ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས།

འཇམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་སྟེད། །སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགེ་ལ་

སོགས། །རྣམ་མང་དུ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས། །རྣམ་འཕེལ་བ་ཅུ་བྱག་
བདག་ཉིད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་གངས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རིམ་གྱོར་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ་དགེ་བའི་ཙུང་པ་དེ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྟོབར་བྱེད་པ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་
གཞན་དག་ལ་སྟོན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་པ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་རབ་ཏུ་
བཀོད་པ་ནས། དགེ་བའི་ཙུང་པ་དེ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྟོབར་བྱེད་པའི་བར་བས་ཅིག་གོས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེས་
མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་
བྱམས་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་
པས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བྱ་ཞིག་གིས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་རྟེན་མ་སྤོང་བ་
ཞིག་རྟེན་པ་ལས་ཡང་སྟོར་བར་གྱུར་པའི་དཔེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
ལ་གཅིག་ཏུ་གཏོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་

འགྱུར་བ་དང་། གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་མ་བུལ་བ་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་འཕེལ་བ་
དང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་བཀག་པས་མི་འབྲལ་བ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབས་པས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་པ་ན་འཕེལ་བ་འཕམ་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་
མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། རབ་
འབྱོར་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡེ་
ཤེས་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་
དེ་ནི་གནས་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བར་དུ་དེ་
ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བའི་སྐད་ཏུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་རམ་ཅི་ལགས། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཉི་
བར་མི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་བུ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་རྣམས་དག་
པའི་ཅ་བ་ངན་ངོན་དང་ལྡན་པ་བཀག་པས་དེ་ལ་སྟོབ་པའི་བསོད་ནམས་མང་པོ་
ཉེ་བར་དགོད་པའི་དོན་དང་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་དག་པ་བརྩུའི་
ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་
ཐོབ་པ་བས་ཆོས་འདི་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་
མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ན་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་ཐམས་
ཅད་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏེ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྟོད་པ་ལ་ལྟའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འདོད་པར་
སེམས་པར་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་གྱི་གཞོད་པ་བྱས་པ་རྣམས་དང་ཁམས་མི་
མཉམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ནད་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ཉིད་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ནི་སྟོབ་པའི་དུས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྟུང་བ་དང་། ལྟ་བུ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་བྱ་བ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཐོབ་
པར་འབྱུང་བ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བདུད་
རྣམས་ཐེ་ཆོས་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་དེ་རྣམས་ལྟ་ངན་གྱི་ཟུག་རྩས་ཟུག་པར་

འགྲུར་བ་དང་། ཡང་དེ་རྣམས་སྐྱར་མདའ་ལྷུང་བ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་
དང་། གྲུ་དགའ་ལོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་དུ་བདུད་སྟེག་ཅན་
ཐོ་འཆོམས་པའི་བསམ་པས་འོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་ཏེ།

སྟོན་གྱི་ཆེ་རབས་སུ་ཆོས་འདི་ལ་ལྷག་པར་མ་མོས་པ་དང་། དེ་ལ་ཐེ་ཆོས་
ཟ་བར་གྱུར་པ་དང་། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བ་དང་། འདིག་ཉེན་རྒྱང་
པན་པ་ལ་སོགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་འདྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་
བསྟུགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། བྱོད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེད་པ་འདི་ཐོས་
པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་རྣམས་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་གཞན་ལ་བརྟུན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐེག་པ་པའི་
གང་ཟག་གཞན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འཐབ་ཅིང་མཆོང་འབྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།
ལུང་མ་བསྟན་པ་ལུང་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་པར་སེམས་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་ནི་བདུད་
ཀྱིས་སྐྱབས་སྟེད་པར་འགྱུར་བས་དེས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡོངས་
སུ་མི་གཏོང་ན་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱལ་པར་དཔྱལ་བར་གནས་པར་གོ་ཆ་བགོ་བར་
ཁས་སྐྱོང་བ་ཉིད་དང་། སྒར་བསྟན་པའི་ལྷུང་བ་སྟོན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྟོན་
པ་དེ་ལས་ལྷང་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་ནི་སྟོན་པ་ལ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་མཚུངས་པ་རྣམས་ལ་
གནས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་བསྐྱབ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་
དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དང་། གཟུགས་ནི་གཟུགས་
ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་

གྲིས་བསྐབ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཉི་བར་དགོད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

དགུ་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་གཟུགས་བས་པར་བགྱི་བའི་སྒྲུང་དུ་སློབ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
དུ་སློབ་པ་ལགས་སམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་
བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་ལ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་
སྐྱེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཐབས་མཁས་པ་འདི་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་
བས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བསྐབ་པ་བརྗོད་པས་བསྐབ་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་བྱང་
པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཕྱིར་དེ་མི་འཐད་པ་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་
པའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སློབ་པ་གང་
ཡིན་པ་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བརྩ་པ་ནི། གསེར་ས་ལེ་སྒྲུལ་འབྱུང་བའི་གནས་ཉུང་བའི་དཔེས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མངོན་པར་འཕེལ་བ་ཐོབ་པར་ཉུང་
བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྩ་
གཅིག་པ་ནི། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡང་དག་པར་
སྒྲངས་ཏེ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཉུང་བའི་དཔེས་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པ་རྟེན་པ་ནི་ཆེས་ཉུང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་
པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྩ་གཉིས་པ་ནི། ཡང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པ་དྲུག་གིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་མི་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

བརྟུ་གསུམ་པ་ནི། ཡང་གསུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་མི་
སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་
ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་སྦྱོར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་
སེམས་དབའ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟུ་བཞི་པ་ནི། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་དབེས། ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཉིད་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཙེ་ལྟ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་ཤེས་པ་
དང་། མཐོང་བས་ནམ་པར་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཤེས་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་
ལ། འཁྲུལ་པའི་མཐོང་བ་བསལ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་
པ་དང་མཐོང་བའི་ཆོག་གིས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དག་ལ་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །ཡང་རྒྱ་ཅི་ཞིག་གི་ཕྱིར་དེ་ལ་འདིའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བཀག་ཅེ་ན། རྒྱན་ཏུ་
ཞུགས་པ་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་

ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞན་
གཙོར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །འདད་བར་བྱ་བ་ཡང་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་འདུག་པའོ། །རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཅུ་དྲུག་པ་
ནི། གལ་ཏེ་ཡང་འདི་སྐྱམ་དུ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་བཅུམས་ཏེ། དེའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཀག་པ་ལ་སྒྲོབ་པ་རྗེས་སུ་
གནང་བས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉི་བར་གྱུར་པ་
ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་དེ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཅེ་
མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར་ན་རི་ལྟར་འདིའི་ངེས་པར་བསྟན་
པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན།

ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲ་
མེད་པ། །སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་པ། །བསྟན་པ་ཞེས་ནི་
མངོན་པར་བརྗོད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་སྐྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུག་པ་སྟོན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེལ་གྱིས་
གཞོན་ན། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་པས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་དག་ནི་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ངེས་པར་བསྟན་པའི་

གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་ནི་རྟེན་དཀའ་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་
 དང་། མེ་རྟོག་མན་དར་བ་ཉི་ལྷ་གཏོར་བ་དང་། མཛོན་དུ་སྤྱོད་པ་ཉི་གཏོར་བ་
 དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གཏོར་བ་ལས་མཆོད་པའི་དགོ་པའི་ཅ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་
 བསྟོར་བ་བསྟན་པའི་ཆོག་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
 དང་། རང་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་བསྟོར་བ་དེ་བཤད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རི་ལྷ་མོ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོར་བ་ཡིན་ཞེས། དེ་ལྟ་བུའི་
 རྟོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤངས་པས་འདའ་བར་སྤངས་པ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་མཛོན་དུ་སྤྱོད་པ་པོས་སེམས་ཅན་མ་བཞུགས་
 བ་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རི་ལྷ་མོ་སྤྱིང་བར་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་གི་རྟོགས་པ་པོ་
 རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་
 ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་དང་། སྤྱིང་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་
 པ་བཞི་པོ་དེ་བསྟན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

སྤྱིང་བཞི་པ་དང་སྤྱིང་དག་དང་། །སྤྱིང་གཉིས་གསུམ་དག་དཔེར་
 མཛད་ནས། །བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །ཉིང་འཛིན་ཡོངས་

སྤྱི་བསྐྱུགས་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་མང་པོ་ལས་
 བཅུམས་ཏེ་གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་
 དང་སྟོང་གཉིས་པ་སྤང་ལ་གཞལ་བས་ཆད་བཟུང་བའི་དཔེ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཚུའི་
 ལུང་པོ་འི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་དག་སྒྲིའི་ཅེ་མོ་བརྒྱར་གཤམས་པའི་ཆ་གཅིག་གིས་
 ཚུའི་ཐེགས་པ་སྤངས་པའི་ཆད་བཟུང་བའི་དཔེས། དེ་དག་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
 བ་དང་ལྗན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་མང་བ་ཉིད་དང་། སེམས་
 བསྐྱེད་པ་འདི་དག་དང་ལྗན་པ་དག་ནི་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། ཅི་ནས་ཀྱང་སེམས་དེ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་སེམས་
 གཞན་ལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་པན་
 ཡོན་ཀླུ་པ་མང་པོ་སྟོན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ལ་སོགས་པ་དག་
 ནི་རིམ་པ་འི་ལྟ་བ་བཞིན་དོ་བ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
 བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ད་ནི་མཐོང་བའི་ལས་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་
 དེས་ན།

འཇུག་པ་དང་ནི་ལྟོག་པ་ལ། །གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་སོ་སོར་དེ། །དགུ་
 ཡི་བདག་ཉིད་འི་བཞིན་ལུལ། །མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཅེས་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་འདུག་པའི་སྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་མཐའ་དག་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གཉིས་
དང་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པ་
དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་པ་དེས་པར་སྦྱོར་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྟོག་པའི་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་
རིའི་བྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པས་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཀའ་པས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་ཅི་ཞིག་གིས་ན་འདི་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅི་ན།
གང་གི་བྱིར་ཡུལ་རྗེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དག་ནི་ལོག་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ཡིན་པས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འཇིན་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་པ་དེས་ན།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་རྩས་དང་རྟགས་ཡོད་
པར། །རྣམ་རྟོག་འཇིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །དེ་དག་སོ་སོར་དགུ་བདག་
ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་སྐྱེས་བུ་
རྩས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གྱེ་མ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་
སྤྱོད་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
ཀྱི་བར་དུ་དབེན་པའི་བྱིད། དེ་ལ་མི་སྐྱག་པ་དང་མི་ཁྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཀག་པས་གང་ག་སྤངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ་སོའི་
སྐྱེ་བོས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་
རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་དེ་ནི་མོས་པ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་
པས་སྤྱང་བོ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་སྐྱེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སེམས་མི་ཁྱམ་པ་དེའི་རྒྱ་
བྲིས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་མཆིས་པའི་སྤྱད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་བརྩམས་ཏེ། གང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་སུ་ཞིག་གནས་པར་འགྱུར་
བའམ།

གནས་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་
པར་རྟོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བས་
འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་གང་ག་སྤངས་པ་ཡིན་
ནོ། །འཕགས་པ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དག་སྤོང་དག་མཆོན་མོ་འདས་

ནས་ནང་པར་གྱི་དུས་སྤྱད་ས་སྤྱོད་ཆགས་ཅེ་སྤྱད་སྤྱད་འབྱེན་པའི་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་སྤྱད་རི་དགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གོ་
ཡན་ལག་མ་སྤྱད་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་
འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་བ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་བ་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་ག་དེ་ནི་ཐ་སྤྱད་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པ་ནི་མ་ཡིན་བ་དེས་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་
མེད་དོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། གང་གི་
ཕྱིར།

གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་དེ་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གང་གི་འཛིན་པར་
འདོད། །དེ་ལྟར་དེ་དག་འཛིན་བ་ཡི། །ངོ་བོས་སྤྱོད་པའི་མཆན་ཉིད་
དོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་བ་འདི་བཞི་ཆར་ཡང་རེ་རེ་ཞིང་རྣམ་པ་དགུར་
ཞེས་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་བ་དང་པོ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་གང་
ཡིན་ཞེ་ན།

ངོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། །ལམ་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ་བ་དང་། །ཞེས་
པའི་དམིགས་པ་མ་འཁྲུལ་དང་། །མི་མ་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིན་པོ་
དང་། །རང་གི་རྟོགས་དང་བྱེད་བ་དང་། །དེ་ཡི་ལས་བྱའི་འབྲས་བྱ་
ལ། །འཇུག་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གྱི། །རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་དགུར་
འདོད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་བ་ནི། རབ་

འབྱོར་འདི་རི་སྐྱུ་དུ་སེམས་། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་ཁྱོད་གྱིས་ཡང་དག་པར་
རྗེས་སུ་མཐོང་ངམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རི་ལྟར་ན་དཔེན་པས་དཔེན་པ་
རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལགས། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འཛང་རྒྱ་བ་མི་འཐད་
པ་དང་། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །

རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཔེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་བརྩམས་ཏེ། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གྱི་བར་དུ་དཔེན་པར་མ་གྱུར་ན། དེ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་མི་འགྱུར་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གྱི་བར་དུ་མི་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་དེའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་སྟོན་
པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་རྣམ་
མཁའི་དཔེས་རིགས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི།
ཡང་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུའི་དཔེས་སྐྱུ་བ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་བཀག་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དཔེགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་མིག་ཡོར་གྱི་དཔེས་དཔེགས་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་
རྒྱུས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་དཔེས། གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་

ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་
རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཡང་དེའི་དབུས་རང་གི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་བཀག་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་དེའི་སྒྲུལ་པའི་དབུས་སྒྲུལ་པའི་རིགས་
བརྒྱད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་དོན་གྱིས་ན། ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རིང་བ་དང་ཉེ་བར་བཀག་པའི་དོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྒྲུལ་པའི་བྱ་བའི་དབུས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་པའི་དོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཡང་
ཤིང་གི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་དབུས་བྱ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
བསལ་བའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་གཉིས་པ་རི་ལྷར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེས།

མིད་དང་ཞི་བར་ལྷང་བའི་བྱིར། རྟོག་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་
ནི། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཆང་
དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་འགོ་བ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་
དང་། ཉི་ཆེ་བ་དང་སྒྲུ་ཆོགས་ཉིད། གནས་དང་འཇུག་ལ་སྔོངས་པ་
དང་། རྗེས་སུ་འགོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་རྟོག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་
འདི། རྟོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཉེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་ལ་
འབྱུང་། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་དང་སྤྱད་པ་ལས་འདས་པ་
གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་ལྟུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དམན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཉི་མ་དང་ཆེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་སྤྱིར་བཞིར་
ལས་བྱེད་ཅིང་རྗེས་སུ་འགྲོ་འོ་ཞེས་བྱ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་
ཤེས་རབ་དང་སྦྱིང་རྗེ་དག་གིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྔ་པོ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་དང་
སྤྱད་པ་ལས་འདས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་མི་ལྟུང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་།

འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་དཔེས་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཏུ་
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་གཞན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་བྱེད་མེད་ཀྱི་
དཔེས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཀྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱབ་པ་མ་ཆང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་གཞན་ཏུ་
ཞུགས་པའི་མི་དཔེར་བའི་དཔེས་སྦྱབ་པའི་བྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ནི་ཡང་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་དཔེས་རྟོགས་པ་ལ་
རང་དབང་ཏུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་ཆུ་ཁྲུང་སྤོ་མོ་རྣམས་གསྐྱའི་
ཆུ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བའི་དཔེས་དེད་དཔོན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆུ་ལ་གྱིས་བྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྲོ་བ་ནི་སྤྲོད་པ་གཞན་ཀྱིས་
འགྲོ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལས་

ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཉི་ཆེ་བ་བྱེད་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། སྤྱི་མཁའ་ལྷན་གྱིས་ལྷན་པ་དང་གཞི་མཁའ་ལྷན་གྱིས་ལྷན་པ་
 མ་ཡིན་པ་དང་ཉི་ཆེ་བའི་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟོགས་པ་ཐ་དང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཡང་ཆུ་མྱུང་སྤོ་མོ་དང་ཆུ་མྱུང་
 ཆེན་པོའི་ཆུ་རྣམས་ཀྱི་མཆོ་ཆེན་པོར་སྤྱིན་ན་རོ་གཅིག་པར་གྱུར་པའི་དཔེས་པ་
 རོ་ལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལྟ་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
 གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་པ་དང་འཇུག་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ནི། ཡང་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གནས་པ་དང་འགྲོ་བའི་དཔེས། རོ་ལ་ཏུ་
 སྤྱིན་པའི་ལྟ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་པ་དང་འགྲོ་བ་དག་དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཤེས་
 པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་ལ་འགྲོ་བའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་དབྱུང་གི་ཆོགས་ཀྱི་མདུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དཔེས། དེའི་རྗེས་
 སུ་འབྲང་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་བཙོན་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་མེད་པར་བརྟན་པ་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་པ་རོ་ལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་པོ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། འདི་
 སྤྱི་མཁའ་ཏུ་ཀྱི་མ་འཛིག་རྟོག་གནས་པ་འདི་ནི་སེམས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནས་བརྟན་པ་ཉི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོ་ལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་མ་ཞུགས་པར་རྣམ་པ་
 གཞན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་།

དོན་གྱི་དབང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བས་དེ་སྤངས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཉིད་མེད་པས་གཅིག་གཅིག་གཙོ་བོར་
གྱུར་པ་མེད་པར་བཅད་པ་དང་།

ལུས་ཐ་དད་པ་རྣམས་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཀྱི་བྱང་དུ་ཕྱིན་པའི་དཔེས་ལྡ་པོ་
རྣམས་དང་དེ་འང་མདོག་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེར་གྱུར་པ་གཙོ་བོར་འཐད་པས་དེ་
སྤངས་པ་དང་། ཡང་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཀྱི་དཔེ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱེད་
པའི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ལ་ཁྲད་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཙོ་
བོར་གྱུར་པ་མེད་པར་བཅད་པ་སྟེ། དོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ལ་ཁྲད་པར་རབ་ཏུ་
ཞུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཁྲད་པར་གྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དང་། འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་
བརྟེན་ཅམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། བྱད་མེད་རིན་པོ་ཆའི་དཔེས་དག་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟུང་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གང་ན་བ་དེར་
མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་འགྱུར་བའི་བསམ་པས་མཆོག་ཉིད་ཡིན་
པར་འཐད་པའི་ལན་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་
པ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ཞིང་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་དགྱུར་འགྱུར་བ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་
ཞིག་།

འཇིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་ཁམས་རྣམས་
ནི། །གསུམ་པ་ཉི་བར་འབྲེལ་བ་དང་། །གནས་དང་མདོན་པར་ཞེན་པ་
དང་། །ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོར་བཏགས་པ་དང་། །ཆགས་པ་དང་ནི་

གཉེན་པོ་དང་། འི་ལྷ་འདོད་བཞིན་འགྲོ་ཉམས་ལ། འཛིན་བ་དང་
པོར་ཤེས་བར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་འཛིན་བ་དང་འདོད་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཅི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་གང་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་
དང་། གཏོར་བར་བསྐྱེད་པ་ལགས་སམ་ཞེས་བྱ་བ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཀྱོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་བཏང་
བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་།
པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་གང་གསུངས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གང་གི་
ཆེ་གཟུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེའི་ཆེ་བྱང་
ལུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་པར་འཕེལ་ཞིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་རྗེས་སུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
པའི་བྱང་ལུབ་ཏུ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་རྒྱུའི་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པའི་ལན་
ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅིའི་སྤྱོད་ཏུ་ཞེས་བྱ་བས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་
ཁམས་གསུམ་དང་མ་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལྷར་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་

བར་ལ་མི་གནས་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྤང་དུ་ཞེས་བྱ་བས་མངོན་པར་
ཞེན་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ལ་མི་གནས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དངོས་པོ་བརྟགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་འདི་སྟུང་དུ་གང་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱང་འདོགས་པར་
མི་མཛད་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་སྐྱགས་སུ་ཆུད་པ་ནི་རྫོད་པ་དང་བརྫོད་པར་བྱ་བར་བརྟགས་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་
བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་འགའ་ཞིག་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་མེད་ཅེ་ན། གང་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏེ། དེ་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱོད་པ་རིང་དུ་བྱེད་ཅིང་ཉམས་པར་གསུངས་པས་
མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་གཙོ་བོར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

ཆགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྟུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱོན་འདི་དག་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བ་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རབ་
འབྱོར་གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་
མེད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི་གཉེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་དང་དེའི་དམིགས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྟུ་བྱིན་པ་དེ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ནས།

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ནམས་དེ་དང་མ་བུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཉམས་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དམིགས་
བར་བྱ་བ་དང་དམིགས་པ་པོ་དག་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
མངོན་པར་སྐྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབའ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའམ། འདི་ནི་གཟུགས་
སོ། །འདིའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་མངོན་པར་ཆགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བཅམས་ཏེ། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟར་འདོད་པར་འགྲོ་བའི་དཔེས་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་དུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་
འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་གཞན་
ཀྱི་དབང་ཡིན་པའི་དོན་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་འཛིན་པའི་ནམ་པར་
རྟོག་པ་ནམ་པ་དགུ་པོ་གཉིས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན།

ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །ལམ་དང་ལམ་མིན་ངེས་འཛིན་
དང་། །འགག་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། །དངོས་པོ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་
དང་། །གནས་དང་རིགས་ནི་འཛིན་པ་དང་། །དོན་དུ་གཉེར་དང་རྒྱ་
མེད་དང་། །ཕྱིར་སྒྲིལ་བ་ནི་དམིགས་པ་དང་། །འཛིན་པའི་ནམ་རྟོག་
གཞན་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བཞིན་དུ་ངེས་པར་
མི་འབྱུང་བའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་དཔེས་དེ་ནམས་ནམ་པ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་མཉམ་པར་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་དེའི་གཞན་གྱི་
དབང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པར་འཛིན་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ལམ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལམ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཆད་མར་བྱས་ནས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་དོན་ཆེན་པོའི་སྦྲད་དུ་ཉེ་བར་གནས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའམ་འགོག་པར་བྱེད་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། དེ་ལྟ་ན་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་མི་འཐད་པ་
དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དམིགས་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་
སུ་བསྡོམས་ཤིང་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་བསྟོམས་པས་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་དུག་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེའི་རྒྱ་
ཡོངས་སུ་བྱས་པ་སོ་སོར་བསྟན་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་བཀག་པས་མངོན་པར་
བརྩོན་པར་བྱེད་པར་བསྟན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཡང་གཟུགས་
ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བརྩོན་

པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
བ་ཉིད་ཀྱི་བར་དག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་གསུམ་པོ་རྣམས་ལ་ཅུང་ཟད་མི་
གནས་པའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རིགས་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཨ་ཟླ་ལ་སོགས་པའི་
འབྲས་བུའི་དཔེས་ཆོས་རྣམ་པར་འཛིག་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རི་སྤྱིད་དུ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མེད་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་རིན་པོ་
ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་དཔེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་འཕགས་
པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་ཕྱོད་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཡང་འཕོང་
གི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དཔེས་ཕྱིར་ཕྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བྱབ་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་
པ་དང་། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་དགོངས་པ་མཛད་པས་
འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་གཉིན་པོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟབ་ཞེ་སྟེ། སྟབ་དང་པོ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུག་ལ་

འདྲུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྟན་པའི་རྣམ་པར་རིག་
པའོ། །གསུམ་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་གྱི་དེ་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་
དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །

རིགས་ཉིད་ཡིན་གྱི། རིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཆིག་བྱི་མ་དང་སྐྱར་བ་སྟེ། རེ་ཞིག་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
རིགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པའི་དུས་ཀྱི་རིགས་བཞིན་
ནོ། །རིགས་ཉིད་ཡིན་གྱི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དཔེར་ན་ཡང་
དག་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་རིགས་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆིག་
སྒྲ་མ་དང་སྐྱར་ཏེ། རེ་ཞིག་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
པའི་དམིགས་པ་ལ་སྟོར་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་དཔེར་ན་
དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱོགས་འདིས་ལྷག་མ་ཡང་དཔག་
པར་བྱའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཡང་ཅིའི་སྤྱིར་འདི་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འདོད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
ཐོབ་པའི་དོན་དུ། དེ་ཐོབ་པ་ཡང་རྒྱ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་།

བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་
ཟབ་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ནི་དགའ་བ་བཀྱིད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་དྲུག་སྟོང་ལུང་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་ཡོངས་གཏོང་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
ཡོངས་སུ་གཏོང་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཐོབ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ། །བསོད་ནམས་མང་བའི་མཆན་ཉིད་
ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་རི་སྟེང་པ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་གི་སྦྱིན་
པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དཔེར་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།
རྒྱ་ཆེར་སྐྱད་ཅིག་དང་ཡུད་ཅམ་དང་ཐང་ཅིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འབེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱད་ཅིག་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་གང་
ཟག་དབང་པོ་རྣམས་པོ་དང་། འབྲིང་དང་། ཐམ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །འདིར་
སྐྱད་ཅིག་ནི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
གཅིག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མི་བསྐྱོད་
པ་བསྟན་པ་དང་། མི་སྒྲུང་བར་གྱུར་པའི་དཔེས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་མཐོང་

བའི་ལམ་གྱིས་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒོལ་པའི་རྒྱ་ནི་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཡིན་
ནོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི། །ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཡང་ཟད་པ་ཤེས་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་མི་སྐྱེ་བ་
ཤེས་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

ཟད་མེད་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར་དེ་དག་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གུན་དགའ་པོ་གང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཟད་པར་འདོད་དུ་ཟད་དེ་ཞེས་
རྒྱ་ཆེར་ཟད་པ་ཤེས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཆོས་དེ་དག་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་ལ་ཞེས་མི་
སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་བརྗོད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཉི་མའ་བར་བཀོད་པས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རི་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། བདེན་པ་
གསུང་བར་འོས་པའི་ལྷགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དང་། འཕགས་པ་གུན་དགའ་པོ་
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ངེས་པར་སྐྱོར་བ་དང་། དེ་
བཟུང་བས་ནི་གཟུངས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟུང་བ་ཉིད་
གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རི་ལྟར་ན་ཟད་པ་ཤེས་པ་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྐྱོར་
བའི་དུས་སུ་ཡང་། རབ་འབྱོར་གཟུགས་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་མངོན་པར་བསྟོན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། སྤྱིང་པོ་བྱང་ཆུབ་

ལ་འདུག་གི་བར་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་
བ་ནམ་མཁའ་ལྷར་བྱེད་མི་ཤེས་པའི་མདོན་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བུ་ལ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཏོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལྷར་ལྟ་བུ་ནི་
བདག་དང་ཆོས་སྤྱུ་འདྲིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་དོན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེ་ལྷར་སྦྱོད་པ་ན་པ་དང་མ་ཤི་བའི་
སྦྱེས་བྱའི་དཔེས་བདུན་རྣམས་རང་གི་སྦྱོད་ལུལ་ལས་འདས་པར་སེམས་པས་སྤྱུ་
རན་གྱི་ཟུག་རྩ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་
ལྷར་འགའ་ཞིག་བྱེད་པའམ་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་དང་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་
དེས་ན།

འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་
ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་བྱེད། །སྦྱེ་མེད་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་
འཕྲོག།

ཅེས་བྱ་བ་འདི་སྦྱོས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་དངོས་པོ་འདྲིག་པའི་བསམ་པས་
བྱེད་པ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ནི་བྱེད་པ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་
པའི་དངོས་པོ་མི་སྦྱེ་བའི་བསམ་པས་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་རྫོང་བར་བྱེད་པ་
དེ་དག་ལ་འདིར་དངོས་པོའི་རིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པའམ་སྦྱེ་བ་མེད་པར་ཅི་ཞིག་
འཕྲོག་ཅེས་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་དུ།

གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་
ཡི། །སྦྱིབ་པ་བྱེད་པར་བརྫོད་པ་གང་། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཆར་དུ་

བཅིས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན།

འདི་ལ་གསལ་བྱ་ཅུང་ཟད་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བའང་ཅུང་ཟད་
མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་
ཐོལ། །

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་མཐོང་
བའི་ལམ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི།

སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ཡང་། །དེ་དག་པན་ཚུན་བསྐྱུས་པ་
གང་། །སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས། །བསྐྱུས་པ་དེ་འདིར་
མཐོང་བའི་ལམ། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
སེམས་དབང་ཆེན་པོ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་
ཡོངས་སུ་བསྟོ་ཞིང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅམས་ཏེ། ཤེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོད་པའི་བར་གྱིས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ནས་ཤེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པའི་བར་གྱི་དུག་པོ་རེ་རེ་ཞིང་དུག་ཆོན་དུ་
གྱུར་པའི་དུག་པོ་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་
དག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་བསྐྱུས་པས་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

འདིའི་མདོ་ནི། རབ་འགྱུར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་
 ཆེན་པོ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་ཁིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་ལུས་དང་རག་དང་
 ཡིད་ཀྱི་ལས་ཉི་ལྟ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པའོ། །དེ་ཉིད་ལེན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཤེ་བ་དང་། སྟོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཟོད་པ་
 ནི་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །དེ་ཉིད་སྤོང་མོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཤེ་བ་དང་།
 སྟོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་སྟོ་བ་མི་འདོར་བ་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །

དེ་ཉིད་སྦྱིན་པ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་ཁིང་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་རྣམ་པར་གཤེད་པའི་སེམས་མེད་པ་ནི་བསམ་
 གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །དེ་ཉིད་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ན་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོ་ཉི་ལྟ་
 གནས་པས་ཐན་པ་དང་གཞོན་པ་གང་ཡང་མི་མཐོང་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་ནས། ཤེས་
 རབ་བསྟོ་མ་པའི་བར་སོ་སོར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་
 བསྐྱུས་པ་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བརྟོད་པར་བྱའོ། །

འདི་དག་ནི་དུག་ཚན་དུག་གིས་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་
 མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་བཟོད་པ་སྦྱེས་པ་ན་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་
 མེད་པའི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་
 ཅུ་བརྒྱད་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་
 དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོ་མས་པར་ཞུགས་པ་ནི།

དེ་ནས་སང་གེ་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་པའི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་ཁྱགས་
ནས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལྷགས་མཐུན་དང་། ལྷགས་མི་མཐུན་
ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །

ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྷགས་དང་མཐུན་པ་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
འདུ་བྱེད་རྒྱལ་ས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པ་ནི་དེ་མེད་ན་
མྱ་ངན་དང་སྦྲེ་སྒྲགས་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འབྲུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་སྒྲགས་རྒྱལ་བར་རྟོག་པ་བཞི་བཟོད་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཞིག་སྟོམ་པའི་ལམ་བཟོད་དེ། དེ་ནས་འདི་བཟོད་པར་བྱའོ། །སྟོམ་
པའི་ལམ་ཡང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུས་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཐོད་ཀྣལ་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
དེས་ན་དེ་ངས་པར་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་མདོར་བསྐྱེད་ཏེ་སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ནི།

འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུར། རྒྱལ་བ་གཉིས་སུ་
སོང་འོངས་ནས། །འདོད་པར་རྟོག་པའི་རྒྱལ་བར་ཤེས། །མཉམ་
གཞག་མིན་པའི་མཚམས་གཟུང་སྟེ། ཐོད་ཀྣལ་དུ་ནི་སྟོམས་འཇུག་
ལ། །གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། །དྲུག་དང་བདུན་དང་
བརྒྱད་བཀལ་ནས། །འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འབྲུང་འགོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བ་གཉིས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷགས་དང་

མ་སྒྲུབ་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མ་སྒྲུབ་པའོ། །རྫི་སྒྲུང་དུ། དེ་ནས་སེང་གོ་རྣམ་པར་
བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ལུགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་
བ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྗེས་ལ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
དགུ་དང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་གྱིས་ལུགས་དང་མ་སྒྲུབ་པ་དང་།
ལུགས་དང་མི་མ་སྒྲུབ་པར།

གཅིག་དང་། གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྔ་དང་། སྟག་དང་།
བདུན་དང་། བརྒྱད་དང་། དགུར་ཐོད་གལ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་
པས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་མང་དུ་དབང་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་
པོ། །འདིའི་མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་ལ། སྤྲེག་པ་མི་དགོ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་ལ།
རྟོག་པ་དང་བཅས་ལ། དཔྱེད་པ་དང་བཅས་ལ། དབེན་པ་ལས་སྦྱིས་པའི་དགའ་བ་
དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉི་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བར་ཉི་བར་བསྐྱབས་
ཏེ་གནས་པ་དང་། དེ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་ནས་འདུ་
ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་གོ། །

དེ་ལས་ལངས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
ལའོ། །དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལའོ། །དེ་
ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་ནི་

བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལའོ། །དེ་ནས་གསུམ་པ་ལའོ། །དེ་ནས་གཉིས་པ་ལའོ། །དེ་
ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །

དེ་སང་གེ་ཀམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་བཏང་ནས་ཐོད་ཀྱི་གྱི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོད་ཀྱི་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་
འགོག་པའི་བར་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ཉི་བར་བསྐྱེདས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་ནི་བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་ལའོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་གསུམ་པ་ལའོ། །དེ་ནས་
འགོག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལའོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་
ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་
ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་ཅི་ཡང་
མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་
ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །

དེ་ལས་ལངས་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འདོད་པ་ན་
སྟོད་པའི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་སུ་བྱེད་དོ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་
སེམས་ལས་འགོག་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་

ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །དེ་ནས་འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་
ཤེས་མེད་མིན་སྒྲུ་མཆེད་ལ་སྒྲོམས་པར་འདུག་གོ། །

དེ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །དེ་
ནས་ཅུང་ཟད་མེད་པའི་སྒྲུ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་
སེམས་ལ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་
པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །གང་ཡང་། ས་
བརྒྱད་རྣམ་པ་གཉིས་འབྲེལ་དང་། །གཅིག་བརྒྱལ་སོང་ཞིང་འོངས་ནས་
ནི། །རིགས་མི་མཐུན་པར་གསུམ་པར་འགྲོ། །ཐོད་ཀྱལ་གྱི་ནི་སྒྲོམས་འདུག་
ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་བྱ་རྒྱུ་དང་འོ་ཐུག་མཆོན་ཉིད་
འབྲ་བ་ཡིན་ནམ། འདིའི་གནས་སྐབས་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་ཐོབ་པས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱ་སྟེད་དུ་
འདུག་ཅིང་སངས་རྒྱས་དབག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་
ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་རྒྱན་ཆད་ཡིན་པ་ཉིད་
དུ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་
ལ་རེ་ཞེག།

མདོར་བསྡུས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །བསྟངས་ལོངས་སུ་
མ་བཟུང་དང་། །དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། །ལེགས་པའི་

ལམ་ནི་རྣམ་གསུམ་ལ། །གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་གཅིག་སྟེ། །སྒྲོར་
བའི་རྣམ་པའི་སྒྲིད་ཡུལ་ཅན། །

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མདོར་བསྐྱུས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་རྒྱས་པར་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་
འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་འདི་དག་མདོ་དང་རྒྱས་པར་བསྐྱུས་པ་གང་
ལགས་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
དུག་པོ་འདི་མདོ་དང་རྒྱས་པར་ཀྱན་ཆུབ་པར་བགྱིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ།
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་ཀ་ཡང་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་པ་བསྐྱུས་ཏེ་
བསྐྱུས་ཞིང་། ཡང་མདོན་པར་རྟོགས་པ་རེ་རེའི་སྒྲོན་པ་སོ་སོར་བསྐྱུས་པ་རྣམས་དེ་
ལྟར་ཅེ་མའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་བསྐྱུས་པ་དང་། སོ་སོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་
བར་བཀོད་པས་དེ་སྤང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
དོན་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱས་པ་འཆོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དྲི་བ་
དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་མདོ་དང་རྒྱས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་
དང་། དེ་ལ་ཡང་སྒྲེ་བ་དང་འགག་པ་དང་།

གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཀག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་
པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ནི་མདོར་བསྐྱུས་པ་དང་
རྒྱས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྐྱུས་པ་དང་རྒྱས་པ་མདོན་པར་བརྟུན་པ་ནི་

འདྲུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟངས་པ་མེད་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ནི་རི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་
ལ་སྒོམ་པ་ནི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་བདུད་ཀྱི་ལས་སྒྲེས་པ་
ཡོངས་སུ་སྒྲོང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་།

སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཟང་
ཟེང་གི་སྒྱུན་པས་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་
དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་
རྒྱལ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་བས། སེ་གོ་ལ་གཏོགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པའི་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་
ཐམས་ཅད་དུ་གཏོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འདི་ལས་སྒྲེས་པ་
ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོར་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྣམས་པར་
རྟོག་པ་ནི་རི་སྐད་དུ་བཤད་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
དགོངས་པ་དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
ཟེན་པ། པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྣམས་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་
བསྒོམ་པ་ཡིན་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་དེ་དག་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱ་བའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་སྟེ། སྟོར་བའི་ལམ་གྱི་དུས་
སུ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ནི། ཤེས་

རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའི་
ལམ་གྱི་དུས་སོ། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཤེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་
སེམས་གྱི་པན་ཡོན་མང་པོ་ཞིག་སྟོན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོར་བའི་ལམ་གྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞི་
བ་དང་། ཡ་མ་བརྒྱ་དང་། གསོག་དང་། སྟིང་པོ་མེད་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ལ་སྟོང་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོར་བའི་བདག་པོ་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་འགོག་
བས་ན་ཞི་བཤོ། །རྒྱུན་གྱི་དབང་ཡིན་པས་ན་ཡ་མ་བརྒྱའོ། །རང་བཞིན་སྟོར་བ་
ཉིད་ཡིན་པས་ན་གསོག་གོ། །རྣམ་པ་དབྱུང་མི་བཟོད་པས་ན་སྟིང་པོ་མེད་
པའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་མཁའ་ལྟར་སྟོར་བ་
ཉིད་མངོན་པར་བསྐྱབས་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི།
རྣམ་མཁའ་ལྟར་སྟོར་བ་ཉིད་བསྒྲོམས་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒྲོམ་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་རྣམ་མཁའ་ཞེས་སྟོས་པས་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མཐོང་བའི་ལམ་ལས་
དངོས་པོ་ཐ་མི་དད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་མཁའ་ལྟར་

སྒྲོང་པ་ཉིད་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ཞེས་སྒྲོས་པ་གཅིག་ཡིན་
 འོ། །ནམ་མཁའ་ལྟར་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་
 འོ། །དེ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཟུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 གཉིས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན།

གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱང་རྣམས། །འཇུག་པའི་ཡུལ་གཞན་
 ཡིན་བཞེད་དེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལང་གང་ཞེ་ན།

སེམས་མི་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །སྤྱིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དང་། །ཐེག་
 པ་དམན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་མི་
 བྱེད། །བསྒྲོམ་དང་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་དང་། །དེ་དག་ལས་ནི་བརྒྲུག་ཉིད་
 དང་། །རི་བཞེན་དོན་མིན་རྣམ་རྟོག་པ། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པར་
 བྱ། །

ཞེས་བྱ་གསུངས་པ་ཡིན་འོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་པའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་ཞེས་གང་གསུངས་
 པ་ཡིན་འོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་འོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་
 སེམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་འོ། །ཡང་དག་
 པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མི་འདོར་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་
སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་།

སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་མི་རྒྱ་བས་མངོན་པར་སྤྱབ་པ་
དང་། རྟོམ་པ་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། དེ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། མངོན་པར་སྤྱབ་པ་དང་།
རྟོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བཀག་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལྟར་རྟོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་
རྒྱན་ཆགས་པ་ཡིན་པར་མི་འཐད་པས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྟོམ་པ་མེད་
པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྟོབ་པའི་དུས་སུ་དེ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོམ་པ་མ་ཡིན་རྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རྟོམ་པ་མ་ཡིན་རྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་བཀག་པས་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་བར་
ཆད་མེད་པར་འདེན་མར་རྟོམ་པ་དེའི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པར་དོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་ནི། གང་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་
གཞན་ཏུ་སྤྱངན་ལས་འདའ་བ་ལ་གཞན་ཏུ་ཐོབ་པར་སེམས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་ཏུ་
མངོན་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྟོམ་པའི་

ལམ་གྱི་མི་མ་ཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་
ལ་རེ་ཞིག །

སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་དང་། །ཆོས་བཏགས་པ་དང་
སྤྱོད་མེན་ཉིད། །ཆགས་དང་རབ་འབྱེད་བདག་ཉིད་དང་། །དངོས་པོར་
བྱེད་དང་ཐེག་གསུམ་དང་། །ཡོན་ཏེ་དག་པ་མ་ཡིན་དང་། །སྤྱོད་པ་
རྣམ་པར་འཐུགས་པ་ལ། །འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་པོ་སྟེ། །ཤེས་པར་
བྱ་བ་བསྐྱུགས་པ་ཡིན། །

དེ་ལ་སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་སོགས་
པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སུ་བཏགས་པ་བཀག་པ་དང་།
དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དཔུལ་བ་ནས་བརྩམས་ནས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བར་དུ་བཏགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་རི་སྟུང་དུ་སེམས།
སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དམིགས་སུ་ཡོད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་
སྤངས་པས་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་
པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ། །ཆོས་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི།
ཆོས་བཏགས་པ་ལ་སྟོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བརྗོད་
པ་དང་།

བཙུགས་ལྡན་འདས་འོན་ཀྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པས་གཟུགས་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བགྱིའམ་ཞེས་
བྱ་བ་ཉི་བར་དམིགས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་གང་

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། གཟུགས་ནས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བསལ་བ་དང་གཞག་པ་མེད་པར་
སྟོབ་པ་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
མཐོང་བས་དེ་ལ་སྟོབ་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རབ་
འབྱོར་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་སྟོམ་པའི་ལམ་
གྱིས་གཉིས་དང་གཉིས་མེད་པ་དག་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཆགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དག་ལ་
ཆགས་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ས་གཞན་དུ་འཕོ་བ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པར་གནས་པས་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་
རུས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡང་དམིགས་སུ་
མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་
པར་འབྱེད་པ་མེད་པ་དང་། རི་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམ་པར་
འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་མི་དམིགས་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
རྗེས་སུ་གནང་བར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་མི་འཐད་པ་

དང་། མཛད་པ་དེ་གང་གི་ཡང་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་
ཅད་མ་བྱས་པ་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་
ཐེག་པ་གསུམ་རྣམས་པར་གཞག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་
པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེའི་རྣོ་མ་སེམས་དང་། དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་རྣམས་པར་གཞག་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱེན་ལྡན་མ་གཟིགས་པ་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་
བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱང་པོ་རྣམས་པ་གསུམ་ཕྱང་བསྐྱེད་པར་
མཛད་པ་མེད་པ་དང་། རྗེས་མེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་དེ་བརྗོད་
པའི་དོན་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་རྩ་འཁུལ་གྱི་རྣམས་གངས་ལ་
གནས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱུ་གྱི་པ་བཀག་པ་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་པའི་དཔེས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་
དབྱིངས་ལ་གནས་པ་བཀག་པས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་གྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སྐུ་ལ་པ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་བས་བྱེད་པ་པོ་དང་བཅས་པའི་སྐུ་ལ་པའི་དགོངས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་
པའི་དོན་དང་། དེ་གཉི་གའི་བྱེད་པ་བྱུང་པར་མེད་པས་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། དེ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱོན་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་གྱི་བྱུང་

བར་བརྗོད་པ་དང་། སྤྱལ་པ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། སྤྱལ་པའི་དབེས་བྱེད་
པ་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡོན་མ་དག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡོན་ཡོངས་སུ་དག་པ་
མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སྤྱལ་པ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐ་དང་པ་
མེད་པས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཡོན་གནས་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
དམིགས་པའི་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་
བས་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་རྟོག་འཛོར་བར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཐུག་
འཆའ་བ་རྣམས་ཡོན་དེས་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དགུ་པ་སྟོན་པ་རྣམ་པར་འབྲུགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་
ལ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་འབྲུགས་པའི་སྟོན་པ་
རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ངེས་པར་
དབྱེད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྲུག་པར་
མཛད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞན་རྣམས་མེད་པ་དེ་ལ་འདུག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་མཆན་མ་བསྟན་པས་ཆོས་ཉིད་
འབྲུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱུངམ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོའམ་ཞེས་སྟེས་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་
རྟགས་སྟོས་པ་ནི་ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། མཆིག་པ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་
བསལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཁས་སྦངས་པ་ནི་རིགས་བཞི་རྣམ་
པར་དག་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་རྟོ། །བྱ་དང་བྱ་མོ་བརྗོད་པ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་

བའི་སྐྱེ་བོ་དང་མ་ཐུན་བའི་བརྗོད་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་རྟོ། །རིགས་སྟོས་བ་
ནི་རྒྱུད་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་གས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དབང་དུ་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
དོན་རྟོ། །

ཡང་ངམ་སྟོས་བ་ནི་སྐྱེ་གནས་དང་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་
བའི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པས་རིགས་དམན་བ་ཡིན་ཡང་སྐྱལ་བ་དང་ལྷན་བ་ནི་འདིར་
དབང་དུ་བྱས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་གཉིས་བ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར།

སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེའི་རྒྱ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་དེ་ཡིས་རྣམ་
འཛོམས་པས། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། །མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གས་
གཞན་རྣམ་པ་དག། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་མ་སྤྲད་དང་མིང་དང་མཆོན་མ་དང་
མདོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་བ་ཉིད་
ཐོབ་པའི་བར་བསྐྱོད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་
པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར།

བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཀྱན་མཐེན་ནི། །གསུམ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་གསུམ་
དང་། །ཞི་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་། །མཚུངས་པར་ལྷན་དང་
མི་ལྷན་དང་། །མི་མཉམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་དང་། །ཉོན་མོངས་
རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །གཉིས་སུ་མེད་ལ་ཀྱན་མོངས་ལ། །རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཐ་མར་བཞེད། །

ཅེས་བྱ་བ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
 ཉིད་ལ་ཀུན་དུ་རྫོངས་པ་ནི། ཅིའི་སྦྱང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བོའི་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
 ཅེས་བགྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་གང་དག་དང་། རྟགས་གང་དག་
 དང་། མཚན་མ་གང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་རབ་དུ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་།
 རྟགས་དེ་དག་དང་།

མཚན་མ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་སུ་རྟུང་དེ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་
 པ་ཉིད་ལ་ཀུན་དུ་རྫོངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོས་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཀུན་དུ་རྫོངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་
 ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རི་སྟེང་བ་དེ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་
 ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་ཀུན་དུ་རྫོངས་པ་ནི། ལམ་ལ་གནས་ཏེ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འདིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སྤྱང་ན་ལས་འདས་
 པ་མཆོག་གི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་
 གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་
 པ་ལ་ཀུན་དུ་རྫོངས་པ་ནི་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་ཆོས་

གྱིད་ཀྱིངས་རྒྱལ་ས་འདྲིའི་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པའི་དོན་དང་། ཆོས་གང་དང་ཡང་ལྡན་པའི་
 མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པ་ཉིད་ཏུ་གང་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །

མི་མཉམ་བཤིང་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ཀུན་དུ་ཚོངས་པ་ནི། ཡང་
 བྱེད་ཆོལ་བ་དང་། ལྷ་སྟེགས་དང་། བདུད་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དང་ལྷན་པ་རྣམས་
 གྱིས་མི་ཚོད་པ་དང་མི་འཕྲོགས་པའི་དོན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་
 ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་ཀུན་དུ་
 ཚོངས་པ་ནི། ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་ནས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་གྱི་དོན་ལ་
 སྦྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་
 ཀུན་དུ་ཚོངས་པ་ནི། ཡང་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྱལ་ལ་དོན་
 དང་། དོན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྦྱད་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་བྱེད་ཞེ་ན། འདོད་
 ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྱལ་གྱི་དེ་བཞེན་ཉིད་ནི་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་དོན་
 ནམ་དོན་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འཐད་པ་དང་། དེ་བཞེན་དུ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོད་པ་རྣམ་པར་བཀག་པ་དང་། དེ་
 ཅིའི་བྱེད་ཞེ་ན།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་
གང་ཡང་དམིགས་སྟུ་མེད་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་
ནམས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཤེགས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་
པར་བྱེད་པ་བཀག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་འབགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་

དང་། རྣམ་མཁའ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབུ་ཤེས་འདི་ལ་པན་འདོགས་པ་མེད་པ་
ཉིད་དང་། རོན་དང་རོན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་མེད་པ་ནི་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་རོན་དམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཀུན་དུ་སྐྱེད་ས་
པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་བཀག་པ་
དང་། གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པ་བཀག་པ་དང་། གཉིས་དང་
གཉིས་མེད་པའི་ཆོས་མི་དམིགས་པ་ལ་ཐོབ་པར་བསྟན་པས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྒྱ་ཆེར་རི་སྐད་དུ་
བརྗོད་པས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་དེས་ན།
རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་
གཅིག་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཕྱི་ངན་ལས་འདས་པ་དང་ལམ་དག་
མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
བས་བཅུད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཉིད་དང་། འདུས་
མ་བྱས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཆད་མར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཡིན་ཞིང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོན་དམ་པ་ནི་རག་གི་ལམ་གྱིས་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །མཐའ་རྣམ་པར་ཆད་པ་རྣམས་ལ་བྱི་མའི་
ཕྱི་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅུད་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་མཆོད་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་

ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ལ་དེའི་མུ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་པ་དང་། དེ་མི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་
བཤང་དེ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་
དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་
ཆེན་པོ་གང་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་གནས་པ་ནི་དཀའ་བ་བགྱིད་པ་ལགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ནམ་
སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །

ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་པ་ན། །ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དབྱགས་ཕྱིན་
ལྟར། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་ཡི། །བདེ་སྤྱབ་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་
ཀུན། །རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་རྩ་བོ་བཞིན། །འབྲས་བུ་མཚོག་གིས་དབང་བ་
ཡི། །སེམས་དབང་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྟེན་པར་བྱེད། །

རི་རྐྱེད་དུ་ལོ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལྗང་
བུའི་དབེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་རྣམས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་མང་བ་སྤྱ་
ཚོགས་པའི་དོན་དང་། འབྲས་བུ་འདུད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་འབྲས་བུ་མཚོག་གིས་
དབང་བ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་བ་
དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་འཐད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་

བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་སྒྲོབ་པ་ནི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་དང་།

ལས་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོན་གནས་ཤེས་པ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་སྒྲོ་བའི་པན་ཡོན་
ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན།
སྤྱི་ལྟར་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས་ལྗང་བྱ་འདོད་པས་ས་བོན་བཏབ་ལ། དེས་ཀྱང་ལྗང་བྱ་
དེའི་ཅ་བ་མི་ཤེས། དེའི་ལོ་འདབ་མི་ཤེས། མེ་ཏོག་མི་ཤེས། འབྲས་བྱ་མི་ཤེས་
པར་དེ་ལྗང་བྱ་དེའི་སྤྱུ་གུ་འཇུགས་ཤིང་། དུས་དུས་སུ་བྱས་བྱེད་ཏེ། དེའི་སྤྱིང་བྱ་
དེ་རིམ་གྱིས་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་དེའི་འདབ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་སྤྱོད་དོ། །

རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་
ཅན་གྱི་ཕྱིར་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་
འཇུག་སྟེ། དེ་དག་རིམ་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་བྱུག་ལ་སྤྱོད་ཅིང་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ་ནས་ལོ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བྱ་སྟར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉི་མར་འཆོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ལོ་མ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ངན་སོང་གསུམ་ལས་
ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །མེ་ཏོག་ནི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་

རིགས་ཤིང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་རིགས་ནས། འདྲ་ཤིས་མེད་འདྲ་ཤིས་མེད་མིན་
 སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་གྱི་ལྟ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་
 ལྷ་ལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་
 བའི་འབྲས་བུ་ནས། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་བྱང་རྒྱལ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 བཟུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རབ་དུ་འགོད་པ་དེ་ཡིན་རོ། །རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་སྦྱོང་
 བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 འབྲས་བུ་མཆོག་གིས་དཔའ་བ་ཡིན་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ག་སྤངས་པ་
 ཡིན་རོ། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། །

ད་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་དེ་མ་ཐག་པ་སྤྱ་མ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན།

སྦྱོང་ག་སྤངས་སྐྱེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། །བསེ་བུའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཆོགས་
 དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་མེད་ལ། །བཀོད་པའི་དགོ་རྣམས་
 དཔེར་མཛད་ནས། །བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་མེད་དེ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །རི་རྒྱུད་དུ་སྦྱོང་ག་སྤངས་ཀྱི་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་
 ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་
 བར་བྱེད་པ་བས། དེ་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་རིགས་གྱི་ས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་པའི་ས་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་མཐོང་བའི་ས་དང་། བསྐྱབས་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བའི་ས་
དང་། བྱས་བ་རྟོགས་པའི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྦྱོར་མེད་པར་ཞུགས་པ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བྱང་ཆུབ་ལ་ཞུགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྦྱེད་བ་ཉིད་གྱི་བར་ཆད་
མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཞུགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་བཞི་བ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་བརྒྱད་པའི་དོན་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་རི་ལྷ་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་རྟོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམ་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་
དུ་བསྦྱེད་བ་ཉིད་བསྐྱུས་བ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་མ་ཐག་བ་དེ་བཞིན་ཤེགས་པ་བྱུང་
པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་གིས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་
སངས་རྒྱས་ཉིད་དེའང་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་གནས་སྐབས་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་བས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །བདག་པོ་བླན་པ་ཡིན་པར་
བཞེད། །རྣམ་པ་ཞི་ཉིད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་དམིགས་པ་དང་དབང་དང་རྣམ་པ་ཞུགས་པ་དང་། དེའི་
དམིགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། བདག་པོ་བླན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ཤེས་པ་འང་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་རྣམ་པ་
མཆོན་ཉིད་ནི་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་འདིར་རང་
བཞིན་གྱིས་ཞི་བར་རྫོང་བར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་འགོག་པས་ཞི་བ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བརྫོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན།

འདི་ལ་ནི། རབ་ཏུ་སྦྲ་རྣམས་བརྒྱད་མར་གྲོལ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གནས་འདི་ལ་རབ་ཏུ་སྦྲ་བར་ལོག་པར་ཞུགས་ལ་
རྣམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་རྩོད་པ་སྦྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོས་པ་རྣམ་པར་
སྤེལ་བ་སྟོད་པ་སེལ་བ་ཙམ་གྱི་སྦྲ་བ་སྟོང་བ། དག་གི་བརྫོང་པའི་ལམ་མཐར་ཐུག་
པ་མེད་པ་གྲོལ་བ་བརྒྱད་མ་ཆེན་པོ་རྩོད་པར་བྱེད་དོ། །རི་ལྗང་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་
འདི་བརྫོང་པ་ཡིན་ཏེ།

དམིགས་པ་འཐད་དང་དེ་ཡི་ནི། །རོ་བོ་ཉིད་ངེས་གཟུང་བ་དང་། །རྣམ་

ཀྱུ་མཁུ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། །དམ་པའི་དོན་དང་ཀྱུ་རྩེ་བ་
དང་། །སྒྲིབ་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དང་། །ཐབས་བཅས་ཐུབ་
པའི་རྟོགས་པ་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ལམ་བཅས་དང་། །གཉེན་པོ་མི་
མཐུན་སྦྱོགས་དག་དང་། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་སྒྲིམ་པ་ལ། །སྒྲིབ་
རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་པ། །རྣམ་པ་ཀྱུ་མཁུ་ཉིད་རྟེན་ཅན། །རྣམ་པ་
བརྟུ་བྱ་དག་ཏུ་བཞེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བརྟུ་དང་བྱ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁུ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་པ་འཐད་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་
ནས་བརྟེན་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་
ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པ་བཞུགས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་དེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
པ་བྲིས་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བཙུ་མ་ལྟར་འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུ་བ་ཉིད་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལགས་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། བཙུ་མ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་དེ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་ངོ་བོས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དབའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྟོང་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་
པའི་བར་མེད་པར་ཞུས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་དེའི་
ལན་བཏབ་པ་དང་།

ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོབས་དང་མི་
འདིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་
པར་བྱེད་པའི་དེའི་དུས་མཆམས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའི་དོན་དང་། དེས་ན་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ཡང་
དག་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་།
བག་ཆགས་ཀྱིས་མཆམས་སྟོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བར་སྟོང་བ་
ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཀོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་
ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་དེས་ན་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུ་གྱིས་རྣམ་པར་བལྟས་པ་ན།
དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དམིགས་པ་དང་། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
ལ་སྟོང་པ་དང་།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་རྣམས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཉིད་དང་

བྲལ་བའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་
དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་མི་འཐད་པའི་མཐའ་བཞི་
པ་ཉིད་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་སྟོན་
པར་རྗེས་སུ་གནང་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་པ་གཉིས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་དག་གི་
དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་པར་མ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་
པར་སྟོན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱོད་པས་ཉེ་ཞེས་བྱ་བས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནས་འདུས་
བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དག་གི་བར་ལ་སྦྱོད་པ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོད་པ་དག་གཉིས་
སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། སངས་
རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པའི་དོན་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་
དང་། ཡང་དག་པའི་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་
དག་པའི་དོན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
གསུམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་བརྗོད་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་
བཤད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལྷ་
དགས་ཁྲུས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོག་ལྷ་དགས་ཉིད་

ཡིན་པ་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་ནི་མིང་ཙམ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། ཡང་མི་བྱེད་པའི་དོན་
ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་
ཡིན་པ་དང་། ཡང་མིང་དང་མཚན་མ་ཙམ་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པ་དང་། འདི་སངས་
རྒྱས་ཀླམས་ཀྱི་ཡིན་པའམ། སངས་རྒྱས་ཀླམས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་བཀག་པ་དང་། དེ་ལྟ་
ཡིན་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་
ལ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྤངས་པ་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་པར་མི་
འཕེལ་བའི་དོན་དང་། གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་འཕེལ་བ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་
གཉིས་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་དགོ་བའི་
རྩ་བ་རྣམས་པར་འཕེལ་བ་སྤངས་པ་དང་། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་བསྟན་པའི་
དོན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་ལས་གཟུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་
སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་མི་འབྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམས་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་བརྗོད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་ཡོངས་སུ་ཞུས་པ་ན་དེ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནས་བཅུམས་ཏེ། དང་པོ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་
ལྟན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་

གཏོང་བ་ན། སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཏོང་བ་པོ་དང་། ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་
པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ས། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱོབ་པ་ཉིད་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་ཐབས་ལ་
མཁས་པར་བརྟེན་པ་སྐྱེ་ཆེར་སྦྱར་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་དམིགས་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་མི་འདྲིན་པས་སྒོ་མཆོག་དང་ལྷན་
པ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་
ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི།
དངོས་པོ་མེད་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བར་མི་རུས་པ་
ཉིད་དང་། དངོས་པོས་དངོས་པོ་མེད་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་མི་རུས་པ་དང་
དངོས་པོས་དངོས་པོ་མེད་པར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བཀག་པ་དང་། དངོས་པོ་
མེད་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལུ་བཞི་ལས་བསྒྲོག་པས་དངོས་པོ་དང་དངོས་
པོ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཞལ་
ཀྱིས་བཞེས་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་
རྣམས་ལ་རྟོག་པ་དང་། མི་རྟོག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྦྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། བདག་
དང་བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། མ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་སྦྱོས་པ་
ཡིན་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་

མ་བྱས་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་དང་
ཁམས་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་
སྒོམ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒོམས་
བར་འཇུག་པ་དག་སྒོམ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་
བྱ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལས་འདའ་བར་མངོན་
པར་ཞེན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩ་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
མངོན་པར་ཞེན་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྒྲིན་མེད་པར་ཞུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་དང་། པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་བྱུག་གི་སྦྱོད་པ་དང་། སྤྱང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྒོམ་པ་དང་། སྦྱོབས་དང་།
མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་བསྐྱེད་པ་དང་།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་
མཆམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་སྒྲོས་
པ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྗེ་སྤྲེད་དུ་བཤད་པའི་
སྒྲོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རོ་བོ་ཉིད་དམ། དངོས་པོ་མེད་པས་
དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྲོས་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པ་དང་། གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲོས་པ་
མེད་པའི་སྦྱོད་པ་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོས་པ་མེད་པར་

རྣམ་པར་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་ག་ཟུགས་ལ་སོགས་པ་རོ་བོ་ཉིད་
མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅས་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནས་སྒྲིམ་པ་མེད་
པར་རྣམ་པར་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲིམ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་མཛོན་པར་
བརྗོད་པ་དང་།

རོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་མེད་པ་ལ་འཇུག་
པའི་ལམ་མེད་པ་དང་། དག་བཅོམ་པས་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་མི་སྦྱེད་པའི་དཔེས་
ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲས་
བྱ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་གང་ག་སྤངས་པ་
ཡིན་ནོ། །འདིའི་མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ལམ་
ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབས་ནས་ཡང་དག་པའི་སྒྲིམ་མེད་པ་ལ་འཇུག་མོད་ཀྱི། རི་
སྟོང་དུ་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱས་མ་བསྦྱེད་པ་དེ་སྟོང་དུ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་
དོ། །

རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡང་
ལམ་ཐམས་ཅད་བསྦྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་མེད་པར་འཇུག་མོད་
ཀྱི། རི་སྟོང་དུ་རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
ནོ། །ལམ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ནི། གལ་ཏེ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བྱས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིམ་མེད་པ་ལ་འཇུག་ན་བརྒྱད་པ་ལ་

སོགས་པའི་ལམ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ལམ་དེ་དང་དེ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་
ན། བརྒྱད་པ་དང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་དང་། སེམས་དང་
པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉི་བར་བཟུང་སྟེ།

པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོད་པ་ན་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་དག་གིས།
དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལས་འདའ་བས་ན།
ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བརྒྱད་པ་ལ་
སོགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྟོང་བ་དག་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོ་ཁོ་ནར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་
དེའི་རྫོགས་པ་བསལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཐད་པ་དང་། རིམ་པ་འདིས་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འབྲས་བུ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉི་བར་
འཆོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྐལ་བ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
འབྲས་བུ་ལ་ཉི་བར་སྦྱོད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་དང་།

ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཐ་དད་པའི་བསམ་བསལ་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཡོངས་སུ་ཞུས་པ་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རྟགས་དང་མཚན་མ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་ཏེ། དེ་གཞན་དག་ལ་བརྟེན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་

ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གོ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐད་དང་། བད་དང་། སྤྲ་དང་། སྤྲ་བརྟན་ལྟ་བུར་ཡང་དག་པར་
རིག་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཐབས་ལུན་སུ་མ་ཆོག་པས་ཤེས་
པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་།

ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཤེས་པས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སྦྲོར་བ་དོན་ཡོད་པར་ཤེས་
པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ངན་སོང་དེ་དང་དེའི་ལམ་དང་
འབྲས་བུ་ཤེས་ནས་དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནས་བཅུམས་ཏེ། འདྲ་
ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མེན་གྱི་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་
སོགས་པ་ཤེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བར་
དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལམ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ལ་
འགོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྤྱེས་བུའི་དབང་པོ་
རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་
པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱེ་བས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

སྤྱེས་བུ་སྤྱོས་པས་ནི་བྱད་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱེས་བུ་ནི་བྱད་
མེད་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་དེ་དག་ཀྱང་དད་
པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་བྱང་ཆུབ་དང་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལྡན་པ་
ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ། གཟུགས་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ།

མི་མ་སྐྱུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་འདྲུལ་བ་འདི་ལ་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་གདགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དག་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་དག་གིས་མཛོན་སྦྱར་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་འདྲུལ་བ་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་འདྲུལ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་།

དེ་ཅི་ལེ་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཞུགས་མེད་པ།
བསྟན་ཏུ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ། མཆོན་ཉིད་མེད་པར་མཆོན་ཉིད་གཅིག་པ་
སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ལ། གཞུགས་མེད་པ་དང་བསྟན་ཏུ་མེད་པ་
ལ་སོགས་པ་ནི་གཞུགས་མེད་པ་དང་བསྟན་ཏུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་

ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་བས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཆན་ཉིད་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། འདིར་གཟུགས་མེད་པ།
བསྟན་དུ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ།

མཆན་ཉིད་མེད་པར་མཆན་ཉིད་གཅིག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསྐབས་
པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ལ་བསྐབས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པའི་ས་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆན་
ཉིད་མེད་པ། གཟུགས་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ། མཆན་ཉིད་
མེད་པར་མཆན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆན་ཉིད་ལ་སྟོབ་པ་མེད་པ་དང་། དེ་
ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྤར་མཆན་ཉིད་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེ་བྱིས་མཆན་
ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ཅེས་བྱ་བའི་འཐད་བས་དང་། མཆན་ཉིད་དང་མཆན་
ཉིད་མེད་པ་ལ་སྟོབ་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་སྤང་ཡང་རུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མ་སྤང་ཡང་རུང་སྟེ། མཆན་
ཉིད་མེད་པའི་དབྱེངས་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་བས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོམ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆན་ཉིད་མེད་པར་མཆན་
ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་བསྟོམས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོམ་
པར་མི་འཐད་བས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ལས་འདའ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྟོན་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་སྟོམ་པ་ལ་

མཆན་ཉིད་གཅིག་པ་དང་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཉིད་བཀག་པས་མཆན་ཉིད་མེད་
པ་ཉིད་དེ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། རི་ལྷ་མོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་
ཡོངས་སུ་ཞུས་པ་ལ།

གཟུགས་སྒྲིམ་པ་རྣམས་པར་མི་བསྒྲིམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
སྒྲིམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་དང་།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། མིག་གི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེའི་
འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུན་གྱི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ས་
ལ་སོགས་པ་ཁམས་བྱུག་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་ཡན་
ལག་ཟུང་ན་ལ་སོགས་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། སྤྱོད་བའི་མཆན་ཉིད་སྒྲུབ་པ་དང་།
དོར་བ་དག་དང་། དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་དང་། བྱམས་པ་
དང་། སྤྱིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྦྱོམས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྦྱོམས་
པར་འཇུག་པ་རྣམས་དང་། རྗེས་སུ་བྲན་པ་བྱུག་ནས་གཟུང་སྟེ། རྗེས་སུ་བྲན་པ་
རྣམས་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་བ་དང་། བདག་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་།
བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་།

རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་བ་དང་། ཞི་བ་དང་།
མ་ཞི་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། བྲན་པ་ཉི་ལྔ་པ་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་རྣམས་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་མེད་པ་
དང་། རྣམས་པར་ཐར་པ་བརྒྱུད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་
དགྲུ་དང་། རྟག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟག་པ་མེད་པ་

དཔྱིད་པ་ཙམ་དང་། རྟོག་པའང་མེད་དཔྱིད་པའང་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཆུམས་
དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཆུམས་དང་།

སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་། གུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་བ་དང་། ལམ་དང་། ཟད་པ་
དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཚས་དང་། རྗེས་སྤྱོད་པ་དང་། གུན་རྫོབ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་
འབྲིས་པ་དང་། སྤྱི་ཐོབ་ཤེས་པ་ཆུམས་དང་། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆུམས་དང་།
སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆུམས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་།
གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་ཆུམས་དང་། སྟོབས་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་
པར་རིག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚས་མ་འབྲས་པ་ཆུམས་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
དང་། རྒྱལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རང་བྱུང་ལུབ་དང་། ཆུམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་མཆམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་སྒྲོམ་པ་ཆུམ་པར་མི་བསྒྲོམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྒྲོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་པ་སྒྲོས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
གསུམ་པོ་སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱུས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རི་
སྐད་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ལོ། ། ཆུམ་པར་མི་བསྒྲོམ་པ་
སྒྲོས་པ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ལོ། །

རང་དང་སྤྱིའི་མཆམ་ཉིད་ཆུམ་པ་མང་པོར་བྱེ་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཚས་མང་པོ་སྒྲོས་པ་ནི་སྤྱར་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྟེ།
དེ་དང་། རི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བས་རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་རྒྱས་པར་ཞུས་པ་ལ་
བཞད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆུམས་དང་། ཆུམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་

དང་། དེའི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་བཀ་ལ་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དངོས་པོའི་
ཞེས་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱུང་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ནི། ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒྲོམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་
ལ་འདི་ནི་རོལ་ཞེས་བྱ་བར་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པ་ལ་ཐར་པ་མེད་པའི་འཐད་
བ་དང་། གཉེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་། དངོས་
པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཞུས་པ་ལ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་། གཉིས་མེད་
པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། གཉིས་དང་གཉིས་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཞུས་པ་ལ།
གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནས། འདུས་མ་བྱས་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་ཀྱི་བར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་རྣམས་རིམ་བཤིག་ལྟ་
བ་གཉིས་པ་དང་གཉིས་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རི་སྤྱིད་དུ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་
དུ་དངོས་པོའོ། །རི་སྤྱིད་དུ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་འདུ་བྱེད་དོ། །

རི་སྤྱིད་དུ་འདུ་བྱེད་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བའི་རྩ་བ་
ཅན་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་མི་འགྲོལ་བ་དང་། གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་སྦྱིན་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་
ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཡང་རྣམས་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྒྲོམ་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རི་སྤྱིད་དུ་སྦྱས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྦྱོད་པ་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་བཀག་བས་

རྗེས་སུ་མ་སྟོན་པའི་བཟོད་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་དག་བསྟན་པ་དང་། ལམ་དང་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་དག་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དམིགས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ལ་མངའ་བསྐྱུར་བ་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་
པར་ཐལ་བ་དང་། ང་སྟོན་འདོད་པ་རྣམས་ལས་དབེན་པ། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་
ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་སྦྱིས་པའི་དགའ་
བ་དང་། བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་ལ་ཞེས་བྱ་
བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལྷུང་པོ་གསུམ་དུ་ལྷུང་བསྟན་ཏོ་ཞེས་
བདག་ཉིད་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་
ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཞུས་
པ་ལ། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རང་གི་རོ་བོ་འཕྲ། དངོས་པོ་མེད་པ་
ཞེག་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། མངོན་པར་བཞེད་པའི་
ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་བསྟན་པ་དང་སྟེ།

དེ་ལ་རང་གི་རོ་བོ་ནི་དངོས་པོ་འོ། །རོ་བོ་ནི་བྱ་བའོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་
དངོས་པོ་ཉི་བར་ཆད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་རབ་དུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་
སྐབས་ཆེར་བྱས་པས་ལོག་པར་རྟོག་པའི་གནས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་

མོ། །དེ་དེ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ།

དེ་ཡི་ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་དང་། །བསྐྱེད་དང་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་དང་།
དང་། །མཐོང་ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་དང་། །བྱ་བའི་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
ལ། །ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་དང་། །ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་དང་།
ལྷ་མོ། །བར་ཆད་ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་དང་། །ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་དང་།
ལྷ་མོ། །ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་དང་།

ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་དང་། །ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་དང་། །ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་དང་།
ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་དང་། །ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་དང་། །ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་དང་།
ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་དང་། །ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་དང་། །ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་དང་།
ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་དང་། །ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་དང་། །ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་དང་།

སྐབས་ཐུག་པའི་ཉི་མེད་ལ།

ད་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྟུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ལགས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ནི་མཐར་གྱིས་བགྱི་བ་དང་། མཐར་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། མཐར་
 གྱིས་སྐྱབ་པར་རི་ལྟར་གདགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དྲི་བས་མཐར་གྱིས་པའི་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉི་བར་དགོད་པའི་དོན་ཏེ། བགྱི་བ་སྦྱོས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་
 བ་བརྒྱུད་པའི་དོན་དུ་ལོ། །བསྐྱབ་པ་སྦྱོས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
 བ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ལོ། །སྐྱབ་པ་སྦྱོས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་
 ཤེས་པའི་དོན་དུ་ལོ། །གསུམ་སྦྱོས་པ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐར་གྱིས་པ་
 ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དང་རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་
 ཐོག་མ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྒྲིའི་རྩེ་མོའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
 བརྩམས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་སམ་མ་རྒྱས་
 །ཀྱང་རུང་སྟེ། ཚུལ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །ཞེས་ངེས་པར་བརྒྱུད་
 བ་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ཐམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་བརྒྱུག་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འཇུག་པ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྩོམ་པ་ཉི་
 བར་བརྟན་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གོ་རིམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་ཁས་

གྲངས་པའི་ཕྱིར་བརྟེན་ལས་ལྷུང་བའི་དངོས་པོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདིའང་རྣམ་པ་བརྟེན་
 གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན།

ཐྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དང་
ཚོས། །དངོས་མེད་རོ་བོ་ཉིད་གིས་དེ། །མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་
བཞེད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲིན་པའི་པ་རྫོང་ཏུ་སྒྲིན་པའི་མཐར་
གྲིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། སྒྲིན་པས་མཐར་གྲིས་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་
པའི་དོན་ཏུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རྫོང་ཏུ་སྒྲིན་པ་ནི་བདག་
ཉིད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རྫོང་ཏུ་སྒྲིན་པ་ལ་སྒྲུང་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་
ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཐར་གྲིས་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་དོན་ཏུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟད་པའི་པ་རྫོང་ཏུ་སྒྲིན་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་བཟོད་པའི་
པ་རྫོང་ཏུ་སྒྲིན་པ་ལ་སྒྲུང་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། བཟོད་པས་མཐར་
གྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་
གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྫོང་ཏུ་སྒྲིན་པའི་སྒྲུང་པ་རེ་རེ་ལ་མཐར་གྲིས་པ་རྣམ་
བར་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་རེ་རེ་མངོན་པར་བཟོད་པས་མཐར་གྲིས་པའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་སྒྲིན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྭག་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི།

ཡང་དེ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉི་བར་བཟུང་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
བ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་དུ་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་དེ་རྗེས་སྟུང་ན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སྟུང་ན་པ་
དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་
དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྗེས་སྟུང་ན་པ་ནི་དྲན་
པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ཞིང་
གཏན་ཆིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་བསྟན་པ་ཡང་མཛད་ནས། ཡང་
མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སྟུང་ན་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱང་པོ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་
དེ་རྗེས་སྟུང་ན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
པས་དེ་རྗེས་སྟུང་ན་པ་དང་། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་
དེ་རྗེས་སྟུང་ན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྗེས་སྟུང་ན་པ་རྣམ་པ་ལྟའོ། །

དེ་ལ་དང་པོས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་སྟོབ་པ་ན་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལ་
སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོགས་ཡོངས་སྟུང་གས་པས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སྟུང་གས་པའི་བར་ཀྱིས་ནི་
སྟོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དུ་བློན་གྱང་

མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རབ་དུ་ཤེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བློ་བཟང་བ་སྒྲིམ་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཁོ་ན་བཞེན་དུ་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ཆོས་རྗེས་སུ་བློ་བཟང་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱང་
 བཞེ་པོ་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་བྱེད། དངོས་པོ་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བློ་བཟང་བ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་དགེ་
 འདུན་རྗེས་སུ་བློ་བཟང་བ་དང་། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉི་ཤེས་བར་བཟུང་སྟེ། མ་
 ཉམས་པ། སྐྱོན་མེད་པ། མ་འབྲེས་པ། རྒྱལ་ལོག་མེད་པ། མཆོག་ཏུ་འཇིག་པ་མེད་
 པ། དབང་འཕྲོར་པ། མཁས་པས་མངགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིག་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་དངོས་པོ་མེད་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བློ་བཟང་བ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 རྗེས་སུ་བློ་བཟང་བ་དང་སྟེ། དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་པ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་ལ་མི་
 བཞེན་པས་སོ། །སྐྱོན་མེད་པ་ནི་ཉམ་ང་བའི་སྐྱེ་བ་རྣམས་པར་སྤངས་པས་སོ། །

མ་འབྲེས་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་མ་འབྲེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 སོ། །རྒྱལ་ལོག་མེད་པ་ནི་ཆ་གཅིག་ཏུ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་པར་འཕེལ་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་སོ། །མཆོག་ཏུ་འཇིག་པ་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་བར་སྐྱོན་ལམ་མི་འདེབས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་སོ། །དབང་འཕྲོར་པ་ནི་རི་རྒྱར་འདོད་པ་བཞེན་དུ་བཞོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 སོ། །མཁས་པས་བསྟགས་པ་ནི་མངོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 སོ། །ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཉིང་ངེ་འཇིག་

སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་ཉི་པར་སོགས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སོ། །

ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་དག་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པས་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་།
འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷའི་རིགས་དྲུག་ཏུ་སྦྱེས་པའི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནམས་དང་།
གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནམས་དངོས་པོ་
མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ལྷ་
རྗེས་སུ་དྲན་པས་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་གདགས་པར་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མདོ་སྡེ་གཞན་ལས་འདི་སྐད་ཅེས་ལྷའི་རིས་གཉིས་སུ་
དྲན་པར་བྱ་སྟེ། དགའ་ལྡན་དང་། གནས་གཅོང་མ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རི་
ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་འདྲེས་པའི་གང་ཟག་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་
ཉིས་པ་མེད་དོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་མཐར་གྱིས་
པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་
སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་དང་། འཕགས་
པའི་བདེན་པ་དང་། ཆོད་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་
སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་
སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། གསུངས་ཀྱི་སྟོང་དང་། རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྟོགས་ལྟུང་དང་། སྟོབས་དང་། མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་དང་།

པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཅུ་པོ་རྣམས་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་
བྱིར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆད་པ་མེད་པར་སྤྲོ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དངོས་པོ་
མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡོད་པའམ་མེད་པ་མི་དམིགས་པས་དེ་སྤངས་པ་དང་།
རང་ཉིད་ལ་ནེམ་ཏུ་མེད་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་སྤྱི་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་གནས་བརྟན་
རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞུས་པ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་
སེམས་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
འཇུག་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་
ཞེན། དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཀག་པ་
དང་། མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འཇུག་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཐོབ་པ་
དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མིན་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཡིན་ན་ས་བཅུ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་
པར་གཞག་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡང་དག་པར་
གྱུར་པ་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་
བཀག་པ་དང་།

དེ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་དེའི་བྱང་པར་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་

དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཐར་གྱིས་པ་རྣམ་གསུམ་རྣམ་པ་བརྩ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་
 ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མཐར་གྱིས་
 མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སྐབས་རིམ་གྱིས་འབྲུག་པར་བསྐབ་པའི་ལུ་ཕྱེ་བྱུག་
 པའོ། །

སྐབས་བདུན་པའི་ཉི་ཁྱི་སྒྲུང་བ།

ད་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྗོད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བཙུང་ལྟ་བུ་འདས་ཀྱི་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ན་རི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
མ་གཅིག་གིས་པ་རྩོལ་ཏུ་སྦྱོར་བ་དུག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བསྐྱོད་ཅེས་བྱ་བའི་
དེ་བར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉི་བར་དགོད་པའི་དོན་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་འདྲ་རྣམ་
པ་བཞེར་རྟེན་པར་བྱ་བ་ལས། སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་
གང་གི་དབང་དུ་མངོན་ནས།

སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་
སྦྱོར་བ། །ཐུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་སྦྱོར་བ། །རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་
པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡོངས་
སུ་སྦྱོར་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་པ་རྩོལ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་
བརྒྱད་ཅུའི་བར་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་
སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་ནི། གང་ལ་

གང་ཞིག་གང་གིས་སྤྱིན། །ཞེས་བྱ་བར་དེའི་མཆན་མ་མི་མཐོང་བར་སྤྱིན་པ་བྱིན་
བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་
བར་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མཆན་མ་མི་ད་ཅིང་མངོན་བར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་རྣམས་ལ་
སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་མེད་བར་ཐལ་བ་དང་། ཉེ་བར་མཁོ་བ་
མེད་པའི་སྤྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏང་བས་སྤྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་འདུན་པ་བསྒྲོག་
བ་ན། མི་དམིགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་ལྟོག་
བ་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷའི་དཔེས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བརྟུན་དེ་སྤངས་པས་གསུངས་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་
མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྟུན་པར་བྱཏོ། །འདིའི་མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་
དཔེར་ན། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་འབྱུང་ངོ་། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

ཡང་ཇི་ལྟར་ན་ཐག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་པ་ལ་
ཞུགས་པ་ན་ཐག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཞིག་དོན་
འདི་ལ་འདིག་རྟོག་པའི་དཔེ་རྩལ་ཐད་ཀྱང་བསྟན་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན།

ཇི་ལྟར་སྒྲེས་བྱས་ཐོ་ཚུན་བརྒྱད། རྟོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་
ན། །ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགྲུལ་བ་ལྟར། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་
བཞིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་སྟོན་གྱི་འཕེན་པའི་ཤྱགས་ལས་ཤེས་པར་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་གང་གི་དབང་དུ་མཛད་
ནས།

གང་ཆེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་
ཕྱིན། །རྣམ་སྒྲིན་ཆོས་ཉིད་གནས་སྐབས་སྒྲེས། །དེ་ཆེ་སྐད་ཅིག་
གཅིག་ཡེ་ཤེས། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རབ་འཕྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱོད་པའི་ཆེ། འདི་ལ་ཡང་དག་
པའམ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་གང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་
བ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒྲིན་
པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པའི་སྒྱོར་བས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲེ་བ་དང་འགག་པར་
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་ནི་གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་སྦྱོད་པ་ཡིས། །ཚོས་ཀུན་མི་ལམ་འདར་གནས་
ནས། །ཚོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་
གིས་རྟོགས། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་པན་ཚུན་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ཚོས་གྱི་
མཚན་ཉིད་ཚོས་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་པར་མི་འཐད་པས། སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་
པ་ན་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་གནས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ཉིད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་གྱི་
རང་བཞིན་ཅན་ལོ། །

མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚོས་མཐུན་
པའི་དཔེའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུས་སུ་བར་ཆད་དང་
བཅས་པ་དང་བར་ཆད་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ལྷག་པར་སྦྱོད་པའི་
བྱིར་དང་། ཚོགས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་ནས་དེ་རྟོགས་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་ཚོས་རྣམས་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་

ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བོ། །རི་རྒྱུད་དུ། སྤང་མོ་ཕུང་པོ་ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།
ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མི་ལམ་ཀྱི་དོན་ཅིང་དེ། དེ་ལྟར་ན་
ཕུང་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་
དཔེས་ཆུ་ལ་བྲིས་པ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལྟ་བུ་པོ་མདོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་
མདོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

མི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད། །གཉིས་ཀྱི་ཆུལ་དུ་མི་མཐོང་
ལྟར། །ཆོས་རྣམས་དཔྱད་གསུམ་མེད་པ་ཡི། །དེ་ཉིད་རྒྱུད་ཅིག་གཅིག་
གིས་མཐོང་། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །རི་རྒྱུད་དུ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ན་མི་ལམ་
མི་མཐོང་། མི་ལམ་མཐོང་བ་པོ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་མས་ནས། དེ་དག་དང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་རྒྱུད་ཅིག་མ་གཅིག་
ལ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་ན་དགོ་བ་དང་མི་
དགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེར་བརྗོད་པ་ཡོད་
པར་ཐལ་བས་དེར་མདོན་པར་བརྗོད་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་བཙལ་བའི་དོན་

དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱར་བཏགས་པ་ཡང་དག་
 བར་འབྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་
 མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ།

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །

ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
 བྱའོ། །གང་དག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ནི། འཕགས་པ་
 ཉན་ཐོས་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལ་སྐྱབ་བསྐྱལ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་
 ཀུན་འབྱུང་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་ལ་ལམ་གྱི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་
 ཟག་པ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཚོས་རྣམས་རྣམ་པར་
 འབྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མོགས་པ་མདོ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་
 འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེས་མི་གཞོད་དེ། འདི་ནི་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་
 པར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་པ་གང་ཡིན་པ་
 འཁོར་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པར་གོམས་པ་རབ་ཏུ་བརྟན་པས་ངེས་པར་
 སྐྱར་བ། དམིགས་པའི་དུག་གི་སྒྲེགས་པ་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་བསྐྱོག་པར་བྱ་
 བའི་དོན་དུ་འདི་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་རྣམ་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། མངོན་པ་ནི་
 མངོན་དུ་སྒྲོགས་པའོ། །མམ་གྱི་སྒྲ་ནི་ངེས་པར་མངོན་པར་བརྗོད་པའོ། །མ་ཡ་ནི་

རྟོགས་པ་ལ་འོ། །དེས་ན་འདི་སྐད་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ར་ཡང་དག་པར་ངེ་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་ངེས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་འཇམ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་ཡིན་ཀོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཀོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་
 བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་བསྐབ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་བདུན་
 པའོ། །

སྐབས་བརྒྱད་པའི་ཉི་མེ་ལྷན་པ།

དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། རང་ལོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱབས་དང་། སྐྱལ་པའི་
སྐྱལ་། ལག་གི་ཕྱིར་རོ་ལོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱལ་དབང་དུ་མཛད་ནས།

ཐུབ་པའི་རོ་ལོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག། རོ་ལོ་
སྐྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་ལ། །དེ་གང་རང་བཞིན་མཆོད་ཉིད་ཅན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཟག་པ་མེད་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་རོ་ལོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་བཙུངས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ན། བཙུངས་ལྡན་འདས་ཀྱི་རོ་ལོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རོ་ལོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཙུངས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འཛིག་རྟེན་ན་གསལ་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ནི་དེ་འཛོམ་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། བྱེད་པ་ལོ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རོ་ལོ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་འགྱུར་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་
དེ་རྣམས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་
གྱིས་ནི། །སྦྱོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟད་པར་བརྟེན་
བདག་ཉིད་དང་། །ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རབ་ཏུ་དབྱེ་
བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྦྱོན་མཁུན་

དང་། །མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་
བཞི་དང་། །དབང་བཅུ་དང་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། །མི་འཛིགས་པ་ནི་
བཞི་དག་དང་། །སྤང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །འབྲས་པ་ཉི་ལྔ་
གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། །བསྐྱེད་པ་མི་མངའི་ཆོས་ཉིད་དང་། །བག་
ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། །སྦྱེ་ལ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །སྤུབ་
པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་
དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་ཞེས་བརྗོད་
པ་ཡིན། །

ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ཕྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྦྱ་ཞེས་བྲ་སྟེ། གཞན་དུ་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་ཞེས་བྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་
འགྱུར་བ་དང་། སྦྱོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྲས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་
ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སྦྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་
ནས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་འབྲས་ཉེ་བར་
གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་རྒྱས་པར་ལམ་གྱི་
ཆོགས་ལས་རྗེ་སྐད་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆད་མེད་པ་བྱམས་
པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆད་མེད་པའི་འཇུག་པར་རྗེ་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་བཏྲ་བ་འདི་ནི་
དང་པོ་འོ། །ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་བཏྲ་
བ་འདི་ནི་གཉིས་པའོ། །སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བྲས་

ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་གསུམ་པའོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་
མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་
བ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་བརྒྱད་དུ་འགྲུལ་རོ། །

དེ་ལ་ཟད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཆད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་འདིའི་
མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་མཐའ་ཡས་སོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་མེད་པ་ནི་ནམ་
མཁའ་མཐའ་ཡས་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཉིད་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རྒྱ་མཚན་ནམ་མཁའི་མིང་ཡིན་ལ། རྟེན་གྱི་དོན་
གྱིས་ན། བསམ་གཏན་འདི་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་པ་དེའི་གནས་
ཡོད་པས་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཨ་ཡ་ཏ་ན་སྟེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷའི་ཨ་ཡ་ཏ་ན་
ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ཏེ། ཨ་ཡ་ཏ་ན་ནི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་ཆད་པ་དང་། ཀུན་
ཏུ་ཡོངས་སྤྱོད་པས་འདི་ལ་མཐའ་མེད་པས་ན་མཐའ་ཡས་སོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་
མེད་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཉིད་ནི་རྣམ་ཤེས་
མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མིང་ཡིན་ལ། སྤྲ་མ་
བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་འདི་ལ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་པ་དེའི་གནས་
ཡོད་པས་ན་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །འདི་ལ་ཡན་ལག་ཅེས་ཀྱི་ལྷག་
མའམ་ཅུང་ཟད་ལུས་པ་མེད་པས་ན་ཅུང་ཟད་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དངོས་པོ་ནི་
ཅུང་ཟད་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་

ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སྣོན་པོ་དང་སྤ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་དང་ཆེས་སྤ་བའི་དོགས་པ་ལས་
བཏགས་པའི་རས་ལྷག་ཆུ་ཞེང་མཉམ་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་ཆད་ཁྲད་པར་མེད་
ཀྱང་རིག་ན་བདེ་བ་དང་སྤ་བ་པའི་ངོ་བོ་དང་རིན་ཐང་ཆེ་བ་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་སྤ་མ་
སྤ་མ་ལས་སྤེ་མ་སྤེ་མ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གྲུ་ལོམ་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་རྣམས་
ཡང་ཡན་ལག་གི་ཁྲད་པར་མེད་ཀྱང་སྤ་བ་དང་ཞི་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་
པའི་སྤེར་སྤ་མ་ལས་གཞན་རྣམས་གྲུ་ལོམ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་གྲུ་ལོམ་པ་དང་། ཆེས་
ཤིན་ཏུ་གྲུ་ལོམ་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་བཤད་པ་ལྷག་མ་ནི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་དེ་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་
ནོ། །མཐར་ཀྱིས་གནས་པའི་སྣོན་པར་འཇུག་པ་དགུ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་
དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྣོན་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་སྣོན་པར་
འཇུག་པའོ། །ཟད་པར་གྱི་སྤྱེ་མཆེད་བཅུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་། ལྷ་དང་། མེ་
དང་། ལྷང་དང་། སྣོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་སྟེ་ཟད་པར་
བརྒྱད་དང་། ཟད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པར་ནམ་མཁའོ། །

དེ་ལ་ཟད་པར་ས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཞིག་གོམས་བས་དབང་དུ་གྱུར་
པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་ལངས་ནས་སྣོན་པར་འཇུག་པ་
འདི་ནི་ཉི་བར་གནས་པའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པ་རགས་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་སྤེར། ཡན་ལག་སྟོབས་ཆུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དེའི་སྟོན་མཐོང་
ནས། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་

པོ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བར་གཉིས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
ཡན་ལག་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་ཅི་མ་རགས་པ་ཡིན་ཞིང་དཔྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞི་
བ་ཉིད་དུ་ཉི་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་རགས་པའི་ཡན་ལག་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་ཞི་བའི་ཡན་ལག་ཐོབ་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། སའོ་ཞེས་ཡང་དང་
ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བདེ་བར་སར་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བདེ་བར་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དགུ་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་རྒྱ་ལ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་
བལྟ་ཡོ། །སྤང་སྟོམ་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་ནི་རྒྱ་སྤང་དང་། ལྷེང་ཀ་དང་། རིང་
བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་མ་བྱས་པ་ཁོ་ནར་བདེ་བར་རྒྱ་ལྷེང་བར་ལྷེང་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ནགས་ཀྱི་མེ་འབར་ཞིང་དུ་བ་འཐུལ་བ་རྣམས་སུ་ནི་བདེ་བར་མེ་འོ། །རྒྱང་
གིས་བསྐྱོད་པའི་འོད་མ་དང་འཁྲི་ཤིང་གི་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱང་འདི་
ནི་གནས་འདི་རབ་དུ་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀུན་དུ་ལྟ་བ་ནི་རྒྱང་རོ། །མེ་ཏོག་དང་།
ནོར་བུ་དང་། གོས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པོ་བཏིང་བ་ལ་ནི་བདེ་བར་སྟོན་པོ་འོ། །

དེ་དག་ཉིད་སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོར་གྱུར་པ་ལ་ནི་བདེ་བར་
སེར་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོན་མོ་སྟེ་ས་དང་། རྒྱང་དང་། རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བདེ་བར་དཀར་པོ་འོ། །སྤང་སྟོམ་གི་ནང་ལ་སོགས་པར་
ཞུགས་པའི་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མའི་འོད་རྣམས་ཀྱི་ཅིག་པ་དང་སའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་
པའི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཤིང་གི་ལོ་མའི་ཆོགས་ཀྱི་གསེབ་ནས་བྱུང་བ་
རྣམས་ཁོ་ནས་ས་གཞི་ལ་བསྐྱོད་པ་རྒྱ་བའི་འོད་དང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་རྣམ་

བར་ལྷ་བ་ཞི་ཟད་བར་ནས་བར་ཤེས་པའོ། །སྐར་ཁུང་གི་ནང་དང་། ཅིག་པའི་བྱ་ག་
ལ་སོགས་པ་ནས་སྐར་ཟད་བར་ནས་མཁའ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

གང་ཞིག་སྐར་བསྐྱོམས་པ་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་ལས་དང་པོ་པའི་སྐྱེ་
བཅོམ་ལ་དེ་ལྷ་མོ་སྐྱེ་བས་དེའི་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཁྱད་བར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེས་ནི་སྐྱོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་གི་དབྱེ་བ་དང་བལ་བའི་ཆུ་ཇི་མ་
མེད་པ་ནས་མཁའ་ནས་བབ་པའམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆུ་ཆགས་ལས་འཛག་པ་
ནས་སྤྱི་སྤྱོད་ལྷ་མོ་དང་ཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོད་གང་ཡང་རུང་བ་
བཀའ་ནས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སུ་འདུག་ཅིང་བདེ་བར་གནས་པས་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་བཅས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཟད་བར་ཆུའི་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའོ། །སྐྱེ་
ཞིང་སྐྱོང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཤིང་དུས་བྱུང་གཏུགས་ནས་ཤིང་དུང་ངམ་འཁོར་
ཁང་ཡང་རུང་སྟེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྩ་སོ་གཏོང་བའི་ཆུ་ལ་དུ་སྐྱུངས་ཏེ། མཐོ་
གང་སོར་བཞིའི་ཆད་ཀྱི་བྱ་ག་བྱས་པ་ཀུན་ཏུ་སྐར་ནས་བགས་པའམ་རེ་ལྟེ་གང་
ཡང་རུང་བའི་སྐྱོན་མཐུན་དུ་བཏོང་བ་ལ་བདེ་བར་གནས་པས་འོག་ཏུ་ཤིང་དང་རྩ་
དང་སྐྱོང་དུ་བྱ་འཕུར་བར་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་དབྱས་སུ་མེ་འབར་བ་མཐུག་པའི་ཕྱང་
པོ་ཆུ་མཆོན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཟད་བར་མེའི་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའོ། །

མེད་ན་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཅིག་པའི་བྱ་གའམ། དེའི་སྐར་ཁུང་གི་བྱ་གའམ།
ཉེ་གོར་དུ་འདུག་སྟེ། ཡན་ལག་གི་ཚྭ་གས་གང་ལ་རྒྱུད་གི་རེག་པ་དེར་བཞག་པ་
གཏད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཟད་བར་རྒྱུད་གི་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའོ། །ཕྱུགས་སྐྱོན་པོ་
དང་གི་རི་ཀར་ནི་ཀ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བ་དང་། གོ་སར་གསལ་བ་དང་། གོས་དང་།

སྒྲིབ་དང་། ཟ་མ་རྟོག་སྒྲིབ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གང་ཡང་རྒྱུང་བ་བཟུང་བས་
ཁེངས་པར་བྱས་པའམ། དེ་བཞིན་དུ་རས་སྒྲིབ་པོ་རྩ་བོ་ཆེའི་མཐིལ་ལྟར་བརྒྱུངས་པ་
ལ་ནི་ལ་ཀང་བ་དང་། བ་ལ་ཤ་སྒྲིབ་པོ་དང་།

མིག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རྒྱུང་བའི་ཆོན་གྱིས་འཕོ་བ་དང་།
མི་འཕོ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བྱས་ནས་ཁ་དོག་མི་མཐུན་པ་གང་ཡང་རྒྱུང་བས་
ཡོངས་སུ་བཅད་དེ། དེ་དང་ཉེ་བར་སྒྲིབ་བདེ་བ་ལ་འདུག་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
འདུག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཟད་པར་སྒྲིབ་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྱུང་བའོ། །ཟད་པར་སེར་པོ་
དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདིར་སྒྲིབ་
པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་སུ་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་ཡིན་པར་བརྒྱུང་
ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱད་པར་རོ། །ཡང་བྱུང་བའི་ནང་དུ་མར་མེ་སྤར་བ་ཁ་བཅད་
ནས་དེ་ལ་བྱག་པ་ཏ་ཅང་མི་ཆེ་བ་གཏོད་དེ། ཅིག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པས་
བཞག་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མར་མེའི་འོད་གྱིས་ཅིག་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྤང་བའི་
དགྲིལ་འཁོར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་བ་དེ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཟད་པར་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡོངས་སུ་སྒྱུང་བའོ། །

ཅིག་པ་དང་རེ་ལྟེ་དང་སྤྲུལ་བྱ་རྣམས་གང་ཡང་རྒྱུང་བས་གཡོགས་པའི་
གནས་སུ་མཐོ་གང་སོར་བཞི་བའི་བྱ་གཏོད་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདུག་པར་བྱ་
སྟེ། ཡོངས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་ཟད་པར་རྣམ་མཁའི་ཡོངས་སུ་སྒྱུང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་
ནི་རེ་ཞིག་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྒྱུང་བའི་བྱད་པར་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །བྱས་པའམ་མ་བྱས་པའི་ཟད་པར་དེ་རྣམ་པ་དགུ་ཆར་ལ་ཡང་འཛིན་པ་དང་

སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་མ་གཉིས་སྒྲེལ། དེ་ལ་ཟད་པར་རྒྱའི་འཛིན་པའི་མཚན་
མ་ནི། དབྱ་བ་དང་རྩ་བར་དང་འདྲེས་པའི་རྩ་ལ་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་བར་གྱུར་
བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཉི་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་འབད་བ་བྱས་ན་སྒྲིན་དེ་
སྤོང་བར་བྱས་ལ། མ་བྱས་ན་སྒྲིན་ནོ། །

མ་བྱས་ན་ནི་ཟད་པར་གྱི་ཉིས་པར་གདགས་སོ། །སྤང་བའི་མཚན་མ་ནི་
ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་ཞོར་བུའི་རྒྱུ་ཡབ་ལྟ་བུ་དང་། ཞོར་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་
མེ་ལོང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་ཉི་
བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟད་པར་མའི་འཛིན་པའི་མཚན་མ་ཡང་ཆད་ཅིང་ལྷང་བ་
ལྟ་བུར་གཡོ་བ་ཉི་བར་གནས་པ་སྟེ། མ་བྱས་ན་ནི་འདིར་ཟད་པར་གྱིས་ཉིས་པར་
གདགས་ཤིང་འགལ་བ་དང་། སོལ་བ་དང་། ཐལ་བ་དང་། དུ་བ་རྣམས་ལ་རྩང་ཟད་
རྩང་ཟད་ཉི་བར་གནས་སོ། །སྤང་བའི་མཚན་མ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་
བ་དམར་པོ་ལྟ་བུའམ། གསེར་གྱི་རྒྱུང་ཡབ་ལྟ་བུའམ། གསེར་གྱི་ཀ་བ་ལྟ་བུར་ཉི་
བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟད་པར་རྒྱུང་གི་འཛིན་པའི་མཚན་མ་ནི་འོ་མ་བསྐྱོལ་བ་
ཕོག་མ་ཐག་པའི་རྒྱངས་པ་འཕྱལ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་ཉི་བར་གནས་སོ། །སྤང་
བའི་མཚན་མ་ནི་འདུག་པ་ལྟ་བུར་མི་གཡོ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

ཟད་པར་སྒྲིན་པོ་ལ་ནི་མེ་ཉླ་གེ་སར་དང་སྤོང་བུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གེ་སར་
དང་སྤོང་བུ་རྣམས་དང་། ཅིག་ཤོས་འདབ་མ་གཞན་དུ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
ཟད་པར་གྱི་ཉིས་པར་གདགས་སོ། །སྤང་བའི་མཚན་མ་ནི་ཟད་པར་གྱི་དགྲིལ་
འཁོར་ལས་འཕགས་པས་ཞོར་བུའི་རྒྱུང་ཡབ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤང་བའོ། །ཟད་

བར་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཟད་པར་རྣམ་
བར་ཤེས་པའི་འཛིན་པའི་མཆན་མ་ནི་སའམ་ཅིག་པར་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའོ། །

སྒྲུང་བའི་མཆན་མ་ནི་སྒྲུང་བའི་ཚོགས་སྒྲུག་པོ་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་འབྲ་
བའོ། །ཟད་པར་རྣམ་མཁའི་འཛིན་པའི་མཆན་མ་ནི། ཅིག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་
པ་དང་བཅས་པར་བྱ་ག་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ་བསྐྱེད་ཀྱང་འཕེལ་བར་མི་
འགྱུར་བ་དང་། སྒྲུང་བའི་མཆན་མ་ནི་རྣམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་ཉེ་བར་
གནས་ཤིང་བསྐྱེད་ན་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་བྱས་སའམ་མ་
བྱས་པའི་ཟད་པར་གྱི་འཛིན་པ་དང་སྒྲུང་བའི་མཆན་མ་དག་གི་བྱད་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །མཆན་མ་རྣམ་པ་འདི་དགྲ་ཆར་ལ་ཡང་བདེ་བར་འདུག་ནས་ཁ་དོག་
ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་མཆན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་སྤངས་ཏེ། ཟད་པར་ས་ལ་
བརྗོད་པའི་ཚུལ་དུ་བཏགས་པ་ཅུ་མ་སེམས་བཞག་ནས་ཚུ་ཚུ་མེ་མེ་ཞེས་བྱ་བ་
དེ་དང་དེའི་མིང་གསལ་བའི་དབང་ཉིད་ཀྱིས་གོ་མས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་
དང་དེ་ལ་གོ་མས་པའི་བྱད་པར་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
གོ་མས་པ་དེ་རྣམས་ལ་སྤྲ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་དེ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཟད་པར་ས་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཛོན་པར་ཤེས་པ་དང་
ལྡན་པར་གྱུར་པ་ན། གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྒྲུང་
བར་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་འཕམ་ཚུ་ལས་སར་སྤྲུལ་ནས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་

འཕྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཡོ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་འདི་འགྲུབ་
པར་འགྱུར་རོ། །ཟད་པར་སྒྲིའི་དབང་གིས་ནི་ས་ལ་བྱེད་ཅུལ་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་
དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྟེན་ཆར་འབེབས་པ་དང་། ས་དང་རི་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྒྲི་
བོ་དང་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱལ་བ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པོ། །

ཟད་པར་མེད་དབང་གིས་ནི་དུ་བ་འཕྱལ་བའམ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་།
མེ་མདག་གི་ཆར་འབེབས་པ་དང་། མེ་ཀུན་དུ་ལེན་པ་དང་། གང་དང་གང་འདོད་
པ་དེ་དང་དེ་བསྟེན་པར་རུས་པ་ཉིད་དང་། རྟེན་མེག་གིས་ཡུལ་གསལ་བར་བྱ་
བའི་དོན་དུ་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་དུས་ན་མེད་
ཁམས་ཀྱིས་ལུས་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཟད་པར་སྒྲིང་གི་
དབང་གིས་ནི་རྒྱུད་ལྟར་མཐོགས་པར་འཕྲོ་བ་དང་རྒྱུད་གི་ཆར་རབ་ཏུ་འབེབས་
པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཟད་པར་སྟོན་པའི་དབང་གིས་ནི་གཟུགས་སྟོན་པོར་སྐྱལ་བ་
དང་། ལུན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཟད་པར་སེར་པའི་དབང་གིས་ནི་
གཟུགས་སེར་པོར་སྐྱལ་བ་དང་། གསེར་དུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །ཟད་པར་དམར་པའི་དབང་གིས་ནི་གཟུགས་དམར་པོར་སྐྱལ་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །ཟད་པར་དཀར་པའི་དབང་གིས་ནི་གཟུགས་དཀར་པོར་སྐྱལ་བ་དང་།
རྒྱགས་པ་དང་། གཉིད་རིང་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལུན་པ་རྣམ་པར་འཛིག་པ་དང་ལྟའི་
མིག་གིས་ནི་ཡུལ་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

ཟད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ནི་གཟུགས་གསལ་བ་དང་།
རྒྱགས་པ་དང་། གཉིད་རྒྱུད་རིང་བར་བྱེད་པ་དང་མིག་གིས་ཡུལ་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་

ལ་སོགས་པ་པོ། །ཟད་པར་ནམ་མཁའི་དབང་གིས་ནི་བསྐྱེད་པས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་དང་། ས་དང་རི་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ནམ་མཁའ་སྐྱེལ་ནས་
སྐྱོད་ལམ་བྱེད་པ་དང་། ཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐད་ཀར་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་
བ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱུང་པར་སྐྱོ་བ་ན་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་བརྒྱད་དེ། ནང་གཟུགས་སྤྱ་འདྲ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
གཟུགས་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་། ཁ་དོག་ངན་པ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་
དག་ཟེལ་གྱིས་མཉན་ནས་ཤེས། ཟེལ་གྱིས་མཉན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདྲ་
ཤེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་ལོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་
གཟུགས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་
ཤེས་པ་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བ་བཞིན་དང་། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་
ཤེས་པ་ཉིད་སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་ལ་བལྟ་བ་སྟེ།
དེ་ལྟར་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའི་ཆོག་གོ། །ཁ་
དོག་སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོན་པོ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་གཉིས་འོད་འཕྲོ་ཞིང་མདངས་གསལ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟེལ་གྱིས་མཉན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་བསྐྱུར་བས་
སོ། །ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སོ། །ཟེལ་གྱིས་མཉན་ནས་མཐོང་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་ཤེས་པར་གྱུར་བ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏམ་མ་ཞོན་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་ལ་མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་གྱི་
འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་ལ་དཔེ་གཉིས་བཞེད་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་
དང་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཁ་དོག་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ལོ། །

དཔེར་ན་སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེ་ཏོག་དང་རས་དག་ལ་ཕྱན་མོང་དུ་བསྟན་
པའི་ཆོག་གོ། །ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེ་ཏོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ནི་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོན་པོ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེ་ཏོག་དང་རས་གཉི་གའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། མདངས་གསལ་བ་ཉིད་གཉི་ག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
བྱས་ནས་དཔེར་ན་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་གསལ། ལུལ་སྒྲ་རྩ་ཆ་སྤྱིའི་རས་ཁ་དོག་ཕྱན་
སྟམ་ཆོགས་པ་སྟོན་པོ་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ཞེས་དཔེ་དང་བཅས་པར་བསྟན་པ་ནི་
རིག་པ་ཡིན་ཏེ། སེར་པོ་ལ་ནི་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་ །དམར་པོ་ལ་ནི་བན་དུ་རྩི་བ་ཀའི་
མེ་ཏོག་གསལ། དཀར་པོ་ལ་ནི་སྐར་མ་བ་བ་སངས་སལ། རས་ཁ་དོག་ཕྱན་སྟམ་
ཆོགས་པ་ལོ། །དམིགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པས་དེ་ལ་དབང་བསྐྱུར་པའི་ཕྱིར།
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །

ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་པ་རོལ་གྱི་ཉོན་
མོངས་པ་སྐྱེ་བ་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བས་གནས་པ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ན། ཤེས་རབ་
དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་

ཆོས་གང་དག་ཡིན་པས་ཏེ། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ནི། །མི་ཡི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སྤངས་
ཉིད། །ཁྲོད་སོགས་སུ་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམས། །རྒྱུན་གཙོད་རྒྱལ་
བའི་ཉོན་མོངས་མེད། །

ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཁྲོད་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་གང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་འདོད་པས་དེ་ལ་ལྟ་བར་
མི་འདོད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟར་འདས་རྣམས་ནི་འདི་དེ་ལ་དམིགས་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུན་དུ་གནས་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ལྟག་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་
གཟིགས་པར་བཞེད་དོ། །སྟོན་ནས་མཁྱེན་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་
ནས་འདི་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་པའི་སྟོན་ལས་བྱུང་བ་ན་སྔ་མ་ལྟར་དེ་ཐོབ་པ་
ནི་ཁམས་གསུམ་ན་གནས་པའི་ཤེས་བྱ་གང་དང་གང་མཁྱེན་པར་འདོད་པ་དེ་དང་
དེ་ལ་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ་སྟུང་དུ་ཡིད་ལ་སྟོན་ཏེ་བསམ་གཏན་ལ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་ནས་དེ་ལས་འངས་པ་ན་སྟོན་པ་དེས་ཤེས་བྱ་དེ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཁྱད་
པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

སངས་རྒྱས་སྟོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི། །ལྟན་གྱིས་བྱུང་དང་ཆགས་
སྤངས་དང་། །ཐོགས་པ་མེད་དང་རྟག་གནས་དང་། །འདྲི་བ་ཀྱན་ལན་

འདེབས་པར་བྱེད། །

ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྦྱོན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་རང་གིས་འབྲུག་པ་ལོ། །ཆགས་སྤངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ལོ། །ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲུག་པ་ལོ། །རྟག་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུགས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པས་གནས་པ་ལོ། །འདྲི་བ་ཀྱན་ལན་འདེབས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱེད་པའི་ལན་ཐམས་ཅད་འདེབས་པར་མཛད་པ་ལོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་གནས་ཤེས་པ་དེ་ལས་བརྒྱུག་པར་ངེས་པར་བྱལོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་གང་ཞེ་ན། རྩ་འབྲུག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྷའི་མིག་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། སེལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྒྲོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལོ། །འདི་དག་གི་བཤད་པ་ནི་གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ལ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དཔེར་ན་མ་རིག་པ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་མི་ཤེས་པ་དང་མི་མཐོང་བ་དང་མངོན་པར་མ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གངས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་ལོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྦྱུང་མཆོན་ཉིད་དང་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་རོ། །ངེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་

ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
 བན་ཚུན་མིང་གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དང་། དཔེར་ན་འཇིག་ཅིང་རབ་དུ་འཇིག་
 པ་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལོ་ཁེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་སུ་རུང་བས་ན་གཟུགས་སོ་
 ཁེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དེས་པའི་ཆོག་ལའོ། །

སྒྲོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་རྣམས་
 ཐོགས་པ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རབ་དུ་དབྱེ་
 བ་ནི་རྩལ་སུ་ཡོད་པ་དང་། བཏགས་པར་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཁེས་
 བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་གང་
 ཞེ་ན། རྟེན་ལེན་པ་དང་གཏོང་བ་དང་གནས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་པ་བཞིན་སྒྲོད་པའི་
 ཕྱིར་རྟེན་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དམིགས་པ་སྦྱལ་བ་དང་སྦྱར་བ་དག་ལ་འདོད་པ་
 བཞིན་དུ་སྒྲོད་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་
 མངའ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཐུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་མངའ་བརྟེན་
 པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །དབང་བརྒྱ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆེ་ལ་
 དབང་བ་ནི་འདོད་པ་བཞིན་འཆི་བས་བསྐྱུས་པ་ཉིད་དང་། སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་
 སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོངས་སྒྲོད་བྱིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆེའི་རྒྱར་
 འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ལ་དབང་བ་ནི་མདོན་པར་འདོད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
 སེམས་ལ་འཇུག་པས་བསྐྱུས་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དེ། ཡོངས་སྒྲོད་བྱིན་པས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་རྩལ་སུ་གཙོར་

འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བཞི་བསམ་པ་དེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཡོ་བྱད་ཉི་
བར་གནས་པར་བྱེད་པས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། བསམ་པ་དེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་རབ་དུ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལས་ལ་དབང་བཞི་མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ལུས་དང་དག་གི་
ལས་ཉི་བར་བསྐྱུས་པས་གནས་པ་སྟེ། ལུ་ལ་ཁྱིམ་སྐྱོ་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོངས་
སྤྱོད་གས་པས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་
ལུས་ཀྱི་ལས་དང་དག་གི་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ལ་བསམ་པ་དེ་ལྷ་བ་བཞིན་
དུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱེ་བ་ལ་དབང་བཞི་དེ་ལྷ་བ་མངོན་པར་འདོད་པ་བཞིན་
འགྲོ་བར་སྦྱེ་བས་བསྐྱུས་པ་སྟེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུ་ལ་
ཁྱིམ་སྐྱོ་བ་ལྷན་པའི་སྦྱོན་ལམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མོས་པ་ལ་དབང་བཞི། མོས་
པ་དེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ། ས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གསེར་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོར་
དེའི་མོས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་བསྐྱུས་པ་སྟེ། བཟོད་པའི་ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
ཡོངས་སྤྱོད་གས་པས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོན་གྱི་ཆེ་
རབས་རྣམས་སྤྱོད་པ་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

སྦྱོན་ལམ་ལ་དབང་བཞི་དེ་ལྷ་བ་སྦྱོན་པ་བཞིན་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པས་
བསྐྱུས་པ་སྟེ། བཟོན་འགྲུས་ཀྱི་ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པས་ཐོབ་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོན་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
བཟོན་འགྲུས་མ་བཟང་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པར་ཞེས་པ་ལུས་བསྐྱུས་པའི་རྗེས་

འབྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་
 ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྡོན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 བསམ་གཏན་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི་རི་ལྟ་བུ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་
 བས་བསྐྱུས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཐོབ་པར་བྱ་
 རྟེ། སྡོན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་
 སྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ལ་དབང་བ་ནི་མངོད་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ལ་
 སོགས་པ་མངོན་པར་འདོད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྡོན་པས་བསྐྱུས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དེ། སྡོན་སེམས་ཅན་
 རྣམས་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་མངོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྟོབས་བཅུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་
 དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཉིང་
 རིམ་འཛིན་དང་སྦྱོམས་པར་འབྲུག་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་
 མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྣ་ཆོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་
 དང་། ཁམས་སྣ་ཆོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་།

ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་
 བ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། སྡོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་
 དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་སོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱ་ཆེར་
 གཞུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་མངོ་སྟེ་ལས་གཞུངས་པར་

བལྟོའོ། །མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི། གྱེ་མ་ང་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་ཁྱོད་གྱེ་ཆོས་འདི་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་མ་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བར།

དེར་ང་ལ་འགའ་ཞིག་གི་ཚྭ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པར་རྫེས་སུ་མ་
མཐོང་སྟེ། རྒྱ་དེ་ངས་ཡང་དག་པར་རྫེས་སུ་མ་མཐོང་བས་བདེ་བ་ཐོབ་ཅིང་བག་
ཆ་བ་མེད་པ་ཐོབ་ལ་མི་འཇིགས་པས་གནས་པ་འདི་ནི་དང་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གྱེ་
མ་ཟག་པ་འདི་དག་ཟད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་ཁྱོད་གྱེ་ཟག་པ་འདི་དག་མ་ཟད་
དོ་ཞེས་དེར་ང་ལ་ཚྭ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲ་མ་བཞིན་ཏེ་འདི་ནི་གཉིས་
པའོ། །གང་ཡང་ངས་ཉན་ཐོས་ནམས་ལ་ངས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ན་དེ་
བསྟེན་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། དེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་འགའ་ཞིག་ཚོ་ལ་བའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་དག་པར་རྫེས་སུ་མ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲ་མ་བཞིན་ཏེ། འདི་ནི་གསུམ་
པའོ། །གང་ཡང་ངས་ཉན་ཐོས་ནམས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་
བསྟེན་ཀྱང་བར་དུ་གཅོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ང་ལ་འགའ་ཞིག་ཚོ་ལ་བའི་རྒྱ་
མཚན་སྤྲ་མ་བཞིན་ཏེ། འདི་ནི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་པའོ། །

བསྐྱུང་བ་མེད་པ་གསུམ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སྤྱི་ཕྱི་སྤྱོད་
པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། གང་ཞིག་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་པར་འོང་ཞེས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་འཆབ་པར་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྱི་ཕྱི་སྤྱོད་པ་
ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་བསྐྱུང་བ་མེད་པ་དང་པོའོ། །སྤྱི་ཕྱི་སྤྱོད་

ལས་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྷ་བ་ཉི་མེ་བར་གཞག་པ་གསུམ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་
སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་ཁ་ཅིག་གུས་པར་ཉན་ཞིང་ན་བ་གཏོད་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་
སེམས་ཉི་མེ་འཛོམས་སྟེ། ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྐྱབ་ན།

དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲུས་པར་མི་འགྱུར། ཡིད་བདེ་བར་མི་འགྱུར།
ཐུགས་ཡོང་ཡོང་སོར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དང་། གཞན་གུས་པར་མི་ཉན་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲིག་པ་ན། དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་
འགྱུར། མི་བཟོད་པར་མི་འགྱུར། ཐུགས་མི་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དང་། ཁ་
ཅིག་གུས་པར་ཉན་ཞིང་ཁ་ཅིག་གུས་པར་མི་ཉན་ན། དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དགྲུས་པའམ་ཁོང་ཁྱོད་བ་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་དཔྱད་པ་དང་ཤེས་
བཞིན་དང་ལྡན་པས་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པའོ། །བསྟེན་པ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་
ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་ཀླུ་སྐུ་ལྷ་མོ་གྲུ་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་དུས་ལ་
མི་འདའ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་དེ་ཀླུ་སྐུ་ལྷ་མོ་མཛད་པ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འཐད་
པ་ཡིན་ནོ། །

བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པ་བཞིན་
དུ་སྦྱོད་པ་ནི་འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པར་བརྟེན་ལ། སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ནི། དེའང་རྒྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་
བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཞེས་བརྟེན་དོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་པན་
པར་དགོངས་པ་ཉིད་དེ། གང་གིས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོང་

ལན་གསུམ་སྟེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ལན་དྲུག་དུ་བྱས་ནས། སངས་རྒྱུ་བཙུངས་
ལྷན་འདས་འཇིག་རྟེན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་བཞུགས་པོ། །

རི་ལྷོ་རྟོག་ཅེ་ན། ལུ་ཁྱི་ཡོངས་སུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟོན། ལུ་ཁྱི་དགེ་བའི་རྩ་
བའོངས་སུ་མ་སྟོན། ལུ་ཁྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་བསྟན་པའི་སྟོན་ཡིན། ལུ་ཁྱི་ངེས་
པར་ལེགས་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་ཡིན། ལུ་ཁྱི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་འབྱོར་པའི་སྟོན་ཡིན།
གང་ཞིག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སོ་སོར་རྟོག་གོ། །སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
བཙུངས་བརྒྱད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་མི་མང་འོ། །ཅ་ཅ་མི་
མང་འོ། །དགོངས་པ་ཉམས་པ་མི་མང་འོ། །ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་
མང་འོ། །འདུ་ཤེས་སྣ་ཆོགས་པ་མི་མང་འོ། །སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་
སྟོངས་མི་མང་འོ། །འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མང་འོ། །བཙུན་འགྲུས་ཉམས་པ་མི་
མང་འོ། །དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མང་འོ། །ཉིང་ངེ་འཇིག་ཉམས་པ་མི་མང་འོ། །ཤེས་
རབ་ཉམས་པ་མི་མང་འོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མང་འོ། །འདས་པ་ལ་མ་
ཆགས་པ་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་གོ། །ད་ལྟར་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་མ་
ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་གོ། །

སྒྱུ་འཇིག་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྱང་ངོ། །གསུང་གི་ཐིམ་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འབྱང་ངོ། །ཐུགས་ཀྱི་ཐིམ་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་སྟེ། མ་འདྲེས་པའི་བཤད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་
པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་རི་སྐད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

མཁུན་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་
པ་བརྟུ་བྱུག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ནི་དེ་འདྲ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དོ་ཤོ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། གཞོད་མ་
ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྣམས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཞན་དག་ནི་འདིར་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམས་པ་བརྗོད་
པར་མི་འདོད་ཀྱི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་དེ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
གཉེར་བའི་དོན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །ཡང་གཞན་དག་ནི་སྤངས་པའི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་
ནི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་
དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པ་ནི་རྣམས་པ་གསུམ་
ཆར་ཡང་མངའ་བ་ཡིན་ཅོ། །རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་རྣམས་པར་འགྲེལ་བ་
འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལེགས་ན། སྟོབ་དཔོན་བཟང་སྟོང་གིས་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་
ཀྱན་གཞིའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་རྣམས་པ་བརྟུས་བསྐྱུས་པའི་
སྟོང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཤིན་
ཏུ་ཆེས་ལེགས་ཏེ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །

རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རབ་འབྱོར་རྣམས་
པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །བདག་པོ་ནི་
ཐན་པའོ། །རྣམས་པ་ནི་ཞི་བ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་

བདག་པོ་དྲན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པས་ཞེས་དེ་དང་དེར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དོ་བོ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་
དེའང་།

རྒྱ་ནི་ཡོངས་སུ་སློན་གྱུར་ན། །གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། །གང་ཆེ་
བྱ་བ་མན་གྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྒྲུང་ངོ། །

སྐུལ་པ་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་དགུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་རྒྱ་
ཡོངས་སུ་སློན་པ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་དཔྱད་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
ལས་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གསུངས་པ་ནི།

ལྟ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་པ་བྱང་། །ས་བོན་མི་རུང་མི་འཁྱུངས་
ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱང་གྱུར་གྱང་། །སྐུལ་བ་མེད་པས་
བཟང་མི་ཐོང་། །

ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་མཛོད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཁྲབ་པར་ངེས་
པར་བཟོད། །

དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་གྱུང་བཟོད་པ་ཡིན། །

དེ་ལྟར་ན་དགོས་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་དང་། རྟག་པ་
ཡིན་པར་བཤད་པས་བརྟན་བཙུགས་དང་འགལ་བ་མེད་དོ། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་

ཟེན་ཏོ། །

དཀྱིལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་བརྗེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན།
མཚན་ནི་སྐུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་
ཡད། །ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་བྱིས། །སྐུ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་སྐྱུར་བཞེད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་དེས་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་མེད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སོ་སོར་
སྤྱོད་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྐུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱང་གང་
ཞེ་ན།

ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཚན་དང་རུས་སྐུལ་ཞབས། །ཕྱག་དང་
ཞབས་སོར་བྱ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། །ཕྱག་ནི་ཞབས་བཙས་འཇམ་
ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས། །འདི་ཡི་སྐྱེ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །སོར་
མོ་རིང་དང་རྟིང་ཡངས་སྐྱེ་ཆེ་བྱང་། །ཞབས་འབྱར་མི་མངོན་སྐྱེ་ནི་
གྲེན་དུ་ཕྱོགས། །བྱིན་པ་ཨེ་ནེ་ཡ་འབྲུག་རིང་མཛེས། །མདོམས་
ཀྱི་སྐྱབ་སྐྱབས་སུ་རུབ་པའི་མཆོག་། བགས་པ་གསེར་མདོག་པགས་
པ་སྐུ་བ་དང་། །སྐྱེ་ནི་རེ་རེ་ནས་གཡས་ལེགས་འཁྲུངས་དང་། །ཞལ་
མཛོད་སྐུས་བརྒྱན་རོ་སྟོད་སེང་གེ་འབྲ། །འདི་ཡི་དབྱང་པའི་མགོ་
ལྷམ་ཕྱག་པ་རྒྱས། །འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པའང་རོ་མཆོག་སྤང་། །སྐྱེ་ནི་

ཅུ་གྲོ་རྩ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་ག་པ། །གཙུག་ཏྲར་དབྱར་ལྟར་ལྷགས་རིང་
མཛེས་པ་དང་། །ཆངས་དབྱངས་འགྲམ་པ་སེང་གེ་འདྲ་དང་
ཆེམས། །ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་ཆེམས་མཉམ་ཐགས་བཟང་
དང་། །བྲངས་ནི་བཞི་བརྒྱཐམ་པ་ཆང་བ་དང་། །སྤྱན་ནི་མཐོན་མཐིང་
སྤྱན་རྩི་བ་མཆོག་གི། །འདྲ་བ་འདི་དག་ག་ལྷགས་སུ་མ་ཆུ་ཅ་གཉིས་
མཆོན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཆོན་དང་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་རྣམས་ལ་འཁོར་ལོ་
ཅིབས་སྟོང་དང་ལྟན་པ་སྤྱུ་བྱུད་དང་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སྤྱོད་གས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རུས་པ་འཇམ་བ་སོ་ལ་ག་ལྷགས་སུ་བརྒྱུ་བ་དང་
འདྲ་བ་མངའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་གཉིས་མཉམ་པར་ས་ལ་འཛོག་ཅིང་
ཞབས་སྟོངས་པ་མེད་པས་ཞབས་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་དང་། ངང་པའི་རྒྱལ་སོ་ལྟར་
ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་བྲ་བས་འབྲེལ་བས་ཕྱག་དང་ཞབས་བྲ་བས་འབྲེལ་བ་
དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་
གཞོན་ཤིང་ཆགས་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་གཞོན་ཞིང་འཇམ་པ་དང་། ཕྱག་དང་
ཞབས་དང་ཕྱག་པ་གཉིས་དང་ལྟག་པའི་ཕྱོགས་མཐོ་བས་བདུན་མཐོ་བ་དང་།
ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རིང་བས་སོར་མོ་རིང་བ་དང་།

རྟིང་པ་རིང་བས་རྟིང་པ་ཡངས་པ་དང་། སྤྱུ་བྱུ་བདུན་ཅམ་དུ་འཕགས་ཤིང་
ཡ་ཡོ་མེད་པས་སྤྱུ་ཆེ་ཞིང་བྲང་བ་ཉིད་དང་། རུས་མོའི་ལྟ་དང་ལོང་བུ་མཛེས་

བར་རྒྱུ་བས་ཞབས་འབར་འབྱུང་མི་མདོན་བ་དང་། བ་སྤྱུ་བྱེན་དུ་གཡས་སྤྱོད་གས་
སྤྱུ་འབྲིལ་བས་སྤྱིའི་སྤྱུ་བྱེན་དུ་སྤྱོད་གས་བ་དང་། བྱིན་བ་རི་དགས་ཤིང་རྩ་དང་།
ཨེ་ནེ་ཡ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སྤྱུ་མ་ཉམས་ཤིང་རིམ་བར་འཆོམ་ལ་རྒྱས་
ཤིང་རྒྱུ་བས་བྱིན་བ་རི་དགས་ཨེ་ནེ་ཡའི་ལྟ་བུ་དང་།

ཞབས་དང་ཕྱག་མཉམ་པའི་ཕྱིར་མ་བཏུད་བར་ཕྱག་གི་མཐེལ་གཉིས་ཀྱིས་
བྱས་མའི་ལྟ་ང་ལ་སྤྱེབས་བས་ཕྱག་རིང་ཞིང་མདོས་བ་ཉིད་དང་། སྤང་བོ་དང་རྩ་
ཅང་ཤེས་ལྟར་གསང་བའི་མཆོན་མ་ཤིན་དུ་མདོས་བར་སྤྱབས་སྤྱུ་རྒྱུ་བས་
མདོམས་ཀྱི་སྤྱུ་བ་སྤྱབས་སྤྱུ་རྒྱུ་བ་དང་། ཤིན་དུ་སྤྱངས་པའི་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་
ལྟ་བུ་དང་ལྟན་བས་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་འབྲ་བ་ཉིད་དང་། དུལ་དང་གསེར་ས་ལེ་
སྤྱུ་ལེགས་བར་ཡོངས་སྤྱུ་སྤྱངས་བ་དང་འབྲ་བར་བགས་བ་ཤིན་དུ་འཇམ་ཞིང་
སྤྱོམས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱུ་ལ་རུལ་གྱིས་མ་གོས་བས་བགས་བ་འཇམ་བ་ཉིད་
དང་། བ་སྤྱུ་ཤིན་དུ་རྣམ་བར་བྱེ་ཞིང་རེ་རེ་ནས་གཉིས་བ་མེད་བར་སྤྱེས་བས་བ་
སྤྱུ་རེ་རེ་བ་ཉིད་དང་། འདིའི་ཞལ་གྱི་སྤྱིན་མའི་བར་ཀུན་ད་དང་བའི་འོ་མ་དང་ཁ་བ་
ལྟར་དཀར་ཞིང་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མ་བས་ལྟག་པའི་འོད་དང་ལྟན་པའི་སྤྱུ་བ་རྒྱུན་བས་
ཞལ་མདོད་སྤྱུ་མཆོན་བ་ཉིད་དེ། མདོད་སྤྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱུ་དཀར་ཞིང་འཇམ་
བས་གཡས་སྤྱུ་འབྲིལ་བར་གནས་པའོ། །

སྤྱིའི་སྤྱུ་ད་འཕེལ་ཀ་ཆེ་བས་རྩ་སྤྱུ་སེང་གེ་འབྲ་བ་ཉིད་དང་། མགྱིན་བ་
ལེགས་བར་འབྲེལ་ཞིང་ཀུན་ནས་རྒྱུ་བས་དབྱུང་མགོ་ཤིན་དུ་རྒྱུ་བ་ཉིད་དང་།
གསེར་གྱི་སྤྱོད་གས་མ་ཤིན་དུ་ཕྱིས་བ་ལྟར་ཐོང་ག་རྒྱས་བས་སྤྱག་པའི་བར་རྒྱས་བ་

ཉིད་དང་། ལྷགས་རྒྱུད་དང་མཁའ་མ་དང་བད་ཀན་གྱིས་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་
རྩོ་བ་སོ་སོར་ཕྱིར་བ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངའ་བས་རྩོ་བ་
མཐུན་པ་ཉིད་དང་། ལྷའི་ཁྱོད་དང་འདོམ་གྱི་ཆད་དུ་མཉམ་པས་བྱ་བྱོ་རྩ་ལྷར་ཆུ་
ཞེང་གསལ་པ་ཉིད་དང་།

དབུའི་གཙུག་ཏོར་རྒྱུ་ཞིང་ཀུན་ནས་མཉམ་པས་གཡས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་
ལྷན་ཞིང་དབུ་མཉམ་པ་ལ་ལེགས་པར་རྒྱས་ཤིང་ལྷན་སྐྱེག་པའི་གཙུག་ཏོར་དང་
ལྷན་པས་དབུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་། ལྷུལ་དམར་པོའི་འདབ་མའི་
མདོག་འདྲ་ཞིང་ཡངས་པས་ལྷགས་རིང་ཞིང་སྤབ་པ་ཉིད་དང་། དབྱིག་གི་སྤྱང་པོ་
དང་། བྱ་ཀ་ལ་བིང་ཀའི་ལྷ་བུའི་གསུང་མངའ་བས་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་དང་།
འགམ་པ་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷར་ལེགས་པར་བྱུབ་ཅིང་རྒྱུ་ལ་རྒྱས་ཤིང་
ལྷན་སྐྱེག་པས་འགམ་པ་མེང་གི་ལྷ་བུ་ཉིད་དང་། ཀུན་ད་དང་དུང་བཅག་འཕྲོ་ལྷར་
ཤིན་ཏུ་དཀར་པའི་ཆེ་མས་མངའ་བས་ཆེ་མས་དཀར་བ་ཉིད་དང་། ཆེ་མས་ལ་
མཐོན་དམན་མེད་པས་ཆེ་མས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆེ་མས་ལ་མཆམས་མ་དོད་
པས་ཆེ་མས་ཐགས་བཟང་བ་ཉིད་དང་། ཆེ་མས་སྒྲ་འོག་ལྷག་ཆད་མེད་པས་
ཆེ་མས་བཞི་བཅུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་།

དཀར་ནག་གི་ཆ་མ་འདྲེས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་དང་དམར་
པོ་ར་དེ་དང་མ་འདྲེས་པས་སྐྱེན་མཐོན་མཐིང་ཉིད་དང་། འོག་ན་གནས་པ་དང་
སྤང་ན་གནས་པའི་རྩི་མ་རྣམས་ལེགས་པར་གཞོལ་བའི་ཕྱིར་དང་མ་འདྲེས་པས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩི་མ་བའི་རྩི་མ་ལྷ་བུ་ཉིད་དོ། །

འདི་ལ་མཚན་ནི་གང་གང་གི། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན། །དེ་
དང་དེ་ནི་རབ་རྫོགས་པས། །མཚན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་འགྲུབ། །

ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱི་མཚན་ཉིད་འདི་རྣམས་ཀྱང་སྡོན་གྱི་ཡོངས་
སྤྱོད་བ་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་བྱུང་པར་རིག་པར་བྱོ། །ཡང་
མཚན་གང་གི་སྡོན་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན།

ཟླ་མ་སྤྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཡང་དག་ཟླང་བ་བརྟན་པ་དང་། །བསྐྱ་
བ་བརྟེན་དང་གྲུ་ལོ་མ་པའི། །དངོས་པོ་སྤྱིན་དང་གསལ་དྲུབ། །ཐར་
བར་བྱེད་དང་དགོ་བ་ནི། །ཡང་དག་ཟླངས་པ་སྤྱེལ་ལ་སོགས། །སྐྱབ་
བྱེད་རྒྱ་ཡི་མཚན་ཉིད་དང་། །མདོ་ལས་རི་རྒྱུད་འབྱུང་བ་བཞིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ་མདོ་ལས། ཟླ་མ་རྣམས་ལ་བསྐྱ་བ་དང་།
སྤྱེལ་བ་དག་དང་། ཚོས་ཉན་པ་དང་། མེ་རྟོག་གི་ཐེང་བ་འབྲུལ་བ་དང་། གཙུག་
ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་གན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གཡོག་འཁོར་བྱིན་
པས་བྱག་དང་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཁོར་ཤིན་ཏུ་
མང་བའི་སྤྱ་ལྷས་སོ། །ཡི་དམ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་ན་ཞབས་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་
སྟེ། དེ་ནི་གང་གིས་རང་གི་རྟོགས་པའི་ཚོས་ལ་གཞན་གྱིས་གཡོ་བར་མི་རུས་པ་
མི་གཡོ་བའི་སྤྱ་ལྷས་སོ། །བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་བརྟེན་པས་ན་བྱག་དང་ཞབས་
གྱི་སོར་མོ་བས་འབྲེལ་བ་སྟེ། དེ་ནི་གང་གིས་མ་བསྐྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
སྤྱད་པར་བྱེད་པ་སྤྱད་དུ་སྤྱད་པའི་སྤྱ་ལྷས་སོ། །

བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་དང་། བལྟག་པ་དང་བཅའ་བ་གྲུ་ལོ་མ་པ་རྣམས་བྱིན་

པས་ན་ཕྱག་དང་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་པ་ཆགས་པ་དང་། བདུན་མཐོ་བ་སྟེ།
དེ་གཉིས་ནི་བཟའ་བ་དང་། བཏུང་བ་དང་། བཟླ་བ་དང་། བཅའ་བ་གྲོལ་བ་
འཐོབ་པའི་སྤྲུལ་སྟེ། །བཅིངས་པ་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོག་བསྐྱུང་བའི་
ཕྱིར་དང་། སྟོག་གཅོད་པ་ལས་སྐར་ལྟོག་པ་བསྟེན་པས་ན་སོར་མོ་རིང་བ་དང་
རིང་བ་ཡངས་པ་དང་སྐྱ་ཆེ་ཞིང་བྱང་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཆེ་རིང་བའི་སྤྲུལ་སྟེ། །

དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ཤིང་གཟུང་བ་ཡང་དག་པར་སྟེལ་བའི་
ཕྱིར་དང་། ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་ན་ཞབས་ཀྱི་འབར་འབྱར་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་།
སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཉིད་དམ་གཏུལ་
བྱའི་སྤྲུལ་སྟེ། འདིར་གཏུལ་བྱ་ནི་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་གང་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའོ། །གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་རིགས་དང་བཟའི་
ལས་ནམས་ཉེ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷམ་བྱེད་པས་ན་བྱེད་པ་ཨེ་ནི་ཡའི་ལྷ་བྱ་
སྟེ། དེ་ནི་གང་གིས་བཞད་པར་བྱ་བ་དང་དགོངས་པ་བྱངས་ཟེན་པའི་དོན་འཛིན་
པར་བྱེད་པ་སྐྱར་དུ་འཛིན་པའི་སྤྲུལ་སྟེ། །རང་ལ་བདོག་པའི་ཁོར་སྐྱངས་ན་
སྟེར་བ་དང་། མེད་ཅེས་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་སྟེ། ཕྱག་བྱང་
ཞིང་རིང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལ་བྱང་བ་ཉིད་ནི་བདོག་པའི་ཁོར་སྐྱངས་པ་
མི་སྟེད་པའི་བྱ་བྱ་མེད་པ་ལས་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་ནི་སྟོང་མོ་པ་མ་སྐྱངས་ཤིང་
སྐབས་བྱེ་བ་ལས་སོ། །

དེ་ནི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་འདུལ་བའི་སྤྲུལ་སྟེ། སེམས་དབང་དུ་གྱུར་
པས་སེར་སྤྱི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་

བས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་མི་མ་སྒྲུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་
པོ་དང་། རང་གི་སྤྱི་པོ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སྒྲན་ཅིག་འཕྱོགས་པ་རྣམས་པན་ཚུན་
མི་འབྲེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

སེམས་ཅན་གྱི་བ་རྣམས་བསྐྱམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་ཡང་
དག་པར་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསང་བའི་ཕྱོགས་བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར་མདོམས་ཀྱི་
སྒྲ་བ་སྐྱབས་སུ་རྒྱབ་པ་སྟེ། དེ་ནི་འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་
རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་སྤྲས་མང་བའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །གཤིང་བ་དང་། དག་བ་བ་
དང་། གོས་དང་། ཁང་བཟངས་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། གནས་ཁང་གྲུ་ལོམ་
བ་རྣམས་བྱིན་པས་ན་མདོག་གསེར་འདྲ་བ་དང་བགས་པ་འཇམ་པས་ཉེ། དེ་
གཉིས་ནི་གཤིང་བ་དང་། དག་བ་བ་དང་། གོས་དང་། ཁང་བཟངས་དང་། གཞལ་
ཡས་ཁང་དང་། གནས་ཁང་གྲུ་ལོམ་བ་རྣམས་རྟེན་པའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །འདྲུ་འཇི་
སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། མ་དང་། བ་དང་། སྒྲན་ཆེ་
དང་། སྤང་མོ་རྣམས་དང་། སྤང་མ་རྣམས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་རྗེས་སུ་མ་སྒྲུན་པའི་གནས་
སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བསྟེན་བཀྲུང་བྱེད་པའི་རིམ་གྱོ་བ་བྱིན་པས་ན་བ་
སྤྲ་རེ་རེ་ནས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབྱེལ་བ་དང་ཞལ་མཛོད་སྤྲས་བརྒྱན་པ་སྟེ། དེ་
ནི་དོ་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །

ལྷ་ཙཱ་མི་སྤྲ་བ་དང་། གཞན་ལ་མི་སྦྱོད་པ་དང་། སྒྲན་པར་སྤྲ་བ་དང་།
ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་རྗེས་སུ་མ་སྒྲུན་པར་བྱེད་པས་ན་རོ་སྦྱོད་སང་གི་ལྷ་བྱ་
དང་། དདུང་མགོ་ལེགས་པར་རྒྱུས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྤྲ་ལྟས་ཉེ། ཡེ་

ཤེས་དང་མཐུ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནད་པ་རྣམས་ལ་སྦྲན་
དང་རིམ་གྲོ་བ་དང་སྦྲན་པ་དང་ཕན་པའི་ཟས་བྱིན་པ་དང་རིམ་གྲོ་བྱས་པས་ན་
ཕྱག་པའི་བར་རྒྱས་པ་སྟེ། འདིའི་ཕྱག་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའོ། །

རོ་བྲོ་བ་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པས་
ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱི་དབང་པོ་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་དང་
རོ་བན་པ་སྤང་དུ་ཟེན་གྲུང་དེ་རོ་བྲོ་བ་མཆོག་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བར་
མཛད་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཞོན་པ་ཉུང་བའི་སྡེ་ལྟས་སོ། །ཀྱུན་དགའ་ར་བ་དང་། འདུན་
ས་དང་། བསིལ་ཁང་དང་། ཁྲོན་པ་དང་། བསྐྱོད་དགའ་བར་ཟམ་པ་བཏགས་པ་
དང་། ཁ་ཟས་དང་། མེ་ཉོག་སྤེང་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། འདུག་གནས་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོག་མར་འཕྱོ་ཞིང་གཞན་དག་གྲུང་སྡོམ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྡེ་མ་རྣམས་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་གཉིས་བརྒྱུད་པའི་ཞེང་གི་
ཆ་ཇི་ཙམ་ཡིན་པ་འོག་གི་ཞབས་ནས་བཙུགས་ཏེ་སྤྱི་པའི་བར་གྱི་ཁྲོན་དེ་སྤྱད་
ཡིན་པས་ན་ཅུ་ལྟ་རྟུང་ཆུ་ཞེང་གའ་བ་དང་དབུ་གཙུག་ཉོར་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་
ནི་མངའ་བརྟེན་པའི་སྡེ་ལྟས་སོ། །

ཡུན་རིང་པོ་ནས་འཇམ་ཞིང་སྦྲན་ལ་མཉེན་པའི་ཆོག་བརྟེན་པས་ན། ཉོང་
གསུམ་གྱི་ཉོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཇི་ཙམ་བཞེད་པའི་བར་དུ་ལྷགས་
ཀྱིས་ཁེབས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་གཅིག་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་དུ་
མའི་རྒྱ་མཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷགས་རིང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མང་
པོས་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་། གམ་ལ་གནས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བའི་དབང་

པོའི་ཡུལ་དུ་མཚུངས་པར་གྱུར་པའི་གསུང་དབྱངས་མངའ་བའི་ཕྱིར་ཚངས་པའི་
 དབྱངས་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་དག་གི་ལམ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པའི་གསུང་དབྱངས་
 ཐོབ་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཏེ། དག་གི་ལམ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པའི་གསུང་དབྱངས་ནི།
 ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། མཉམ་པར་འོས་ཤིང་མི་
 མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། ཟབ་ཅིང་རྗེས་སུ་སློགས་པ་དང་། མི་ཚུགས་ཤིང་ནར་སྒྲན་
 པ་དང་། རིག་ཅིང་ཁྲབ་པར་བྱེད་པའོ། །རིག་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདུལ་
 བྱའི་སྤྱེ་བོ་སྤྲུལ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡུན་རིང་པོར་ཆོག་རྒྱལ་བ་ལས་ལོག་པ་དང་། དུས་སུ་སྤྲུལ་བས་ན་འགྲམ་པ་
 སེང་གོ་འདྲ་བ་སྟེ། དེ་ནི་དག་བཅུན་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སོ། །རིམ་གྱིར་བྱེད་པ་དང་། མི་
 བརྟན་པ་དག་དང་། འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ན་ཆེམས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་
 ཆེམས་མཉམ་པ་སྟེ། དེ་ནི་འཁོར་སྤྲུལ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སོ། །ཡུན་རིང་པོ་
 བས་བདེན་ཞིང་སྤྲུལ་མེད་པའི་ཆོག་ཀུན་ཏུ་སྤྲུད་པས་ན་ཆེམས་ཐགས་བཟང་བ་
 དང་བཞི་བརྒྱ་མངའ་བས་ཏེ། དེ་ནི་འཁོར་མི་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སོ། །

འབྲུད་པར་བྱེད་པ་དང་སློད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་མེད་
 ཅིང་སྤོངས་པ་མེད་པའི་སྤྲུལ་གྱིས་གཟིགས་པས་ན་སྤྲུལ་མཐོན་མཐིང་དང་རྩི་མ་
 བའི་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་ཀུན་ནས་མཛེས་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཏེ། སྤྲུལ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
 དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །སྤྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་བཤད་བྱེད་
 ཏོ། །

དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་
གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་ན་སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྷ་བྱ་དང་། རང་གི་སྦྱེ་པོ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབས་པ་དང་། བདེ་བར་དགོངས་པའི་ཐུགས་
མངའ་བས་ན་སེན་མོ་སྦྱུང་བ་དང་། རིགས་དང་རྒྱད་མཐོན་པོར་བལྟམས་པས་ན་
སེན་མོ་མཐོན་པ་དང་།

ཚུལ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མི་མངའ་བས་ན་སོར་མོ་རྣམས་རྒྱུ་བ་དང་། དགེ་བའི་
ཅ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པས་ན། སོར་མོ་རྣམས་རྒྱས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཅ་བ་
རྣམས་རིམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསགས་པས་ན། སོར་མོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཕྱ་བ་
དང་། སྦྱ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་དག་པ་
སྤས་པས་རྩ་མི་མདོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་མདུད་པ་གྲོལ་བར་མཛད་པས་ན།
ཅ་ལ་མདུད་པ་མེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྤས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅན་ཡིན་
པས་ན། འོང་བུ་མི་མདོན་པ་དང་། ཉམ་ང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་སྦྱོལ་བར་
མཛད་པས་ན། ཞབས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། མིའི་སེང་གི་ཡིན་པས་ན། སེང་
གའི་སྦྱབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། མིའི་སྤང་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་ན་སྤང་པོའི་སྦྱབས་སུ་
གཤེགས་པ་དང་། རང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྷར་ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པས་ན་རང་པའི་
སྦྱབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་།

སྦྱེས་བུའི་བྱ་མཆོག་ཡིན་པས་ན་བྱ་མཆོག་གི་སྦྱབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་།
མ་ཐུན་པའི་ལམ་མངའ་བས་ན་གཡས་ཕྱོགས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། བལྟ་ན་

མངོས་བས་ན་མངོས་པར་གཤེགས་པ་དང་། ཉག་ཏུ་ཐུགས་བྱ་བྱ་མི་མངའ་བས་
ན་སྐྱུང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པར་མཛད་བས་ན་སྐྱུ་
འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་དང་།

[illegible]

ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལེགས་པར་སྟོན་
 བར་མཛད་པས་ན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་ནུ་རྒྱལ་བར་འབྲེལ་བ་དང་།
 གཞིགས་བ་རྒྱལ་བར་དག་པས་ན་གཞིགས་བ་རབ་རིབ་མེད་ཅིང་རྒྱལ་བར་དག་བ་
 དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པའི་སྟོབ་མ་མངའ་བས་ན་དཀྱ་ཁྲུམ་བ་དང་།

ལམ་པའི་སྟོན་རབ་ཏུ་སྦྱངས་པས་ན་དཀྱ་སྐབས་ཕྱིན་པ་དང་། ར་རྒྱལ་གྱི་དེག་
པ་བཅོམ་པས་ན་དཀྱ་མ་རྒྱུ་པ་དང་། ཆོས་ཟད་པ་ནས་པར་བསྒྲིག་པར་མཛད་
པས་ན་ཕྱལ་ཕྱང་རེ་བ་དང་།

ཆོས་ཟབ་མོ་མངོན་དུ་མཛད་པས་ན་ལྟེ་བ་ཟབ་པ་དང་། མཐུན་པར་འདྲིན་
པའི་སྟོབ་མ་མངའ་བས་ན་ལྟེ་བ་གཡས་སུ་འབྱེལ་བ་དང་། ཀུན་ནས་མཛེས་པའི་
སྟོབ་མའི་ཆོག་མ་མངའ་བས་ན་ཀུན་ནས་མཛེས་པ་དང་། ཐུགས་མཆོག་ཏུ་གཙང་
བས་ན་ཀུན་དུ་སྦྱོད་པ་གཙང་བ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་ནག་པོ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་
བས་ན་སྦྱེལ་སྟེ་བ་དང་གནག་བག་མེད་པ་དང་། འིང་བལ་དང་འབྲ་བར་ཡང་བའི་
ལུས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་ཕྱག་འིང་བལ་ལྟར་འཇམ་
པ་དང་། རང་གི་སྦྱེ་བོ་དང་སྦྱེ་བོ་པལ་པོ་ཆེ་ལ་སྟོམས་པར་བྱས་པས་དགེ་སྦྱོར་
ཆེན་པོ་བརྟེན་པས་ན་ཕྱག་གི་རི་མོ་མདངས་ཡོད་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་ཟབ་ཅིང་
བརྟན་པར་གནས་པས་ན་ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པའི་
ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་དང་། འིན་ཏུ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མ་
ཡིན་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཆང་བར་མཛད་པས་ན་ཞལ་ཏུ་ཅང་མི་རིང་བ་དང་།
འདིག་ཏེན་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བར་སྟོན་པས་ན་ཞལ་ལ་
གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དང་།

འཇམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་འདུལ་བས་ན་ལྡགས་མཉེན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་
ལྷ་མོའི་ཆོག་མ་དང་ལྡན་པས་ན་ལྡགས་སྤང་བ་དང་། གྱིས་པའི་སྦྱེ་བོ་ཆགས་པ་
ཅན་ནམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་འདུལ་བས་ན་ལྡགས་དམར་བ་

དང་། སྒྲིང་པོ་ཆེ་ལེ་ང་རོ་དང་། འབྲུག་གི་སྐྱ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེམས་པ་མི་མངའ་བས་
སྒྲིང་པོ་ཆེ་དང་འབྲུག་གི་སྐྱ་དབྱེངས་དང་ལྷན་པ་དང་། སྐྱ་ཁིང་མཉེན་ལ་འཇམ་
བས་སྐྱ་བའི་སྐྱོབ་མ་མངའ་བས་ན་གསུང་སྐྱ་ཁིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ་དང་། མིང་
པ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བ་བསྐྱེམས་པས་ན་མཆེ་བ་རྒྱུ་པ་དང་།

སྐྱེ་བོ་རྣོན་པོས་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པས་ན་མཆེ་བ་རྣོན་པ་དང་། ཆོས་འདུལ་
བ་མཆོག་ཏུ་དཀར་བས་ན་མཆེ་བ་དཀར་བ་དང་། སའི་ཆ་མཉམ་པ་ལ་ཞུགས་
པས་ན་མཆེ་བ་མཉམ་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྟོན་པར་མཛད་
པས་ན་མཆེ་བ་བྱིན་གྱིས་སྤྲོ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རི་བོ་མཐོན་པོ་ལ་བཞུགས་
པས་ན་ཤེས་མཐོན་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་གཙང་མ་ཡིད་ཆེས་པས་ན་ཤེས་
གཙང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པ་དང་ལྷན་པས་ན་སྐྱ་
ཡངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་བསགས་པས་ན་རྩི་མ་སྤྲུག་པ་དང་། ལྷ་
དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་མིའི་ན་རྒྱུར་ལྷ་རྩིག་དཀར་ནག་འབྲེས་ཤིང་བརྒྱའི་འདབ་མ་
རངས་པ་ལྷ་བྱ་དང་ལྷན་པས་མཆོག་རྒྱུ་ལྷ་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྟོད་པས་ན་སྐྱ་
དཀར་ནག་འབྲེས་ཤིང་བརྒྱའི་འདབ་མ་རངས་པ་ལྷ་བྱ་དང་། རྟག་ཏུ་ཡངས་པ་
སྟོན་པས་ན་སྤྲིན་ཚུགས་རིང་བ་དང་།

འཇམ་པོས་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པས་ན་སྤྲིན་མ་འཇམ་པ་དང་། སྐྱོན་ཀུན་
ནས་མཐེན་པས་ན་སྤྲིན་མའི་སྤྱོད་མཉམ་པ་དང་། དག་བའི་ཙ་བ་ཉེ་བར་སྐྱུ་པས་
རྒྱུད་སྐྱུ་པར་གྱུར་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣོན་པོས་འདུལ་བས་ན་སྤྲིན་མ་སྐྱུ་པ་དང་། མཆོག་
ཏུ་རྒྱས་ཤིང་རིང་བའི་བྱག་མངའ་བས་ན་བྱག་རྒྱས་ཤིང་རིང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་

པའི་གཡུལ་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བས་ན་སྟན་མཉམ་པ་དང་། མ་ཉམས་པའི་
 སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་འདུལ་བར་མངོན་པས་ན་སྟན་གྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་དང་།
 བལྟ་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་སྤང་བས་ན་དཔལ་བ་ལེགས་པར་འབྲེས་པ་
 དང་།

དགེ་སྦྱོང་དང་བྱམ་ཟེ་དང་པས་ཀྱི་ཁོལ་བ་ནམས་རབ་ཏུ་བཅོམ་པས་ན་
 དཔལ་བའི་དབྲེས་ཆེ་བ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པས་ན་
 ཡན་ལག་གི་མཆོག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་བྱང་བའི་དགའ་བ་ནམ་པར་
 བརྒྱུག་པས་ན་དབྱ་སྒྱ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པས་སྤང་
 བར་བྱ་བའི་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པས་ན་དབྱ་སྒྱ་སྒྱག་པ་དང་། རྫོ་འཇམ་པོས་བསྟན་
 པའི་སྟིང་པོ་མངོན་པར་མཐུན་པས་ན་དབྱ་སྒྱ་འཇམ་པ་དང་། རྟག་ཏུ་མ་འབྲུགས་
 པའི་བྱགས་མངའ་བས་ན་དབྱ་སྒྱ་མ་འཇིངས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་མ་བརྒྱུང་བའི་
 གསུང་མངའ་བས་ན་དབྱ་སྒྱ་མི་བཞོར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མེ་ཉླ་
 དེ་ཞིམ་པོས་སྦྱེ་བོ་ནམས་མཐུན་པར་བསྐྱབས་པས་ན་དབྱ་སྒྱ་དེ་ཞིམ་པ་དང་།
 བྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་དཔལ་བེའུ་དང་བཀ་ཤིས་དང་གཡུང་བྱང་འབྲེལ་བས་
 བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་ཆོག་ལྷག་པ་བསྐྱབས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་
 པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཡིན་ཏེ།

ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །མདོག་སྐྱམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་
 རྣམས། །རྒྱམ་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་སྤྲོ་བ་དང་། །རྩ་མི་མངོན་པ་མདུད་པ་
 མེད། །ལོང་བུ་མི་མངོན་ཞབས་མཉམ་དང་། །སེང་གེ་སྤང་ཆེན་བྱ་

དང་ནི། །ཐུ་མཆོག་སྐྱབས་གཤེགས་གཡས་ཕྱོགས་དང་། །མངས་
 གཤེགས་དང་དང་འབྲེལ་བཀ་ཆགས། །བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་རིམ་བར་
 འཆོམ། །གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་བའི་སྒྱ། །མཚན་ནི་ཡོངས་སྒྱ་
 རྩོགས་བ་དང་། །སྒྱ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་། །གོམ་སྒྲིམས་བ་
 དང་སྒྱུ་གཉིས་ནི། །དག་དང་གཞོན་ཤི་ཅན་ཉིད་དང་། །སྒྱ་ཁུམ་མེད་
 དང་རྒྱས་བ་དང་། །ཤིན་ཏུ་གྲིམས་བའི་སྒྱ་ཉིད་དང་། །ཡན་ལག་ཤིན་
 ཏུ་རྒྱུ་འབྲེལ་དང་། །གཟིགས་བ་སྒྲིབ་མེད་དག་བ་དང་། །དགྲ་རྒྱུ་
 སྐབས་ཕྱིན་མ་རྩོངས་དང་། །ཕྱང་རེ་བ་དང་ལྟེ་བ་ནི། །ཟབ་དང་
 གཡས་ཕྱོགས་འབྲེལ་བ་དང་། །ཀྱན་ནས་སྐྱ་སྒྱུག་བ་དང་། །ཀྱན་
 སྒྱུ་དགཙང་དང་སྒྱ་ལ་ནི། །སྒྲེ་བ་གནག་བཀ་མེད་བ་དང་། །ཕྱག་ནི་
 ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་དང་། །ཕྱག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་རིང་
 དང་། །ཞལ་ནི་ཏ་ཅང་མི་རིང་དང་། །མཆུ་ནི་བིམ་བ་ལྟར་དམར་
 དང་། །ལྷགས་མཉེན་བ་དང་སྐབ་བ་དང་། །དམར་དང་འབྲུག་གི་རྒྱ་
 ཉིད་དང་། །གསུང་མཉེན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་རྒྱུ། །རྩོད་དགར་དང་
 མཉམ་བ་དང་། །བྱིན་གྱིས་སྐྱ་དང་ཤངས་མཐོ་དང་། །མཆོག་ཏུ་
 གཙང་བ་ཉིད་དང་ནི། །སྒྱུ་ཡངས་བ་དང་རྩི་མ་སྒྱུག །བསྐྱེད་འདབ་
 མ་འདྲ་བ་དང་། །སྒྲིན་ཚུགས་རིང་དང་འཇམ་བ་དང་། །སྒྱུ་དང་སྒྱ་
 ནི་མཉམ་བ་དང་། །ཕྱག་རིང་རྒྱས་དང་སྐྱ་མཉམ་དང་། །ཉམས་བ་
 རྒྱུ་བར་སྐྱངས་བ་དང་། །དབྱལ་བ་ལེགས་བར་འབྲེལ་བ་
 དང་། །དབྲེས་ཆེ་བ་དང་དབྲུ་རྒྱས་དང་། །དབྲུ་སྐྱ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་

དང་། །སྐྱུ་ག་དང་འཇམ་དང་མ་འཛིངས་དང་། །མི་བཞོར་བྲི་ཞིམ་
སྐྱེས་བྱ་ཡི། །ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །དཔལ་གྱི་བེལ་དང་
བཟ་གིས་ནི། །སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱུང་བཟང་པོར་བཞེད། །

ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་བཤད་ཟེན་རྟོ། །

འདི་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་འཕྲུ་ལས་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་པའི་བསྐྱུ་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་
པར་འགྱུར་རྟེ། དེས་ན་དང་པོར་མ་གསུངས་སོ། །སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་གང་ཞེ་ན།

གང་གིས་སྲིད་པ་རི་སྲིད་པར། །འཕྲོ་ལ་པན་པ་སྐྱ་ཆོག་གས་
དག །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐྱ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྐྱལ་སྐྱུ་རྒྱུ་མི་
ཆད། །དེ་བཞིན་འཕྲོ་ལ་རི་སྲིད་འདི་དེ། །ལས་ཀྱང་རྒྱུ་མི་འཆད་
པར་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་འདི་པན་ཆད་ནི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཐོབ་པ་ནི་འཁོར་བ་རི་སྲིད་པར་
ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་སྐྱུ་ལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུ་གྱིས་བྱུ་
ཅིང་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱ་ཆོག་གས་པ་འདུག་པར་བྱེད་པའི་སྐོ་
ནས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཐོན་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །བཙམ་ལྷན་
འདས་མི་ལམ་ལྷ་བྱ་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་།

རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དག་བ་དང་། མི་དག་བ་དང་།
འཛིག་རྟེན་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་
གཞག་ཅེས་བྱ་བའི་བྱི་བ་དེའི་མཛད་པ་ཉི་བར་འགོད་པའི་དོན་དང་།

རབ་འགྱུར་འདི་ལ་བྱེས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་ལྟན་པས་ནི་མི་ལས་
ཡང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་པ་འཁོར་བའི་མི་ལས་ལ་དགོངས་
པ་དང་། མི་ལས་མཐོང་བ་ཡང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་སད་པའི་གང་
ཟག་ལ་དགོངས་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
དག་ལ་དེ་མི་མངའ་བར་གསུངས་པས་ངེས་པའི་ལན་བསྟན་པས་ཉེ། རིམ་པ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉིན་པོ་ཉི་བར་མི་
དམིགས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་དང་། དཀའ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་པར་གཞག་པར་བྱ་དཀའ་བ་རྩོམ་ཆེ་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །འདི་བཞིན་འདི་ཡི་ལས་ཀྱང་ནི། །འཁོར་བ་རི་སྤྱི་མི་འཆད་དོ། །ཡང་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེའི་ཐེན་ལས་རྣམས་པ་དུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས།

འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །བསྐྱེད་རྣམས་བཞི་ལ་འགོད་པ་
དང་། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་ཡི། །རྣམས་པར་བྱང་བ་རྫོགས་
པ་དང་། །བདག་ཉིད་རི་བཞིན་སེམས་ཅན་གྱི། །དོན་དང་པ་རོལ་
ཕྱིན་དུག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལས་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོང་པ་
ཉིད་དང་གཉིས་ཟད་དང་། །བརྟན་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །ལུས་
ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྤོང་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལས་དང་།

ནི། །མངོན་པར་ཞེན་པ་བརྒྱུག་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་རྒྱལ་བའི་
ཞིང་། །རྣམ་པར་དག་དང་ངེས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཆད་
མེད་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། །བྱང་ཆུབ་
ཡན་ལག་ལས་རྣམས་ནི། །ཆུད་མི་བླ་དང་བདེན་མཐོང་དང་། །ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ནི་སྤང་བ་དང་། །དེ་གཞི་མེད་པའི་ཆུལ་དང་ནི། །རྣམ་པར་
བྱང་དང་ཆོགས་དང་ནི། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ། །ཐ་དད་
ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་། །མྱ་ངན་འདས་ལ་འགོད་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
ཡི་ཕྱིན་ལས་འདི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཞི་བའི་ཕྱིན་ལས་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་པ་
ལྷན་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། །གང་གི་ཕྱིར་དཔྱལ་བའི་འགྲོ་བ་ཞི་བའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་
དབང་དུ་མཛད་ནས། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་ངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེན་གྱིས་གཟིགས་
ན་ཕྱོགས་བརྒྱའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་དག་བསམས་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སོང་སྟེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་ནས་ཐར་ཏེ་ཐེག་པ་གསུམ་
པོ་དག་གིས་རིམ་གྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་མཐར་འབྱེན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དང་། །ཕྱོགས་བརྒྱའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པས་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་
གནས་ཞི་བའི་ཕྱིན་ལས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱན་གཙོད་པས་གཤེན་རྗེའི་

འདི་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཕྱིན་ལས་དང་། འདོད་པ་ན་སྦྱོང་བའི་ལྷ་མོ་རིས་
 སྤྱུག་ལ་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་རིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ལས་
 འདས་པ་དང་། ཆོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བའི་རྣམས་པ་དང་ཕྱལ་བ་ན་ལྷ་མོ་འགྲོ་བ་ཞི་
 བའི་ཕྱིན་ལས་དང་།

རབ་འབྱོར་འདི་ལ་ངས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྦྱོན་གྱིས་འདི་གཉིས་ལ་གཟེགས་
 ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་མི་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞེས་སྦྱང་
 བར་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདི་ནི་མི་འགྲོ་བ་ཞི་བའི་ཕྱིན་
 ལས་དང་། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྷ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པར་ཐལ་བས་བརྒྱུད་པ་དང་། གཉི་གའང་ཆེད་དུ་
 བྱ་བ་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི། མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་
 ལྟར་བྱུང་བར་ཁས་ལྷངས་པའི་ལན་བཏབ་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞེས་ལ་འགོད་པ་ནི། སྤྱུགས་བཅུ་འདི་གཉིས་ཀྱི་
 ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱོན་པ་དང་། སྦྱོན་པར་སྦྱོང་བ་དང་། རོན་སྦྱོང་པ་
 དང་། རོན་མཐུན་པ་རྣམས་དང་། སྦྱོང་བ་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གཟུང་བ་མེད་དུ་
 བྱང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། གྲུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ལ་
འདི་སྐད་འདོམ་ཞིང་འདི་སྐད་རྗེས་སུ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། ཡི་གེ་
མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་ལ་མཁས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཅོད་བ་དང་བཅས་
པའི་ལན་རྒྱས་བ་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུལ་བ་དཔེར་བརྗོད་བ་དང་བཅས་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མ་བཅེངས་མ་གྲོལ་བ་ཉིད་དང་། མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་འཕགས་
པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་མཉེས་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལས་ཀྱང་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མི་ལྟོག་པ་མངོན་པར་བརྗོད་བ་དང་། དེ་གཞན་མ་
ཡིན་པའི་བསམ་པས་གཤེགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་ལྟོག་ན། འོ་
ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཞན་ལ་གཟུགས་ཀྱང་གཞན་ནམ་ཅི་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་ངེས་པས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་མི་ལྟོག་པར་ཐལ་བར་བྱེད་བ་དང་། ཀྱན་
ནས་ཉོན་མོངས་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་
དོན་དང་། རབ་འབྱོར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཆད་མར་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བས་དེ་
རྣམ་པར་གཞག་བ་དང་།

གཤེགས་ཏེ་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པ་མ་
ཡིན་ན་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
པོར་ཐལ་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་རབ་ཏུ་མ་ཤེས་པའི་ལན་ནས་

བཅུ་མ་ཉེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་དག་ཆར་རྣམ་པར་བཅད་
བས་འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་འཛོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆར་མི་གཅོད་པ་ཡིན་ན་ཀྱན་ཏུ་སྒྱུར་བ་གསུམ་སྤངས་
བས་འབྲས་བྱ་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་གཞོད་སེམས་
བསྐྱབས་པ་ཉིད་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་དང་། འོག་མའི་ཆ་དང་
མ་ཐུན་པའི་ཀྱན་ཏུ་སྒྱུར་བ་ལྷ་སྤངས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་དང་།
གོང་མའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཀྱན་ཏུ་སྒྱུར་བ་ལྷ་སྤངས་པ་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་
བྱ་ཡིན་པར་རྗེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱ་ཆར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་
འབྲས་བྱ་ཆར་དབྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བས་བྲིས་པ་དང་། དུས་གང་གི་ཆེ་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྤྱལ་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རྟོགས་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དེའི་ལན་བཏབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཉིད་
ལུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱལ་པ་དཔེར་བརྗོད་པས་དེའི་ལན་བཏབ་
པ་དང་།

སྤྱལ་པ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ལམ་སྒྲོམ་པ་
བཞིན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྤྱལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་མཐོང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱེས་
བུའི་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཇུག་པ་

དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་རང་ཉིད་དེ་ལྟར་མ་ཞེས་པས་དེ་
འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཐིན་ལས་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བརྒྱལ་བ་དང་ལན་དང་
མཚམས་སྐྱར་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་པའི་བརྗོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
ཆེར་ནི་མདོ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོས་གཞུང་མངས་པའི་ཉེས་
པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་འགོད་པ་ནི་སྐྱེ་མ་མཁན་གྱི་དཔེས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་
སྐྱབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་རྣམས་སྐྱེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བདག་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
རྟོགས་པས་ན་གཞན་རྣམས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་རབ་དུ་འཛོག་པའི་ཐིན་ལས་
ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །པ་རོལ་དུ་ཐིན་པ་དུག་ལ་འགོད་པ་ནི་དེའི་རྗེས་
ལ་པ་རོལ་དུ་ཐིན་པ་དུག་ལ་རབ་དུ་འཛོག་པའི་ཐིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི་དེའི་འོག་དུ་དག་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་
ལམ་ནས་བརྒྱུས་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལ་རབ་དུ་
འཛོག་པའི་ཐིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་འོག་དུ་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་རབ་དུ་འཛོག་པའི་ཐིན་ལས་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་སྐྱེ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དེའི་རྗེས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐུལ་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དག་གིས་གཉིས་སྐྱེ་མེད་པའི་

མཛོན་བར་རྟོགས་པ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 རོ། །བད་ལས་བྱུང་བ་ཤེས་པ་འགོད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་
 བདག་ཉིད་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་དཔེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིན་
 ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །

དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱོམ་བར་བྱ་བ་དང་སྐྱོམ་པ་བོ་དང་། སྐྱོམ་པ་དམིགས་
 སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 རོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པ་ལ་འགོད་པ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 ཏུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིན་
 ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི།
 དེའི་འོག་ཏུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་རབ་
 ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 མཛོན་བར་ཞེན་པ་སྤངས་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 མཛོན་བར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་
 ཡིན་རོ། །

ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་
 བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་བར་དག་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་བར་དག་པ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་

ནོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་པར་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་འགོད་པ་ནི།
དེའི་འོག་ཏུ། སེམས་དང་སོ་བསྐྱེད་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པ་
སོ་སོར་ངེས་པ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཐིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆད་མེད་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ། འོགས་
བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པའི་དོན་ཐོབ་པར་མཛད་
པའི་ཐིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་དུ་ཉི་བར་འགོ་
བ་དང་བསྐྱེན་བཀུར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འགོད་པ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཉི་བར་འགོ་བ་དང་བསྐྱེན་བཀུར་
བྱེད་པ་ནས་བརྒྱུ་ཉེ། མཛོན་པར་ཤེས་པ་མཛོན་པར་སྦྱབ་པའི་སྦྱོར་ནས་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་གི་མི་མཐུན་པའི་འོགས་དང་བྲལ་ནས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་
ལ་སྦྱོར་བས་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
གྱུར་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཐིན་
ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལས་དང་འབྲས་བྱར་འབྲེལ་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ།
ལས་དང་འབྲས་བྱར་འབྲེལ་པའི་ཐ་དད་དང་ལྡན་པ་འགོ་བ་ལྟའི་འཁོར་བ་ཆུད་མི་
ཟ་བ་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཐིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་
མཐོང་བ་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་མཉམ་པ་

ཉིད་དུ་རྩེ་ས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཐིམ་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཐིམ་ཅི་ལོག་སྤངས་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་ལོག་ཏུ། ཐིམ་ཅི་ལོག་བཞི་
སྤང་བ་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཐིམ་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞི་མེད་པའི་ཐིམ་ཅི་ལོག་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་ལོག་ཏུ། སྤེལ་ཅི་
མོ་བྱེ་བར་གཤགས་པའི་ཆད་ཅམ་གྱི་དངོས་པོ་འང་བཀག་པ་དང་། མི་ལམ་དང་།
གཟུགས་བརྟན་དང་། རྒྱུ་ཅད་དང་། སྤྲིན་རྒྱུ་དང་། རི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། སྤྲུལ་
པའི་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་མེད་པའི་ཐིམ་ཅི་ལོག་ཤེས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པའི་
ཐིམ་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པ་ནི།
དེའི་ལོག་ཏུ། ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཐིམ་
ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོག་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་ལོག་ཏུ་
ཆོག་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། མཐའ་གཉིས་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཐིམ་ལས་ཀྱིས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཐ་མི་དད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འགོད་
པ་ནི། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དག་པམ་ཚུན་ཐ་དད་པར་མི་རུས་
པ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་ལྡན་པ་
ཡང་མ་ཡིན། མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་
པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འདུ་
བྱེད་བཀག་པའི་རྣམ་བྱངས་གཞན་རྩེ་ས་སུ་གནང་བ་དང་། ལྷོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་

ཉིད་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། སེམས་ཅན་རྣམས་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་
དང་བལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་སྐྱེས་བུའི་བྱུ་མཆོག་ཉིད་དུ་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐིན་ལས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་
བའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་སྐལ་བ་ཉིད་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྐལ་བ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་དང་། རི་ལྟར་སྟེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་གཞུང་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་ཆོག་གིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་དུ་
འཛོག་པའི་ཐིན་ལས་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐིན་ལས་འདི་རྣམས་ཀྱི་གོ་
རིམས་དང་སོ་སོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་དང་དེའི་ཐིན་ལས་ཀྱི་མཆོག་
ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བལྟས་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དོན་ཡོངས་སུ་བསལ་
བས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་རྣམ་པར་མ་བྱེ་སྟེ། བཏགས་པ་ལ་འཐག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།
དེ་ལྟར་བྱས་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་
ནི། ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་།

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་ཐིན་ལས་འདི། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །

ཅེས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་ལས།
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྐབས་བསྐབས་པའི་འབྲས་བུའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །

འོན་ཏེ་སྐྱེད་པའི་ལུ་ལས་སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྟེན་གྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་དཔྱད་གྲྀ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་སྤྲོ་ཆོག་པའི་བསྐྱེད་པོ་དེ་མཆོད་ཅན་གྱི་སྤྱིས་བསྐྱེད་བ་དང་། གཞུགས་ཏེ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་པའི་ལོངས་པ་དེ་ཅི་དོན་དུ་ཡིན་ཞེས།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་པ་རྩེ་ལ་ཏེ་བྱིན་པའི་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་ཀྱི་བར་གྱིས་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་རབ་བྱེད་པའི་དོན་དང་། འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁྲིམས་སྤྲོ་ཆོག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་དམིགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཤེས་རབ་བྱེད་པའི་དོན་དང་། འདུག་པ་དང་། ཆོག་པའི་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སོ་སོ་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱི་དཔའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ཉིད་དུ་ཤེས་རབ་བྱེད་པའི་དོན་དང་། མཛོད་པའི་ཤེས་རབ་བཅེ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་དུ་འགྲོ་བ་དང་བཟླ་བ་དང་ཆོས་ཉན་པ་དང་མཆོད་པ་དང་། བསྐྱེད་བཀྱར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་།

རང་གི་ཆོག་པའི་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། རི་ལྷ་རྩེ་མཛོད་པའི་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་པར་དག་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །གང་གི་སྤྱིར་གཞུང་སྤྱོད་སྤྱི་ཉི་

ཤུ་ཙ་ལུ་པོ་འདི་ནམས་ཀྱི་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་འབྱེད་པ་ནས་
བཅའས་ཏེ། ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་བར་གྱིས་དངོས་པོ་ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་
ན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཛད་པ་དང་བཅས་
པའི་མཐར་ཐུག་པ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་
བཤད། །ནམ་ཀུན་མཐེན་ཉིད་ལས་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད། །ནམ་ཀུན་མངོན་པར་རྩོགས་པ་དང་། །ཅེ་མོར་བྱིན་
དང་མཐར་གྱིས་པ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྩོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེ་དང་དེ་ནམ་བརྒྱད། །

ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་འདི་ཉིད་བཤད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་མཆོན་ཉིད་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལོ། །ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྩོགས་
པར་རྩོགས་པ་ནི་སྦྱོར་པ་ལོ། །ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྩོགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དང་
ལྡན་པ་ལོ། །མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྩོགས་པ་ནི་གོ་རིམས་དང་ལྡན་
པ་ལོ། །སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྩོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་མཐར་ཐུག་
པ་ལོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ནམ་པར་སྤྲིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འདི་ནི་
བཤད་པའི་ནམ་གངས་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་སྐད་ཅེས།

མཆོན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་། །དེ་ཡི་རབ་དེའི་གོ་རིམས་དང་། །དེའི་
མཐའ་དེ་ཡི་ནམ་སྤྲིན་ནི། །དོན་བསྐྱས་གཞན་དེ་ནམ་པ་བྱུག །

ཅེས་བྱ་བ་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་
པ་བཞི་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་དེའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་ནི་དེའི་ཐིན་ལས་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་རྣམ་གངས་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་སྐད་ཅེས།

ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ། །སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་
དང་། །ཆོས་སྐྱ་ཐིན་ལས་འབྲས་བྱ་ནི། །དོན་བསྐྱུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་
གསུམ། །

ཞེས་བྱ་བ་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་དེ་དང་དེར་ངེས་པར་འབྲེད་
བའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་བྱུང་བར་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཞིག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་
ལས་བྱུང་བར་རྣམ་པ་བྱུག་གིས་བྱུང་བར་དུ་འབགས་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་
བྱུང་བར་གྱིས་ནི་འབགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པའི་བྱུང་བར་གྱིས་ནི། མངོན་པར་ཞེན་
པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུའི་བྱུང་བར་གྱིས་ནི་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་འཛིན་པའི་བྱུང་བར་གྱིས་ནི་
ཐབས་མཁས་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བྲད་པར་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་པའི་བྲད་པར་ཅན་གྱིས་ནི་རྣམ་པ་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རྣམས་ལས་
རང་བཞིན་བྲད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་དེ་ཉིད་ལས། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་
པ་དང་། རྒྱུ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ངེས་པར་འབྲེད་
པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་དེ་དག་ཀྱང་སྔ་མ་རྣམས་ལས་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དག་གི་བྲད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་བྲད་པར་
གྱིས་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བོ་སྤྲོང་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྣམ་པའི་བྲད་པར་གྱིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོང་བ་ཉིད་རྣམས་
གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱུང་མེད་པ་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ་དེ་
ཉིད་ལས། གཟུགས་སོགས་སྤང་བོའི་སྤྲོང་བ་ཉིད་ཕྱིར། །སྤྲོང་བ་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་
མེད་པས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རང་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་གསུངས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྔ་མ་དག་ལས་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པའི་བྲད་པར་དག་
གིས་བྲད་པར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་བྲད་པར་གྱིས་ནི། ཆོས་ཐམས་
ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པའི་བྲད་པར་གྱིས་ནི།
བཏགས་པ་དང་མི་འགལ་བར་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་

ལས་ཇི་སྐད་དུ། བཏགས་པའི་ཚོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །སྟོན་པའི་རྣམ་པ་རྩོར་
གྱུར་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་
ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
བརྟེན་པའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
པའི་བྱད་པར་དང་། དེ་དག་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་བྱད་
པར་གྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་
ཇི་སྐད་དུ།

རྫོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་
པར་བརྫོད། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །རྣམ་པ་དག་ནི་
བརྩུར་བཤད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རེ་ཞེག་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་དེ་
དང་དེར་མཐོང་བའི་ལམ་མང་པོ་རྣམ་པ་མང་པོས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་སོ་
སོའི་བྱད་པར་ཅི་ཞེག་ཡིན་ཞེ་ན། རེ་ཞེག་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་མི་ལྟང་
བའི་ཕྱིར་མི་གནས་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དེ་ཉིད་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདིས་ཡང་དག་པའི་
མཐའ་ནི་མངོན་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་དམན་
པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དེ་ཉིད་ལས་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་
དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་
པ་ནས་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པར་བྱུང་བར་གྱི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མཐོང་བའི་ལམ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་
པར་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་རི་སྐད་དུ།

བསམ་མི་བྱུང་སོགས་བྱུང་བར་གྱི། །བྱང་ཞུགས་བདེན་པའི་སྟོན་
ཡུལ་ཅན། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་གིས། །བྱང་བར་མཚན་ཉིད་
བཤད་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
དགེ་འདུན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དེ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོན་
པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་
ལས་རི་སྐད་དུ།

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་
ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་ལྟོག་པའི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་དུ་སྐད་ཅིག་ནི་རི་སྲིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ། ཤེས་པ་སྦྱེ་བ་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་རིག་པར་
བྱའོ། །ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་གཉེན་པོའི་ལམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས་རི་སྐད་དུ།

མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་སྒྲོམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་
པར་རྫོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡི། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདི་རྣམས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་
འདིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
རྫོགས་པར་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། རྣམ་པར་རྫོགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་གི་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་བརྟགས་ཤིང་
བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་སོང་ཞིང་རྗེས་སོང་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་
དང་། །གང་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལམ་གང་ཡིན་པར་སྒྲོམ་བྱས་མིན་ཡང་མཐོང་བ་
སྒྲོག་གྱུར་པ། །དེས་ན་ཁོ་བོས་འགོ་བ་རྣམས་ལ་པན་ཕྱིར་མི་ཡིས་སྡོན་ཆད་མ་
སྦྱོང་འདི། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་གསལ་
བར་བྱས་པ་ཡིན། །ཀྱེ་མ་མ་ལ་མི་ཤེས་རང་བཞིན་སྟོན་པ་ཡིས། །གང་ཕྱིར་
འཕགས་པའི་མིག་ནི་ཤིན་ཏུ་བཀག་གྱུར་པ། །དེས་ན་སྦྱེ་དགུ་འདི་དག་རབ་ཏུ་
གསལ་བ་དང་། །བསོད་ནམས་དབང་ལྡན་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་མི་འདོར་

མཆར། རྟོག་གའི་འཐད་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ལམ་དུ་ནི། རམ་འདོད་ནམས་ཀྱི་
ཡིད་ཀྱིས་གོམ་འདོར་མི་རུས་པས། རབ་གྲགས་ཙམ་གྱི་ཇི་བཞིན་དོན་ཉིད་གང་
ཡིན་པ། རྟེ་ཡི་དོན་དུ་རྫོགས་སངས་འབྲས་ཙན་བསྟན་པ་ཡིན། རྟེ་ལྟ་དེ་ལྟར་
གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲོ་བ་འདི། རོང་རྫོང་འགྲོ་བས་སྒྲང་ཆེན་སྤྱག་གྲུ་ལྟ་བུ་
སྟེ། རྒྱང་ཞིག་རང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བཞོད་དགའ་འཛིགས་བྱེད་པ། རྒྲང་ཆེན་དེ་
ཉིད་ལ་ནི་སྟེ་ནམས་སྟེན་པར་བྱེད། །

ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གསུམ་ནི། ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་དང་། ལོག་པར་
ཞུགས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཙན་གྱི་ཆོགས་ནམ་པ་གསུམ་
མོ། རོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཞུག་པར་འདོད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་
འདོད་པ་དང་། རྒྱད་པར་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་རིག་པར་
བྱའོ། རྟེ་མ་གཞུང་སྤྱགས་སྟེ་ཆོགས་ཀྱིས། རུབ་པ་དག་གི་ངལ་བསའི་
གནས། རེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པའི་སྤྱགས། རིང་མོ་ཞིག་ནས་མཐོང་བ་
ཡིན། རམགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོང་སྤྱག་ཉི་ལྷ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་
མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལེགས་
པར་སྦྱད་པའི་ལས་ཙན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ། རམགས་པ་
མང་པོས་བཀྱར་བ་ཀྱང་ཀྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྟེ་བ་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དུ་མའི་བདག་
པོ། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་འབངས་ཀྱི་ཆ་པོ། ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྟོང་འཕགས་པ་ནམ་
པར་གྲོལ་བའི་སྟེས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །

གང་དུ་དངོས་པོར་དམིགས་པས་དཀྱགས་པ་མང་པོས་བཀྱར་བ་བཞིན་དུ་

འབྲུལ་གྱུར་པས། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཚུ་ལ་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་གཞན་
 གྱིས་མ་རྟོགས་པ། །དེས་ན་འཕགས་པ་གསལ་བའི་སྒོ་མངའ་དེ་ཡིས་རྒྱལ་ལ་
 མངོན་སུམ་ཉིད་ཞུས་ནས། །གངས་དོན་གོ་རིམས་མིང་དང་དབྱེ་བ་འབྲས་བུའི་སྒོ་
 རས་འདི་བཤད་དོ་མཚར་ཆེ། །རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་བསྟེན་
 ཆེན་པོ་དཔལ་གོ་མི་འཆི་མེད་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ཤུག་ཉི་དགེ་སྒོར་སྒོ་ལྷན་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་འདི་རལ་ཆའི་ནང་དུ་བཞག་ན་དཔེ་ཆ་ནི་ཅི་འདྲར་
བཀོམ་ས་གྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ།།

